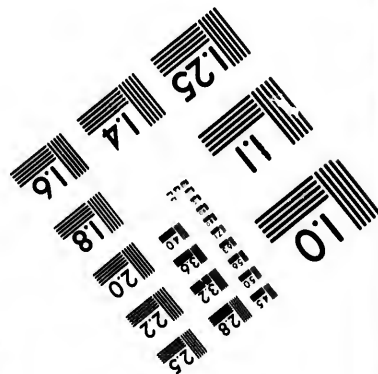
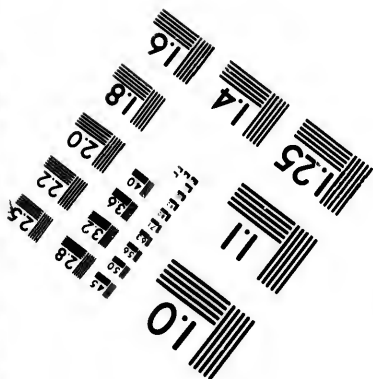
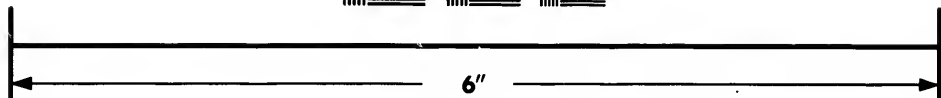
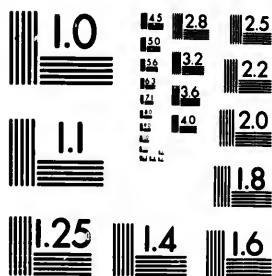

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

29 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

14
16
18
20
22
25
28

**CIHM/ICMH
Microfiche
Series.**

**CIHM/ICMH
Collection de
microfiches.**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

10
11
12
13
14
15

© 1984

Technical and Bibliographic Notes/Notes techniques et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming, are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modification dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers/
Couverture de couleur
- Covers damaged/
Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated/
Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing/
Le titre de couverture manque
- Coloured maps/
Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black)/
Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations/
Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material/
Relié avec d'autres documents
- Tight binding may cause shadows or distortion
along interior margin/
La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la
distortion le long de la marge intérieure
- Blank leaves added during restoration may
appear within the text. Whenever possible, these
have been omitted from filming/
Il se peut que certaines pages blanches ajoutées
lors d'une restauration apparaissent dans le texte,
mais, orsqe cela était possible, ces pages n'ont
pas été filmées.
- Additional comments:/
Commentaires supplémentaires:

- Coloured pages/
Pages de couleur
- Pages damaged/
Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated/
Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed/
Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached/
Pages détachées
- Showthrough/
Transparence
- Quality of print varies/
Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material/
Comprend du matériel supplémentaire
- Only edition available/
Seule édition disponible
- Pages wholly or partially obscured by errata
slips, tissues, etc., have been refilmed to
ensure the best possible image/
Les pages totalement ou partiellement
obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure,
etc., ont été filmées à nouveau de façon à
obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below/
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	12X	14X	16X	18X	20X	22X	24X	26X	28X	30X	32X
				X							

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

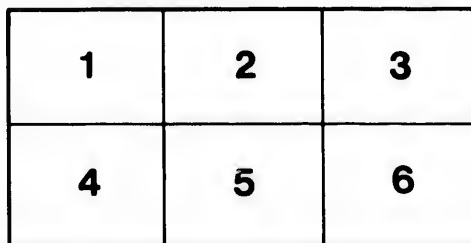
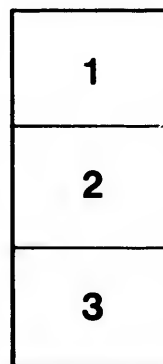
University of British Columbia Library

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol → (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

University of British Columbia Library

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Tous les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole → signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

ills
du
difier
ne
age

rata
elure,
à

Ge

Op da

hordlig

langs med b

fi

B

Mumms pa

Kjøl

Kroft paa N.

hos P.

Georg Bancouvers
Opdagelses = Reise

i de
nordlige Dele af Sydhavet

og

langs med de vestlige Kyster af Amerika

fra 1790 til 1795.

Anden Deel.

Oversat af

Brun Juul,

Alumnus paa Walchendorpss Collegium.

Kjøbenhavn, 1802.

Købt paa H. & C. Goldins Forlag,
hos P. H. Høekes Bøks. Entf.

nden N

So

Di forlod Sa
93 med en y
rt.

Den 7de Ny
raad af friste
vor Tilflugt
lod jeg udde
af indkogt Ki
og tre Gange
til frokost, till
Suurkaal.
var jeg sparsk
i jeg frygtede
de vare tilfode
i vare rigelige
de dobbelte W
gode Helbred
vristningerne, v
soerne!

Anden Rejse mod Norden:

Første Afsnit.

Vi forlod Sandwichsøerne den 30te Marts 1793 med en Passatvind fra Nordvest og gode Veir.

Den 7de April havde vi fortæret vort hele Troop af friske Levnetsmidler, og maatte nu tage vor Tilflugt til vor sædvanlige Skibskost. Jeg lod jeg uddele fem Gange om Ugen Suppe af indkogt Kødsuppe til Erterne om Middag, og tre Gange om Ugen lod jeg give Kødsuppe til Frokost, tilligemed en forholdsmæssig Portion Saurtaal. Paa min sidste Rejse mod Norden var jeg sparsommeliger med disse Artikler, og jeg frygtede for, at en, eller anden Ulykke kunde være tilstødte vort Probiantskib; men nu, da vi vare rigeligen forsynede, lod jeg ordentlig store dobbelte Portioner, for at vedligeholde de gode Helbred, vi nu havde; tallet vare Brødkningerne, vi fik paa Ny Albion og Sandwichsøerne!

Veiret var nu mørkt og ubehaæffat, og vor Forsætning blev dobbelt betænkelig ved den Opdaælse, vi gjorde nogle Dage efter vor Afsked fra Sandwichsøerne, nemlig at vi havde faaet en Læk, hvorigennem Vandet tiltog en Rod hver Time, i Stedet for det før kun havde færet til tre Tommer. Vi frygtede dog ikke for nogen overhængende Fare, fordi vi havde Grund til formode, at Lækken var oven Vandet, imidlertid maatte vi giøre os megen Umage med at holde Skibet læns.

Efter en langvarig Seilads med Storm afvejlende Veir, opdaæde vi omsider den 20 Mai paa 42 Graders Brede Kysterne af det fjerde Land. Ved noiere Undersøgelse fandt man, at det netop var det af Spanierne i Aaret 1777 under Herr Ovadra opdagede Sted, som i Gang fik Navnet: Puerto de la Trinidad. Efter en langvarig Seilads, der havde udtømmet os af Forraad af Brændsels og Vand, bevaagede os vi at lagge an her, da vi ikke havde den ringeste Udågt til en gunstigere Forandring af Vind og Veir.

Vi kastede Anker i en liden aaben Baai eller Vind, der ikke aab og megen Læk, og derpaa fik vi Besøg af to Indfodte i en Canoe, der nærmede sig med Tillid og syntes at have venstabelig Sindede, de bortstjælede nogle Vildt og andre Smaaating mod Jernskumper, og

bage til La...
andel. Da
nu andre o
antale til at
dem Ting,
hoieste; ma
og tilfr
forlod os me
Den 3die g
Es, Soldater
nde og Vand
ent Sted, st
Den største
nde, for at
unde kun nogle
huse, som
menfattede Brædd
eller Regn,
Ruskå, men
Regnvandet ha
egen vare iff
egnen ikke. Fr
de udstoppet
Indgangen er
huset tæt ved
var Mæie nok
Hytter vare
paa den flade

bage til Land igjen meget tilfreds med deres
andel. Da det var bleven mørkt, kom der
dem andre ombord, men som slet ikke vare at
errtale til at gaae ned under Dækket, skjønt man
dem Ting, der pirrede deres Gjerrighed paa
hoieste; man lod dem altsaa have deres egen
Alle, og tilfredsillede deres Ønske, hvorpaa
forlod os med megen Tilfredshed.

Den 3die gik jeg i Land med en Bedækning
Es, Soldater og Arbeidsfolkene, for at hente
ende og Vand. Fegge Dele fandt vi paa et
nemt Sted, strax bag ved en Landsby.

Den største Deel af Indbyggerne vare fræ-
nde, for at drive Handel med Slibet, og
de kun nogle gamle Koner i Hytterne. De
huse, som stode der, vare byggede af slet
mensatte Brædder, og beskyttede hverken mod
eller Regn, Tagene vare ikke horizontale,
Rutska, men lidet ophoiede i Midten, hvor
Regnvandet havde bedre Uffald. Træderne
egen vare ikke tæt nok sammenslæede, for
egen ikke skulde trænge ind, og Hullerne
de udstoppet med Moss og småe Trægre.
Indgangen er et rundt Hul i det ene Hjør-
Huset tæt ved Jorden, saa et voxent Men-
var Møie nok med at krybe igjennem. Fire
Hytter vare nylig opbyggede, og stode
paa den flade Jordbund. De syntes at

4
være indrettebe til to Kamstier af sex eller
Personer, den femte var mindre og stod nær
Halv under Jorden. Jea forærede de gamle
ner nogle Cam, Koraller og andre Smaltinger
hoorimod de tilbød mig nogle store Musling
Skaller, der vare efter deres oprigtige Tilfæ
se, alt hvad de eiede og havde. Efterat jeg
de besøgt mine Folk ved Arbeidet, vendte
ombord iaen, hvor, jeg fandt de Vilde meere
rigen besjæftigede med at drive en fredelig
del. Deres Varer bestode i Fuer, Pile, i
flette Es Otterkind, og et lidet Forraa
Cardeller, smaae Eild og Placisk. De
fødtes Antal paa Strandbredden blev den
Formiddag stedse forøget med nye ankomne
alle Egne, der syntes at være sammenfaldte
Signaler; thi strax efterat de sidste Gjæster
de forladt os den forrige Aften, blev en stor
antændt, hoorpaa vi noget sydligere saae
den paa en hoi Klippe inde i Bugten, de
samme Signaler bleve igjentagne om Mor
Af de Indfødte kom der kun nogle faa om
men Arbeidsfolkene blev desto oftere besøgt
Begyndelsen syntes de at være noget for
og vegrede sig ved at sælge deres Vaaben
endog blot ved at vise dem frem. Men
Eiden bleve de mere bekjendte, og folgte
Fuer og Pile, tilligemed nogle Es Otter
Pilene vare næt bearbejdede, og tilspidse

leen, Naat,
hadde ogsaa
Om Efte
og forsynet de
Anstalter
Wolke, at det
maag os til a
am, da Wind
besjæftigede in
Vi forlod
Omring, da
erent, efterdi
enbinde, der b
aa en Spads
en nordvestlige
Wenzies det Ko
de toge Kan
niger forfaldet,
og læse den Ju
Carolu. III. I
Jordbunden
mmelig god, s
angs med Kyste
en længere in
ge op til Topp
e saae vi her,
stud af den so
albirke, Hylde,
nder i de sydli

Keen, Naat, eller almindelig Flintesteen. De
 havde ogsaa Knive af samme Materie.

Om Eftermiddagen, da vi havde tilstrække-
 lig forsynet os med Brænde og Vand, gjorde
 vi Anstalter til at lette Anker, men havde den
 Ulykke, at det halvraadne Ankertov sprang, der-
 ved maang os til at blive der til den 5te om Morge-
 nten, da Vinden havde lagt sig, medens vi vare
 beskæftigede med at opstikke vort Anker.

Vi forlode dette Sted uden sonderlig Be-
 spyring, da vi fandt det høist usikkert og ube-
 kjæmt, efterdi det var udsat for de hæftige Sø-
 vindsinde, der blæse her den største Deel af Aaret.
 Paa en Spadseregang til en Hoi, der danner
 den nordbestlige Side af Fugten, fandt Here
 Verziës det Kors, som Spanierne havde opreist,
 da de toge Landet i Besiddelse. Vel var det
 meget forfaldet, men han kunde dog endnu tyde
 og læse den Indskrift:

Carolus III. Dei. Gr. Hispaniarum Rex.

Jordbunden i denne Egn synes at være
 almindelig god, skøndt den er blandet med Sand,
 især langs med Kysterne voxer kun Fregner og Græs,
 men længere inde i Landet gif en uhyre Skov
 af alle Slægt og op til Toppen af Bjergene. Iblandt Træer
 og Buske saae vi her, første Gang paa vor hele Reise,
 den store Skov af den sorte Fyr. Desforuden fandt vi
 ogsaa Salbirk, Hylde, Elle, og andre Buske, som man
 finder i de sydlige Egne af Ny-Georgien. Ind-
 byggerne

Byggerne vare i Almindelighed smaae, underlige og slet byggede; deres Haar var langt, men reentlig kammet og opbundet. Men den Erste, hvormed de bestjore deres Legemer, gjorde dem i høi Grad smudsige. Deres Klædning bestod af Skind af Landdyr, hvilke Mændene uden Hensigt til Varme, eller Belæstændighed fastgjorde om sig. Fruentimmerne vare meget omhyggelig klædte; deres Klæder af tynde berøste Huder sluttede tæt til Kroppen, og under dem havde de endnu et Skjort af ugarnede Skind, der naaede dem ned for Knæet.

Det var en besønderlig Skik hos Indbyggerne i Trinidad, at begge Kjøn afflede, eller flæbe deres Tænder, lige til Tandfjødets. Fruentimmerne dreve dette endnu videre, da de afflede deres Tænder endog under Tandfjødets. Derforuden havde de fra begge Mundvigterne og Midten en punkteret Linje, der løb ned paa Hagen og gav dem et affkyeligt Udseende. Ellers der blandt de unge Fruentimmere nogle, der vare temmelig smukke. Mændene havde ogsaa skjellige Nær og Punkter paa sig, men af Mangel paa Sprogkundskab, kunde man ikke erfare om de havde faaet dem tilfældigviis, eller med Hensigt.

Vi fortsatte nu vor Reise til Nutka, men havde bestandig Modvind, der tvang os til at styre vor Kurs længere mod Østen, end vi

af vor Reise
den 20de Mai
de løbet næ
amme. Gaaf
strax en Dis
kanste Comman
og, at jeg h
afremt han vil
et lige An
de med elleve

En spansk O
indnu havde f
ret, en Dag h
aget. Deraf
blebet i denne
den den 19de
de givet ham,
ffe Karvande i
Chatam, de
isen, blev her
ret, ved hvilke
andskabet al m
Artighed, de
mange af Wa
te med Bylder
e til Arbejde.

gheder kun for
Den 21de ha
der forkyndt

et af vor Reise fordrede. Endelig naaede vi
den 20de Mai Friendly Cove, efterat vi snart
havde løbet nær ved Landet, snart længere fra
hinanden. Saasnart vi havde kastet Anker, sendtes
der strax en Officeer i Land, for at melde den
spaniske Commandant Herr Kidalgo vor Ankomst,
og, at jeg havde i Sinde at salutere Kortet,
saafremt han vilde besvare denne Vresbevisning
med et lige Antal Kanoner, hvilket ogsaa strax
blev med elleve Skud.

En spanisk Officeer, som kom ombord, inden
vi endnu havde kastet Anker, overleverede mig et
Dagbog, en Dagbog og andre Papirer fra Herr
Chatam. Deraf fik jeg at vide, at Chatam var
indløbet i denne Havn den 15de April og laien for-
sat den den 13de May, i Følge de Befalinger jeg
havde givet ham, saafremt jeg ikke befandt mig i
denne Karvande i Nidgen af Waimanued.

Chatam, der havde faaet megen Skade paa
Skejten, blev her fuldkommen kalfatret og repa-
reret, ved hvilket Arbeide Kidalgo havde gjort
en uanstændig og uuelig Tjeneste, og vist dem me-
re Artighed, der just var saa meget vigtigere,
da mange af Mandskabet paa Chatam vare be-
traffede med Bylder og Saar, der gjorde dem udgy-
de til Arbeide. Til al Lykke varede disse Van-
digheder kun kort Tid.

Den 21de havde vi et Besog af Herr Kidal-
go, der forkyndte mig, at han var i Begreb

med et afftaae Commandantsskabet i denne Hav til Anføreren paa den kongelige spanske Ende St. Carlos, Don Ramon Saavedra, og indsendte tilbage til St. Blas. *) Han var ogsaa saa god at tilbyde sig at modtage alle de Breve som jeg ønskede ved denne Leilighed at sende til Europa, hvorpaa jeg gav ham en Skrivelse til de brittiske Admirals Herrer, og et Brev til Hans Excellence Grev Revillo Sigedo, Vicekongen i Ny Spanien.

Dette sidste Brev var et Svar paa en meget heftig Skrivelse fra Vicekongen, hvori han lovede mig al den Understøttelse og Bistand som Kongeriget Ny Spanien var i Stand

*) St. Blas paa 11 Graders nordre Bredder i den mexicaniske Provins N. Gallizien er Indløbet til det grønne Hav, der skiller Californien fra det faste Land, var indtil Aaret 1770 Spaniernes nordligste Havn. Her holdt her bestandig nogle anseede Hattor der i Aarene: 1770 og 1775 maatte undersøge den nordvestlige Kyst af Amerika. Her er Monterey den nordligste Havn, som Spanierne have; Nutta undtagen, hvilket de, tværtimod Conventionen af 1790, nægtede at afftaae til Engellanderne. Monterey er tilligemed de dertil hørende Missioner forsynes med de nødvendige Fornødenheder til St. Blas.

at give et Svar for mig, da jeg var af Ny Albion.

Det menes at ter vor sidste Brev til at spørge om tilbragt Vintertid maalt fik jeg at vide om melia nok, da den behandlingen indkom den 17 Februar her i Stod af et Brev fra hofliga Orkan i Gaattet Brev.

Den 17 Februar et Brev om alleve Nippon og Colonien mere end derhos med en Vestsigtigelse af alle Folkene der i Aaret begyndte at være de første an for største vilde antistoffer.

Strax efter det Besøg af den 17de Aart vort andet Brev om Aguinias ældre

at vide, et Løfte, der var af stor Vigtighed for mig, da vi endnu havde et betydelig Stykke af Ny-Albion at undersøge.

Det meget stette Veir, der indtraf strax efter vor sidste Afreise herfra, foranledigede mig til at spørge Herr Hivaldo, hvorledes de havde tilbragt Vinteren i Nutka? Paa dette Spørgsmaal fik jeg at vide, at den var gaaet forholdsmeget nok, da den uophørlige Regn havde næsten bestandigen indsluttet dem i deres Følger. Den 17 Februar havde man følt et temmelig stærkt Stød af et Jordstøt, og den 1ste April en heftig Orkan fra Sydost.

Uaaret Veiret var saa slet, saa havde han dog fundet et Middel til at oprette et lidet Forsøg af elleve Ripundinger paa Esmeeven, hvilket gav Kolonien mere Styrke og Ansæelse. Han bemærkede derhos meget rigtig, at bestandig Arbeide og Beskjæftigelse var det bedste Middel til at bringe de fleste Folkene deres Sundhed tilbage, som mod Foraaret begyndte stærkt at tage af. For nærende vare de fuldkommen friske igien, hvilket han for største Delen tilskrev den idelige Brug af vilde antistjorbutiske Urter, som vore i Esko-land.

Strax efter vor første Ankomst, havde vi lært Besøg af Maqvina og andre Overhoveder. Paa vort andet Ophold fik jeg at vide, at Maqvinas ældste Barn, en Datter ved Navn: *Aspianis*

Abpianis, var bleven udnevnt til Arving af alle
Faderens Ejendomme og Pestsidder, som og
man paa samme Tid havde forlovet hende med
en Søn af Wikanianish, et auseeligt Oberhovd
i Eggen af Clanoquat og Mittinat.

Denne Befalingsmand, tilligemed sin Sø
kom nu med et auseeligt Følge til Waquinas
Bollig, der laae omtrent en Mil fra Quaten
hvor han friede til Waquinas Datter, efter
have givet betydelige Korøringer. Underhandlin
gerne angaaende Medgiftten gave Anledning
maaned Tvistigheder. Noget Officerer paa Di
covery vare tilstode ved denne Leilighed, og fik
vide, at man ansaae Korøringerne alt for ringe
for denne saa høitidelige Handling. Tilfodt ble
dog begge Hædrene enige, omendskjønt det til
blev afgjort, at Abpianis formedelst hend
Ungdom, endnu skulde blive hos Faderen i
gen Tid i Ruska, efterdi hun neppe kunde va
mere, end ti, eller tolv Aar gammel.

Wikanianish bærede os denne Gang
med sit Besøg, men sendte os sin Broder,
at byde os velkommen. Denne syntes paa
vis Waade at være bekymret for, hvort
vi ville modtage ham, formedelst hans E
heder med Herr Brown paa Eskibet Futterwe
Dog syntes han fuldkommen at berolige sig
da han fik noget Kopper og blaat Klæde til
aring, der bleve anseete for Tug, der pass

sig paa han
sendte jeg og
ringer, som
og forskffrede
ingenlunde sa
tyghed, og m
mit Venfkab.

Vi letted
te Vind udaf
var ved Kyst
Beliggenhed og
im mellem
Fisbuges Sund
meget usuldfon
beskrivelig ma
Anledning til s

Den 26 v
ge over for
Wenzies, og h

egt. Jeg haa
er ved Eydsid
er ikke Kluffet.

Mil fra Chetar
er Puget und
mmet her de
andskab fuldf

Da vi haa
d her, for at
ringer, erind

og paa hans Stand og Forretninger. Ved ham sendte jeg ogsaa hans Broder samme Slags Forretninger, som han lovede troligen at overbringe, og forskffrede, at hans Broder vilde i Fremtiden ingenlunde sætte nogen Mistillid til vor Oprigtighed, og meget glæde sig over dette Brevs paa mit Vensteb.

Vi lettede derpaa Anker og gik med en sagte Vind udaf Havnen. Vi styrede nordvestlig naar ved Kysten, for at berigtige den usigtige Meligheden og Beskaffenhed af den Deel af Kysten mellem Forbjerget Scott og Indtaket til Fitzhugs Sund. Dog saae jeg dette kun paa en meget ufuldkommen Maade, da Veiret var saa ubeskrivelig mørkt og taaget, hvilket kan give Anledning til saa mangehaande Misfarelser.

Den 26 vare vi inden for Fitzhugs Sund, og gik over for en Arm, der førte til Epidsen Penzies, og hvis Længde endnu ikke var undersøgt. Jeg haabede at finde Chatam i en Bugt, som var ved Sydenden, og denne min Forventning blev ikke skuffet. Vi kastede Anker en liden halv Mil fra Chatam paa tredsindstyve Favne Vand. Der var Puget underrettede mig om, at han var kommet her den 21de og befandt sig med sit Vandstak fuldkommen vel.

Da vi havde i Sinde at tilbringe nogen Tid her, for at foretage nogle nødvendige Forretninger, erindrede jeg, at der længere med

Mor-

Norden var en stor Puat, hvort vi kunde ligge mere beqvemt, og den følgende Dag bragte vi Eskibene derhen, hvor vi fandt en meget beqvem Ankerplads, tæt ved Strandbredden paa en herlig Sandbund. En liden Flod løb ud i Bugten tæt ved os, og nogle Traer, som vi faldede skaffede os et godt Sted for vore Tælte og for vort Observatorium. Vi gjorde et Kæst med Boddene, og fik en herlig Forraad af Fisk, som at vi her, i denne røde Vinkel af Jordkloden, havde flere Beqvemmeligheder, end vi havde kunnet vente, men til al Ulykke var Veiret altsamtidig ugunstigt, da Regnen styrtede ned i bestandig Strømme.

Den 28de begyndte vore Ubedringer, og bestode i at skoppe Plassen kalkfarre Agterdelen af Eskibet, sætte Baadene i Stand, lappe Sciltene, tørre Krudtet og hugge adskillige nye Ceilinger, da Stormen havde brækket mange iten for os. Men den bestandige Regn var Skyld i, at det Arbejde gik meget langsomt for sig.

Den 29de sendte jeg Herr Johnston med Baade, for at undersøge denne Saarm, hvor det flette Veir havde forhindret ham i Fior, og jeg gik med to andre Baade, for at undersøge Beskaffenheden af en anden Arm, som laa i Norden, som jeg, Herr Edmand Burke til kaldte Burkes Canal.

Web
 list, at ud
 påtager til
 dette snigtig
 sider om I
 strækkelig Ko
 efter den co
 Vor U
 gde Juniit u
 gen deraf va
 at Kysten, d
 lige Fugter
 ind i Landet,
 fra det sydlige
 anden Egn,
 der aabne Ho
 gjennemskaar
 Den D
 vor Reife,
 nøgne og slipper
 og høie sne
 kredsen. I
 deles høie og
 stillige præge
 over de steil
 Egn.
 Paa ste
 Landet, mon
 og, skredede de

Med denne Veilighed ansaae jeg det raades-
ligst, at uddele en storre Portion, Hvede og Lup-
pefager til Vandskabet i Baadene, for at de i
dette sniglige Veir, kunde have ro varme Waas-
sieder om Dagen. Ellige gav jeg dem en til-
strækkelig Korrraad Brændevin, der skulde uddelles
efter den commanderende Officers Lykke.

Vor Undersøgelses Reise varede indtil den
10de Juni med meget afvejlende Veir, og Føl-
gen deraf var den temmelig bestemt Opdagelse,
at Kysten, der er deelt og gjennemskåret af utal-
lige Fugter og Arme af Søen, der gaae dybt
ind i Landet, egentlig bestaaer af to berødelige Der,
fra det sydlige Indløb til Fitzhughs Sund af til en
anden Egn, fra hvilken vi tydelig kunde skjelne
det gamle Havn. Disse Der ere ligeledes meget
gjennemskaarne.

Den Deel af Kysten, som vi saa paa denne
vor Reise, var for det meste fuld af steile og
 nøgne Klipper, længere hen saae man nogle Trær,
og høie snebedækte Fjelde begrændsede Syns-
kredsen. I en Kanal, som var indsluttet af sær-
deles høie og næsten lodrette Bjerge, saae vi ad-
skillige prægtige Vandfald, der styrte sig ned
over de steile Klipper, og gav os et herligt
Syn.

Paa flere Steder saae vi Indbyggerne i
Landet, men de vare næsten bestandig meget bange,
og skjulte deres Koner og Børn omhyggelig i Sko-
lene,

vene, og nærmede sig kun med megen Waerfomhed og siensynlig Misbillid. Ikke heller vilde de tillade os at betragte deres Boliger; thi vi vare meget begjærlige efter at see dem nær ved, for medelst den besønderlige Bygningsmaade, som nogle af dem havde. Herr Johnston var hældigere i dette Stykke; man tillod ham, thi vi ugnævne og med store Indskrænkninger, at betragte en af disse Boliger; den bestod af en stor Edeplanade, eller Korhøining, der omtrent var hundrede Fod lang og fem og fyrgetyve Fod bred, og hvilede paa stærke Støtter, eller Pæle, der næsten vare tredive Fod høie. Paa denne Korhøining var der opført tre særskilte Boliger, eller Kowre, der vare bedækkede med et næsten horisontalt liggende Lag af Bræder, til hvilke man steg op paa et langt Kraat liggende og med Indsætt i Steden for Trappetrin forsynet Træ. Et hvert af de tre Værelser havde en saadan Stue. Herr Johnston fik kun Tilladelse at stige op, ledsaget af en af sit Selskab, og da de tog et bredt Bræt bort, som stod foran Stuen, kom de paa en liden Plads uden for den egentlige Dør af Huset. Her fandt de fire af de Indfødte forsynede med Waaben af Jern der lignede en Dolk, og disse Mænd tillod kun Herr Johnston, at see sig en Smule om, men syntes meget utilboieligge til at lade ham komme ind i Huset, hvilket han heller ikke gjorde.

De Indfødte forskjelligt sine selv vare med Sonden. Træk gav den Cure væres, konstabe sig, sa er der i Hvidhed ikke vis Arbejde udføring.

Al Dyr i store og sorte Herr Johnstons vis Kød var Den 11te oration, Cove ordesfer til hi opdaget, tabt paa gunstlig Hiely, og ligerne besøgte og bragte Esortalg og tog Te Blandt disse Dyr, som nærne paa de færdige deres lig alt for se

De Indfødtes Sprog i disse Egne var gandske forkielligt fra det, som tales i Ruika. Koltene selv vare stærkere og større, end de lænære ved Sonden. Deres stærke, siønt regelmæssige Kræft gav dem megen Lyghed med de nordlige Europæeres, og hvis de ikke fra Ungdommen af anskafte sig ved Smudskaad, Olie og Eminke, saa er det at formode, at deres Karve vilde i Hvidhed ikke vare rinaere end de Europæeres, hvis Arbejde udsætter dem for Solens og Lustens Virkning.

At Dyr saae vi kun nogle Hvalfiske, Søattere og sorte Fjerne, af de sidste lyffedes det her Johnsons Ledsaagere at skyde et Par Unger, hvis Kød var fortraffeligt.

Den 1te forlode vi vor Ankerplads i Reiteration Cove, og gik siønt meent langsomt nordøst til hin Canal, der, efter hvad vi havde opdaget, løb ud i Havet, hvorved vi af Manden paa gunstlig Vind, maatte tage Strømmen til Hjelp, og ligaa mange Gangs stille. Indbygdene besøgte os meent ofte i disse Mellemtider og bragte Sotterstind og andre Dyrehuder til salg og tog Jern og Kobber i Betaling.

Blandt disse Skind var der ogsaa nogle af Dyr, som giver den Uld, af hvilken Indboerne paa den nordvestlige Kyst af Amerika værdige deres Klæder. Disse Skind vare siønt lig alt for store, for at kunde tilhøre et Dyr af

af Hundeslægten, som vi i Begyndelsen havde formoder. De vare, Hoved og Hale fraregnet, halvtrediesindstiove Tommer lange, og foruden Venene sex og tredie Tommer brede. Der syntes kun at have været lidet Uld i Forhold til Skindets Størrelse. Den findes fornemmelig paa Ryggen og paa Skuldrene. Lange stive Porsier trænge igjennem denne Uld, der er kort og meget blod og stule den gandske.

Alle Skind af dette Slags, som man bruger, te os, vare gandske hvide, eller snarere gullagtige hvide; Bælgen var meget tyk, men Skindene vare altså slet behandlede, til at man der kunde see, til hvad Slagt Dyret horte.

Om Eftermiddagen den 16de havde vi Forsøg ombord af Fruentimmer, der vare pantede paa den naragtigste Maade. De havde nemlig et horisontalt Indsnit i Underlaben, der gik helt igjennem Skindet, og strakte sig langs med den hele Mund. Denne Abning udvidedes i terhaanden til den er stor nok til at rumme Prydelse af Træe, som indvendig ligger tæt Landskjodet, og udvendig raaer frem i en horisontal Stilling. Denne besunderlige Prydelse af Kyrretræe, glat poleret, langagtig og i Form af en Trætallerken, der er udhulet paa begge Sider. De mindste ere to og en halv Tomme lange, og de største tre og firetiendedele Tomme Bredden var halvanden Tomme. De ere fireti-

bedede Tor
and gaær
spilken den
de, som h
jiende.

Det er v
de Egne af
Klæder ere
prene, eller
d. Her deri
und at forme
de vi ikke eer
res Klædning
skind, eller Ky
kunstig gienn.

de Kanter o
rer. Til diff
et fint og go
med forskie
hvisgul Farv
Dette Folk v
indtil havde
og i godt Lu
er røbede, de
sning.

Den 17de bl
lidt Colstin
Hielp af Chro
ner til Længd
des

bede de samme tyk, og langs med den yderste
 Land gaaer der en Fure, eller Fordybning,
 hvilken den fløvede Læbe kunde ligge. I øvrigt
 de, som bare denne Prøvelse, et afskyeligt
 skende.

Det er værd at lægge Mærke til, at vi
 de Egne af Ny-Georgien, hvor Indbygger-
 Klæder ere af Uld, aldrig saae, hverken
 ørene, eller Skindene, hvoraf de saae denne
 Her derimod, hvor vi havde den største
 Grund at formode, at Dyrene ikke vare sjældne,
 de vi ikke een af Indbyggerne klædte i Uld.
 deres Klædning bestod for det mæste af Soort
 Skind, eller Kjørrebark. Nogle af de sidste var
 kunstig gennemvirkede med Soorterskind, og
 de Kanter og Indfatninger af forskellige
 Farver. Til disse brugte de Uldgarn, der var
 et fint og godt spundet, de forstod at farve
 med forskellige Farver, men især med en
 hvidgul Farve.

Disse Folk vare bedre byggede, end de, som
 Hindril havde seet, vare derhos høflige, vens-
 og i godt Lune, som deres idelige og høie
 er robede, der for det mæste gif ud paa vor
 i Forskning.

Den 17de blev Veiret noget klarere og vi
 lidt Solskin, der satte os i Stand til,
 Hielp af Chronometret at giøre nogle Obser-
 ver til Længdens Bestemmelse. Disse og
 nogle

nogle af de forrige Observationer i Nærheden af dette Sted gav os, for vor nu værende Ankersplads med temmelig Nøjagtighed den Brede 5 Gr. 20½' og Længden 231 Gr. 58½'.

Mod Aften kom begge Baadene tilbage som under Her. Johnstons Opsigt havde undersøgt Kysterne. Deres Reise havde været højst vanskelig og kjedsommelig, og da een af Mandskabet var død, fordi han havde spist giftige Muslinger, saa blev den derved endnu færgeligere for dem. Mandskabet i begge Baadene levede i en Bugt, som laae paa deres Venstre, og fordi de her fandt Muslinger i Overflodighed, ristede de nogle paa Gløder og spiste dem for at afkøle sig, som de ofte pleiede at gjøre. Kort efter kom de paa mærkede adskillige af Folkene paa den ene Baad, under Herr Barries Commando, i et stort Følgeskab og Bedøvelse i Ansigtet og paa de yderste Dele, der snart trak sig over det hele Legeme og var forbunden med Hovedsvoimning og Lyst til at kaste op. Herr Barrie, der ligesom de andre ikke befandt sig vel, erindrede sig, at han allerede i England havde erfaret en lignende Uvirkelse af giftige Muslinger, og at en stærk Sved havde hjulpet ham den Gang. Før altsaa at komme til Sved, tog han en Uare og arbejdede den med alle Kræfter, hvilket han ogsaa raadede de andre tre Sygge at gjøre. Det lykkedes Herr Barrie at komme i en stærk Uddunstning,

de tre Matr.
kastet de ho
at ligste inge
sa lod Herr
um at driffe
embringe Op
et mindste lind
arter, tildrog
med; man g
and Underlig n
er var i Stan
døde han om
er landede. S
en Tidlang
Upaatvisele
holdes. i disse
ette spiste ha
allerede slet og
død. Indtil
adelig, men sa
Baaden, seld
Da han da
Hals og Hodde
de andre Syg
e faae dem til
de faae de
Kun hans C
res Officerers
er havde gjor

tre Matroser maatte bæres udaf Baaden,
 saasnart de holdte op at roe. Da man nu til
 ingen Lægemidler havde ved Haanden,
 lod Herr Johnson varme Vand og befalede
 dem at drikke det, i det Haab, at det skulde
 bringe Opkastelse og hæve det Onde, eller i
 mindste lindre det. Een af Folkene ved Navn:
 Carter, tildrog sig fornemmelig deres Opmærks-
 somhed; man gned hans Tindinger og bedækkede
 hans Underliv med varme Klæder. Men da han
 var i Stand til at synke det varme Vand,
 døde han omtrent en halv Time; efterat de
 landede. Han døde saa sagte og roligt, at
 en Tidlang tvivlede paa han virkelig var
 død. Upaatvivselig døde han af den Gift, som
 holdes i disse Muslinger; thi omtrent Klof-
 tte spiste han disse, Klofken ni befandt han
 allerede slet og Klofken tolv og en halv, var
 død. Indtil han landede havde han roet
 adelig, men saasnart han stod op, for at for-
 lade Baaden, faldt han om, og reiste sig aldrig
 op. Da han døde vare Købne sorte, Hæn-
 derne og Fødder meget opsoulmede. Saa stor
 var de andre Syges Egenstindighed, at man ikke
 kunde faae dem til at drikke det varme Vand,
 og de saae deres Kammerad ligge død for
 sig. Kun hans Skæbne bragte dem til at fol-
 gende Officerers Raad, hvorpaa de, efterat
 de havde gjort sin Viekning, sølede megen

Ændring, og havde sandsynlig dette Middel
 takke for deres Liv. Man brante dem med
 Baaden igjen, gav dem varm The og dækkede
 dem godt til. Bugten, hvori denne Ulykke
 drog sig ligger paa den 52 Gr. 48' Brede
 231 Gr. 42 Længde. Jeg kaldte den til Erind-
 ring om den uhyggelige Aføde: Carters Baad
 og Bugten, hvori de havde spist Muslinger
 Gift, Bugten.

De to andre flagede endnu ved deres Til-
 gekomst over Hovedsvimmel og Bedøvelse, saa
 over heftige Smerter i Indvoldene. Man
 dem under Lægens Opsyn, og denne brugte
 de Midler, som passede sig paa deres Om-
 digheder.

U n d e t A f s n i t.

Den 18de lettede vi Anker og forlode vort
 værende Opholdssted. Vi seilede meget
 somt, deels formedels de mange Klirrer og
 i de smale Kanaler imellem det faste Land
 adskillige Der langs med Kysten, deels for-
 deels Mangel paa Wind. Denne Egn, som
 sammenlignede med nogle Tegninger, vi
 ombord, havde en saa paafaldende Lighed
 disse, at vi ikke tvivlede paa, at det jo var
 samme, som Herr Dufkan opdagede og

Witbank's
 Kallie fra h
 Den hel
 mber blev t
 psterne, ome
 til den 6
 gede en fre
 Maade ud
 ette videløstige
 Cap Deciss
 yderste. Si
 vi lykkelig
 llige ubstand
 Den Landf
 sten bestandig
 Skipper og
 te med Grann
 eller bedække
 fande vi vild
 frugter, der
 The, som
 Kaffede os en q
 den undtagen
 Den lange
 denne Seill
 Oversætter
 te, da den
 andre, end
 Opdagelses

Wibanks Sund, omendstiondt vi vare meget fori
 Kystene fra hinanden i Bestemmelsen af Bredden.

Den hele Sommer lige til den 20de Sep-
 tember blev tilbragt paa denne Reise langs med
 Kysterne, omendstiont Skibene ikke kom længere,
 end til den 65 Gr. nordre Brede, hvor vi op-
 lagde en fremragende Landrunge, der paa en
 Maade udgjor den nordvestlige Grænse af
 dette vidtstrakte Arkipelag. Dette Korbjerg kaldte
 vi Cap Decision, og herfra løb vi langt med
 den yderste Side af Verne tilbage til Nucka,
 som vi lykkelig naaede den 1ste October, efter
 en ualmindelig ubestandne Reisommueligheder. *)

Den Landstrækning, vi her fik at see, var
 uafbrudt bestandig øde og vild; Strandbredden fuld
 af Klipper og Bjerge, der hist og her vare be-
 dækkede med Grannetræer, men for det meste nøg-
 tede eller bedækkede med Sne. Paa nogle Ste-
 der fandt vi vilde Hindbær og andre vildtvorens-
 Frugter, der tilligemed den saakaldte Labras
 The, som voxte her i stor Overflodighed,
 stoffede os en qvægende Forfriskning. Kist fik vi
 den undtagen Lax, som vi paa et Sted især,
 deels

Den lange og eensformige Beskrivelse over
 denne Seilads langs med Kysterne har
 Oversætteren taget sig den Frihed at forkors-
 te, da den ikke kan være interessant for
 andre, end Sømand, som gaar ud paa
 Opdagelses Reiser.

deels selv fangede, deels fik i Waade af de Indfødte. I Kanalerne, Fluoterne og omkring Eljærene, saae vi idelig Svotterne spille Vandet.

Raksten overalt, hvor vi saae de Indfødte fandt vi dem fredelige og venlige. Kun i Een under den 55 Grads Brede stodte vi paa de, som vi havde sendt ud, at undersøge Kysten og lodde Kartvandet, paa et Parti af de deels Indbygaere, der vare bevaabnede med Jernbolde og Europæiske Skydegevaer. Uden ringe givne Anledning anfaldt de Vaadene, bemægtede sig vort Mandskabs Skydegevaer, og kastede endelig deres Kastespyd paa Engelanderne, vilde forhindre disse deres Voldsomheder, tilsidst gik saavidt, at vore Folk saae sig tvungen til at gjøre Alvor af det, og flyde paa de hvortpaa de i en Hast toge Skuden. Formodentlig har andre Europæeres slette Behandling ledet dem til denne Opførsel. Casiel ved de som ved nogle andre Leiligheder viste Fruentimmerne sig særdeles virksomme, og syntes end at have en vis Magt over Mændene. Alledrig saae vi hos dette Køn hin affhyelige Pryde Underlaben, der ikke tjente til andet, end til at vanskabe et virkelig taaleligt Ansigt. Da vi saae Fruentimmer af enhver Alder, saa fik vi den Leilighed til at bemærke, hvorledes de gjere sig en Abning, som de efterhaanden udvide.

Garnet er f...
 Indsnit i L...
 eller Kobber...
 de indvil Sa...
 udvider det,
 kunne stikke i...
 for de siden...
 Denne Oper...
 smertelig og...
 Da vi t...
 Den vor Afri...
 retninger...
 eller fra Eur...
 noget andet...
 hadde været...
 se med, at...
 forholdsordre...
 us. Men...
 amerikanske...
 abe gjort d...
 Etis toge vi...
 gik atter t...
 Det stem...
 et os fra...
 Denne H...
 de og 18...
 Sandhnt...
 som sandt

Harnet er kommen til Verden, gjør man et lidet
 Indsnit i Læben og stikker et Stykke Messing,
 eller Kobbertraad i Hullet, hvilken bliver sidde-
 nede indtil Saaret er lægt, da man efterhaanden
 udvider det, indtil det bliver saa stort, at de
 Lemme stikke det omtalte Stykke Træ deri, hvil-
 ket de siden efter atter ombytte med et større.
 Denne Operation maae uden Tvivl være høist
 smertelig og vare længe.

Da vi kom til Nutka, fik vi at vide, at
 den vor Afreise i Foraaret, var der ingen Ef-
 fectretninger indløbne, hverken fra Spanien,
 eller fra Europa, og at hverken Dædalus, eller
 noget andet med Levnetsmidler forsynet Fartoi,
 havde været der, saa at jeg maatte lade mig
 nøie med, at lade et Brev ligge efter mig, med
 Forholdsordre til Befalingsmanden paa Dæda-
 lus. Men derimod havde et fransk og nogle
 amerikanske Skibe besøgt denne Havn. Efterat
 have gjort de fornødne Udbedringer paa vort
 Skib toge vi Afsked fra vore Spanske Venner,
 og gik atter til Seils den ottende October.

Det slemme Veir havde forrige Aar forhin-
 det os fra at undersøge Havnen Bodega *).

Jeg

*) Denne Havn ligger 38 Gr. 18' nordre Bre-
 de og 18 Gr. 4' vestlig Længde fra St Blas.
 Sandsynlig var Franz Drake den første,
 som fandt den paa sin Reise til Ny Albion.

Eft

Jeg gav derfor Herr Vuget Ordre, at gjøre denne Undersøgelse med Chatam, medens jeg lod videre frem til St. Fransisko, hvilket Sted jeg bestemte til Samlingsplads for os.

Den 19de om Aftenen kastede vi Anker paa vort forrige Sted lige ud for Fortet, hvor strax meldte vor Ankomst, og da Baaden kom tilbage fik vi et Besøg af vor gode Ven, Herr Sol, der meddeelte os alle i Europa forefaldne Nyheder lige til Februar. Da han havde spillet til Aften, vendte han tilbage til Land igjen, og den følgende Morgen fik jeg to Breve fra ham. I det første bad han mig i officiel Form at jeg vilde melde ham vor Ankomst til St. Fransisko skriftlig, samt sige ham, hvad Beskræftigelse jeg behøvede, og hvor længe jeg tænkte at opholde mig her, for at han kunde melde dem til Verneuren det. I det andet Brev skrev han, i Følge hans Foresattes Befaling, saae han sig nødsaget til at underrette mig om, at ingen Mandskab kunde faae Tilladelse at komme til Land, uden for at hente Vand og Brænde, og at man bad mig, at jeg enten allene, eller ledsaget af en Officier, eller Eskadret, vilde

Thi han opbagede den 17de Junii 1779 i Havn 38 Gr. 30' nordre Bredde. Spanerne fandt den atter i Mæret 1775 og kaldte den Bodega, efter en af Anførerne paa deres Skibe.

sege Href
jædvantlig.

Saa
ger, der
bort fra C
lidet obere
ladelser i
Forlægny

Men
ficer ved
aar kommer
Anciennitet
jen, og a
fordeel for
Sol, havde
gen kundet
hagelige Ef
paa gandske
te Brænde
de Chatam.

at Befalinge
byggerne fu

Chatam
og efterat v

Vand, for
om Moraen
terey, hvor
ring af vor

sage Presidio, hvor jeg skulde modtages, som
sædvanlig.

Saa uventede og ydmygende Indfrankuin-
ger, der næsten gik ud paa, at vise mig reent
kort fra St. Franzisko, og som stemmede saa
lidet overeens med Vicekongens venstabelige Ud-
sættelser i Ny-Spanien, satte mig i den største
Forlægenhed.

Men man gav mig at forstaae, at en Of-
ficer ved Navn: Arrillaga, var i forrige For-
aar kommen til Monterey og havde i Følge sin
Ancienitet antaget Commandoen over Provin-
zen, og at hans Tankemaade var slet ikke til
Fordeel for fremmede Gæster. Vor Ven, Herr
Sal, havde ogsaa høist nøjterne og kun nødsvun-
gen kundet overtale sig til at bringe os saa ube-
lægelige Efterretninger. Jeg svarede ham her-
paa gandske kort, at jeg var kommet for at hen-
te Brænde og Vand, og oppebie min Medreisens
de Chatam. I øvrigt kunde han forlade sig paa,
at Befalingen angaaende vor Omgang med Ind-
byggerne skulde følges til Punkt og Prikke.

Chatam kom her allerede den følgende Dag,
og efterat vi havde forsynet os med Brænde og
Vand, forlod vi Havnen den fire og tyvende
om Morgenen, og skredte vor Cours til Mon-
terey, hvor jeg haabede ved en nøjsøgtig Skif-
bring af vor Forsætning, at formaae Comman-
danten

danten Krillaga til, at ophæve sine ubærdige Indskrænkninger.

Den fem og tyvende opdagede vi et Skib langt borte, og da vi kom nærmere, saa vi at det var Dædalus.

Mod Middag kom Lieutenant Hansen ombord og berettede, at han havde taget Veien til Ny Eydvallis, som det var ham foreskrevet, og der taget to Ny Seelændere ombord, for at lære Indbyggerne i Port Jackson, hvortedes de skulde behandle Herplanten. Han kom der den 20de April og den 20de Junii havde han allerede været færdig til Afreisen, men først ved Enden af Maaneden fik han Ordre til at seile al Major Grose, hvorpaa han havde styret sit Land til Sandwichsøerne, og naaet Owhaihi den første September. Paa disse Der forsynede Lieutenant Hansen sig med Forfriskninger, og seilede derpaa til Nutka, hvor han kom Dagen efter at vi vare seilede derfra, og saasnart han havde forsynet sig med Brænde og Vand, samt andre Fornødenheder, seilede han, ifølge min Befaling, efter os.

Herr Hansen bragte Levnetsmidler med sig og andre Fornødenheder, saa meget det havde været ham muligt at strabe sammen. Af ham fik jeg ogsaa at vide, at Major Grose ønskede meget at jeg endnu vilde gjøre et Forsøg paa

at bringe
omendst
der af de
Reisen.
faste For
Døget v
at man t
forsøet n
de Herr L
de han ind
Stæbeiti
svilket ma
Nytte, for
Stæfsheds
get Veir,
reisende Ch
vi Monter
Chatam, sa
kommen i
Stray
ficeer til G
figten med
de jeg ham
ham mine
denne Havn
bad mig for
saa tydelige
den. Jeg sp
Chatam, og

at bringe Dvæg fra disse Egne til Ny, Sydvalis,
omendskøndt kun en Køe, tre Faar og en Væd-
der af dem, jeg sendte med Dædalus, overskod
Reisen. Marsagen til dette flatte Udfald paa det
første Forsøg troede man at være denne, at
Dvæget var for gammelt, han haabede derfor,
at man vilde være heldigere, hvis man gjorde
forsøget med ungt Dvæg. Med Svinene havde
Herr Harsen været lykkeligere. Af disse havde
han indskibet halvtrediesindstyve Stykker paa
Stæbeiti og landet med dem i Pørt Jaffon,
hvilket maatte være denne Colonie til væsentlig
Nytte, formedelst disse Dyrs fortreffelige Bes-
tæmmelse. Vi havde nu igjen meget slet og taar-
get Veir, og derved blev vi stit fra vor Med-
reisende Chatam. Den første November naaede
vi Monterey og havde den Fornøielse at finde
Chatam, som allerede den 30te October var an-
kommen i Forveien for os.

Strax efter vor Ankomst sendte jeg en Of-
ficier til Gouverneuren, for at melde ham Hen-
sigten med vor Komme. Noget Tid efter gjorde
jeg ham min Opvartning, og vilde just sige
ham mine Grunde, hvorfor jeg var løbet ind i
denne Havn, da han kaldt mig ind i Taler og
bad mig foredrage ham Sagen skriftlig, da man
saa tydeligere kunde sætte Sagen ud fra hjaan-
den. Jeg spurgte derpaa efter Deserteurerne fra
Chatam, og fik at vide, at de saa Dage efter vor
Udreise

Ukreise vare komne frem, og at man strax havde taget dem fast og bragt dem til St. Blas, for derved at bringes til Nutka. Da jeg havde lovet at aflevere Væffesmeden, som jeg havde faaet fra Missionen St. Carlos og sat ombord paa Chatam, saasnart Oberleberne vare udløbere, eller Aarstiden forbi, saa sendte jeg ham iølge mit Løfte, tilbage til Land igjen.

Om Eftermiddagen fik jeg to Breve fra Herr Arrillaga. I det ene meldte han mig, at han ingen Befaling havde, at modtage fremmede Skibe i Havnene under hans Distrikt, uden de Tilfælde, at Nødvendigheden opfordrede ham og Regjeringens Gjødsfrihed, til at yde de Nødvendige sin Bistand. Fremdeles bad han mig at meddele ham Aarsagen til min Reise, der vilde have Indflydelse paa den Beslutning, han vilde tage for Fremtiden. Det andet Brev var skrevet i Udtryk, der skulde vidne om det Onske, han nærede, skedse fremdeles at vedligeholde den gode Forstaelse, som havde hersket mellem os, med tillige gjentog han atter, at han ikke kunde tillade, uden at handle ivertimod sine Ordre, at nogen kom i Land, foruden Anførerne paa de fremmede Skibe, og en, eller to Officerer, dog forstaaer det sig, ligeledes de Folk undtagne som skulde tage Brænde og Vand ind. Disse disse Forretninger maatte skee i yderste Hast og hvad vore andre Fornødenheder angik, skulde

skulde disse ting derom.

Denne Nødvendighed videnskabet for vore beovget mig Jeg forklare gelige Storbesalning, at gik søge Landene Skift af Amten for denne m Engeland ham om, at jeg mulig Underretninger, om min Rejsesongen i Staden man paa retninger, jeg gælder, jeg h som jeg ma og at jeg h dra en Copi ger, som va hold i denn egentlig for Vel, og fra betragtes,

skulde

fulde disse afhjelpes, saasnart han fik Underretning derom.

Denne Skrivelse bragte mig i den Nøddensigthed vidtskiftig at sætte ud fra hinanden, Dismedet for vor Reise, og de Grunde, som havde bevæget mig til at løbe ind i de spanske Havne. Jeg forklarede ham altsaa, at jeg fra hans Kongelige Storbritanniske Majestæt havde faaet Befaling, at giøre en Opdagelses Reise, for at undersøge Landene i Sydhavet, og at den nordvestlige Kyst af Amerika, var den fornemste Genstand for denne min Sendelse. For min Afreise fra England havde man ikke allene underrettet mig om, at jeg i de spanske Havne vilde finde al mulig Understøttelse, men at endog alle de Efterretninger, som jeg ønskede at meddele mit Hof om min Reise, skulde befordres fra St. Blas, ved Kongen i Spaniens Officiantere. Fremdeles havde man paalagt mig, at meddele alle de Efterretninger, jeg havde indsamlet, og alle de Opdagelser, jeg havde gjort, til enhver spansk Officer, som jeg maatte finde i lignende Korretninger, og at jeg havde i Sinde at meddele Herr Quædra en Copie af alle mine Kartter og Udmaalinger, som vare forfærdigede, siden mit sidste Ophold i denne Haven. Denne Reise var derfor egentlig foretaget til Mennesseslægtens almene Vel, og fra denne Synspunkt maatte den ogsaa betragtes, eftersom Spanierne ligesaavel indhøfede

fæde Frugeterne af vort Arbeide, som Engellær-
 derné, og fik dem endog meget tidligere, end
 disse. I Folge heraf blev jeg og den sidste Gang,
 jeg opholdt mig her, modtaget med det stærke
 Venfkab og Gjenfribhed, havde ogsaa faaet de
 stærkeste skriftlige Forsikringer fra Vicekongen i
 Mexiko, at alt dette var skeet med Kongen i
 Spaniens Vilje og efter hans udtryffelige Be-
 falinger, hvorved jeg beraabte mig paa hans Ex-
 cellences Breve, som jeg lod følge med. Vore
 videre Jagttagelser behøvede endnu et Nær inden-
 de bleve fuldendte, og jeg havde valgt mig denne
 Havn, eller og St. Diego, til at sætte vore
 Skibe i Stand, løse vort Proviantfæb, og an-
 stille de astronomiske Observationer, som vare
 fornødne, for at fortsætte vore Undersøgelser med
 Nøiagtighed. Jeg forklarede ham, hvortledes alle
 disse Forretninger maatte udføres og lagde til,
 at jeg smigrede mig med, at man vilde tillade
 at Mandfæbet gjorde sig Fævægtelse til Fods,
 eller til Hest, ligesom man den forrige Gang
 havde tilladt dem, uden at træde nogen af de
 nødvendige Indskrænkninger for nær.

Den fjerde fik jeg Svar paa mit Brev fra
 Herr Arzillaga, hvis Indhold lob ud paa, at
 han ingen udtryffelig Kongelig Befaling havde
 til at modtage, hverken mig, eller Herr La Pe-
 rouse; at Vicekongen ikke syntes at have ventet,
 at vi vilde besøge denne Havn mere, end en

Gang,

Gang, og
 Brev, som
 Commandan-
 tem man ha-
 gang for alle
 vilde os deslig-
 og, uagtet a-
 vore vort alme-
 mig, at melde
 jeg behøvede
 tilbød han sig
 net paa Land-
 me vore Sag-
 de vi ogsaa ha-
 atorium, og
 meget de vilde
 rerer, som
 Magazinet og
 fte tillade nog
 alle Arbeider m
 ullenligt.

Men det
 vort Tsi i
 demt formede
 stige i Nær-
 de midt i d
 gte alt deres
 undt og alle
 Ureenlighed

Gang, og at Herr Quadra selv havde i et
 Frev, (som han lod følge med) givet Garnisons
 Commandanten at forstaae, at de Hoffligheder,
 som man havde vist os, skulde kun gjælde en-
 gang for alle, og at det ikke var nødvendigt, at
 vi os deslige mere i Fremtiden. Men da han
 dog, uagtet alle disse Hindringer, ønskede at frem-
 me bort almeennyttige Foretagende, saa bad han
 mig, at melde ham nøiagtig, hvormange Dage,
 jeg behøvede til at lossé Proviantskibet; tillige
 tilbød han sig at levere mig Røglen til Magazi-
 net paa Landingspladsen, for at vi kunde glem-
 me bore Sager deri. Ved Siden af dette maat-
 te vi ogsaa have Tilladelse at bygge bort Obser-
 vatorium, og Officererne kunde fornøie sig saa
 meget de vilde, dog under Opsigt af spanske Of-
 ficerer, som man vilde beordre til at bevogte
 Magazinet og Observatoriet. Men man kunde
 ikke tillade nogen at tilbringe Natten i Land, og
 alle Arbeider maatte gaae saa hurtig for sig, som
 muligt.

Men det Sted, man anviste os til at bringe
 bort Løi i Land, var ikke allene høist ube-
 nemt formedelst Brændingerne, som vare meget
 almindelige i Nærheden deraf, men ogsaa fordi det
 var midt i de Egne, hvor Spanierne pleie at
 brænde alt deres Dvæg, hvilket gjør Stedet høist
 sundt og ækkelt, da man aldrig tager Affaldet
 bort, men lader det altsammen
 ligge

ligge til et Klov for Navne og Krager. Derfor uden Skulde vi betroe alt vor Tsi i Hænderne paa spanske Soldater, som vi ikke kjendte, og om hvis Trostskab vi ikke kunde forsikre os. Men denne utaalelige Stank og affhyelige Snuddighed skulde vi indrette vort Observatorium og aldrig benytte det uden om Dagen, og Officererne allene havde Tilladelse at fornoie sig i Land.

Alle disse Omstændigheder bragte mig til at afbryde Correspondencen og give Slip paa denne høist ubekvemme Hielp. Jeg besluttede altsaa at begive mig til Sandwichsøerne, saasnart jeg havde bragt Undersegelsen af disse Kyster til Ende, da jeg ingenlunde tvivlede paa, at jeg hos disse Naturens ufordærvede Børn jo skulde finde den Hielp, som man saa uvenskabelig nægtede os i St. Franzisko og Monterey.

Den 10de Iode vi Ankret adskillige Gangs falde ved Kysten, og fik strax et Besøg af de Indfødte, der havde Canoer, der vare udstyede med Musslingestaller, og bragte os nogle Fiske til Sale, hvorfor de fik Skeer, Koraller og Cape. Deres Folk synes at være af en munter, ventlig Charakter og opførte sig udmærket anstændig og oplyst, og overhovedet vare de meget forskjellig fra hine klodsede og livløse Skabninger, som jeg havde seet under det spanske Herredømme i Monterey og St. Franzisko.

Jeg
de Wilde, l
en af de
der talede
du ikke lan
eller ikke l
og fastede M
et laae ta
statkov. Q
nære og be
t i denne G
husene tak
Da jeg
atten over fo
at faae i d
bestuttede j
sendte derfo
anderende D
ni, og da jeg
Morgen, sa
vilde tillad
netmidler o
de faaet at
erklødighed o
fil.
Herr Swai
ligste af Cor
na, der had
jeg vilde pp

J en Buaat, hvor en stor Ahe, der tilhorte
 de Wilde, laae i en behagelig Egn, fik vi at vide
 af en af de Indfodte, en klog og snild Karl,
 der talede Spansk, at der var en spansk Mis-
 sioner ikke langt derfra mod Osten. Det varede
 heller ikke længe, saa kom vi til en lille Bugt
 og kastede Anker lige ud for denne Coloni. For-
 at laae tæt ved Strandbredden bag en lille
 Husekø. Bygningerne syntes at være langt
 senere og bedre byggede, end alle de, vi havde
 set i denne Egn. Murene vare hvide og rene,
 og Husene rakkede med smukke lysrøde Tagsten.
 Da jeg havde i Sinde at blive liggende
 atten over for Anker, og jeg her havde Ud-
 sigt at faae i det mindste nogle Forfriskninger,
 besluttede jeg at give dette Sted Fortrinet,
 og sendte derfor Lieutenant Swaine til den com-
 manderende Officer, for at melde ham vor An-
 koms Tid, og da jeg tænkte at seile igjen den folgen-
 de Morgen, saa lod jeg ham tillige bede, at
 han vilde tillade de Indfodte at bringe nogle
 Nødvendighedsmidler ombord til Salg. Jeg havde al-
 tid ønsket at vide, at de havde Svinn i
 deres Arbejdighed og Høns, Brønt og fortreffelig
 Skik.

Herr Swaine blev modtaget paa det ven-
 ligste af Commandanten, Herr Philip Goy-
 nea, der bad ham melde mig, at man haa-
 det, jeg vilde opholde mig nogle Dage der, for

at nyde alle de Fordele, som Landet kunde til-
veiebringe, og som man vilde gjøre sig en For-
noiselse af at skaffe mig.

Da han fik vor Bestemmelse at vide at
Herr Swaine, anmærkede han, at det vilde
holde haardt at forsyne os med Brænde og Vand
i St. Diego, eller længere mod Sonden, derfor
raadede han os, at dersom vi havde Mang-
paa disse Artikler, at vi skulde forsyne os paa
dette Sted med hvad vi behøvede.

Denne værdige Officeers Opførsel vidne-
de om en adel og retskaffen Charakter, og da han
Bopæl, som førte Navnet: St. Barbara, som
under den samme Dyrighed, som St. Franzisk
og Monterey, saa var Contrasten mellem
Modtagelse paa dette og hine Steder, saa
get mere påafaldende og kunde ene tilskrives
sonernes forskjellige Tænkemaade.

Herr Swaines Beretning og det frivillige
Haab om venstabelig Behandling gjorde mig
utilbøjelig til at modtage disse saa hjærlig
budne Fordele.

Den følgende Morgen gik jeg i Land med
Ledfagelse af begge Anførerne paa de andre
de, og aflagde et Besøg hos Commandanten
Herr Philip Gonchocha. Denne modtog
med den største Hjertelighed, og gjentog
mange indstændige Bønner sit gjorte Tilbud
Han forsikrede, det vilde være ham til

Fornoielse
stod i han
salinger,
drede kun
fra fremm
Fornoielse,
ombord igi
saa, at sa
ling, han
det noieste.

Vi ble
ge Water M
besørger
indbød os i
sage ham og
vise os.

Vi forlo
beqveme Ste
tra. Begge
om man tæ
er skident
anden disse
na saae vi
Denne opdage
en i en foru
albede frem
forads, og
ndt, der all
til havde v

Fornøielse, at viise os af den Tjeneste, som
 stod i hans Magt, og som ikke stred mod de Befalinger, han havde. Men disse Befalinger for-
 drede kun, at man saae paa, at alle Personer
 fra fremmede Skibe, som vare i Land for deres
 Fornøielse, eller Forretningers Skyld, begav sig
 ombord igjen inden Aften. Jeg lovede ham og
 saa, at saavel denne, som enhver anden Befal-
 ling, han behagede at give, skulde følges paa
 det nøieste.

Vi blebe ogsaa forestillede for den ærbørdi-
 ge Pater Miguel, der tilligemed en anden Gejst-
 lig besørger Missions-Forretningerne, og han
 indbød os i sit og sin Medbroders Navn, at be-
 søge ham og modtage hvad Tjeneste, han kunde
 vise os.

Vi forlod herpaa Fortet, for at opsoge et
 bekvemt Sted, til at sælde Træ og hente Vand
 fra. Begge Dele fandt vi snart, men det Vand,
 som man tæer ved Strandbredden øser af Bron-
 de, er skident og har en salt Smag; og da des-
 struden disse Bronde leverede en ringe Forraad,
 saaa vi os om efter en anden Leilighed.
 Denne opdagede vi ogsaa saa Skridt fra Bron-
 den i en fortreffelig Kilde af klart Vand, der
 stibede frem mellem nogle Røster i en Art af
 Korals, og som var Spanierne gandske ube-
 kendt, der allesammen, som og alle Skibe, der
 hidtil havde været paa dette Sted, havde stedske

Gulpet ska faa godt de Kunde, med det faste og fl. due Vand.

Commandanten havde befalet at lade os faae faa meget ferlt Kjed, som vi begjærede. Kjedetræ og Brent kjøbte vi af private Kolk, og desforæen deelte de gode Missionesfædre og Commandanten deres Havesfructer med os, der dog, som i alle nordlige Colonier ikke var af stor Mangfoldighed.

Da vi her noce saaledes uden al Indskrænkning den Bederqvælgelse, som man havde nægtet os i Monteren, holdt jeg det for min Skyldighed at see paa, at ingen af os misbrugte denne gunstige Tilladelse, og befalede derfor, at alle og enhver skulde holde sig paa det Distrikt som man kunde oversæe fra Fortet og Missionen. Da den herværende Egn er aaben og temmelig flad, saa havde man paa dette Rum Leilighed nok til at fornsie sig, saavel til Hest, som til Kods.

Vore Forretningers lykkelige Fremgang, dets Forfriskninger, som Landet gav os, og det behagelige Ophold i denne Egn, gjorde vor Narværelse i St. Barbara meget interessant for os. Det fortreffelige Selskab, som vi havde i vore Benner paa Presidio og Missionen, blev endnu den 17de forøget med den værdige Pater Vincent St. Maries Ankomst fra Missionen Buena

Buena Vista med Gud havde gjort hvor vigtig at faae fra den Hende med Havesfructer og tillige paa over Land alle kunde

Om Manden, hvor dem en Forandring de være til ganske ligen Kuds i noget faaet af dem temmelige S

Da jeg Buena Vista da det syn

gælfelse i at v

Saaledes som Spa Californie af Amerikas til den h grundet de Fun omvendt da La Per

Buena Ventura, *) der ligger syv Mile længere med Sydost. Denne vakre Mand, der selv havde gjort adskillige Serejser, og derfor vidste hvor vigtigt det var for Folk i vor Forsætning, at faae friske Lands Produkter, var ene kommet i den Hensigt, at bringe os ti Haar og tyve med Havesfrugter belæstede Ruuletter. Han bad os tillige paa det indstændigste, at ledsage ham over Land til Buena Ventura, hvilket jeg dog ikke kunde gjøre.

Om Middagen spiste det hele Selskab ombord, hvor jeg havde den Fornøielse at gjøre dem en Foræring af nogle Smaating, der kunde være til Nytte for dem, og som de ellers vanskeligen kunde faae, men som dog ingenlunde stod i noget Forhold med de Gaver vi havde faaet af dem, for hvilke jeg endnu er deres taknemmelige Skyldner.

Da jeg under Samtalen fik at vide, at Buena Ventura laae ved en liden beqvem Bugt, og da det syntes, at Water Vincent fandt Fornøielse i at være ombord, saa bad jeg ham at følge

Saaledes falder man en af de ti Missioner, som Spanierne have anlagt i det nordlige Californien, eller paa den nordvestlige Kyst af Amerika. St. Buena Ventura hører til den hellige Barbaras Presidio og blev grundet den 3die Mai 1782, man havde kun omvendt et meget ringe Antal af Indb., da La Perouse var paa denne Kyst.

følge os paa Discovery til sin Bolig, hvilket han modtog uden Betænkning, og var mig imidlertid en behagelig og lærerig Selskabsbroder.

Den 18de spiste vore Venner atter Krokost hos os, og mod Middag ledte de vi Anker, for at gaae til Buena Ventura.

Ved nogle astronomiske Observationer fremmede vi Belliggenheden af St. Barbara 34 Gr. 24' Brede og 240 Gr. 43' Længden. Bugten, eller snarere Kibeden St. Barbara er gandske aaben, og har en beqvem Ankergrund, omgivet af lave og sandige Strandbredde, undtagen paa den vestlige Pynt, der er steil og af middelmædig Hvide, og som jeg Commandanten til Tro gav Navn af Point Philip. Længere inde i Landet ligger steile, nøgne Fjælde, hvoraf de ene rager frem over det andet, i forskjellige Rækker.

Vor Fart langs med Kysten gik meget langsom, da Vinden var meget svag, og medens vi vare vi endnu en liden Meil fra Buena Ventura. Den gode Pater var meget fornøjet over sin Reise, og sagde: han haabede den vilde udrydde den daarlige og dybt indgroede Fordomme som alle Vilde i den Egn havde, da de betragtede alle Fremmede, som Afender. Tillige havde det ikke kostet Missionærerne liden Møie at bevise de Indfødte ved Canalen St. Barbara at vi vare deres Venner, og vilde behandle dem

besigt og
andre Tiden
derne fra e
sk ogsaa
Indfødtes
indianske
Vincent,
og fjærlig
dog alle,
hem med
tanke at sei
med grædent
vilde forand
re overbeviste
mere, og al
til at betage
indstær
og jent
troet kan i
te vist blive
og vel smigre
an over dere
erhed, gav
etalede dem
Buena Ventu
Kysterne
lipper, der
andige Bugte
de, ufrugtbar

heftigt og godt. Sandsynlig havde man i de
 ældre Tider vant dem til at betragte Engellan-
 derne fra en meget forskjellig Synspunkt. Vi
 fik ogsaa Leilighed til selv at kjende denne, de
 Indfødtes Sænkemaade. Uagtet fire, eller fem
 indianske Tjenere, som havde ledsaget Vater
 Vincent, saae med egne Øine, hvor venfabelig
 og hjertelig vi omgikkes ham, saa raabte de
 dog alle, da han befalede dem at vende ene
 hjem med Hestene og Maaleslerne, eftersom han
 tænkte at seile derhen i vort Skib, og bad ham
 med grædende Taarer, at han for Guds Skyld
 vilde forandre sin fattede Beslutning, da de va-
 re overbeviste om, at de aldrig fik ham at see
 mere, og alt hvad han sagde til dem, hjalp ikke
 til at betage dem denne Mistanke. De fortsatte
 deres udsændige Vænder indtil det sidste Dø-
 g og gientog uopbørlig, at hidindtil havde de
 troet ham i Alting, men i dette Tilfælde vilde
 de vist blive bedrøget. Den gode Vater fandt
 sig vel smigret ved denne Leilighed, dog smilede
 han over deres ugrundede Krygt for hans Sik-
 kerhed, gav enhver af dem sin Betsignelse, og
 befalede dem endnu engang at vende tilbage til
 Buena Ventura.

Kysterne i disse Egne bestod af høie, stejle
 Klipper, der hist og her afveklede med smaae
 sandige Bugter. Overhovedet havde Landet et
 høit, ufrugtbart og bjergigt Udseende, og kun i
 Egnen

Canen om Missionen gif en liden Døt, eller
 Straaning fra Roden af Fierget til Strandbrede
 Den; tillige gjorde nogle Træer, som vare plans-
 tede omkring Colonien, at det Hele havde et
 mindre foraeligt Udseende.

Efterat vi tidligen havde spist til Middag,
 satte jeg mig tilligemed Pater Vincent i en Baad,
 for at modtage den store Mængde Forfriskning-
 ger, som ventede paa os ved Strandbredden.
 Dien Prandingerne vare saa hæftige, at vi ikke
 vovede at lande, og Indianerne selv havde med-
 al deres Kærdighed Mæle nok med at komme til
 os i deres Canoe. I disse bragte de os ender-
 af den Forraad, vore Venner saa rigelig havde
 sørget for, bestaaende af: Kaaer, Hens, Rødder
 og Grønt i saadan Mængde, at vi fik fire Baad-
 fulde deraf. Vi bleve liggende i vor Baad ind-
 til om Eftermiddagen, og da Prandingerne end-
 nu ikke havde lagt sig, og den gode Gæstlige-
 ikke havde Mod nok til at vove sig i en Canoe,
 efterat han havde seet, hvorledes disse nogle Gæ-
 ge kantroede, saa vendte vi tilbage ombord igjen.
 Den hjære Paters Mod og glade Lune havde
 ved dette fællsagne Haab faaet et stærkt Stød
 hertil kom endnu, at det pludselig falde ham ind
 at han havde betroet sin Bibel og sin Bønn-
 bog til en tro Tjener med den Befaling, at
 bringe dem hjem over Land, og nu var han
 stilt ved disse sine aandelige Trøstere, efterso-

vi havde glæ-
 dette gjorde
 le, der ulyk-
 Baaden, hv-
 ind, forend
 ken og afhjel-
 lighed til de-
 lder Smil,
 endnu bitterer
 Da vi
 sig paa en v-
 havde forudse-
 Aften sine Bø-
 med sine gjent-
 sørgede og st-
 ogsaa glad og
 om han forha-
 Mod Mo-
 ombord, for
 Prandingerne
 es efter at fo-
 ede jeg, for
 ind, fandt vi
 stærke, men
 smaae Fart-
 dere Uteilighe-
 Havfrugter
 Wens Gav-
 sidste var et

eller
 vrede
 plan
 de et
 iddag,
 Vaad,
 ristikne
 redder.
 vi ikke
 de med
 arme til
 g ender
 g hard
 skudder
 re Vaad
 aad ind
 rne end
 Genslig
 n Canoe
 gle Gar
 rd igjen
 ne haad
 Et Stad
 ham ind
 e Bonn
 ling,
 var ha
 efterfo

vi havde glemt at faae dem tilbage fra Tjeneren;
 dette gjorde ham gandske nedslaget, og en Nags-
 le, der ulykkeligviis var gaaet ud af Punden i
 Gaaden, hvorved der traante en Mængde Vand
 ind, forend man kunde opdage Kilden til Ulyk-
 ken og afhjælpe den, bragte hans Angest og Uro-
 lighed til den høieste Grad, og afsvang os et
 lidet Smil, der gjorde Golelsen af hans Lidelser
 endnu bitterere for ham.

Da vi igjen kom ombord beroligede han
 sig paa en vis Maade, og da hans Tjener, der
 havde forudsæet hans Uroashed bragte ham mod
 Aften sine Bøger ubestadigede, saa gik han hurtig
 med sine gjensundne Skatte ind i sit Kæmmer,
 arbejdede og styrkede sit Hjerte, og vendte derpaa
 uafslaa glad og munter tilbage til Selskabet igjen,
 som han forhen havde været.

Mod Morgenen den 20de kom nogle Bilde
 ombord, for at underrrette Pater Vincent, at
 Brændingerne havde lagt sig, og da han længe
 efter at komme paa det faste Land igjen, saa
 jeg, for at ledsage ham. Da vi kom til
 Land, fandt vi vel Brændingerne endnu temme-
 lig stærke, men ved Hjælp af Indbyggernes lette
 smaae Fartøier naaede vi dog Landet uden
 store Uleilighed. Vi fandt her endnu en Mængde
 Havfrugter og fem Stykker Dvæg, som
 den Gæmildhed bestemte for os. Blandt
 sidste var en stion ung Tyr, som jeg derfor
 led

Iod bringe levende ombord, for om muligt at tage ham med til Ovhehi.

Vor gjæstfrue Bert førte os nu til Colnien, der laae omtrent tre Fierdinaver fra Stranden, hvor vi mødte en Mangde Indfødske af hver Alder og Kjen, der, som jeg troede var komne sammen af Nygjertrighed efter, at se os. Men jeg blev snart bedre underrettet; alle trængte sig kun om deres gode Pater, kyssede hans Hænder, og glædede sig over hans Gjenskomst, hvorpaa de gik, efter at have faaet hans Velsigneise, enhver til sit, uden at bekymre sig synderlig om os. Pateren underholdt os med dem i deres eget Landsprog, som han beherskede meget særdigt, og fortalte dem omstændelig, hvorledes vi havde begejnet ham, hvorover vi viste megen Forundring.

Ved vor Ankomst i Missionen modtog os den anden Pater os, og viste os Bygningerne, Kirkerne og Agrene, som tilhorte Colonien, der var langt bedre indrettede og dyrkede, end i alle spanske Missioner, vi hidindtil have seet.

Imidlertid kom en Post fra Monterey, der bragte os Efterretninger fra Europa, der skaffede os usigelig Glæde, og med denne Underretning og vore ventlige Varters Selskab tilbragte vi den hele Dag meget fornøiede.

Den er
Anfalter til
vort Anferte
i det fiffte
harde brukte
Endelig
alle vi Ser
mod Eydof.
angs med K
spanke Missi
en liden C
kandt om S
neune Træer,
erlig Contraf
Siden af.
Bygninge
angte, og d
ere meget f
ang havt me
erne opholdt
lige Sted.
Den syv
t. Diego og
Lieutenant
den comman
spørge: om
S, eller om
sien til Mo
ame fra Ny

Den en og tyvende om Morgenen gjorde vi Anstalter til at seile, men havde den Ulykke at vort Anfertoug sprang, og først om Aftenen fik vi det fiske op igjen, efterat vi allerede tilforn havde bruffet det andet Anfer itu.

Endelig den to og tyvende om Morgenen satte vi Seil til og styrede vort Løb længere mod Sydost. Vi seilede med en sagte Wind langs med Kysterne, og den 26de naaede vi den gamle Mission St. Juan Capistrano, der ligger en liden Sandhuat tæt ved Strandbredden. Rundt om Missionens Bygninger voxte nogle store Træer, hvis tætte Løv gjorde en besynderlig Contrast med de nøgne Klipper, som laa paa Siden af.

Bygningerne vare opførte af Steen og teglbyggede, og den dyrkede Jordbund syntes at være meget frugtbar. Havde vi just ikke den dag haft meget gunstig Wind, saa havde jeg vistnok opholdt mig nogle Timer paa dette behagelige Sted.

Den syv og tyvende løb vi ind i Havnen, og St. Diego og strax efter vor Ankomst sendte Lieutenant Swaine til Presidio, for at melde den commanderende Officcer vor Komme, og spørge: om der ikke var kommet Depescher til os, eller om nogle vare komne herover med Brevet til Monterey, eftersom alle Poste, som kommer fra Ny Spanien lægge bestandig an her, naar

naar de gaae til de nordlige Colonier. Tilfældig
 skulde han bede Officieren, at han vilde modtage
 de vore Breve og befordre dem til Engeland.

Medens Herr Swaine var horte, fik jeg
 et Brev fra Commandanten, Herr Antonio
 Grajero, der meget høflig forespurte sig, hvor
 Hensigt jeg havde med min Komme.

Kort derpaa kom Herr Swaine tilbage
 berettede, at man havde taget meget vel imod
 ham, og ladet ham vide, at der ingen Doveskib
 var kommen til os, men at Commandanten var
 redebon til at modtage alt, hvad jeg vilde
 troe ham, og at han sikkert skulde befordre
 videre. Han tilbød sig ogsaa meget artig,
 forsyne os med alle Forfriskninger, som han
 kunde tilveiebringe; men lagde til, at det gjorde
 ham ondt, at hans Forholdsordre indskrænket
 fede meget hans gode Vilje.

Saa venkabelige Tilbud maatte nødvendig
 være meget kjærkomne, efterat jeg derfor
 havde besvaret dem, som sig her og her, med
 jeg mig til Besøg hos Commandanten den
 følgende Dag.

Dette Besøg gik ogsaa for sig til befredning
 Tid, Herr Hansen og Pujet ledsagede mig
 Strax vi steg i Land fandt vi Heste, paa hvilke
 vi rode til Presidio, hvor Herr Antonio
 Grajero

Grajero mod
 ed, som vi
 ant. Han
 om ogsaa der
 mangt ligeled
 afeligere Pa
 forniste Ha
 nse.

Disse Her
 formodet at
 haab, og g
 omtrent fire
 sig Stadfæstede
 anftninger fra
 Tilfredshed

Disse Be
 de Brænde o
 retning fore
 havde indstib

af begibe os
 biantskib, h
 at bringe læ
 saadanne g

Desuagtet l
 de Forfriskn
 forsikrede, a

kelig stred u
 det kun ku
 old saa beha

Sikke præfero modsoa os med den forekommende Gobe
 e mod, som vi kunde vente af hans Opførsel hidi
 eland. Han gientog sine tienitagtige Tilbud,
 og ogsaa den forrige Commandant, Herr Jose
 Antona ligeledes gjorde, der nu havde faaet en
 sig, hvorefter den tidligere Post paa den modsatte Side af den
 forniste Havnbugt, hvorhen han just nu vilde
 gaa.

Disse Herret fortalte mig, at de allerede hav
 vel imodformodet at jeg sandsynligviis vilde besøge dem
 Drevst, og glædet sig paa min Komme. Men
 anten voremtrent fire Dage siden, da just denne Esterrets
 g vilde og stadfæstedes, havde de faaet saa mange Ind
 fordrerisninger fra Herr Arvillaga, at den gjenfidi
 artig, Tilfredshed derved nødvendig maatte forsvin
 som Land. Disse Befalinger sagde, at vi vel maatte
 t det sigte Brænde og Vand ind, men ingen anden
 e indførte retning foretage os paa Land, og saasnart
 havde indskibet disse Fornødenheder skulde vi
 r begive os paa Reisen igjen. At losse vort
 rødvantebianteskib, blev os udtrykkelig forbudet, som
 derfor hviat bringe levende Næg ombord; tilligemed
 r, med de saadanne gjæstfrie Befalinger.
 en den

Desuagtet bade disse adle Folk os, at forbre
 de Forsikreder, som Landet kunde forstaafe,
 til besørge, at de vilde gjøre alt, som ikke ud
 gede udførelselig stred mod deres Befalingers Bogstav,
 paa hvorefter det kun kunde tjene til at gjøre os vore
 v Antonaold saa behageligt og nyttigt, som muligt.

Medens

Medens vi opholdt os paa Euen, havde vi ikke haft Leilighed til at afkopiere Kartet over vor Undersøgelse over Kysterne for den Mar. Dette Arbejde foretog vi altsaa og dermed beskæftigede vi os indtil den 11 December, uden at der imidlertid indtraf noget særdeles mærkbart. Da Copierne vare færdige, overgav jeg dem til Herr Antonio Grajero tillig med en Beretning, om hvad der var forefaldt paa vor Reise indtil den nuværende Tidspunkt under Adresse til Admiralitets Secretaire, hvilket altsammen Herr Grajero lovede rigtigt at besørge. En anden Pakke sendte jeg til Capten i Quadra, som i Folge mit Løfte indeholdt en Skrivelse af alle mine Dydagelser.

Modvind fra Eanden hindrede os i at seile den syvende, men dog forskaffede denne Haling os et behageligt Besøg af vor megen elskede Ven, Water Presidenten over alle Missionerne af den hellige Franziskos Orden i den Egn. Han vifiterede just alle Missionerne i Lem St. Franzisko og denne Havn, og var forrige Aften kommet til St. Juan Capistrano. Han beklagede meget, at vor Afreise var nær forhaanden, eftersom den store Frugtbarhed i St. Juan havde sat ham i Stand til at forsyne os med mange Forfriskninger. Det næppe jeg kunde afholde ham fra, at lade

forfrisker
selede, inden
Den god
leiligheder vi
de hans var
pakke for den
Missioner, a
melighed, for
er uagtet al
vilde holdt sig
foraring blev
unge Takke
for den ny
ab i St. Cai
De Gejst
forærede je
a let kunde
egen Gornøie
Efterat vi
te vi den fo
randbredden
lov, og, da
blev hele
amp, at vi ik
I Begynde
komme fra e
andrede snar
Røgstatterne
eder, og ble

forrtaer hente, fordi vi sandsynlig vare af-
 seledede, inden de kunde komme.

Den gode Pater Præsident havde ved alle
 Leiligheder viist os saa megen Tjeneste og vi hav-
 de hans varme Deeltagelse og Opmuntring at
 gaae for den gode Modtagelse, vi fandt i alle
 Missioner, at jeg, for at vise ham min Taknem-
 lighed, forærede ham et smukt lille Orgel,
 som uagtet alle Forandringer af Climater, dog
 havde holdt sig i fuldkommen god Stand. Denne
 Gave blev modtaget med stor Fornoielse og
 mange Taksigelser, og blev bestemt til en Prydel-
 ses Kirke for den ny Kirke i Missionernes Præsident-
 by i St. Carlos.

De Gejslige i St. Diego og Commandan-
 ten forærede jeg nogle Smaating, som de ikke
 kunde faae, og som syntes at gjøre dem
 meget fornøielse.

Efterat vi den gode havde forladt St. Diego,
 gik vi den følgende Dag uhyre Røgstotter ved
 Kystens Bredder, der vare blandede med Aske og
 Sand, og, da Vinden drev dem over til os,
 blev hele Kysten saa indhyllet i Røg og
 Damp, at vi ikke kunde see hundrede Skridt for
 sig. I Begyndelsen troede vi, at Dampen maatte
 komme fra et ildsprudende Bierg. Men vi
 ændrede snart vor Mening, da vi blev vaer,
 at Røgstotterne steg i Heiret paa forskjellige
 Steder, og blev ved Nordostvinden drevet læn-
 gere

gere hen mod disse Egne. Vi sluttede altsaa, at der maatte være Jldos paa Overfladen af Jorden, som ved et Tilfælde var antændt og udbredt ved Vinden. Mod Sonden saae vi ogsaa saa langt vore Kikkere kunde naae, tydelige Spor af Jldens frygtelige Virkning. Den femtende befandt vi os i en Egn, hvor jeg haabede at finde den i Aaret 1776 oprettede Mission El Rossario, som jeg meget ønskede at besøge for at faae af de Geistlige tilforladelig Efterretning om Dominikanernes Missioner, i Sonden for St. Diego, og skulde gaae lige til Forbjerget St. Lukas. Men da vi hidindtil ingen Omgang havde haft med denne Orden, saar der var en Sammenkomst med dem, en vanskelig Ting for os.

En Indfødt i en Straaede-Cand, ligesom i St. Franzisko, befandt os her og viste os, og vi spurgte, hvor Missionen laae, hen til en liden Bugt i en stor Viig, som vi allerede havde seet forbi. Vi gjordes ham derpaa adskillige andre Spørgsmaal, men da han mærkede, at vi ikke vare Spaniere, blev han mere tilbageholdende og gik igjen tilbage til Kysten, efterat have fundet nogle Coraller. Men da vi nu engang var løbne forbi, saa vilde jeg ikke spille Tiden, foretog mig at lande ved Missionen St. Dominico, der blev anlagt i Aaret 1774, og som ligesom skal ligge ved Kysten, 14 til 16 Mile Sø-

El Rossario
Sands Bred
antrent paa
hvide Befalt
da den maatte
den spaaite
lede længe
Grandie, su
dare Forsøg
Sandwichsær
na Samahma
og af de Natu
der hans V
en Understøtt
panierne, de
diveret Nat
den til Slut
te Kyster.
Missionen
lonie, som C
Franz Dra
n, men som
n. Alle Ma
ragtes som
et Aaret 176
peditioner til
anden til Ma
ne Tid var 2
e af Halvoe

Et Koffario. Vi befandt os nu paa den 30te Grads Brede og paa den 244 Grads Længde, ventent paa Grundserne af de Egne, som vi havde Befaling usigtig at undersøge. Men, da jeg maatte frygte for endnu mere at opvække den spanske Gouverneurs Mistanke, hvis jeg skulde længere ved Kysterne Genden for denne Grundse, saa opgav jeg, Skibet usjærne, alle videre Forsøg og forlod Kysterne, for at seile til Sandwichsøerne, hvor jeg kunde forlade mig paa Tamahmahs Venkskab og kunde vente af ham, at han skulde give os de Naturrens usfordærvede Børn, som staaer under hans Befaling, alle de Tjenester og al den Understøttelse, som vi behøvede, og som Spanierne, der vilke have Ord for at være en selvstændig Nation, havde nægtet os. — Her kommer til Slutning et Par Bemærkninger over disse Kyster.

Missionen St. Domingo er den sydligste Kolonie, som Spanierne eie i det Styrke Land, som den Franz Drake opdagede og kaldte: Ny Mexico, men som Spanierne kalde: Ny Californien. Alle Plantesteder i denne Provins kunne ansees som nye, efterdem de bleve anlagte i Aaret 1769, i hvilket Aar man foretog Expeditioner til Lands og Vands, for at lagge Landet til Monterey og St. Diego. Indtil den Tid var Velicata og St. Maria paa Kysten af Halvøen i den californiske Havbugt, deres

deres nordvestligste Fesdbælle, men Ruslands Kampeskrud for at undervinæ de Lænde, som begrændse det nordlige Verdens Hav fra den nordvestlige Side, opvakte Spaniernes Frygt og af denne Marsag foretog man hiint Tog. Efter denne Tid ere alle disse Colonier anlagte, og Missionen Belicata flyttet nogle Mile længere op mod Nordvest og nærmere til Kysten af Californien. *)

De nye Colonier ere inddeelte i fire Districter, af hvilke Monterey er den fornemste, og Sædet for Gouverneuren og Pater Præsidenten for Franziskaner-Ordenen. I ethvert District er kun en militair Post, der fører Navn af Presidio, og staaer under en Lieutenants Commando.

Det nordligste Presidio er St. Franzisko, til hvilket hører Missionen St. Franzisko og Clara, Stedet St. Joseph, og et nyt Anlæg som man har givet Navn, af Fort Franzisko.

Herpaa kommer Monterey det fornemste Sted i Provinzen, til hvilket hører Missionen St. Cruz med en Landsby af samme Navn, Soledad, St. Carlos, St. Antonio, St. Rosa og St. Rosa la Purisissima.

*) Men foruden disse to Poster have Spanierne paa Californien endnu femten Missioner, i hvilke der opholde sig firetusinde omvendte Indianere.

Den t
hita. Til
Barbara og
de tos Ange
er St. Dieg
no, St. Sa
Mission er
lige af denne
sener længer
med Kysten,
og besøttes a
neste militær

Climatet
en og Havnen
en 38te og d
, synes saav
ort, som og d
t, at være m
December i
statter en h
saade denne
te tilstrækkelig

D) Begge Hav
den, forme
flugten Co
Diego, og
Men Hav
nes nyeste
lifornien.

Den tredje og mindste Afdeling er St. Barbara. Til dette Presidio hører Missionerne: St. Barbara og Buena Ventura, samt Landsbyen, de los Angeles. Det sidste og sydligste Presidio er St. Diego, hvortil hører St. Juan Capistrano, St. Gabriel og St. Miguel. Denne sidste Mission er Dominikanernes nordligste. De Geistlige af denne Orden have udbredet deres Missioner længere mod Sonden, ikke allene langs med Kysten, men ogsaa over den hele Halvø, og besyttes af Presidio St. Voretto, der er den næste militære Post Sonden for Diego.

Climateet langs med Kysterne mellem Bugten og Havnen (St. Franzisko *), den første paa den 38te og den sidste paa den 30te Grads Brede, synes saavel i Følge de Jagttagelser, vi have gjort, som ogsaa de Erfarrelser, vi have indhentet, at være meget tør, og det regner sjelden uden i December indtil Marts. I den tørre Værestid falder en hyppig og stærk Dug paa nogen Sted, og paa denne Tid har man ogsaa haft den Mangel paa Regn, dog er den ikke tilstrækkelig til at holde Været i bestandig

D 2

standig

*) Begge Havne kunde let forverles med hinanden, formodentlig Ligheden i Navnet. Havsbugten St. Franzisko hører til Posten St. Diego, og synes endnu ikke at være beboet. Men Havnen St. Franzisko, er Spaniens næste Post paa Kysterne af Nys Californien.

Sandig Virksomhed, derfor har Landet ogsaa næsten overalt et øde og fortorret Udseende, hvortil endnu kommer den Mangel paa rindende Vand undtagen i nogle smaae Bække.

Denne Mangel fandt Sted lige til de sydligste Egne, som vi havde Leilighed til at besøge, dog troer jeg, at man kunde betydelig afhjælpe den, dersom man grov Brønde, der med tilstrækkelig Dybde i det mindste kunde levere Vand til Huusbehov. Men Spanierne ere for det meste alt for uvirksomme til at betjene sig af dette Middel, og lader sig hellere nøie med det slet Vand, som de kunne faae uden Væie.

Jøvrigt er Luften fortrinlig reen paa den hele Strækning af Kysten. Jordbunden fra St. Diego og længere Nord efter synes at være læt og sandig, men i Henseende til Frugtbarhed meget forskjellig, dog ingensteds gandske uenlig.

Jeg har stor Marsag at formode, at Jordbunden paa hin Side af den store Bjergkæde der begrænder Kysten næsten heelt igjennem er det, vilde ved behørig Cultuur være meget frugtbar, hvilket jeg ogsaa havde Leilighed til at se paa vor lille Rejse fra Kysten til Missionen St. Clara. Men Sønden for St. Diego blev Jordbunden pludselig ufrugtbar lige til St. Clara, og man har derfor seet sig nødsaget at

ge god Jord
det ser raa
Posten
dels steng
biffen giver
ra. Derin
se ig Raikste
steen og god
gerne her c
re, videløst
quommere i
andre Stede

Til Er
Kornhøst syn
at være meg
genstedes fan
Alle Krugter
lyffes her i
Karer, Blon
Kerfener, G
Kofoksnadder,
Sioffen, Bep
flor paa en
Strandbredde
smaae Bække,
Haverne, bid
Ike Krugtbar
Mangde den
ter (prickly

ge god Jord til nogle Egne, hvor man holdt det for raadeligst at anlægge Miskioen.

Posten St. Barbara ligger i en meget slet, deels stenig, deels lav og sumpig Egn, og Kornhøsten giver langt mindre af sig, end i St. Clara. Derimod leverer denne Jordbund forresten sig Kalksteen, godt Leer til Muursteen og Tagsten og gode Fliser. Derfor ere ogsaa Bygningerne her og i Buena Ventura langt anseeligere, vidtløftigere og reenligere, og Værelserne bequemere indrettede og reenligere, end paa alle andre Steder, som vi besøgte.

Til Erstatning for den mindre indbringende Kornhøst synes Jordbunden i Buena Ventura at være meget stiftet til Havedyrkning; thi ingensteds fandt vi i disse Egne noget lignende. Alle Frugter i det temperede og hede Jordballe, vokses her i lige Kuldkommenhed, og Æbler, Pærer, Blommer, Figen, Appelsiner, Druer, Kærstener, Granatæbler, Lifanger, Bannanas, Kokosnødder, Sukkerror, Indigo, og alle Slags Støffen, Vexter og Rodder, vorte i Siannesseslor paa en Jordbund, der kun var adskilt fra Strandbredden ved et Par Kornmarker. Nogle smaae Bække, der omhyggelig vare ledede igjennem Havenne, bidrog ikke lidet til denne overordentlige Frugtbarhed. Man avlede ogsaa her i stor Mængde den indianste Figen, eller Stikkels-Pærer (prickly pear); dog fik vi ikke at vide, om

man gjorde det for Frugtens Ekstid, eller for medelst Cocheyssen.

Landsbyerne (Pueblos) ere væsentlig forskjel- lige fra Præsidiøs og Missionerne og kunne giæ- re kaldes Landsbyer. De bestaae fornemmelig af gamle spanske og creoiske Soldater, som efter at have tjent en vis Tid i Missionerne og Fort- ertne, faae deres Afsead og Tilladelse, enten at vende hjem til deres Fædreland, eller at til- bringe den øvrige Rest af deres Dage i disse Landsbyer. De fleste af disse Soldater have Kone og Børn. Kun i det Fald, at de foretrak- te Opholdet i Landsbyerne, faae de et Stykke Jord og de nødvendige Agerdyrknings Redska- ber, for at opmuntre dem til Agerdyrkning, hvilken de ogsaa ved Hielp af nogle velkænde Indfødte drive til stor Fordeel for sig og deres Familier. Da man gemeentlig vælger de frugtbareste Stæder til at anlægge disse Landsbyer paa, saa falder det dem ikke vanskeligt at avle saameget Korn og holde saa meget Qvæg, som de selv bruge, og som behøves for ogsaa at forsyne Præsidiøs og Missionerne. Disse Vetera- ner undervise deres Sønnen i Tids om alt hvad der udfærdres til Tjenesten, og saaledes ere disse Landsbyer gode Planteskoler for tilkommende Soldater.

Spanierne i Missionerne og Forterne fore- et meget stille og uvirksomt Liv, fornemmelig

Soldaterne, men faae i deres Arbej- ne i Lands- man for no- anden den

Da de at danne og Kunstler og Hæretterlighed fude bruges Indfødte i de sig daglig i de Hundrede amsterne af have lært u- arbeide ud- Korn.

Disse me- Hælsesøgere der i Nærhed den egent- med megen H- erte Deel af ns ufordærvede Brug af st- tidfont Liv b- righed, saa de Midler.

Sol-

Soldaterne, der hverken grave, saae, eller høste, men saae deres hele Underholdning af de Indfødes Arbejde i Missionerne, og af Indbyggerne i Landsbyerne. Denne Uvirkelighed anseer man for nødvendig, for at forskaffe Soldaterstanden den fornødne Agtelse hos de Indfødte.

Da de Geistlige end ere beskæftigede med at danne og undervise de Wilde i Christendom, Kunst og Haandværker, saa have de og den Rettighed, at bringe dem paa Forslag, som skulde bruges i Kortene. De Officerer, som have Indfødte i deres Tjeneste, maae give dem noget til daglig i Penge, i det Sted at Fædrene have Hundrede og flere, som de saane med Indfødte af det Arbejde, som de Nykomne have lært under deres Anviisning, saasom at bearbejde uldne Løier, dyrke Havestruer og Korn.

Disse menneskekjærlige Geistlige ere baade Lægesørgere og Læger for alle indianiske Stammer i Nærheden af Missionerne, og de øve saavel den egentlige Lægevidenskab, som Chirurgien med megen Held. Men uden Tvivl beroer den største Deel af deres Nøds paa deres Patientes ufordærvede Legems Bestaenhed. Den heldigste Brug af stærke Drikke, et maadeligt og arbeidsomt Liv betage alle Sygdomme deres Ondskab, saa at de gemeentlig vige for de simpelste Midler.

Man

Man anslog Tallet af de Indfødte, som under Franziskanernes og Dominikanernes Anviisning paa Ny-Mexico og Saltsen Californien, have antaget Christendommen til 20,000 Sjæle, *) og disse stulke udgjøre den ottende eller tiende Deel af hele Landets Folkemængde. Disse Menneskers Fremskridt i Cultur ere endnu meget ringe og vil ikke lettelig blive hurtigere, saa længe man mod al sund Politic, vedbliver at nægte Fremmede Adgang. **) Den modfart

*) Er dette ikke overdrevet, eller kommet fra en usikker Kilde, saa have Missionarere den korte Tid fra 1786 til 1793, gjort stort Antal Prædicationer. Thi La Perouse der giver gode Efterretninger om disse Missioner, angiver de omvendte Indianeres Tal til ikke mere, end 9000, af hvilke der var 5143 i Missionerne paa Ny-Californien.

**) Snarere er Aarsagen til denne de Indfødtes langsomme Uddannelse, at de velige bestraabe paa mere at holde dem til en noiaartig Udværelse af alle den romerske og thelste Kirkes Ceremonier, end at fremme deres Forstand, hvorfor ogsaa disse Indianere, ikke at tale om deres omslakkende Levevemaade, leve suldkommen paa samme Maade, som deres Forsadre, eller vilde Naboer. De have heller ingen Eiendom; thi hvad de erhverve ved Agerdyrkning, Ovagavl, eller paa andre Maader, tilhører ikke Efterskoven, men bringes i Missionens Magt

Fremværende
nye Horned
Dette vilde
vilde derved
med større
formere sig
res Overflod
Bequemmelig
ammer og
ste Artikler
ene i disse

mod Nødt,
ringende Ha
Hidunder
taget Sjergba
men omtrent

ner, af
res elend
høve.

*) Spanierne
Svotterst
med disse
Gr. nord
Monterer
sair, der
nens Re
Stykker,
ster Sty
Svotterst
de, som f

Fremgangsmaade vilde gjøre dem bekendte med nye Fornødenheder og nye Bequemmeligheder. Dette vilde være en Spore for deres Fliid; de vilde derved bringes til at dyrke deres Marker med større Fliid og deres Horder vilde snart formere sig saa stærk, at de kunde borttuffe deres Overskud til Fremmede mod mange Livets Bequemmeligheder Levetøjsmidler, Pyaningskammer og Svotterstind, vi de være de fornemste Artikler til Udførsel, og omendstiondt Skindene i disse Egne ikke ere saa gode, som længere mod Nord, saa kunde de dog altid være en indbringende Handels Artikel. *)

Hidindtil har man ikke, det jeg troer, opdaget Bjergværker i Ny Uibion, men i Californien omtrent 14 Sønde Nordvest for Presidio: St. Loretto

ner, af hvilke Indianerne daglig faae deres elendige Kost, og hvad de førstest kan høve.

*) Spanierne have virkelig Fordel af disse Svotterstind, der faaes i stor Mængde langs med disse Kyster fra den 28de til den 60de Gr. nord. Brede. Da La Perouse var i Monteren fandt han en kongelig Commisairsair, der indkjøbte disse Skindvare for Kronens Regning, og haabede at faae 10,000 Stykker, der i China gjaldt omtrent 45 Piaaster Stykket. Egentlig holder man disse Svotterstind kun 10 Procent flettere, end de, som faaes længere mod Nord.

St. Loretto har man nylig fundet to Colominer som skulle være meget indbringende. Fortet Loretto er anseeligere, end noget andet paa Nya Albion, halsofferdesindstøve spanske Familier bestaa sammesteds, ikke at tale om de Indfødte og en Blandet Stamme, samt Stedets Garnison, der bestaaer af tredsindstøve Mand med deres Officerer.

Den hele Krigsmagt, som Spanierne holt fra St. Franzisko til St. Diego, begge Havne medberegne, paa et Stykke Land af mere, end 420 Semile, bestaaer neppe af trehundrede Mand tilligemed Officererne. Fra St. Diego mod Californien den til Loretto staae nok eydau et hundrede Mand foruden Officererne paa dette sidste Sted. Den er den hele Krigsmagt, som skal besytte alle Missionerne. Sonden for St. Diego ere sytten Dominikaner-Missioner, hvoraf enhver har fem Soldater til Bedækning. Men Norden for St. Diego beløber Franziskaner-Missionerne sig til tretten, *) hvoraf nogle have fem, andre otte, andre ti og tolv Mand til Bedækning, og end efterdem Indiamerne synes talrige, eller mange, og vildefindede i en Gau, end i en anden. Ifær troer man dem ikke meget Godt i La Colima

*) Missionerne tage altsaa efterhaanden langs med denne Kyst; thi 1781 fandt Perouse kun ti Missioner, St. Diego medberegnet.

St. Antonio. Fortet St. Diego og St. Para
 ara ere begge forsynede med en Garnison af
 tredsindstyve Mand, som tillige forsvare Wis-
 conerne af samme Navn. Garnisonen i Wron-
 ren besaaer ligeledes af tredsindstyve til fire-
 indstyve Mand, og den i St. Franzisko af sep-
 tredsve. Disse Soldater ere allestammen gode
 og belovde Kryttere, og meget flikkede til at
 npe et indvortes Oprør, men aldels udvæ-
 ge til at forsvare Landet mod en udvortes
 ande.

Den store Mængde af Slæbe, som i de se-
 re Eider have besøgt de nordvestlige Kyter af
 merika i Handels Spekulationer, have opvakt
 paniernes Opmærksomhed, og de have gjort
 le Forsøg paa, at give sig en Mine af at de
 re i værbar Stand, men disse Forsøg vare
 saa kraseløse, som deres Forsvarsstand er elen-
 og ueffektuelig til at kunde modstaae den
 ubehyrdeligste Fiende. Spanierne have ikke
 et andet ved deres Colonier, end beviist Mu-
 ligheden og Fordelen af at have Nybyggere i
 dem; de have forsynet dem saa rigelig med
 Især sig, at det nu ikke engang var muligt for
 at røbbe dem ud, om de nogensinde skulde
 det Indfald. De have vidst at finde de
 gribbare og beqvemste Stæder til at an-
 ge deres Colonier paa og ved deres Forsøg
 ist, hvor saare villig denne Jordbund er til
 at

at frembringe de Menneske Produkter af Væp-
get, men ved deres værgeløse Korfatning, sy-
de, ligesom at udæste andre Nationer til at
re disse Fordele til deres og ved en klog
handling først bringe dem til at blive ret
Bringende.

Tredie Afsnit.

Reise til Oweihi og Ophold paa samme

Afvejlende og uanstige Vinde forhalede
Afreise fra Ny Albion saa lange, at vi
15de endnu havde Kysterne i Sigte.

Den følgende Dag i Dagbrøtningen
vi Den: Guadeluppe. Denne bestaaer af bet-
negne Kjelde, og er omtrent tretten engelske
lang. Dens Belægenhed gaar fra Norden
Sonden, og i Nærheden ligge to smaae Ø-
det ene vestsydvestlig fra Strandbredden, det
det sydlig to Mil fra den sydligste Landod-
Guadeluppe, der ligger paa 28 Gr. 54' No-
Brede og 241 Gr. 38' Længde.

Veiret var taaget og stormende og Vi
meget afvejlende med hastige Kastesinde
til den 8de Januar 1792, da vi Kløffen
Forniddagen fik Die paa den høide Sa-
Maunakah paa Den Oweihi.

Den ni-
en Con, h-
theadua, og
had i Land,
ngemed to
lut, alle tre
Baapene
ale af de In-
en fordi der
nde de kun br-
art de fik at
Samamah
anner allerede
mp. De ifed
med Iydelig
ge til deres
Kort derp
obanlige tiffid
ade over vor
v endnu forh
just mødtes
en af Den,
de os her n
dens Frugtba
Samamah
nd, og haabe
treening, hvit
aalmodighed
middagen.

Den niende nærmeste af os til Kylen i
 den Can, hvor vi haabede at finde Havnen:
 Chetadua, og for at opsoene denne, sendte jeg en
 Båd i Land, under Herr Whidbøys Anførsel,
 tilligemed to andre Baae fra Chatam og Dæ-
 luk, alle tre vel bevæbnede og bemandede.

Baapene havde neppe fat fra Bord, da
 nogle af de Indvædte kom til os i deres Canoeer,
 som fordi der gik en svær Ege fra Norden, saa
 kunde de kun bringe os saa Forfriskninger. Saa-
 snart de fik at vide, hvem vi vare, fortalte de os,
 at Tamahmah tilligemed nogle af hans fornemste
 Mænd allerede i lang Tid havde ventet vor An-
 komst. De ilede ogsaa strax tilbage og forkyn-
 dede med lydeligt Fryderaab, at vi vare komne
 til deres Egne.

Kort derpaa kom ogsaa Kongen med sin
 værdige og tillidsfulde og muntre Lune. Hans
 Blik og Tale over vor Ankomst var umiskjendelig, og
 vi endnu forheiet ved den Omstændighed, at
 vi nu endelig mødtes her, paa denne hans Vindings-
 Sted af Den, fordi han troede, at vi vilde op-
 nyde os her nogen Tid, for at nyde Jordelene
 og dens Frugtbarhed.

Tamahmah havde seet Baaene fare til
 Land, og haabede at de vilde give en gunst-
 lig Besøgning, hvilken baade vi og han ventede med
 Begjær og Aalmødighed paa, indtil Klokkeren kom om Eft-
 termiddagen. Herr Whidbøe bragte os den Eft-
 termiddagen.

terret.

terretning, at Havnen ved Wheeabua formoden-
 lig kunde være et sikkert Opholdssted for
 be i Koraaes Waanederne, da de sydlige Vin-
 ere de herstende, efterdi Havnen danner en dyb
 Bugt, som desforuden beskyttes ved en Sand-
 banke fra den sydlige Odde. Men Bugten
 meget udsat for Nordenvindene, der just nu blæ-
 saa heftige, og da der tilstaae var en stærk Sø-
 gang, saa var det umuligt for Waadene at komme
 til Land. Jeg besluttede derfor at begive mig
 Sarakalua Bugten, der paa denne Narstid unæd-
 telig er den sikreste og beqvemteste Havn paa
 Sandwichsøerne.

Jeg underrettede strax Tamahmah om den
 min Beslutning, og bad ham at ledsage mig der-
 hen, fordi jeg vidste, hvor stor hans Indflydelse
 var hos Folket og Hovdingerne i Landet, og
 at vedligeholde Fred og god Korstaelse. Men
 mit Forslag syntes ikke at behage ham, og han
 ansæede at Ekibene endnu vilde blive liggende
 i Rabolanget nogle Dage, for at modtaae de
 rige Korraad af Korfriskninger, som denne
 var i Stand til at give, og lovede at bære Deres
 sorg derfor.

Da Ekibene imidlertid vare den følgende
 Morgen fordrevne langt fra deres Sted, og
 Vinden blæste stærk fra Norden, og den stærke
 Søgang brød ind paa os, gjorde jeg Kongen

marssont pa
 am Robven
 oplads, for
 derhos jeg
 rearing, o
 nd mig veen
 t følge mig,
 nde Tabuh
 me varede,
 der disse Hoi
 nelle, i d
 ms særbele
 rfor at gaac
 ten da jeg E
 lle, fengrede
 mme tilbage,
 jeg derfor at
 lge, for at
 nue Plan fi
 da det var
 a stude blive
 m mod hans
 en tiden Liff
 e Kolselse var
 paa engang
 s Begring ad
 af, at hans
 stab var kjol
 de tvibledede pa
 mid

nærfont paa disse Ubequemmeligheder, og viste
 ham Nødsendigheden af at opsege en sikker An-
 sejlsplads, for isjen at sætte vore Skibe i Grund,
 hvorhos jeg paa det indstændigste gjentog min
 Bønning, om hans Ledsføging. Men han til-
 svarede mig reent ud, at det ikke var ham muligt
 at følge mig, eftersom den til Nytaarsfesten hø-
 rende Tabuh endnu ikke var endt, og saalange
 denne varede, torde han ikke forlade de Egne,
 hvor disse Høitideligheder havde taget deres Be-
 standelse, i det mindste maatte han have Præ-
 sidentens særdeles Tilladelse dertil, og begjærede
 derfor at gaae i Land, for at udvirke samme.
 Men da jeg kjendte Gæstlighedens store Indsig-
 telse, frygtede jeg, man ikke vilde lade ham
 komme tilbage, naar han engang var der, og fo-
 lg derfor at sende en fornem Mand af hans
 Navn, for at forkynde dem Kongens Bønne.
 Denne Plan syntes ikke at have hans Bifald,
 da det var mig saa meget om at gjøre, at
 jeg skulde blive, og jeg heller ikke vilde opholde
 mig mod hans Vilje, saa tog jeg min Tilflugt
 til den kiden List, for hvis lykkelige Udfald, hans
 Bønhørelse var mig Borgen. Jeg ophørte nem-
 med paa engang at bede ham, og paastod, at
 min Bøgning at gjøre os Selskab maatte kom-
 me af, at hans forrige virkelige, eller forfæstte
 Selskab var kjolnet, og erklærede, at jeg ingen-
 de tvivlede paa, inden kort Tid, at finde paa
 de

de andre Der en Kyrke, der beredvilligen vilde give os Beskyttelse og Bistand.

Hibindtil havde Samahah taget Deel alle vore Maaltider, men fornemmelig behagede vor Kvofost ham; men nu, efterat jeg havde gjort ham denne Udbredelse, kunde ingen Bønner bevæge ham til at sinage en Tid for mig, som sad nedstunken i dyb Eksternanke, hans Kjøle var frænklet paa det høieste, og hans edle Hjerte, der brændte af det varmeste og inderligste Venstskab, ikke allene for mig, men for enhver vor lille Kreds, bevægede ham til at søie sig efter vort Ønske, emendthaut han ved denne uventede Krænkelte af deres Religions Skikke udfatte sig for, at paadrage sig Geistlighedens Fortænkelse. Han besluttede derfor at sende sin Halbroder Eryowmahu til Præsterne, for at forkynde dem, at han havde i Sinde at ledsage os. Da jeg derpaa sagde ham, at hans Beslutning gjorde mig megen Glæde, svarede han: jeg havde behandlet ham uvenstabelt, ved at drage hans Venstskab i Tvivl, der dog stedse vilde blive usforanderligt, som hans Opførsel i Fremtiden noksom skal bevise; men han troede, at han burde være det sidste Menneske i Staten, til at frænke Lovene, og at overtræde de gjorde Indretninger.

Saaledes blev vor lille Tvistighed bilsagt, hvorpaa Kongen holdt et godt Maaltid, og

bede sin Br
 enne Deel af
 Den fulde
 ende om La
 hed, gjorde
 sig Følge op
 Deboer ma
 ung syv af
 alle tre haand
 i Tahaimanu
 i Gelskaber
 ragen til her
 de Misformo
 de for, at ha
 med Tianna
 Skidsniffe me
 af Kongens
 gens Utroskab
 da jeg kjende
 hed, og Dron
 fader i Nærh
 at gjøre en g
 at forføre de
 de mig for
 an altid vilde
 Raad i Sta
 an paa Trig
 lige Udfalighe
 lane gands
 fal

de sin Broder at beførge Regjeringen over
 alle Deel af Ven, medens han var borte.

Den fuldkomne Overbeviisning, som jeg
 havde om Tamahmahs Oprigtighed og Tilbæie-
 lighed, gjorde, at jeg til Fordeel for ham og
 hans Følge ophævede den Indskrænkning, at in-
 dervejs Devoer maatte søve ombord. Der var den
 Gang syv af disse Hovdinge paa Skibet, af
 hvilke tre havde deres Favorit Koner med sig,
 nemlig Sahaimaru, Kongens Gemalinde, var ikke
 i Selskabet. Da jeg underrettede mig om
 Sagen til hendes Udeblivelse, fik jeg til min
 store Misforstaaelse at vide, at Kongen bestyrdte
 sig for, at have haft en altfor fortrolig Om-
 gaaelse med Tianna, og at dette havde foranlediget
 Tilsmisse mellem det kongelige Par.

At Kongens Ledsgere erfarede jeg, at Dron-
 ningens Utroskab paa ingen Maade var bevist,
 da jeg kjendte disse to Egteskabs gensidige
 Tilbæielighed, og Dronningen iust nu opholdt sig hos
 sin Fader i Nærheden af Karakakua, saa troede
 jeg at gjøre en god Handling, hvis jeg forsøgte
 at forføre dem med hinanden. Tamahmah
 bed mig for min gode Vilje, og erklærede,
 at han altid vilde staa sig lykkelig ved at følge
 min Raad i Statsager, fornemmelig naar det
 gik an paa Krig, eller Fred, men hvad hans
 egen Lykkesalighed angik, saa troede han, at
 jeg laane gandske uden for min Virkefærd.

Jeg taug til denne Breidelse og haabede, der vel vilde findes en Leilighed til at bringe ham paa andre Lanker.

Da den sterke Nordenvind og den hastige Søgang gjorde det sandsynligt, at det endnu vilde være længe, inden vi fik Crynamahu, eller nogen af Indbyggerne fra Ahieduh at see, saa bestemte Kongen at sammekalde sit hele Følge, saaledes af Mand, som Qvindeslignet, for at raadslaa om han ikke kunde seile, uden at oppebie Guds hedens Evar. Resultatet af denne Sætsion var den eenstemmige Mening, at Præsterne ikke vilde være Kongens Duster mod, hvilket sandsynligvis ogsaa tilforn var Kongens Mening, han neppe ellers vilde have givet sin Broder den udførlige Forholdsbordre.

Saa meget jeg end ønskede at ssee alle de Stæder, hvorved Kongens Popularitet fuldstændig stodes, saa var jeg dog ligesaa begjærlig efter at nyde hans Selskab, og gav derfor af gaarne Hjerter mit Tilfald til, at seile til Karakahu, uden at oppebie Præsternes Evar.

Vi skred nu vor Kours omkring den sydlige Ende af Øen, og da vi den 1ste Januars Morgenen seilede med klart Veir forbi den strikter Opunah, havde vi en fortreffelig Udsigt af Maunna, Koa, og dens Snebedakte Toppe samt den lavere Bjergskæde, der gaaer hen til den østlige Ende af Owhaihi. Fra Toppen af

høje Bjerg
der kom af
mabs og de
me Udbrud

mange overt
Anledning til
er iagttage
Hellige Lande
retornede Da

Da vi r
dub, kom u

angte os alle
om kom omb
te lider ængst
argte meget

ungen havde
videlig forsikk
lge havde ud

Wille ledsage
fredstillede ig
ogaa i at ad
uden Herating

de ligesaa lid
ng, af Frygt
Tamahitah.

s Tab; kund
er, dog form
handtede gode
horte af Kong

nogle Bjerge steg der tykke Røgskytter i Veiret, der kom af en underjordisk Ild, i Følge Samahmahs og de andres Fortællinger, hvis voldsomme Udbrud frembringe hos de Indfødte saa mange overtroiske Meninger, at de have givet Anledning til en egen geistlig Ordens Oprettelse, der iagttage visse religiøse Skikke, og offre for Helliges Landets Produkter, for at forjætte den forvandede Dæmon.

Da vi nærmede os til Strandbredden af Tabuh, kom utallige af Indbyggerne til Skibet og raabte os allehaande Forbudsord. De første, som kom ombord, syntes meget forundrede og syntes lidet ængstelige over at see deres Konge, og syntes meget hæftig, om han frivillig, eller om han havde overtraad Tabuh. Men da man havde fortællt dem, at Kongen og hans Hæder havde uden ringeste Tvang, men af egen Vilje ledsaget os, saa syntes de fuldkommen beredvillige igjen. Ligesaa beredvillige fandt de sig ogsaa i at adlyde Kongens Befaling; at leve uden Betaling deres Vare og Frugter, og vi syntes ligesaa lidet vove at overtræde denne Befaling, af Frygt for i hoieste Maade at fornærme Samahmah. Om Kongen erstattede disse Folkes Tab, kunde jeg ikke med Visshed komme til at sige, dog formoder jeg det af Eiermandens beredvillige gode Lune, og af nogle Ord, som kom af Kongens Ledfagere.

Winden, der blæste stærkt, og var tillige meget foranderlig, opholdt os en temmelig Tid og først den 12te om Aftenen kastede vi Anker i Buaten Karakafua ved Eiden af en Amerikansk Brigantine: Lady Washington, ført af Capitain John Kendrick.

Medens jeg løb ind i Buaten, yttrede der ved Strandbredden forsamlede Indbyggere deres Glæde over vor Ankomst ved et lydeligt Jubelstyg, og mange af vore gamle Venner og Bekjendtere foruventelig af det smukke Kjon kom ombord til os, naagret det allerede var sidde for at bevidne os deres venstabelige Deeltagelse. Vi fandt ogsaa begge Engellænderne: Young og Davis, der endnu hore i den samme gode Venstelske hos alle velstaaende Indbyggere, som forhen, og som ogsaa fortjente den almindelige Aagtselse, ved deres kloge og anstændige Opførsel.

Den amerikanske Capitain Kendrick, havde allerede været der i sex Uger, og havde i den hele Tid ikke allene faaet rigelig Forraad af alle haande Kornstænder, men ogsaa rydt utal andre Rebiser paa Indbyggernes venstabelige Eindslag, hvorfor han bestraabede sig paa at Maader at bevise sin Erkjendtlighed.

Da Tamahmah fik at vide, at det var nødvendigt at bringe endel af vor Skibsladning i Land, anbadte han os beqvemme

pladse, og vi bragte i den Maade, da han vidste, at han vilde have en god Skibe, som vilde lade os behøve, og ikke stulde os. Denne Dage den 15de i Maanedet skreder i alle Maader i Højsæde. Efterat de bringe toge de i Ry. At i udtaget i alle de fem Maanedes fra den 1ste og de 1ste jeg kom med mig i Stand, og de havde faaet

tillig
 lig Til
 Ante
 Ameri
 af Ca
 trede b
 re dere
 t Jubel
 og B
 jon for
 r stidig
 eltagell
 Young
 gode A
 som for
 mindeli
 bige D
 k, had
 e i den
 d af al
 et utalk
 rffabel
 paa a
 det vi
 or Skif
 ame Ve
 plad

glabte, og paatog sig endog at lade alt, hvad
 vi bragte i Land omhyggelig bebogte af sine Kolk,
 da han vidste, at vi nødvendig brugte alle de
 Kolk, som vi havde, til vore Korretningaer. Han
 befalede ogsaa, at hans Kolk skulde fylde vore
 Mandfæde, og da han troede, at det vilde være
 udspeilende og besværligt for os, at tilstusse os
 Landets Produkter, saa bad han os, at vi dage
 lig vilde lade ham vide, hvor meget vi tænkte
 at behøve, og lovede at sørge for, at de tre
 Skibe skulde forsynes med alle Kornødenheder.

Denne Jodretning fandt jeg hoist beqvem,
 og den 15de i Daagretningaen uddeelte tre store
 Tandoer syrgelyve store og tredive smaa Eviin,
 Almened en forholdemæssig Mængde Grant og
 Munter i Følge Kongens Befaling, mellem de
 tre Skibe.

Efterat de store Tandoer havde loffet deres
 Adring toge de der levende Dvæg med sig i Land,
 og jeg denne Gang med bedre Held havde ind
 bet i Ny Albion. Det var en ung, Pion, næ
 r udtaget Tyr, to herlige Køer og to raske
 Dviefalve. alle i fuldkommen sund Stand, frem
 des fem Vaddere og fem Kaar, to Par af
 de bedste og den største Deel af Hornkvænet for
 rede jeg Kongen, og da det Dvæg, som jeg
 havde bragt med mig det forrige Aar besandt sig i
 den samme Stand, Kaarene havde lammet, og den ene
 havde faaet en munter Dviefalv, saa kunde

jeg

Jeg haabe ved Hjelp af denne anden Ladning, at
have indført disse nyttige Dyr paa disse Øer.

Vi begyndte nu med at Jør paa de For-
bedringer, som vor Tilstand krævede. Den vigtigste og nødvendigeste var uden Tvivl at bringe
det Forraad af Mundprovisjon og andre Fornødenheder, som vi havde ombord paa Dødan-
hen paa de andre Ølbe, og dette gik ved
Hjelp af alle Deboernes Bistand med en Lethed og
Sikkerhed, som vi neppe kunde have ventet i
bedste europæiske Havne.

Mange af de fornemste Høvdinger ophel-
sig ved den Tid i vor Egn. Blandt disse befandt
sig og vor gamle Ven Kahomokuh, der bragte
os en Foraring af tyve store Eviin og en for-
holdsmæssig Mængde af Brugter. Men han
havde ikke sin sædvanlige muntre Lune, men
græmmede sig høiligen over sin kjerreste E-
eygdom, som laae af et haardt Saar, hvilket
havde faaet i Epydkastning med en Mand
den ringe Klasse af Folket. Efter en lang
dekamp om Seieren var deres venstabelige Strid
tilsløst blevet til Alvor, og den unge Mand
sin Giendes Fryd i Halsen. Det havde kostet
megen Noie at trække det ud, da det var for-
synet med Hazer, som holde igjen, hvorved
Saaret blev sat i den Stand, at de Indføde-
linge Lægekunst strandede og bragte den Eviin
til Manden af Graven. Hans Modstander

man snart
og efterat
forfatning,
der Menzje
er ønskede
den 16de un
ogle Indføde
at alle deres

Vore Fo
forhindrede,
de saavidt me
paa andre
oner vare p
og lide saa t
me, Instrum
ded delme Le
gt, at Kong
de os, at
vnen i Ræ
an først ma
mmel Kone
auh, og Kon

) Noah har
ved Angre
den ulfke
altid forhe
glændern
ndnu nog

man snart sat paa, sat Vinene ud paa ham, og efterat han havde tilbragt to Dage i denne Forfatning, qualte man ham med en Strikke. Herr Menzies og nogle andre af vort Selskab, var ønskede at see det Indre af Landet, reiste den 16de under Ledsaagelse af et Overhoved og nogle Indfødte, som havde Befaling at sørge for alle deres Fornødenheder.

Vore Forretninger forfattedes saa hurtige og forhindrede, at vi allerede den 21de vare komne saa vidt med Indskibningen, at vi kunde tænke paa andre Ting. Vore astronomiske Observationer vare de første, som Naden kom til, og vi tilfode saa meget, som mistet, at bringe Telskoperne, Instrumenterne og Observatoriet i Land. Ved denne Leilighed forekom det mig besynderligt, at Kongen gjorde Bønskeligheder i at tillade os, at benytte os af det forrige Sted til Haven i Nærheden af Morais. Han foresag, man først maatte have Tilladelse dertil af en gammel Kone, en Datter af den ærværdige Koning, og Kone til den troløse Noah *) Denne Omstænd-

*) Noah havde været i hvieste Maade virksom ved Angrebet den 14 Februar 1779 i hvilket den uklelige Cook mistede Livet, og havde altid forhen vist sig, som en Fiende af Engellænderne. Da de brittiske Skibe bleve endnu nogen Tid efter Cooks Død liggende paa

Omskandighed forekom mig ikke lidet besondenligt, da jeg forhen aldrig havde hørt, at Dødsbederne havde noget at sige paa deres hellige Skrif-
 der, og ved deres Religions Skikke. Den gamle Dame gav ogsaa, som Kongen havde formaaet, et afflaende Svar. Men da vi havde givet Kongen begribeligt, at ingen anden Egn i hele England var stikket til denne Forretning, gav han os desuagtet, efterat han havde raadfort sig med de fornemste Præster, Tilladelse, at tage den hellige Jord i Besiddelse.

Rahomothus havde bragt sin ulovlige Skatte fra det Sted, hvor han fik Saaret, til Landet byen Saurah, for at være i Nærheden, og hvorefter hans Saarlæger maastee kunde bringe ham nogen Hjelp. Men hans Omhu var forgæves, og han døde allerede den 22de om Eftermiddagen.

Ved denne Leilighed blev den periodiske Skatte, som den følgende Aften kunde tage sin Begyndelse, opsat, til Beviis paa at de vare brent paa Guldgruben, for den unge Tyrkes Død.

paa Næben, for at faae deres Hjaalp
 Raad tilfage, og vede han sig adskillige
 ge ene ud til Skibene og søgte at lokke
 pitain Clerk, og de andre Officerer i Landet
 uagtet Straandbødder var fuld af Hver
 nede, Indbyggere gjorde fiendtlige Anstalt
 til at holde de Landende fra deres Skatte
 og tavte paa intet mindre, end paa at
 Fredsforslag.

Hans 2
 Familie, me
 ved givne Lei
 graves? og
 tilstede ved
 vilde stee den
 samme ombor

Jeg forl
 var derfor ikk
 Morgenen de
 Beddingen i L
 vrede om M
 Tidende, lade
 Pulerne i den
 Engten. Der
 det de vare
 ved deres Re

Herr De
 re Pedsagere,
 men dog
 Ha

odstier inde i
 ind ofte samt
 matted dem,
 oppen af W
 vde de bedste
 rai, der vel
 pah, eller M
 meget mærk

Hans Død syntes meget at bebrøve den hele Familie, men fornemmelig hans Fader, som jeg ved given Leilighed spurgde, naar Liget skulde begraves? og om han vel vilde tillade mig at være tilstæde ved Ligbegjængelsen. Han svarede, det vilde skee den følgende Dag; og han vilde da komme ombord, for at hente mig af.

Jeg forlod mig gandske paa dette Løfte, og var derfor ikke lidet misfornøiet, da Sabomotui Morgenen derpaa meldte mig at Kavahirof, Hovedingen i Landet, hvor hans Egn var død, havde om Natten uden hans, eller Familiens Vidende, ladet ham bisætte i en af Begravelsesgruberne i den stejle Hei ved den nordre Side af Bugten. Dette var et nyt Beviis paa, hvor det de vare ubetuelige til at gjøre os bekjendte med deres Religions Skikke.

Herr Menzies kom den 28de tilbage med sine ledsagere, efterat de havde gjort en besværlig men dog behagelig Reise. De ubequemmelige omstændigheder inde i Landet, hvor den moradsige Jorde end ofte sank under deres Fødder, havde meget smattet dem, hvorfor de heller ikke kunde naa til toppen af Mauna-Koa. Men i dets Sted besluttede de besteg et andet Bjerg ved Navn: Woaikai, der vel ikke var saa høit, som Mauna-Koa, eller Mauna-Kai, men, som dog ogsaa var meget mærkværdigt. Dette Bjerg ligger paa den

den vestlige Side af Den, og paa dets Top
et vulkansk Krater. Deres indianiske Veiviser
bleve rigelig belønnede for deres Umage, hvil-
de ogsaa ved deres Trofskab og Omhyggelighed
havde vel fortjent.

Siden vi kom her, havde Tamahmahs
Følge, som havde ledsaget ham fra Ahiduh
ligemed nogle nye Gæster fra denne Egv, gaaet
og aldeles boet ombord, hvilket de fandt me-
behageligt og fordelagtigt, fordi de foræring
som de fik af os, satte dem i Stand til at fik
alle de Lands Produkter, som man bragte os
Salg, og som de fandt Behag i. Man skal
have troet, at saa megen Arrighed vilde
formaaet dem til at opføre sig med Trofskab
Uerlighed, men deres Haag til Lybærdie er
uimodstaaelig, at det ikke varede længe, inden
savnede fem af vore Bordknive. Det hele
skab nægtede dristigen Handlingen, men da
var siensynligt, at nogle af dem vare Lybærdie
saa lod jeg dem alle, Kongen undtagen, re-
me Eskibe, og paastod, at de skulde fik
Knivene tilbage. Kongen indsaae Villigheden
denne Fordring, og inden Formiddagen var
Ende havde vi Knivene tilbage.

Det Tabuh, som var bleven
delt Brofahos Død, tog nu sin Begyndelse,
for at lægge deres Utilfredshed mod Buddem
for Dagen, skulde det isfæden for to Dage og

etter, kun
Uppgang.

Da jeg
atnemmelig

, saa fordre
skalde ska

anglede. Je

for enhver
algerne af et

re Kolleklasse
avet derover,

hans fornen
at være en

ddag gif han
ikke tilbage

te. Han
ngte man ogs

den eneste,
tilbage, da

assee kunde
en, som vi fik

oen foræret
and, mod hvi

Magt.

Disse Knive
alme, formed

for de Et
de forfærdige

er. Disse bl
Nat

etter, kun vare fra Solens Nedgang til dens
Opgang.

Da jeg var meget misfornøiet med hiin
ufornemmelige Opførsel af Tamahmahs Ledsager
er, saa fordrede jeg i en alvorlig Tone, at Kon-
gen skulde skaffe de to Knive igjen, som endnu
manglede. Jeg beviste ham, hvilken Skon det
er for enhver af Selskabet, og hvor skadelige
Følgerne af et saadant Exempel vare for alle rind-
ende Folkelasser. Han syntes at blive meget be-
roget derover, og det saa meget mere, da en
af hans fornemste Favoriter var især mistænkt
at være en af Værningsmændene. Mod
dengang gif han meget misfornøiet i Land, og
kom ikke tilbage, før jeg om Aftenen lod ham
komme. Han fulgte strax med og fort derester
at tage man ogsaa den ene af Knivene, hvilken
den eneste, der efter hans Forsikkring endnu
blev tilbage, da den anden, som endnu manglede,
manglede være tabt paa en anden Maade.
Den, som vi siden efter fik at vide, saa havde
den foræret Kniven til en meget fornem
Person i Land, mod hvilken Tamahmah ikke vilde bruge
sin Magt.

Disse Knive vare ikke, som man skulde troe,
saa alne, formedelst deres Værd, som Jerntai-
er, men for de Elfenbeens Skifter, hvoraf man
kunde forfærdige visse hellige og kostbare Halspyr-
er. Disse bleve ellers i Almindelighed gjorte
af

af Kistebeem, men da Elfenbeens Farve og
 Stæffenhed saa uendelig overalt hiint Water
 saa var Grifstelsen altfor stor for dem.

Den syv og tyvende vare alle bore Arbeid
 t Rummet til Ende, og nu lod jeg vor Læffe
 ge undersøge, hooraf den nederste Deel nu for
 Gang blev undersøgt, siden Skibet blev tilskaffet
 Vi fandt det i langt bedre Stand, end vi for
 de have ventet, efter saa mange udfstandne
 Storme.

Kahomotuh havde forsaent alle Tabuhs
 Oweihhi, lige siden hans Son døde, men
 otte og tyvende, da en ny Tabuh skulde holdes
 holdes paa Mowi, undertaskede han sig der
 med megen Naagrigghed. Den følgende Dag
 de Tamahmah lignende Religions Forretning
 men da der paa denne Dag ingen Bøn blev holdt
 saa syntes denne Indskrænkning ikke at
 megen Indsydelse paa Folket i det Hele taget.

Den tredivte Aft vi Besøg af Tianna
 nogle andre Høddinger fra længere bortliggende
 Eyne af Den.

Kongen hadde ladet dem kalde sammen
 at raadslaae om Dens Afrædelse til hans
 brittanniske Majestæt, hvilket var alle Høddingernes
 gernes enstemmige Ønske. Imidlertid syntes
 denne vigtige Forretning kun at være en

af deres
 om de vtrede
 kaffelig, at

Endog
 venstabelig;
 lese og urolig
 vandt de v
 andet, end
 skabsfulde o
 genlunde denn

med al der
 af de sex Pro
 lighed ikke sy
 Disse Hødd
 en Mangde
 Alt, allerede v
 Ophyn af en
 fordem havd
 Washington

bet sig i Lo
 sig for Skibs
 til at bygge,
 Fartoi paa e
 da han iff
 ndbært, fr
 amerader: D
 raffe adskillige
 nde. Forvem

af deres Kærlighed, og den almindelige Glæde,
 som de yttrede over vor Ankomst, beviste os til-
 stæffelig, at det var dem kjær, at see os igjen.

Endog Sianna opførte sig usædvanlig artig
 og venstabelig; men da hans og hans Broders
 urolige og urolige Charakter var tilfulde bekendt,
 vandt de ved denne paatagne Venlighed in-
 det andet, end at de kom i Ord for at være
 og falske tillige. De yttrede sig
 denne vor Mening, men behandlede
 med al den Agtelse, som tilkom ham, samt
 af de sex Provincial Høvdinger, hvorved hans
 ikke syntes lidet smigret.

Disse Høvdinger bragte den Efterretning,
 at mange Bygningstømmer, som jeg havde
 allerede var undervejs; det var faldet un-
 der Opsyn af en Engelsemand ved Navn: Poiby,
 som fordem havde været Styrmand paa Schalup-
 Washington, men havde forladt Skibet og
 søgt sig i Samahmahs Tjeneste. Han ud-
 sig for Skibstømmermand og havde forpligtet
 sig til at bygge, af de ovennævnte Materialier,
 Kartoer paa europæisk Maade for Kongen.
 da han ikke var ordentlig udlært i dette
 håndværk, frygtede saavel han, som hans
 Kamerader: Young og Davis, at der vilde
 ske adskillige Vanskeligheder ved dette For-
 tagende. Foruømmelig vare de forlegne, hvorle-
 des

des. de skulde anlægge Kjølen i Skibet, og rig- indreste Stabelen. Dog tvivlede ikke Bold, hentes at besidde megen Klid og Duelighed, han skulde bringe Arbeidet lykkelig i Staa- naar de kun havde nogen Hjelp ved det sa- Anlæg.

Denne Omstændighed gav mig Leilighed at vise Samahmah en Tjeneste, som han skat- høiere, end alt, hvad jeg kunde have gjort ham, da jeg tilfod mine Lemmermand at beg- de Arbeidet, hvoraf han siden haabede at dr- den Fordeel, at hans Undersaattere kunde, Hjelp af de tre Engellændere, bygge Vaade- smaae Kartoier efter denne Model.

De store og mangfoldige Forbindelser havde til denne vor kongelige Ven, gjorde det til en behagelig Pligt, at være ham behj- lig i Tilfredsstillelsen af dette prisværdige K- tagende, og den 1ste Februar gjorde vore L- mermænd Begyndelsen med det første Krigs- for hans Målest. Længden af Kjølen var og tredive Fod, den udoendige Brede ni og fjerdedeel Fod, og Dybden af Rummet om- fem Fod. Kartoiet skulde føre Navnet: Kanaka, og fornemmeligen tjene Kongen Beskyttelse, der allerede var saa glad over Kartoiet, som han neppe nogenstunde havde b-

Denne Dag mod Aften begynde en- get streng Tabuh. Man kaldte den Ta-

skub, og
Glaas
dette Na
fanges
Maaned
er den
mittigheds
den Dage
deres E
tte Forbud
Kongen h
nu i et, e
den for
andene til d
Dvinderne
Den siette
reminger f
det forlang
tlige Sted a
mine Unde
Amerika end
den, og for
nger havde
eds paa de
raad af Lev
e engang v
dem for
f Menneste
ter altid at

og rig, og det grunder sig paa Fangsten af
 Guld, og de to Slags Fiske, hvoraf den ene Slags fa-
 lighed, er dette Navn. Disse to Slags Fiske ma-
 i Staa- ge fanges paa en og den samme Tid; thi i
 det sa- Maaneder, da det er tilladt at fange den
 er, er den anden forbudt. De ere meget
 Reilighed, retfærdighedsfulde i at iagttage disse Dage, der
 han stat- inden Dagene og Maanederne tjene til at ind-
 ve gjort- tage deres Tid, eller reitcere deres Markstider.
 d at beg- alle Forbud skulde egentlig være et Dage, men
 de at dr- Kongen har den Forrettighed, at indfrænk-
 kunde, ke i et, eller andet Distrikt, saa forfortede
 ge Waade- den for vor Skyld i Egnen af Alaska for
 indene til den fjerde Dag om Morgenens, og
 bindelse- Lovinderne til den femte.
 , gjorde- Den siette Februar være alle vore vigtigste
 ant behj- retninger for det meste tilendebragte. Des-
 ærdige- set forlængede jeg mit Ophold paa dette be-
 e vore- stige Sted af to Grunde. Først fordi Planen
 e Krigs- mine Undersøgelser af den nordvestlige Kyst
 olen var- Amerika endnu ikke fordrede min Afreise mod
 de ni og- den, og for det andet, fordi vore forrige Er-
 met om- ner havde tilstrækkelig beviist os, at vi in-
 avnet: deds paa de andre Der vilde finde den rige
 Kongen- raad af Levnetsmidler, som vi her fandt,
 ad over- re engang om jeg havde havt i Sinde at
 havde b- dem for Waaben og Munition, Ting, samt
 ndre en- af Menneskekjerlighed og Politik, havde fast
 den La- stet altid at nægte dem.

For

For at gjøre vor Kundskab om Kysterne paa disse Der fuldstændig, var det endnu nødvendigt at undersøge Nord siden af Nowie, Woahuh og Atcowai. Med Undtagelse af saa megen Tid, som jeg behøvede til denne Forretning, besluttede jeg altsaa at opholde mig her saa længe, til jeg vilde de tiltræde min Reise mod Norden. Dette Forsæt gav Herr Menzies og Herr Baker mig nogle flere Leilighed til at gjøre en anden Reisetid i Landet, for at besigtige Maunna-Koa, som de nu vilde forsøge paa fra Syd siden af, efter de Indsødtes Raad. Til den Ende forsynede Tamahmah dem med en stor dobbelt Canoe, med et tilstrækkeligt Antal Folk under Opsyn af en fornem Mand; og i den faste Overbeviisning allevegne at finde Beskyttelse og Bistand, traadte de deres Reise.

Dædalus var nu gængsle reisesærdig; og den 9de gav jeg Herr Hansen Befaling at lætte sig af, for at gaae til Port Jackson, med en Brevskrivt af vore Undersøgelser over Kysten af New Albion, Gøden for Monterey.

Lillige bleve nogle Planter af Brodfrøtræet bragt ombord, for at Herr Hansen paa sin Reise til Ny-Schwedlands kunde bringe dem til hertilige Planter til Nordfolk Den.

Arbejdet med at udbedre og indrette Skibene, havde hidindtil nodet mig til at blive det meste ombord, men den 9de begav jeg mig

Tæstene
for Bløde
Den t
atuh, der
værede, at
deres Go
ge Ceremon
Rætter.
var det
der ved
paa blev d
forvarstet
gheder strax
Jeg havde
ansete at
han meldte
Hernes Tid
jeg skulde u
ter, som der
Jeg lovede
eni-Besøg a
fener, af h
s Satua, e
at os adskill
jal han den
strax grebec
lille Leir.
De Indstra
ste sig, vare

Fastene, for at blive der i nogen Tid, til
for Glæde for Kongen.

Den colvte anmeldte man en meget streng
Lokus, der strakte sig over den hele De. Denne
ordrede, at alle Hoodingerne maatte begibe sig
deres Guds, for der, at iagttage de nødven-
dige Ceremonier, der skulde vare tre Dage og
Nætter. Ifald Korvarsterne faldt lykkelig
var det Hoodingerne tilladt at spise Svine-
kød, der ved denne Leilighed blev indviet, og
derpaa blev der holdt en høitidelig Bøn; men
der Korvarsterne ugunstige, saa bleve alle Høiti-
gheder strax afbrudte.

Jeg havde ofte yrret for Samahmah, at
han skulde at være tilstede ved disse Leiligheder,
han meldte mig nu, at han havde udvirket
Kongens Tilladelse dertil paa det Vilkaar,
jeg skulde underkaste mig alle de Indskræn-
kelser, som deres Religion udfordrede.

Jeg lovede dette strax og fik derpaa et Tø-
ser-Besøg af nogle af de fornemste geistlige
Herter, af hvilke en førte Titlen af Samah-
mahs Gæst, eller Gud. Denne Præst havde
besøgt os adskillige Gange tilforn, men desuagt-
et om han denne Gang en Kniv fra os, men
strax grebet og forvrist fra vort Selskab og
tilforn.

De Indskrænkninger, som man maatte un-
dervære sig, vare fornemmelig følgende: for det

første gængse at affholde sig fra alt quindelig Selskab; for det andet, aldrig at spise andet end indviiede Episer; for det tredje, aldrig at begive sig ud paa Vandet; og for det fjerde, ikke at modtage, eller røre ved noget, som kom fra saadanne Personer, der ikke havde bivaaned disse høitidelige Ceremonier.

Man fandt for godt, at alle de af os, som vare i Land, skulde tillige underkaste sig disse Forsbud, og mod Solens Nedgang lod Kongen falde til Morai, hvori han, som Høverstepræsident, var beskæftiget med at afsynge en Paatale til den nedgaaende Soel, i Selskab med flere Præster af den geistlige Stand. Da jeg siden efter taler udførligere om disse Ting, vil jeg nu kun anmærke, at deres Fønner bleve forvandede med en vis Orden og Høitidelighed, og de heller ikke manglede at bede for hans Britiske Majestæts Vel, og for vor lykkelige Tilbagekomst til vort Fædreland. Mod Solens Opgang tog man en besynderlig Ceremoni. Denne bestod i at drede en dyb Tausched i den hele Egn, og derefter paa fremslagde Kongen en Ben med en sagte og høitidelig Stemme, hvorpaa han pludselig greb en levende Griis, hvis Been vare bundne sammen, og dræbte den med et Sleg, ved at slaae den mod Jorden. Ved denne Ceremoni seer man tydelig Arbeidshed noie paa, at Dyret ingen Lyd eller Røst gør sig, eller at den sagteste Tone af

Wesen ikke
Omskædig
se med G
Pisfangs o
Høvdinger
som Kist,
hæ Rodde
Gang siden
here Lakker
hat bleve
eller Solen
frankuinger

Den i
Pefjendtere
kommen spig
Selskabelig
stende til S
for Kogekun
fugt visse
tre, end vi
Standt
laere, end
Unaade fals
den til denne
re visse jeg
es efter at
menshyllig var
el, hvis Till
ingen af h

Nasen ikke afbryder den dybe Længsel. Denne Omfærdighed betyder, at de staae i god Forshaalelse med Gudene. Nu blev en Mandag Eviing, Afsangs og Kofodsnodder indviende til Brø, for Gøddingerne og Præsterne. De ringere Episer, som Kist, Skildpadder, Hunde, Høns og Spisehaare Rodder kom nu ikke til Syne, og første Gang siden vort Ophold her node de hine hvide hore Lækkertier. Dagen derpaa og den følgende Nat bleve atter tilbragte med Bonner, og fortæller Solens Drgang den 14de havde alle Indstrænkninger Ende.

Den 15de besøgte den største Deel af vore Besændtere os i vore Telt, og da vi nu alle sammen viste indviet Eviingsked, saa var vor Selskabelighed destomere mindstærker. I Hensende til Kjød, Fisk og Fæderfræe, gav man vor Kogekunst Forrinde, men Gæst og Brød. Man vidste Indbyggerne at lade lange smagsfulde, end vi.

Blandt vore Gæster indfandt sig ingen højsære, end Kahonrotsh; men hans Datter, den Uaade faldne Dronning, kom kun meget fletten til denne Side af Bugten. Ikke destomindre vidste jeg meget godt, at hun inderlig længtes efter at forlønes med Kongen, og ligesaa menstelig var dette Ønske i Tamahmahs Opsyrel, hvis Tillid jeg nu besad i saa høi en Grad, ingen af hans Tænter vare skjulte for mig.

Han tilfod mig med en vis indvortes Overbeviisning om Tahowmannus Ustyldighed, at hans Tilbuelighed til hende endnu var uforandret den samme. Ellige sagde han frit ud, at hans Opferfel ikke havde været saa gandske uden Dadel, at den kunde berettige ham til at stille sig fra hende; vel kunde hans Forseelser ikke retfærdiggjøre hendes Utroskab, men undskyldte den kunde de dog.

Dronningens Slægtninge ansæede hæftigen denne Korsonelse, og gjorde sig al Umage for at bringe den i Stand. Den stakkels Forbuiisethed og Ulykke havde tillige saaledes indtaget os alle til hendes Fordeel, at vi intet ansæede hellere, end at see hende paa nye i al hendes Glænde; et Onske, hvis Opfyldelse var til Fordeel for Tamahmah, endog i politisk Henfyndelse efter som man kunde frygte for, at Dronningens misfornoiede Slægtninge tilsidst skulde slaae sig til Modpartiet, der ikke var ubetydeligt paa Landet og saaledes give Kongen nok at bestille.

Desnagtet var der endnu store Vanskeligheder, som skulde ryddes af Veien. Tamahmah frygtede stedse, at man vilde foreskrive ham Tingelser, som han paa ingen Maade kunde indlade sig i. Ikke heller skulde det synes, som om han ansæede denne Forening, eller havde gjort noget Skridt, for at naae den, men alt skulde

lade, for
Hændelse.

Ende
skalde ind
Slægtning
for at gjø
Egen paa
komme est
Korsoning,

ombord, so

de lægge de

fred og Kj

Hans store

at dette var

nye Vanskel

og skulde m

uden at

Men endelig

et han tog

da ethvert a

em. Gæt af

ghederne fra

tte ham, or

er ikke, hvi

en havde sat

ikke sende

efter af S

Foraring n

lad

lade, som om det var et Værk af den blotte
Hændelse.

Endelig blev følgende Plan antaget. Jeg
skulde indbyde Dronningen med nogle af hendes
Eieginge og Benner ombord paa Discovern,
for at gjøre dem nogle sinaae Foræring, som
Tegn paa min Agtelse. Her skulde jeg søge at
komme efter, om de ogsaa alle ønskede denne
Forsoning, i hvilket Fald Kongen skulde komme
ombord, som af en Hændelse, hvorpaa jeg kun-
de lægge deres Hænder i hinanden og bringe
Fred og Kjærtighed tilbage hos dette Egtepar.
Hans store Frygt, at man skulde faae at vide,
at dette var en aftalt Sag, opvakte imidlertid
nogle Banskeligheder. Jeg vidste ikke, hvorledes
jeg skulde meddele ham Udfaldet paa mit Treen-
de uden at forraade Hemmeligheden til Budet.
Men endelig faldt han selv paa et Middel, i
hvilket han tog to Stykker Papiir, satte et Tegn
paa ethvert af dem med Blyant og leverede mig
dem. Et af disse skulde jeg, efter som Omstæn-
delighederne krævede det, sende ham, for at under-
rette ham, om hans Nærvarrelse var uødvendig,
eller ikke, hvilket han vilde kjende af de Tegn,
som han havde sat paa enhver af dem. Dog skulde
jeg ikke sende ham det hemmelig, men offentlig,
som om det var et Spøg, som om jeg vilde gjøre ham
en Foræring med dette Papiir.

Denne

Denne Plan blev strax udført den fottendes
 Thi da Dronningen og hendes Vedfagere medtog
 med megen Fornøielse mine Høfligheds Brev-
 ninger, uden at ahne noget af mine Hensigter,
 saa tjente det ikke lidet til at forhøje deres gode
 Lune, at jeg foreslog dem, at spille Kongen et
 Puds og sende ham et Papir meget omhyggelig
 sammenlagt, og tillige lade ham sige, at da jeg
 just var ifærd med at uddele Koraringer imellem
 mine Venner, saa vilde jeg ikke forbigaae Hans
 Majestæt.

Tamahmah erholdt ikke saasnart mit Bud-
 skab, før han ilede ombord og med sin sædvan-
 lige Mærtselighed raabte endnu, inden han sa-
 mig, at han var kommen, for at takke mig for
 Koraringen, og at jeg ikke heller ved denne Lei-
 lighed havde glemt ham. Enhver i Kabytten
 hørte dette, inden han traadte ind, og alle glæde-
 de sig over at dette Epos faldt saa hørdig ud
 den stakkels Dronning undtagen, der syntes me-
 get angst ved den Tanke, atter at see ham
 igjen.

Saasnart han blev hende vaer, taug han
 strax stille og vilde atter trække sig tilbage. Men
 jeg var allerede i Nærheden, for at forhindre
 dre dette, og greb hans Haand og lagde den
 i Dronningens, hvorved Korsoningen strax var
 fuldkommen. Hvor oprigtig denne var, vilde
 Laarer, som begge sæbde, da de omfavnede

hinanden,
 Karbaren
 hvilken U

Efter
 naturlig fr
 terhed igie
 med Konge
 jeg havde
 Elskabet t
 sig i Sam

Eftera
 det forbinde
 viist hende,
 hun i det
 gaar i Land
 sig Tjeneste
 jeg skulde st
 ligen at lov
 naar hun nu
 ges hjertelig
 te mig i B
 var Dronnin
 heil; thi o
 og i Betæn
 ring, saa vil
 reds, sørend
 des kongelige
 t. see hende

hinanden, og i deres umiskjendelige Glæde. De
 Kærværendes oprigtige Kærlighed beviiste tilfulde,
 hvilken Andeel de tog i denne Tildragelse.

Efter en liden Pause, som dette Tilfælde
 naturligt frembragte, vendte den almindelige Munn-
 terhed igien tilbage, og man stienede ikke lidet
 med Kongen over den formeentlige Streg, som
 jeg havde spilt ham. Rogle Glas Viin, som
 Selskabet tog til sig, hidrog ogsaa til at sætte
 Liv i Samtalen.

Efterat Dronningen havde takket mig paa
 det forbindeligste for den Tjeneste jeg havde
 vist hende, blev jeg ikke lidet bestyrtset, da
 hun i det Dieblik, vi vare i Begreb med at
 gaae i Land, sagde, at hun endnu havde en vigtig
 Tjeneste at udbede sig af mig, nemlig, at
 jeg skulde stræbe at faae Tamahmah til hoitide-
 ligen at love, at han ikke vilde slaae hende,
 naar hun nu kom tilbage til hans Bolig. Beg-
 ges hjertelige Glæde ved denne Forsoning, brag-
 te mig i Begyndelsen til at troe, at det blot
 var Dronningens Spog. Men jeg tog ikke lidet
 Feil; thi omendskont Tamahmah ingenlunde
 tog i Betænkning at tilstaae mig min Fegjæ-
 ring, saa vilde Tahowmannu ikke slaae sig til-
 freds, førend jeg lovede at ledsage hende til hen-
 des kongelige Bolig, hvor jeg havde den Glæde
 at see hende i al hendes forrige Glæde. til
 stor

for Fryd for alle Kongens sande Tilhængere
og til bitter Regrelse for alle hendes Fjender.

Efterat disse huuslige Anliggender vare lykkede, fik Kongen at være mere tilbøielig til at bestræbe sig med Statssaaer, og Afstræelsen af Den Overbeholdt til Kongen af Storbritannien blev nu Gjenstanden for hans alvorlige Eftertanke.

Allerede ved mit forrige Ordhold havde man ofte talt om denne Afstræelse, men allerede dengang havde mange Stormænd sat sig derimod, og kun den slette Ordførsel, hvormed adskillige Fremmede siden efter havde begejstret dem, bragte dem nu eenstemmig til at fatte den Beslutning, at kaste sig i Armene paa en fremmed Magt, der kunde beskytte dem mod Mishandlinger i Fremtiden.

De fremmede Skippere havde undertiden ikke givet dem det allermindste for de Lejnersmidler, som de havde faaet, naaget deres gjentagne Røfter om god Betaling. Undertiden havde de ogsaa bedraget de Indfødte med slette ubrugelige Vare, fornemmelig havde det været Tilfælde med Waaben og Munitiøn, som de Esfarende pleiede at bortstikke paa denne nordvestlige Kyst af Amerika. Af disse havde de ofte faaet Flintestener og Pistoler, som sprang ved det første Skud, endstjønt de ikke vare stærk ladede, og derved faaet mange Menneſter paa det farligste. De

uden var K
forage Qvan

Det er

ikke at forsø

er, men

de Waaben e

ville disse K

der hinc Nat

de vilde og

de nedrige S

derfor

Hidindtil

errede Ration

lande, for

en hvad Nu

es Eftertro

inna havde fr

friendly C

Af disse G

al Urolighe

helsen af Ver

de den saa o

Til den Er

ddingerne pa

errede forlænge

men tilfreds

de den store

te dem Ting

lyntes ogsaa

uda

hængere
agtalere
den var Krudtet blandet med Sulfob, for at
forøge Qvantiteten.

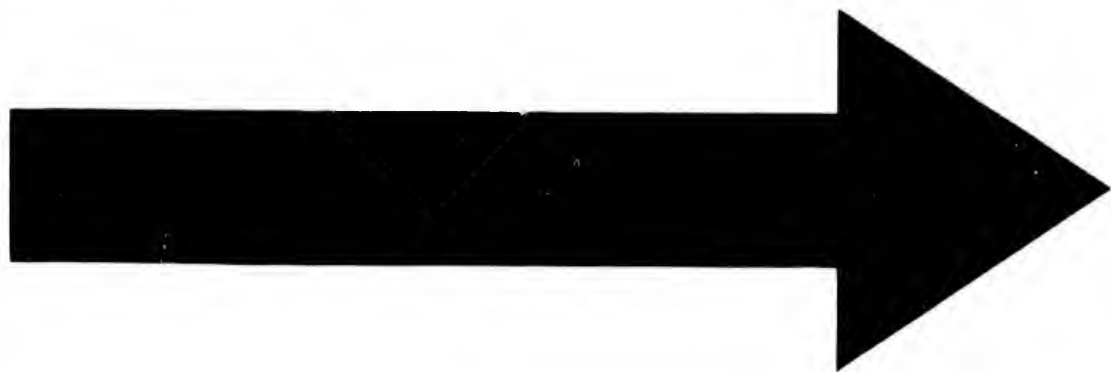
Det er allerede i og for sig selv høist upo-
ssigt at forsøne disse vilde Kolkellag med Skode-
ret, men at levere dem saa flotte og uduelli-
ge Waaben er i høieste Grad skammelig, og dog
ville disse Kolk være de første til at brændemær-
ke hine Naturens ufordærkede Børn med Ravn
og Wilde og Barbarer, hvis de, ophidsede ved
saa nedrige Hornærmelser, vilde vove at heve
sig derfor

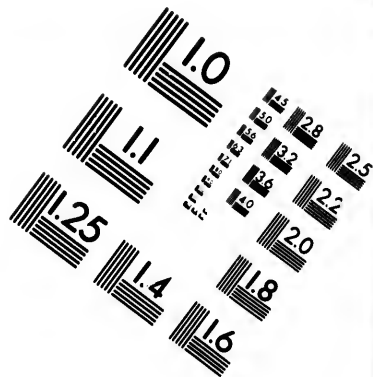
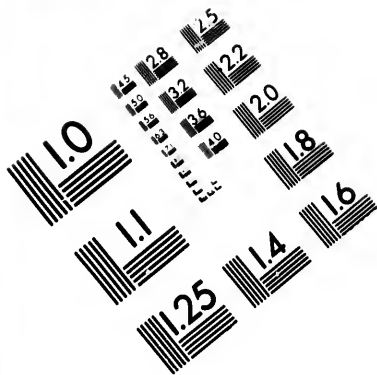
Hidindtil har det været Skik hos alle civi-
liserede Nationer, at tilegne sig Herredømmet over
en Lande, som de først opdage, eller besøge.
Men hvad Rutka angaaer, da lagde man en sær-
delig Eftertrof paa den Omstændighed, at Wa-
sinna havde frivillig afstaaet en Landsby og Bugt
paa Friendly Cove til Herr Martinez.

Af disse Grunde ønskede jeg, for at forekom-
me al Urolighed i Fremtiden, at modtage Af-
sættelsen af Den Omveishi til Storbritannien, og
at den saa offentlig, som mulig.

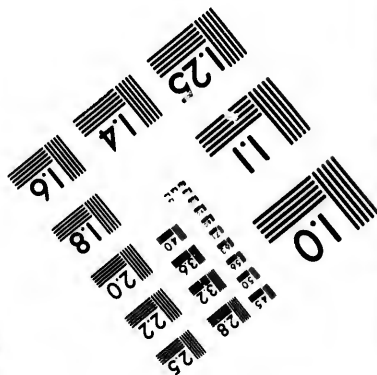
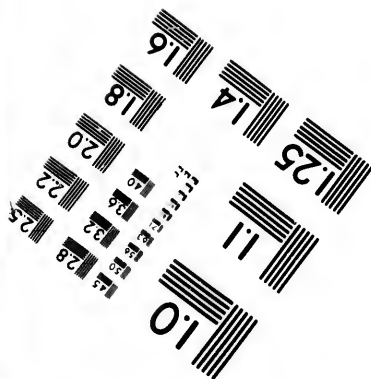
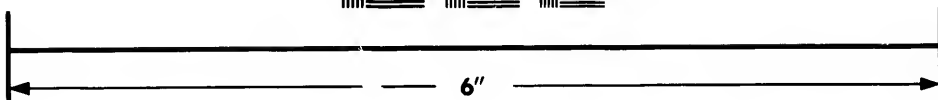
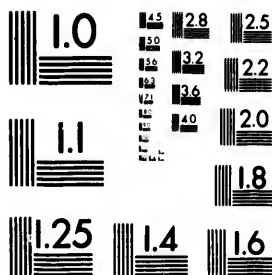
Til den Ende havde man sammenfaldet alle
Sagtingerne paa hele Den, af hvilke de fleste
ville forlænge tiden vare komne. Alle vare fuld-
stændig tilfreds med vor Opførsel imod dem, og er-
værede den store Fordeel de havde af, at vi kun til-
tog dem Ting, der tjente til deres sande Vel-
færd. Der syntes ogsaa meget tydelig at fatte Diemedet
af

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

18
20
22
25
28
32
36
40
45

51
52
53
54
55
56
57
58
59
60

af vor Gendelse, og gjorde en stor Forskiel mellem vor liden Eskadre og Coffardiskibene, hidtil saa ofte hiemsøgte dem. De sølede, disse kun vare virksomme af Gagnnytte, med os, efter en magtig Monark's Befaling, indhøiere Niemeed kjendte, end at vedligeholde dem hos dem, og forskaffe dem de Fornødenheder som kunde gjøre dem til et lykkeligt Folk.

De havde nu allerede lært at kjende forskellige Folkslag af den civiliseerte Verden, og faaet at vide, at der endnu gaves flere Nationer, der temmelig lignede hine i Kundskab og Magt, og denne Estimering kunde lettelig vække Frygt hos dem, at den Tidspunkt maatte være langt borte, da de vilde tvinges at hylde en af disse Magter, og derfor kunde ikke falde dem vanskeligt, frivillig at give Englanderne, deres ældste Bekjendtere, Fortrin.

Den formelige Overleverelse af Den, hidtil bleven opholdt, fordi to af de fornemste Høvdinger vare borte. En af disse, Commandant Befalingsmand i Ahieduh, havde hidindtil kundet forlade den østlige og nordlige Deel af Landet, hvor Folkets Sikkerhed bestandig fordele hans Nærvarrelse. Den anden, som fraværende, var Tamahmoruh, Befalingsmand i Roarra, der havde borttaget Fartøiet Fair i rikain, og med hvilken jeg just ikke vilde indbyde noget nære Bekjendtskab. Eiden hiin ulyk-

dragelse,
af nogle
hvil
andre Kor
gedesig at
Lamahn
at udvir
gaue omb

Handele
de jeg me
de til ha
ed hans for
Opførel
Eiden
ere at give
deskobedre
saa ofte
d.

Af denne
tage den
at Capitain
i Forveier
at hverken
ge skulde
tighed og
b største D
Liv i Pant
alle Uenigh
aa det Løst

rskiel me
 bene, d
 følede,
 , mede
 ing, ind
 eholde f
 nodenheb
 Kolk;
 fjende f
 rte Verde
 s flere S
 Kundskab
 lettelig
 spunkt i
 e tvinges
 er kunde
 give Eng
 Fortællin
 d.

f Den, t
 de fornem
 Comman
 hidindtil
 lige Deel
 andig for
 n, som
 alingsman
 e. Fair W
 vilde indg
 in ulyst

dragelse, vovede han sig ingenstunde i Nærhe,
 af noget fremmed Skib, som besøgte disse
 øer; hvilket var ham til stor Skade og ikke
 mindre Fortrædelighed og Krænkelse. Han be-
 søgede sig allerede ved mit forrige Besøg herover
 i Samahmah, og udbad sig Kongens Forsøn,
 at udvirke for ham og hans Kolk Tilladelse
 at gaae ombord for at tage Deel i de Fordele,
 som Handelen med os indbragte. Men hidtil
 havde jeg med Forsigt aflaaet enhver Vøn, der
 kunde til hans Fordeel, for at vise min Afsigt
 mod hans forræderiske Karakter og hans grusome
 Opførsel mod Herr Metkalf og hans Mand-
 skab. Siden efter holdt jeg det dog for raader
 mere at give dem et Exempel paa Forsønlighed,
 end desto bedre at indskærpe de Værdomme, som
 de saa ofte havde givet dem angaaende denne
 Sag.

Af denne Grund gav jeg mit Munde til at
 tage den Mand blant os, der skal have be-
 søgt Capitain Cook det første Stik. Dog maatte
 jeg i Forveien paa det høitideligste forpligte sig
 at hverken han, eller nogen af hans talrige
 Kolk skulde paa nogen Maade forsyrre vor
 Forsønlighed og Kolkighed. Dette Løfte aflagde han
 med største Dyrkjighed og Beredvillighed og satte
 sig i Vant paa at han vilde stræbe at afvær-
 ge alle Uenigheder. Men derimod fordrerede han
 paa det Løfte fra min Side, at vi skulde med-
 tage

tage ham venstabelig. Han nærmede sig mig langsom af Frygt det Sted, hvor vi opholdt os, efter som han holdt stille ved enhver Morai, brakte Offeringer og spurgte Præsterne om Warshans Bestaffenhed, for at faae at vide, hvad de foreskød ham. Disse Warsher var i Begyndelsen meget ugunstige for ham, men alt, som han kom nærmere, faldt de fordeelagtigere ud, endelig om Morgenen den 15de kom han besaget af en stor Flaade af Canoer, der neppe beholdt mindre, end tusinde Mand, og roede sig det nordlige Forbjerg i Bugten.

Tamahmah var just den Gang hos mig, da han fortalte, at Tamahmotuh reiser bestemt med et saadant Følge fra det ene Sted til et andet, fordi han var den stolteste Mand paa den

Flaaden nærmede sig meget langsomt til Skibene. Men jeg sendte Bud til Tamahmotuh og bad ham begive sig med sine Folk til Kohu, hvilket han ogsaa strax gjorde, og kom kort Tid paa til Leiren, ledsaget af nogle af de fornemste Befalingsmænd. Her udmærkede hans vildeste Kunst Mine sig strax fremfor alle, og staaede Rede alt det ufordeelagtige, som Rygtet fortalte om ham.

Strax efter at han havde affagt sin Følgeskars Hilsen, greb han Leiligheden til at undskyldte sig for den Forseelse, som havde holdt ham saa

borte fra
de Behand
andstabet p
ngen Locai
hadde sla
nu var om
Hvon hav
rsmheder p
at han in
femaade,
som stulde
de han nogl
ndheden af
nesbyrd, f
is ikke alle
aholde de s
Middagsm
iede Svine
mah anskaf
ster og Gra
skille vore
helliget til
itti, Rahon
le Besjendte
ehag og fl
motuh i de
at efterlig
Efter Wor
, og da

sig meg
 pholdt
 orai, bre
 a Wars
 , hvad
 begyndel
 som h
 re ud,
 a han
 r neppe
 g roede

borle fra os. Han klagebe-nyget over den
 te Behandling han havde maattet udstaae af
 ombfabet paa nogle Skibe, som havde besøgt
 yngen Locaigh, og fornemmelig, at Herr Met-
 havde slaaet ham paa en Tid, da hans Sø-
 nu var ombord hos ham, og at blot Brede
 haan havde bevæget ham til at udøve hine
 omheder paa Sønnen, for at straffe Gaderen,
 at han ingentunde ellers havde saa slet en
 femaade, hvilket hans Opførsel i Fremtiden
 som skalde lægge for Dagen. Herpaa opfor-
 de han nogle andre Hovdinge til at bekræfte
 ndheden af hans Udsagn, og disse Personers
 nesbyrd, som og min Opførsel imod ham,
 es ikke allene at berolige ham, men ogsaa
 rholde de øvriges Bisald.

os mig,
 er bestan
 Sted til
 Mand p

angfomt
 amahmet
 til Kohu
 m kort b
 de fornem
 hans vil
 og stad
 get fortæ

ge sin fa
 endstydde
 am saa l

Middagsmaden var nu færdig, og da vore
 iede Svinekød var fortæret, saa havde Sa-
 mah anskaffet et Maaltid af Hunde, Fiske,
 gter og Grønt, der var i Stand til at til-
 ffillke vore Gæsters gode Appetit. Dagen
 helliget til Glæde, og Kongen tilligemed Ter-
 tti, Rahomotuh, Tianna og alle vore andre
 le Bekjendtere, drak Viin og Grog med stor
 behag og staaende ikke vor nye Gæst Sa-
 motuh i deres Spøg over hans Ubehændige
 i at efterligne vore Bordstikke og Sæder.
 Efter Bordet bleve Glassene sluttigen tom-
 , og da Samahmotuh ikke vilde lade os
 mærke,

mærke, at han var ubant med stærke Drift, som der
 drak han stittigere, end nogen anden ved Bispid, me
 det, hvorfor jeg ogsaa holdt det for min Nytte tilboie
 at advare ham. Men, da hans Livsveier var vel paast
 rede vare satte i Fevælgelse, saa glemte han maa Samahmoe
 Formaninger, og befandt sig snart i en saadant de vori
 Tilstand, at han maatte bæres bort. Det nogle andre
 ikke muligt at tænke sig et Ansigt, der stærkt, saa gav
 udtrykkede Bredde, Raserie og vild Hidsig, det derpaa
 end hans i dette Dieblif. Hans Dine vare der ved
 hæfede paa mig, da man bar ham ud af den Side fu
 tet, og hans tykke stammende Tunge udtalte Havde
 Ordet: Attunanni, som betyder, at jeg har Samahmouuh
 forgivet ham, og nogle, endog af vore Gæster, eller J
 Venner, syntes ikke lidet bekymret for hans Tilstand
 kerhed. Men Kongen loe over deres Frygt, at til vore
 forklarede dem Harsagen, hvorfor Samahmouuh end yd
 befandt sig saa slet. Endeel lunkent Vand, der vare i
 friede ham snart fra denne Sygdom, og Denne
 kom tilbage igjen til Selskabet, til stor Fornøjelse en Mæng
 se for hans Landsmænd, der endnu sad med dem, men s
 fornioede familien.

Boran Eltet sad to eller tre af Samahmouuh's fortroligste Venner og ledsagere paa Bredede den
 den. Saa snart de saae, at deres Herre var død, den.
 haaret bort fra Bordet, forandrede deres Aftenern
 tre Lune sig pludselig til en mørk Taauds og S
 deres Dine sunkede og deres Miner udtrykte Taushed,
 Mistillid og Uvillie; fornemmelig gjorde de Mennesker pa

rke Drik
 n ved B
 min Yi
 Speiter
 rte han m
 i en saa
 Det
 der stæ
 d Hidska
 ine vare
 n ud af
 unge udla
 ar jeg h
 f vore g
 for hans
 es Kroge
 Tamahm
 ent Wand
 bdm, og
 stor Forn
 nu sad m
 af Tama
 gere paa
 es Herre
 de deres
 ørf. Taus
 iner udry
 g. gjorde

em, der var bevaruet med en Dolk af et Ste-
 spid, mange Bevægelser med den, og syntes
 ikke utilboelig til at give sit Kaserie lust. Denne
 Karl paastod, uagtet Kongen nægtede det, at
 Tamahmotuh havde druffet af en anden Glaske,
 og de øvrige af Selskabet, men da Kongen og
 nogle andre af Selskabet drak af den samme Glas-
 ke, saa gav han sig tilfreds, og da hans Herre
 var derpaa kom sund og frisk tilbage igien, saa
 han derved al Mistanke om slætte Hensigter fra
 sin Side fuldkommen udslettet.

Havde nu under forandrede Omstændigheder
 Tamahmotuh døet af Følgerne af sin Umaadelig-
 hed, eller Indbyggerne havde været mindre ind-
 viede til vores Fordeel, saa kunde dog et saa-
 nt Tilfælde have sørgelige Følger, og dette ber-
 ser end ydermere, hvor vaersomt Europæerne
 maa være i deres Omgang med de Wilde.

Denne Høvdingernes Forsamling havde lok-
 ket en Mængde Personer af begge Kjan til denne
 Sted, men fornemmelig i Nærheden af Lands-
 kaberne Kakuah og Koprova. Flere tusinde Men-
 nsker vare samlede her, men ikke deskomindre
 stode den bedste Forstaaelse og den største
 Orden.

Aftenerne bleve for det meeste tilbragte med
 Spil og Sang, og om Natten hærskede en saa
 stærk Taushed, som om der ikke havde været ti
 tusind Mennesker paa Stedet.

Een af Dagene spforte nogle fornemme Damer ved Samahwahs Hof et Skuespil, hvortil man i flere Dage havde tillavet sig og gjort allebillige Prøver, for at gjøre det største mulige Indtryk paa Tilskuerne; og efterat deres pantemunstre Dandse vare til Ende, havde jeg foreskrevet mig at forsie Folket med et Hyrværkeri.

Omtrent tiokken fire meldte man os, at det var Tid at gjøre Damerne vor Opvartning ved det Sted, som de havde valgt til dette Skuespil, laae omtrent en engelsk Meil fra vore Skibe og var en sirkantet Plads omgivet af Hæder og bestyget af Træer, som vare lige beqvæmlige saavel for Skuespillerne, som for Tilskuerne, hvoraf der i det mindste var fire tusinde tilstede.

Allerede ved de foregaaende Paller havde man lagt Mærke til, at Tilskuerne kom pynnet, men den Dag kappedes de ret om at vise sig i den høieste Glands. Damerne bare Halsbaand og Hovedpynnd af konstig sammensatte Fied og prunkede med alle europæiske Fabrikater, som de havde kundet faae fat paa, og den, som ikke havde noget saadant at fremvise, kom i det mindste med Landets Produkter i den meest moderne og fordeelagtigste Skikkelse.

Ved vor Ankomst maatte jeg høre mange Epotterier, fordi vi kom alt for tidlig, imidlertid Skuespillet var begyndt, men da man imidlertid

Med os at
 Damer
 og just
 havde
 der; thi
 gif fra
 i en stor
 Klodni
 Damerne
 der ha
 under, for
 andrede ikk
 skrivt. N
 Anne Krands
 den gif lige
 Scander h
 milia samme
 de Blade
 dig, maarte
 varet tilstæ
 ning varede,
 od dem at
 en paa Ryt
 ne havde n
 man faude
 get nodig bo
 Caasnare
 sig bort,
 Høddinger

Mod os at opholde os paa Couliſſerne, med
 deres Damerne klædede sig paa, saa blev Tid
 dem os just ikke lang. Til Skuespillerindernes
 egne hode man tillavet endel af deres fineste
 Tøier; thi af disse bestod deres Underklædning;
 der gik fra Beltes til midt paa Beenet, og var
 bestaaende i en stor Mængde Kølber. Denne Deel af
 deres Klædning syntes at være meget kunstig;
 thi Damerne vendte sig meget ofte til Samah
 med, der havde Ord for at være en meget fin
 Klædning, for at faae hans Mening at vide, og
 ændrede ikke sjelden et og andet efter hans
 Beskrivelse. Reden om Beenet bare Damerne
 kunne krandsse flættede af en Slyngplantæ, der
 stiftet gik lige op til Underkærret, og om Brost
 Skulder havde de Paand, der vare meget
 smukke sammensatte af en anden Slyngplantæ
 med Blæde. Saasnart deres Vaaklædning var
 færdig, maatte Kongen og Dronningen, der havde
 været tilstæde den hele Tid, medens denne For
 beregning varede, bevirke sig bort, fordi Lovene ikke
 lod dem at bivaane saadanne Forestillinger
 paa Nytaarsfesten. Dronningen, der selv
 havde modtaget en Rolle, hvortil hun,
 som man saae, havde fortrinlig Anlæg, vilde
 gaaet nedig bort.

Saasnart Kongen og Dronningen havde be
 varet sig bort, beayndte de fornemmere Damer
 Høddinger at lade sig see. Den Hærsyngst

falde Maade, hvorpaa de første bleve modtagne af Folket, havde jeg endnu ikke seet. Forsamlingen stod i Rader, femten til tyve Mand hoi, sat tæt sammen, at de berørte hinanden. Men næppe nærmede Damerne sig til den yderste Række, saa gjorde de strax en beqvem Plads, at de deres Ledsagere kunde komme til de for dem bestemte Steder, hvor de satte sig paa Matterne, og saaledes paa den beqvemmeste Maade betragtede Skuespillet. De fleste af disse Damer var meget feede, og dette tilligemed deres majestætiske, langsomme Gang, samt Antallet af de Tjenerer, der fulgte dem med Visker for at affjæmpe dem og med Kluesmække, for at jage Insekterne bort, viste, at de vare Personer af den hoieste Rang, Koner, Dotire, Søstre og slægtede til de fornemste Høvdinger. Der skidste derimod viste man ingen saadan Frygt, og de maatte ligesaavel som en anden arbeide sig frem igjennem Trængselen, saa de kunde.

Skuespillerinderne havde brugt saa meget Tid til at klæde sig paa, at Tilstuernerne blev utaakmodige derover, og beklagede, at det blev blide mørk Nat, inden de lod sig see. Dog var de ikke deres gode Lyne, og vor gode Frygt som ved denne Leilighed var Ceremoniell, bragte ved en lystig Tale, hvori han undskyldte

Forhalingen
 begyndte.

Musik
 enhver hoi
 den venstre
 arbeidet paa
 dette floae
 deres Sang
 men meget
 ort paa de
 frem, og
 Misfald.

Heltind
 amahmahs
 Overhoved a
 der Kongens
 de sig med
 tiden af her
 die var en
 hs Gemah
 rson, i Mi
 d endnu to
 at de var
 Denne K
 Samtale,
 Regemåbev
 noieste S
 Den beu
 i disse B

forhalingen, alting igjen i Orden, og Musikken begyndte.

Musikanterne vare fem i Tallet, af hvilke enhver holdt et langt, fint poleret Træfynd i den venstre Haand, og et lidet Stykke Træ, be- arbejdet paa samme Maade, i den høire. Med disse stode de paa Cyddet, for at accompagnere Herrens Sang, og betegnede ved disse Slag Tak- ken meget nøie. Efterat vi en Tid lang havde siddet paa denne Concert, kom Skuespillerinderne frem, og bleve modtagne med umaadeligt Bifald.

Heltinden i Stykket havde fordem nydt Samahmahs Gunst, men var nu giort med et Overhoved af ringere Stand, der havde Drøgt Her Kongens Garderobe. Denne Dame udmærkede sig med en grøn Krands om Hovedet. Ved Siden af hende stod Titirih's Kagedatter; den sidste var en Søster af Dronningen, Erymamah's Gemahlinde, og stod, som den fornemste Person, i Midten. Paa hver Side af disse tre stode endnu to Skuespillerinder af ringere Stand, saa at de vare syv i alt.

Denne Forestilling var sammensat af Sang og Samtale, og ledsaget af utallige Gebærder og Legemæbeværgelser, der alle syntes at staae i nøieste Sammenhæng med Indholdet af Tænkningen. Den beundringsværdige Lethed og Smidighed i disse Beværgelser, og det levende Udtryk i samme,

Samme, vilde ikke have skaffet os liden Glæde
 dersom ikke den umaadelige Overdrivelse mod
 Enden af Forestillingen havde opfyldt os med
 Ekkelhed og Afsky. Skuespillet varede omtrent
 en Time og endtes ved Solens Nedgang, efter
 som deres Love ikke tillode, at lige Forlystelse
 fortsattes længere, og da Alting var forbi, fik
 sig Forsamlingen rolig ad.

Da det var mørkt nok, lod vi vort Fyr
 kerie afbrænde, hvoraf vi endnu havde en tem
 melig riig Forraad, og dette blev optaget af
 den hele Forsamling med at den Glæde og
 Fald, som et saadant Syn maatte frembringe
 hos Mennesker, der aldrig havde seet noget
 lignende. Samahmah antændte selv de to første
 Raketter, og kun to af de øvrige Høvdinge
 havde Mod til at følge hans Exempel, imid
 tid mærkede man ogsaa hos disse mere Frygt
 end Glæde ved Antændingen. Det hele Fyr
 kerie endtes med at afbrænde nogle fortreffelige
 bengalske Lys, der gjorde den hele Egn rundt
 omkring saa lys, som om det havde været Dags
 og opvakte mere Glæde, end alt det forrige,
 da man sagde Forsamlingen, at disse Lys blev
 antændte for at lyse dem hjem, gik den
 Mængde rolig bort, og inden en halv Time
 alting rundt omkring os saa stille, som Nat
 da fort forhen saa mange tusinde Mennesker
 gjorde en forvirret Stoi.

Fig
 blev
 Nien
 af
 fore
 Dø
 Steder
 Det
 Herr
 Men
 og
 da
 jeg
 Efter
 ret
 ni
 te
 vare
 til
 Sil
 bag
 ere
 is
 E
 liden
 stær
 ke
 Skr
 alle
 Anstalt
 fore
 fravæ
 tid
 besøgte
 panlig,
 og
 spillet
 den
 Efter
 ret
 ni
 tra
 en
 Sk
 Begyndel
 saa
 ubehage
 det
 dog,
 so
 tilbage
 levere
 rklæret,
 a
 Denne
 Om
 e
 Munter
 for
 dring
 de

Ligesom Mængden af Menneſter forsgedes, blev Samahmahs Nattevagt forſtærket, og den Aften var den i det mindſte fordoblet, og beſtod af ſyrgettye Mand bevæbnede med Koller og ſvære Dolke, der vare poſterede paa forſkjellige Steder af den kongelige Reſidens.

Det var nu allerede den tolvte Dag ſiden Herr Menzies og hans Selskab havde forlaſt os, og da jeg den hele Tid kun engang havde ſaaet Efterretning fra dem, frygtede jeg, at der maatte være tilſtødt dem noget, der forſinkede deres Tilbagereiſe.

Tiden til vor Afreiſe nærmede ſig nu med ſtarke Skridt, og jeg befalede derfor at gjøre alle Anſtalter til at vi kunde være færdige, naar de ſvære fraværende Venner kom tilbage. I midlertid beſøgte de fornemſte Høvdinger os, ſom ſædvanlig, og yttrede deres Tilfredsſhed med Skueſpillet den forrige Aften, da med eengang den Efterretning indløb, at Patronkaſten var ſtaalet fra en Skildvagt paa Chatani. Kongen syntes Begyndelſen ikke at agte ſynderlig derpaa, og ſaa ubehagelig det var for mig, ſaa anſaae jeg det dog, ſom en Pligt, at fordrø det ſtaalet Tilbageleveret, da jeg fra den forſte Tid af havde erklæret, at al Munition tilhørte Kong Georg. Denne Omſtændighed forſkyrrede den almindelige Munterhed, men dog havde min alvorlige Fordring den gode Følge, at Patronkaſten inden

en

en halv Time blev bragt tilbage. Man havde funt et den i Huset hos Cavahiruh, Hovding over Distriktet Kabuh, men den Person, som havde stjaalet den, et Kruenummer, var ikke at finde.

Da det Stjaalne saaledes uforandret og i god Stand var tilbageleveret, vendte den almindelige Munterhed tilbage, der dog havde lidt et Stød formedelsst vor nær forestaaende Afreise.

Om Eftermiddagen kom den Efterretning, at vore Reisende havde naaet Toppen af Wauna-na-Noa, og da de havde i Sindet at vende tilbage over Land, da Weiene vare besværlige, saa vilde det endnu vare nogle Dage, inden de kom tilbage.

Den 21de modtog jeg ombord, hvor jeg nu atter opholdt mig, et Besøg af alle Kruenumre i Eneen, Kavahiruh undraanen, som jeg ikke vilde tillade at komme ombord, fordi han havde taget den stjaalne Patronstasse. Denne Undragelse frankede ikke lidet hans Stolthed, og var ogsaa følelig for hans Gaemytne, da alle de andre kom tilbage med anseelige Foræringer: selv Tamamotuh og hans Følge gik ikke tomhandedt fra os, saa lidet han end kunde gjøre Regning paa vor Gavnighed.

Da nu alle Hovdingerne vare forsamlede, spurgte jeg Kongen, naar den aftalte Overleverelse af Den skulde finde Sted. Efter nogen Overveelse med sine nærværende Stormænd,

svarede

svarede ha
skulde der
Tirsdag,
for endnu
ning, for a
af de Forh
mahmah ba
besøge ham

Saalid
na maatte
da jeg ikke
værende We
og mig Mir
er at ende
var det min
og Soaigh,
et første E
retsmidler
unde rumm
ndre Der is
Tantam
ene os, sen
er at indsaa
have.

Alle mi
m tilveie u
m store We
m gjenfidi
s. Strax

svarede han mig, at næstkommende Søndag vilde der være en Tabnupurih, der varede til Tirsdag, og denne Leilighed vilde man benytte for endnu at spørge Præsterne om deres Mening, for at overbevise sig om Ketmæssigheden af de Forholdsregler man agtede at tage. Tamamah bad mig, at jeg paa samme Tid vilde besøge ham i den store Morai.

Saalidet dette Svar end behagede mig, saa maatte jeg dog give mig tilfreds dermed, og da jeg ikke heller kunde haabe, at see vore fraarende Venner igjen førend Tirsdag, saa gav jeg mit Minde til at oppebie denne Tidspunkt, for at ende denne vigtige Forretning. Siden var det min Hensigt, strax at feile til Tiatatua og Toaigh, for at undersøge Ankergrunden paa det første Sted, og at indstibe saa mange Levetsmidler paa det sidste, som vi nogenledes kunde rumme, fordi jeg indsaae, at vi paa de andre Der ikke kunde vente at faae meget.

Tamamah, der altid var redebon til at tjene os, sendte ogsaa strax en af sine til Toaigh, for at indsamle al den Forraad, som vi kunde behøve.

Alle mine Bestræbelser efter at bringe Freen tilveie mellem de forskjellige Der vare til en store Misforstaaelse stedse feilsagne, eftersom den gjenfærdige Mistillid tilintetgjorte ethvert For-
 28. Strax efter min Ankomst paa dette Sted, spurget

hurtige sea, om man havde faaet mit Frev fra
 Mowie, hvilket man besvarede med Nei. Deri
 mod fortalte man mig, at et lidet Partie fra
 hiin De var landet paa den vestlige Kyst af Owh
 heithi, hvis Hensigt uden Tvivl var. at bemagti
 ge sig nogle Indfædte, for at offre dem til deres
 Guder paa Mowie. Man raaded endog, at
 denne diævelske Plan var lykkedes dem. De
 vare Stemmerne herover deelte, og kun de
 kom man overeens, at Indbyggerne fra Mow
 vare blevne tvungne til at trække sig tilbage
 Samahmah flyede ogsaa, saa meget muligt, og
 tale om denne Sag saa lidt se vilde beqvæ
 derpaa. Men endelig lykkedes det mig at fo
 sælle ham, hvad jeg havde udrettet ved mine
 Underhandlinger med Høvd n.erne paa Mow
 og at bevise ham, at hvert Partie, som var
 landet paa den vestlige Side af Owhathi, form
 denilig havde været et med mine Fædresfor
 forsonet Gesandtskab.

Jeg indsaae nu tydelig, at en almindelig
 Fred vanskelig vilde bringes i Stand, hvis
 ikke beslittede, selv at seile frem og tilbage
 deres gjensidige Forslag og Betingelser, hvil
 min Rejseplan og min Tid ikke tillod mig.

Vore Rejsende kom endelig ogsaa tilbage
 fra Waunna, Koa. Denne Omstændighed gik
 de mig noget fortrædelig over det Løfte jeg had
 givet, at opholde mig her endnu længere, im
 med hina

Fredsforstæd
 tid var en Opsættelse af nogle Dage alt for
 vigtig til at jeg derfor skulde bryde mit givne
 Ord.

Tamahmahs Kartai, som man havde be-
 raadet at bygge paa, var nu allerede kommen saaa-
 vidtlægt, at de Indfødte under Roids Opsigt, der
 imidlertid havde lært meget af vore Tømmere
 og, bekvemt kunde bringe det til Ende uden
 videre Bistand. Foruden de Kalk, jeg lod
 bringe, gav jeg ogsaa Kongen alt det Jernværk,
 som behøvedes dertil, Bælg og Værk til Kalk-
 brænde, Waaser, Seil og Synaale, tilligemed de
 nødvendige Materialer til at sætte det i Stand
 at bygges. Men hvad Tougværket angik, saa kunde
 man naadigst bekvemt bruge de indenlandske Saa-
 der dertil. Tamahmah fandt sig overmaade lyk-
 kelig ved at være kommen, paa en saa arefuld
 Maade, i Besiddelse af et saa stiont Kartai.

Den fem og tyvende med Afrikanen ledsagede
 og Tamahmah til Worai, hvor jeg atter undersø-
 gede mig alle de Indskrænkninger og Skikke,
 som fandt Sted ved Tabuh, der dog denne
 Gang vare kortere og mindre høitidelige, bleve
 foretagne i Nærvarrelse af et ringere An-
 tal Personer, end den sidste Gang.

Denne Gang var jeg ingen ledig Tilskuer
 af Høitidelighederne; thi man æstede min Mes-
 sager om de Gjenstande, hvorom man raad-
 spurgte hinanden. De Spørgsmaale, som ble-
 ve

de afhandlede vare: om man skulde føre Krig eller slutte Fred med de andre Der? videre: om man skulde aflaae Den, og om de i dette Fald vare at ansee som Undersaattere af Storbritannien? hoorledes de da skulde orfore sig mod andre fiendelige Nationer? alle disse Spørgsmaal besvarede jeg dem efter min bedste Indsigt, og som jeg saae det at være meest passende med deres sande Fordeel.

Denne Velighed benyttede jeg ogsaa til at bringe en Sag i Rigtighed, der laae mig meget paa Hjertet. Jeg ønskede meget, at de forklige lige Arter Qvæg, som jeg med saa megen havde ført ind paa Den i fuldkommen sund stand, ogsaa maatte lykkes og forplante sig, for at befordre dette, foreslog jeg, at de i skulde erklæres Tabuh, hvorved Kongen skulde have Ret til at bestemme et vist Afhandyrene til Brug for sit Taffel, dersom disse blev alt for talrige; men at Fruentimmer i dette Tilfælde ikke skulde udelukkes fra at Rjød, da det var min Hensigt, at alle Indgerne, uden Undtagelse, skulde tage Deel i Fordele, saasnart Dyrenes Antal var stort til at tillade det. Alle bisalbt eenstemmig mine Forslag og lovede troligen at holde hvad jeg fordrede; kun hvad Qvinderne forlangte de, at den samme Indretning finde. Sted, der allerede var indført i

Hundene og Fjederkræet, at de nemlig vel kun-
 re: om spise deraf, men ikke af det samme Dyr,
 te Fald Mændene havde spist af.

Om Formiddagen den 25de forsamledes
 kongen og Dronningen ombord paa Skibet, led-
 af følgende store og fornemme Mænd, for
 melig at afstaae Den Ovveihi til Kongen af
 Storbritannien hans Arvinger og Efterfølgere
 mange utænkkelige Tider. Tilstede vare: Ter-
 mitch, Kongens Broder; Eymamahau, Sted-
 ber og Hovding over Distriktet Umakuh;
 Motuh, Dronningens Fader og Hovding
 Distriktet Kona; Cavahiruh, Befalingsmand
 Distriktet Kabu; Lianna, Befalingsmand
 Distriktet Pubna; Tamamotuh, Hovding
 i Zi Koarra; og endelig Tryvuki, Kongens Sted-
 ber, og vor troeste Ven og Betspiter i Lei-
 Paa vor Side var nærværende: Jeg,
 Puget og alle Officererne paa Discovery.
 Tamamah aabnede Handlingen ved en vel-
 Tale, hvori han tydelig satte sig fra hinan-
 alle de Bevæggrunde, som havde formaaet
 til at afstaae Den til Storbritannien, og
 de Fordelse, som man kunde lobe sig deraf, og
 de dermed, at han opfordrede enhver at
 holde sig frem med de Indbendinger, som han
 i Sinte at giøre.

Herpaa fulgte en Tale af enhver af de næv-
 de Hovdinge, der vel i Hovedsagen vare
 enige

enige med ham, men i Folge deres særegne Sædvaner lagde nogle Betingelser og Bønder. Blandt andet forlangte nogle, at Storbritannien skulde understøtte dem, paa det at de kunde have sig paa deres Fiender paa Nowie, bringe denne De under Dohheis Herredomme andre derimod fordrede, at et eller to engelske Skibe skulde stedse opholde sig paa deres Kyst for at beskytte dem mod alle fremmede Fiender paa det de kunde være sikker for andre Nationers Overfald, af hvilke nogle, fornemmelig de Indianere, havde saa megen Liighed med Engellænderne, at det neppe var dem muligt at skelne dem ad.

I øvrigt gjorde alle det til en Hovedbetingelse, at der ingen Indgreb skulde ske i deres Religion, Regjering og indvoortes Statsforretning, og at alting skulde blive uforandret paa samme Fod, som nu, uden at indskrænke dem i Karakumah, Høddingerne, eller Præsterne paa nogen Maade i Udøvelsen af deres Forretninger eller lægge dem Vanskeligheder i Veien.

Efterat alle disse Punkter vare bragte i Betragtning, gjentog Kongen sine Spørgsmaal, om alle vare sindede at begive sig under Storbritanniens Herredomme, hvilket de alle bekræftede i det de erklærede, at de nu ikke længere vilde være i Tanata no Obyhyie, det er en Obyehiff Nation

den Tanata
lag. De
ilrige Kol
omkring
Tanata no

Herr
Officere
i Konger
anonerne
bberplade
Dinene fal
am.

Int

Den f
Tanamah
nemste Hø
kongelige
Karakumah
Wancouber
Lientenant
Shatam, og

door de fo
overlode De
Præstet,
Underfaatte

Til sidst
ng ved den

eregne S
 Dnster
 Storbri
 t de fun
 Nowie,
 rredom
 to enge
 eres Kof
 de Fiend
 e Nation
 uelig An
 ed Engell
 ligt at

den Tanata no Britannie, et Britannisk Fols
 flag. Dette blev derpaa befsendtgjort for det
 rige Folf, der i deres Kanoer vare forsamle
 omkring Skibene, hvilke gjentog med Glæde
 Tanata no Britannie.

Herr Puget gif derpaa i Land med forskjel
 ge Officerer, lod det Britanniske Flag vaie, og
 i Kongens Navn Den i Besiddelse, hvorpaa
 kanonerne bleve løsnede fra Skibene, og en
 plader med en Indskrift opflaaet paa et
 Dinene faldende Sted paa den kongelige Re
 amf.

Indskriften lod saaledes:

Hovedb
 kee i d
 Statsfor
 Forandret
 ndskranke
 erner paa
 Forretning
 rien.

»Den fem og tyvende Februar forsamledes
 Samahmah, Konge paa Dwheih, med de for
 nemste Høvdinger paa Den ombord paa den
 kongelige Storbritanniske Chaluppe Discovery
 i Karakakwah Bugten; nærværende vare: Georg
 Vancouver, Commandeur paa Chaluppen,
 Lieutenant Peter Puget, Commandeur paa
 Chatam, og de øvrige Officerer paa Discovery,
 hvor de første efter foregaaende Raadslutning
 overlode Den Dwheih til Hans Storbritanniske
 Majestæt, og erklærede sig for at være hans
 Undersaattere.»

bragte i
 maal, og
 nder Stor
 alle bekræ
 længere
 heihiff Ra

Tilfidsst blev en Mængde nyttige og kunstige
 ng ved denne mærkøverdige Tildragelse udbeelte
 messent

mellem de fornemste Høvdinger, deres Koner og Børn, som alle fulgte til alles Fornøielse.

Saaledes endtes denne mærkværdige Ceremoni ved Afcrøvelsen af Dødsheidi til den britiske Krone; men om dens Besiddelse kan være Staten til Gavn, eller Dens Afstaaelse vil være at fordrø dens Indvaaneres Lykke, maae Krenthede lære. Ikke desmindre var den hele Forhandling en meget behagelig Tildragelse for mig, fordi den var en ganske formelig Handling, og en ligesaa almindelig Beslutning hos alle Indbyggere, hvilket man kunde mærke af alle deres Taler.

Inden jeg slutter dette Kapitel, maae jeg endnu tilføie Bestemmelsen af Længden og Bredden for Havnen Karakakuah, der var et Resultat af flere astronomiske Observationer. Den Brede var 19 Gr. 28' 2" og dens Længde 2 Grader.

Fjerde Afsnit.

Opford i Liatutua og Tocaigh Bugten. Afstanden fra Sandwichsøerne.

Da var der intet, der holdt os tilbage i Karakakuah Bugten, det uheldige Sted, hvor Capitain Cook blev et Offer for sin uforfærdede Mod og sin virksomme Mand, og hvor vi døde

mod havet
meest glæst
habe ventet
meest oplyst

Alle
os; nogle
Kanoer, for
der Seil.

men, den sex
bredde vor
Bugten, hv

I Herr

reise *) bli
en ikke gar

venfende ti
andste ande
det ind mo

havn af en
nhed mege
ndingsplad

arakakuah,
de en lider
foran ligg

Capitain
med Sti
af Amer
Sandwic
byggere
britiske C

med havde modtaget utallige Besøger paa den
meest gjæstfrie Tankemaade, som vi neppe kunde
have ventet, eller fundet bedre hos Jordklodens
meest oplyste Nationer.

Alle bore Benner lovede sig til at ledsage
os; nogle bieve ombord og andre vare i deres
Kanoer, for at følge Skibet, saasnart vi gik un-
der Seil. Dette stedte Kløkken tre om Morge-
nen, den sex og tyvende, tilligemed Chatam. Vi
afyrede vor Cours med gunstig Wind til Liataua
Bugten, hvor vi kom inden saa Timer.

I Herr Meares Efterretninger om Douglas's
(Reise *) bliver denne Bugt foreskillet, som om
den ikke gav Karakauah Bugten noget efter i
Bensende til Sikkerhed. Men os forekom det
andstede anderledes, eftersom Kyssen boier sig saa
det ind mod Landet, at den neppe kan fortjene
Navn af en Bugt og er ved dens aadne Velig-
enhed meget udsat for Vestenvindene, men
Landingspladsen var meget beqvemmere, end i
Karakauah, eftersom to Odder af Landet dan-
de en liden Bugt, der endnu blev beskyttet af
foran liggende Klippe, og inden i denne Bugt
var

Capitain Douglas besøgte i Aaret 1788
med Skibet Iphigenie den nordvestlige Kyst
af Amerika, for Skindhandelens Skyld, og
Sandwichs Verne, for at bringe nogle Ind-
byggere hjem, der vare fulgte med andre
brittiske Skibe til Kina.

var Landingen meget beqvem. Strandbredden var en fin Sand, og strax ved Søen voxte en Skov af Kokos, Palmer, Brodfruut, og andre Frugtræer, mellem hvilke Landsbyen laae. Ved den sydlige Side af Bugten er der ogsaa en Kilde, der løber ud af nogle Klipper, der ofte ere be- dækkede af Søen, men saasnart der er lav Vand, finder man der det fortreffeligste Kilde- vand, som med liden Møie kan ledes dertil, for at afhjælpe Indbyggernes og de Fremmedes Kog- nodenheder.

Ledsaet af Samahmah, nogle Officerer og Hovdingen besøgte jeg den kongelige Residens ved dette Sted. Den bestod af de tre netteste Huse, som jeg endnu havde seet, men som vare noget forfaldne, fordi de ikke bliver beboede. Den Kongens Bolig laae, ligesom i Karakuaah, Nærheden af en stor Morai tæt ved Søen. Den Morai var den fuldkomneste i sit Staa. som jeg endnu havde seet, og den var ogsaa fortræf- veligholdt. Den var prydet med forhøi- lledstøtter af Afguder, der vare udfaarne Træe, og vare de pumpeste og groveste E- tninger af den menneskelige Skabning, som nogensteds kan forestille sig.

Ejserat vi havde tilfredstillet vor Nys- righed vendte vi tilbage for at spise til Midd- ombord. Maaltidet bestod denne Gang af

Kaare
Seareb o
m Mær
alrigt, og
Dale vare
ændition
se Keste; f
nes Klære
den Men
kun Tan
narefjodes

Mod
og seilede
Strøm
ngsom: m
ledsagede
shed.

Den sye
and med
use Skikke
de Mørge
sh. Vor
denne Bu
dene og
megen f
ten i denn
og Landet
unde vove

Kaaretskib, for at gibe Høddingerne noget
 Bæred om Værdien af de indførte Dyrearter,
 som Næringsmiddel; vort Selskab var meget
 aftrængt, og alle erklærede eenstemmigen, at begge
 Dele vare fortreffelige. Dog syntes Dyrefødets
 Værdiskionde det var saltet, at have Fortrin hos
 de fleste; Kaaretskibet fandt de i Smag at ligne
 et klart Klare Hundekød; dog var ogsaa mange af
 den Mening. Man samlede altsaa Stemmer,
 og kun Samahmahs Stemme gjorde Udslaget, at
 Kaaretskibet fortiente at foretrakkes det andet.

Med Midnat forlod vi vor Station i Bugt
 og seilede til Tocaigh; men da der gik en
 af Strøm mod Sydvest, saa var Seiladsfart
 usagligsom: men vore Venners Selskab, der end
 ledsagede os, lod os ikke søle nogen Rjed-
 selighed.

Den syv og tyvende gik alle vore Ledsagere
 Land med Kongen, for at iagttage deres reli-
 gøse Skikke ved en indfalden Tabuh, og den
 næste Morgen kom vi til Ankers i Bugten To-
 caigh. Vor Seiling her var just ikke den bedste,
 denne Bugt er meget udsat for Nordvest-
 vindene og det indstyrrende Hav, der bryder
 med megen Hefstighed mod Rebet, der indslutter
 den i denne Egn. Men Rummet mellem Re-
 bet og Landet er saa smalt, at kun smaae Baa-
 tene kunde vove sig derind.

De eneste Fordele man kan love sig paa dette Sted er godt Vand og Levnetsmidler, for medelst Nærheden af det sølkerige og frugtbare Distrikt Koarra, og Sletterne Whymea, der denne Egn ikke ligge langt fra Kysten.

Landet hæver sig her temmelig stærkt fra Strandsbredden af til Foden af Bjergene, hvilkede de frugtbare Sletter Whymea indslutte flere Miles Udstrækning de tre Fjerge: Maunna, Kah, Maunna, Koa og Warrorah. Paa disse Sletter finder man de skønneste Enge, idihen vilde man drive Gaarene og det andet Qvæg, at det frit og uavgent kunde vandre og formeres. Da de her heller ikke ere udsatte for alle Fremmedes Drosyn, saa kan man give sig en desto sikkrere Regning paa at de Indvognede vilde holde deres høitidelige Lofte, ikke at forlade dem før den bestemte Tid, hvilket er det første Middel til at forekomme deres Udrøb i Fremtiden.

Da denne Dag var helliget til Landets Religionens Øvelser, forbleve Kongen og alle Høvederne i Eensomhed. Det samme var ogsaa fældet med vore øvrige Gæster, men fornemlig med Qvinderne, der aldrig tør komme Vandet, saalange et saadant Forbud varer.

Den følgende Dag, den første Martii, aar vore Venner atter hos os. Samahmah og den samme Dag et nyt Beviis paa sit

ab og sin Svimodighed ved at gjøre os en For-
 ring af næsten hundrede store Svinn og saa meget
 Brent og Fruget, som Skibet nogenledes kunde
 rumme, og endda tilbød han sig at give mere.

Det var min Hensigt at seile mod Osten
 mod Landvinden, men Tamahmah bad mig saa
 frædigt at opofre een Dag endnu til den sel-
 betlige Glæde, at jeg umalig kunde afflaae
 om denne Førelighed for al den Godhed jeg
 kunde nyde.

Den følgende Dag blev altsaa tilbragt med
 Hedsvisiter og med Taksigelser fra vor Side
 for al den Artighed vi havde nyde. Alle stilles
 fra os med de varmeste Ønsker for vore
 og de indstændigste Bønner snart at kom-
 iglen.

Kongen og hans Gemahlinde opholdt sig
 hos os, og forbleve til hen imod Mid-
 da de endelig stilles fra os med megen
 betrøvelse. Deres levende, trofaste og indsigts-
 Raadgivere Young og Davis vendte ogsaa
 tilbage i Land med dem.

Da det var uvist, om jeg nogenstinde kom
 ge til disse Egne, saa havde jeg overladt
 to brave Folk Valget, om de vilde vende
 ge til deres Fædreland med mig, eller
 deles blive paa Den, hvor de hidtil havde
 saa megen Ære, saavel af Kongen, som af
 Fornemme. Efter modent Overlæg fore-

trak de, med al Kjerlighed og Agtelse for deres Fødeland, at opholde sig paa Owheih, da de ved deres Hjemkomst ikke kunde vente andet, end et arbeidsomt og moissommeligt Liv, for at for tjene deres Ophold, der her i saa mange Maade ikke havde kostet dem megen Umage; thi man regnede dem til Hovdingernes Klasse, og de besadde ogsaa, ligesom disse, anseelige Landsfrøninger. Her levede de altsaa lykkelig og i Dyrskab, og man maa sige til deres Roes, at de benyttede deres hele Indsyndelse, for at formlige Indbyggernes Gæder, udrydde deres stette Egenskaber og stedse lede dem til det Gode. I disse prisværdige Handlinger have de allerede gjort temmelige Fremskridt, og blive de saaledes vil de uden Tvivl have den gunstigste Indsyndelse paa disse Folks høielige Karakter.

Vor trofaste Skibskammerat Terehoa lode vi ogsaa i en meget lykkelig Tilstand Kongens Beskyttelse, og i hans gamle Rahobmotus Undest, i Besiddelse af mange tyngte og pøntelige Artikler af de europæiske brikbare, og i nyeste Venstabs Forstaaelse Young og Davis.

Den tredie om Morgenen tidlig for vi Owheih, hvor vi havde fundet den mest kjerligste Omgang og den rigeste Forraad af Landprodukter. Disse væsentlige Fordele lode alle Fremmede love sig, naar de vilde opfor

se for deres
 hei, da de
 te andet, en
 , for at for
 aa mange Ma
 age; thi ma
 sse, og de B
 lige Landstr
 ellig og i Dve
 res Koes, at
 fc* at formil
 eres flette Ege
 Gode. I de
 e allerede sig
 de saaledes ve
 sigste Indsyd
 r.
 at Terehoa f
 ig Tilstand u
 ns gamle Her
 se af mange
 de europæiske
 s Forstaaelse
 en tidlig for
 ndet den menn
 ste Forraad af
 lige Fordelse
 de visde opfor

med Erlighed og Anstændighed; var her kun ikke
 en Bande af flette Mennesker, der under alle
 haande Vaaskud havde forladt de Koffardkibe,
 med hvilke de siden det forrige Aar vare komne
 under amerikansk og portugisisk Flag. Blandt
 disse befandt sig en Portugiser, en Chineser og
 en Genueser, alle de øvrige syntes at være Un-
 dersaattere af Storbritannien, ligesom og den
 ørste Deel af Mandskabet paa Brigantinen
 Washington, der udgave sig for at være Ameri-
 canere. Disse sidste Matroser, sex eller syv i
 Tallet, havde opslaaet deres Boliger hos forskjel-
 lige Høvdinger af stor Ansæelse, hos hvilke de
 nød megen Agtelse formedelsi deres Kundskab i
 at omgaaes med Skydegevær. Men da ikke
 en eneste af dem kunde opvise noget Vidnesbyrd
 om sin forrige gode Opførsel, saa har man me-
 gen Grund til at frygte for, at de vil stifte
 døvortes Uroligheder ved at opflamme Høvdin-
 gernes gjensidige Skindsyge og Ergjærrighed.

Denne Frygt var ingenlunde ugrundet; thi
 et efter min Ankomst paa Owheih i fik jeg ved
 Afsending, et Brev fra Wilhelm Brown, Capitain
 paa Skibet Butterworth fra London, hvori han
 sig beklagede sig over en lignende Bande Kjel-
 der, der opholdt sig paa Woahu og Attowai,
 som paa det sidste Sted havde, til Fordeel
 af en Høvding af liden Betydning, grebet til
 at gaae i Krig mod Taiq og Tittirih, Kongerne paa
 den.

Den. Disse elendige havde saa gandske forglemt deres Pligter mod deres Kædreneland og den simpleste Menneskelighed og Ærlighed; at de Samfund med de Indfødte havde udkastet et Complot, for at borttage en Amerikansk Brigantine, Hancock. Dette vilde de udføre paa følgende Maade: De vilde beskadige Kartsiet under Vandet, hvorved Mandskabet skulde falde paa den Formodning, at Skibet havde faaet en slemt Fald; hvorpaa disse Overløbere vilde give den Raad, at trække Skibet paa Land, for at reddet saa meget muligt var, og i denne Tilstand vilde det være gandske i deres Magt. Men lykkeligvis for Mandskabet blev denne afskyelige Plan robet, førend den blev fuldkommen udført, og Skibet reddet ved Mandskabets pruisværdige Modstrængelse, skjøndt det var nær ved at synke, og en ubekjendt Haand havde skaaret et stort Hul nær ved Rjolen.

Herr Brown saiede til, at ved disse Kolonistette Raad og endnu slettere Exempler vare Indbyggerne paa adskillige Der blevne saa frekke forbovne, at det var høist farligt for smaa Kartsotier at handle med dem, eller ankre ved deres Kyster; men han haabede, at det laae inden for min Magts Grændser, at skaffe disse farlige Mennesker bort fra disse Egne.

Jeg forestillede herpaa Tamahmah i de fleste Udtryk alle de slette Folger, som vilde

de af disse Folks længere Ophold paa Owhaihi,
 men ingen Grunde kunde formaae ham eller
 hans Stormænd til at udlevere dem. Deres
 Bekjendtskab med Brugten af Skydegevaer gjorde
 deres Tjeneste saa vigtig, at kun Evangsmid-
 der kunde udrette noget, og til at bruge disse,
 troede jeg mig ikke besejret. Desforuden havde
 disse Folk Eiendomme i Landet, og man forsikre-
 de, at de efterlevede nœiagtig alle borgerlige og
 religiøse Forskrifter; heller ikke var der indla-
 det nogen formelig Klage mod de syv Macroser
 paa Owhaihi, som mod dem paa Waahu og
 Motowai.

Desforuden opholdt sig endnu hos Kawahi
 en Mand ved Navn Hobell, der var kom-
 men som Skriver ombord paa Washington til
 Owhaihi; denne syntes at være en forstandig
 Mand, der desuden havde nydt en lærd Opdra-
 gelse, og havde i Engeland været geistlig; men
 havde nu frasagt sig al Omgang med Europæer-
 ne. Young, Davis og Voigt iberegne, vare der
 ogsaa elleve hvide paa Den; men jeg frygter
 meget, at vore gode Deboere ikke vil have syn-
 delig Fordeel af dem, hine tre undtagen.

Young og Davis gabe jeg Vidnesbyrd om
 deres gode og ulastelige Opførsel, der maatte
 skaffe dem andre Reisendes Agtelse og Tillid,
 og primod de skulde advare dem for de Farer,
 der

der kunde beredes dem af Landets vilde og civiliserede Indbyggere.

Vi gik nu med en sagte Vind under Sejlen og stierede os langsomt fra Kysterne paa vestre Sæde til Morot. Paa den vestlige Kyst af denne Halvø, der ikke endes med en fremragende Landspids, men med et afrundet Forbjerg, søgte vi med Opmærksomhed den Haavn, hvorom Kapitain King fortæller, at de Indfødte sagde, den skulde være i denne Egn. Men vi fandt intet uden et par smaae Bugter, der kunde være rummelige og store nok for Deboernes smaae Kanoer, og som de formodentlig derfor ansaae for at være bequemme nok for os ogsaa.

Vi seilede med den samme sagte Vind omkring dette afrundede Forbjerg, og blev om Eftermiddagen den femte besøgt af nogle Indfødte, der dog intet bragte med sig. Den følgende Morgen seilede vi toert over den dybe Bugt, som begrænses den nordlige Side af Landtungen, og hvilkens hvide to høie Bjergklæder, hvoraf Morot bestaaer, hænge sammen.

Nogle af de Indfødte kom ogsaa her til Hørd, og af disse fik vi at vide, at Titterish holdt sig i Woahuh, og Taio i Morotoi. Den ene af dem, som vi havde hørt af i Namahamah, til hvilken Titterish havde overtaget Regjeringen i sin Fraværelse, havde udsendt nogle ligesindede sig med tre eller fire Høddind og nogle Folk af ringere Stand i et Huus, en

beholdt den største Deel af Titterih's Krudt,
 der ved en Hændelse blev antændt og flog i Luf-
 ten. Ved denne Ulykke bleve Namahamah, to
 Høvdinger og nogle Personer dræbte, og alle de
 øvrige stærk bekrædte. Dette var skeet nogle
 Dage før vor Ankomst, og adskillige af de andre
 Saaede vare allerede døde.

Med gunstig Vind, klart og godt Veir,
 gik vi mod Middag den nordvestlige Spids
 af Mowie, og da vi her havde tilendbragt vor
 Undersøgelse over Kysterne, saa seilede vi over
 til Morotoi, hvor vi haabede at see Taio, for
 hvilken vi havde beholdt nogle Kaaer tilovers,
 for at forplante disse nyttige Dyr overalt paa
 Kysterne. Man havde sagt os, at Taio opholdt
 sig i denne Egn, og nogle Indfødte som kom
 til os fra Land bekræftede vel denne Efterretning,
 men sagde tillige, at det just var Tabuh, Muri,
 som kunde vi i Dag intet Besøg vente af ham.

Vi bleve liggende her nogle Timer, for om
 muligt at faae nogle friske Kjøkkenvepser og Frø-
 guler, men forgiebes. Da Chatam havde forrige
 Gang været nede og undersøgt den nordlige Side af denne
 Egn, seyrede vi vor Cours til den nordøstlige
 Side af Woahu. Vor Reise langs med Kysterne
 af denne sidstnævnte De stadsæstede fuldkomne
 i alle Capitain Kings Angivelser, kun at vi
 havde undersøgt denne Side af Den fire engelske Meil læn-
 ge, end han havde tegnet den, hvilket ogsaa
 passer

passer bedre til Afstanden mellem Woahu og Atowai. Folkemængden synes ogsaa at være ringere, og Landet mindre kultiveret og frugtbart, end han beskriver det paa hiin Tid, hvilket sandsynligviis er en Folge af de idelige Krige, som siden efter have hersket.

Det var mit Forsæt at opholde mig nogen Tid ved den Kilde, som de Indfødte kaldte Whymea, og ved hvilken Resolution og Discovery den Gang havde lagt for Anker. Her haabede jeg at have en Sammenkomst med Titterih, der den Gang var der i Egnen, som man havde sagt mig. Men siden efter fik jeg at vide af nogle Indfødte, som besøgte os i en ussel Kanoë, at Kongen var reist til Whytitih, og da vi altsaa her intet videre havde at gjøre, saa forlod de Woahu og seilede til Atowai. Vi løb langs med Kysterne af denne De indtil den niende, da vi kastede Anker i Bugten Whymea. Her traf vi atter Brigantinen Washington og Capitainen Kendrick, som var kommen to Dage tidligere end vi.

Vor Ankomst blev snart bekendt over alle, og vi fik talrige Besøg af vore gamle Venner og Bekjendte. Blandt disse befandt sig ogsaa de tvende unge Fruentimre, som jeg havde bragt med mig fra Rutka, og som havde boesat sig her. De roste meget den Godhed og Høflighed, som man havde viist dem, dog frygtede de for

Boahy og At
at være rim
og frugtbare
hvilket sand
Krige, som
Indbyggerne vilde forandre deres Opførelse, saa
snart jeg forlod disse Have. Jeg greb altsaa
den første Leilighed til at udvirke af de anseelige
Høvdinge de høitideligste Bæfter om en ved-
varende god Behandling, hvorved de bleve be-
lystede.

Vi fandt Enemo, der nu havde antaget
Kanonet Waka, endnu i Live, og skiondt sundere,
da vi første Gang forlod ham, saa dog i en
saa forloren beklagelig Tilstand.

Eiden vi vare her sidst, havde han gjort et
Forsøg paa at rive sig løs fra Taios og Titterys
Overherredømme. I dette Forsøg havde nogle
Kendricks Kolk og de øvrige europæiske og
amerikanske Overløbere staaet ham bi. Han
blev fornemmelig paa deres Kundskab i at
bruges med Skydegevær, og lod sig af Tilid
forlede til et Forsøg paa at forstaa sig
afhængighed. Tittery fik snart Efterretning om
at der gik for sig, og sendte en Befalings-
mand tilligemed nogle Kolk, for at undersøge
Grunden til en saa pludselig Forandring, som
for at erfare om Høvdingerne og Indbygger-
ne paa Den, hos hvilken Regenten ikke var søn-
delig yadet, havde Deel i Mytteriet. Til Ulyk-
ke for de Afsendte, troede man, at de kom med
et dødeligt Anslag mod Enemo, og uden at be-
rette sig om Hensigten af deres Sendelse, ble-
de strax ved deres Ankomst angrebne af Enemo
mod

mos Tilhængere, under Aufseel af hine Ove
 Isbere, og et saadant Nederlag anrettet mellem
 dem, at kun faa undkom, der kunde bringe
 tyri Efterretning om det uslykkelige Udfald for deres
 Besandskab. Sandsynlig skulde denne sorgelige
 Tildragelse ikke have fundet Sted, hvis ikke hin
 Fremmede havde tilraadet denne afskyelige Frem-
 gangsmaaede og viist sig saa virksomme i U-
 tvælsen af den. De sagde dog til deres Kæf-
 diggjørelse, at Nødvendigheden af at sætte sig
 Regentens Gunst og gode Mening havde tvun-
 get dem til at begaae denne vilde Handling.

Kort efter denne sorgelige Tildragelse for-
 skibet Butterworth til Boahu, og Titvri
 Herr Brown at tage ham med sig til Atow
 for ved fredelige Underhandlinger at bringe
 ligheden tilbage. Herr Brown tilstod ham de
 ne hans Begjæring, og ved en Sammentkomst
 bord paa hans Skib bleve alle Misforstaaelse
 ne hævede og alle Stridighederne afgjorte
 fælleds Fornøielse paa begge Sider. Siden
 Tid herskede atter Rolighed paa Den, skun-
 den endnu staaer under Enemøs Herredømme.

Vi fik snart et Besøg af Enemø og Tam-
 rie, ledsaget af nogle andre Høvdinger og en Mængde
 de Fruentimmer af de høiere Stænder. Re-
 ten og Prindsen forærede mig nogle flette Svæ-
 skjænt de forstikkede mig, at de vare blandt
 de

af hine Ove
nrettet melle
de bringe T
ldfald for der
denne sørgeli
hvis ikke hi
skjælelige Kre
rksomme i U
deres Reisa
f at sætte sig
ng havde tom
e Handling.

bedste paa Den, fordi deres Antal var meget
ormindstet, da alle Koffardislibe opkjøbe saa stor
Mængde af disse Dyr; der bleve ogsaa bragt
saa til Salg, at man ingenlunde kunde tviv
paa Sandheden af dette Foregivende. For
ommelig ønskede vi her at kunde indtage en For
mad af friske Havevæxter, og dermed lyffedes
os bedre, omendkjønde Vamsrodderne, der
er bedst stikkede til Soprobiant, ikke var i stor
Mængde at bekomme.

Den ellersvte aflagde jeg mit Besøg hos Ke
nten, for at bivaane en Aften-Fornstelse, som
ter de Indsødtes Beskrivelse skulde være meget
skjellig fra alle de jeg hidtil havde seet.

Eidragelse for
og Littori b
sig til Attow
r at bringe S
tilskod ham d
ammenkomst o
Misforstaaelse
erne afgjorte
der. Siden
paa Den, sig
os Herredoms

Da jeg høerken fik Litterry, eller Taio at
se, saa benyttede jeg denne Leilighed til at be
søge Enemo de Gaar jeg havde bestemt til disse
er, og gav ham at forstaae, at han skulde for
se dem paa de andre Der, efter hvert som de
ermerede sig, og vedligeholde dem paa samme
Maade, som jeg havde forlangt paa Dwheih,
hvilket ogsaa Enemo og de nærværende Høvdinger
bede troligen at iagttage.

med
nemo og Tam
inger og en Me
Brænder. Re
ogle sette Sv
e vare blande
be

Ved vor Ankomst til det for Skuespillet be
mente Sted fandt vi de spillende Personer alle
de forsamlede. Det var for det meste Fruen
ner, der kom frem i Klæder af forskellige
rder, hvilket gjorde en meget god Virkning.
Skuespillet bestod af tre Afdelinger, der bleve
op.

opførte af tre forskellige Partier, der hver bestod af omtrent to hundrede Fruentimmere, som var ordnede i fem eller sex Rækker, og sad paa Huden. Kun en eneste Mandsperson stod i Midten af den første Række og syntes at være Helten i Stykket, der ligesom en Kloimand angav Tone og Bevægelse. I denne besynderlige tvungne Stilling gjorde Fruentimmerne saa mangfoldige Gebærder og Bevægelser, som man neppe skulde have troet at være muligt for det menneskelige Legeme under disse Omstændigheder. Derhos var Tone og Handling i denne talrige Gruppe saa fuldkommen overeensstemmende, at ikke den mindste Afvigelse var at see, ikke engang i en Fingers Bøining. Deres Stemmer vare meget melodiske og deres Bevægelser kan ikke beskrives. Hos enhver enkelt saae man den fuldkomneste Færdighed og Ynde, og i det Hele herskede en Bestemthed og Mægtighed, hvorom man næsten intet Begreb kan gjøre sig. Kornemmelig var det meget paa faldende i een Deel af Stykket, hvor Forestillingen pludselig gik over fra et høit fuldstemmigt Chorus og de hæftigste Bevægelser i Skuespillernes Mener og Gebærder til den dybeste Taushed og fuldkommen Ubevægelighed, i det alle kastede sig ned som Steendøde og indhyldede sig i Holdere af deres Klæder. Denne Overgang gav omtrent et Begreb om et stormende Hæv, der i et Øjeblik bliver roligt ved et indtreffende Hæder.

Den mangfoldige Forskellighed i deres Klæder gjorde ogsaa ved denne Leilighed den bedste Virkning. I de to øvrige Dele af Forestillingen hærskede den samme Roagtighed, Ufoexling og Harmonie, som i den første. I denne hele Forestilling fortjener det endnu at lægges Mærke til, at man ikke mærkede det ringeste Epoer til hin Forskthed, som hærskede saa almindelig i alle andre Skuespil, og som saa meget opvakte vor Afskyelse. Den hele Forestilling blev udført med et største Liv og Kyrrighed, og var uden Undtagelse det meest Underholdende af alt hvad vi indtil havde seet.

Lilskuerne der vare ligesaa talrige, som ved det første Skuespil paa Dwheih, havde ligeledes pyntet sig med de smukkeste Klæder, og da Solen var ned, skiltes de ligesaa fredelige fra hinanden.

Vore Venner syntes meget at glæde sig over det Bifald, som vi gave Skuespillernes Udførelsel og Smag. Vi fik at vide, at man havde foranstaltet denne Forestilling til Ære for af Regentens Gemalinder, i Anledning af hendes Frugtsommelighed, og man vilde gjentage den forskjellige Gange indtil hendes Redkomst.

For ogsaa fra vor Side at gjøre dem Fornøjelse, afbrændte vi nogle Fyrværkerier, da det var mørkt, der bleve optagne med den sædvanlige Glæde og Fornøjelse.

Vi

Vi forsonede os nu med tilstrækkeligt Vand
Indskibede nogle Svinn og en god Korraad af Mar
frugter, og forkyndte derpaa Regenten og Prin
sen, at vi vilde reise. Da de havde saaeet saadane
ne Koraringer, der passede sig paa deres Stan
toge de Afsted med den største Ventlighed og
Anmodning, at vi snart vilde vende tilbage igjen.

Kor endnu at saae en Korraad af Vand
der skulde findes i Overskødighed paa Onahau
efter hvad man havde sagt os, forlod vi den
trettende om Morgenen Attowai, og styrede
Kours til hiin De.

Efter gjentagne Erfaringer ved vore
Njellige Besøg paa Attowai fandt vi, at Njell
ved Whymea ikke havde nogen sikker Ankergrun
da der overalt laae hemmelige Klipper ved
den af de største Dybder, hvorpaa Anfertove
sols til femten Sommer efterhaanden stam
des, og som man derfor aldrig omhyggelig
kan slye.

Denne Anfertovenes Bestadigelse, som
ge Skibe have maattet erfare, forenet med
Indsødetes store Færdighed i at dykke, havde
vakt den Mistænke hos Europærne, at De
ne havde af onde Hensigter faaret deres
over, ja man havde endog gaaet saa vidt,
man havde skudt efter disse uheldige Folk.
Det er sandsynligt, at de med al deres Fæ
hed ikke kunde dykke fyrgetyve Fod dybt,

blibe læn
hadant

Jeg

hvor en

forsøg på

er af tol

er Belon

islykkede

at han ikk

te Ting

er funde

om eng

etc.

Den

vestlige

her Lu

selede

en.

Herr

besøgt de

til, at ha

Tilstand.

Præ

ashington,

ib Manch

atning fra

bleve vi

og tyve

og have

blibe længe nok under Vand, for at oberstfiære et
 standant Ankerstob.

Jeg havde et Besøik herpaa i Karakakua,
 hvor en af de bedste Dykkere i Landet gjorde et
 Forsøg paa at hente et Kalfaterjern fra en Dyb
 af tolv Favne, hvorfor jeg lovede ham en
 Belønning, hvis han bragte det; efter to
 mislykkede Forsøg fandt han sig saa udmattet,
 at han ikke videre vilde forsøge derpaa, og ud-
 leverte Tingen til den følgende Dag. Men siden
 der kunde ingen Løfter bringe ham til at gaae
 endnu engang under Vandet, og Jernet blev
 fortabt.

Den trettende om Aftenen ankrede vi ved
 den vestlige Kyst af Onehan, og da vi ikke helt
 her kunde faae de forventede Vandskrødder,
 forlod vi den forfærdende om Aftenen derfra
 igen.

Herr Puget havde imidlertid med Chatam
 undersøgt den nordvestlige Side af Øen, og meld-
 te, at hans Skib befandt sig nu i en meget
 usikker Tilstand.

Paa Ankerpladsen ved Onehan forlod vi
 den 17de, og et nylig ankommet amerikansk
 Skib Ranch, af hvilket vi haabede at faae et
 Besøg fra Europa. Men i denne Forvent-
 ning blev vi skuffede, da huint Skib allerede for-
 lod os tove Maanedes siden havde forladt New-
 York, og havde tilbragt den største Deel af denne

Tid ved Falklandsøerne, for at indkjøbe Sælhundskind og Tran. Da de ikke vare tilfredse med Frugten af deres Bestræbelser paa denne Rejse mod Sonden, havde de begivet sig herhid, for at indskibe en Forraad af Levnetsmidler og Forskrifninger og vilde derpaa besøge den nordvestlige Kyst af Amerika, for at indkjøbe Pelsværk. Men i øvrigt syntes de slet ikke underrettede om hvad de egentlig havde at vente der, ikke heller vare de forsynede med de fornødne Handelsartikler.

Med min Urejse fra Onehou, bestemte jeg Forbjerget Douglas i Cooksfloden til Samlingen med Chatam, hvis vi skulde stilles ad paa Veien. Der vilde jeg atter begynde mine Undersøgelser over den nordvestlige Kyst af Amerika og derfra stræbe at naae Grændserne mod Norden af Cap Decision, eller det Punkt, hvor de formentlige gamle spanske Opdagelser skulde ende.

Da det var tilstrækkelig bevist, at ingen vidtlaftig Seillads finder Sted mellem den 30. og 56 Gr. nordre Brede paa denne Side af det sydligste Land af Amerika, saa formodede jeg, at det maatte staae i Forbindelse med Cooksfloden, hvilket jeg nu haabede at seile et betydeligt Stykke opad; men skulde ogsaa vi ikke kun bringe vore Undersøgelser til Ende paa den Narets Tid, saa vilde dog kun en ringe Deel af Kysten blive undersøgt.

Da nu Undersøgelsen af Cooksfloden var den vigtigste og uden Tvivl ogsaa den besværligste Deel af mine Forretninger, saa vilde jeg nødvendigvis spille den mindste Deel af den gunstige Mars, og skyndte mig derfor at komme til hine Egne, saasnart Veiret vilde føie sig efter Ønske.

Bestemmelsen af en liden Øes Beliggenhed, der i Maret 1788 blev opdaget af Skibet Prindsen af Wallis og som fik Navn af Fuglesønt (Birdsland) formedelst den Mængde Fugle, som opholdt sig der, kunde ikke føre os saa meget af den Veie, og jeg styrede derfor min Cours mod Nordvest, for at berigtigt denne Punkt.

Den femtende løb vi længere mod Vesten, og bemærkede af en uhyre Mængde Søfugle af alle Arter, smaae sorte og hvide Albatrosser, Fregatfugle, Raager og Strandfugle, og mod Aftenen bemærkede vi denne mærkværdige, særskiltliggende Ø, eller Fjeldmasse, der rager rensomt frem af det uhyre Verdens Hav. Den ligger paa 23 Gr. 6' Nordre Brede og 198 Gr. 8' vestlig Længde. Dens Omkreds beløber sig neppe til en engelsk Sømil, og fra de tre Sider ligger Klipperne saa lodret, at den er utilgængelig for ethvert Væsen, som Naturen ikke har forsynet med Vinger. Kun den sydlige Side af Øen er mindre steil, og her finder man en liden Sandvig, eller Strand, hvor man uden Tvivl kunde lande i roligt Veir. Her saae man ogsaa Spor til Vegeta-

tion, da der hist og her vare nogle med Græs
begroede Steder, men Træ eller Busk var in-
gensteds at see. Da man i Maart 1788 fandt
opdagede denne Klippe vare nogle af de Indfødte
paa Den Attowai om Bord paa Eskibet, der u-
trede megen Forundring over at et dem ub-
kiendt Land laae saa nær ved deres De. da Hu-
leoen ligger kun 39 Sømile fra Dragan.

Femte Afsnit.

Skilsmisse fra Chatam. — Den Tscherrikow.
Treenighedssøerne. — Seilads langs med
Kysterne og op ad Cooksfloden.

Vi fortsatte nu vor Reise mod Norden med
frisk Nordostvind, og tabte snart Chatam
Sigte, da vort Eskib seilede bedre. Efter nu
forgieves Forsøg paa at oppebie den, hidse
vore Seil igjen, og trostede os med det Haab
at vi vilde finde vor Reisebroder paa det best-
te Sted.

Med afvejlende Vind og slet Veir seilte
vi indtil den to og tyvende Martii, da vi m-
kede en betydelig Forandring i Veirliget, og
søm Thermometret i den sidste Uge var faldet
fra den 76 til den 50 Grad. Den sex og
vende vare vi, i Folge en meget god Obser-
vation, paa 40 Gr. 45' Brede og 200 Gr.

Længde.

Længde.
og, der
vi bleve
amerikan
og Sne
Sulden b
de Dag st
ste Gang
paa Dækk
Begy
og Frost og
os hadde
at tage vor
den tre
er var gan
ede os til
nære
og. Im
geget velbi
og nordre
I øvr
frugtbar
naafsee var
re Dine.
t faste Lan
ogs Laage
in Cook h
lange der
jeg denne

Langde. Her stod to Stykker Dristommer forbi
 os, der vare de eneste Mærker paa Land, som
 vi bleve vaer mellem Sandwichsoerne og den
 amerikanske Kyst. Den tredivte havde vi Regn
 og Sne og Thermometret faldt til den 35 Gr.
 Gulden begyndte nu at blive saelig, den følgen-
 de Dag stod Døgsølvet paa Frysepunktet og for-
 ste Gang paa vor Reise fros Vandet i Gadene
 paa Dækket.

Begyndelsen af April var ledsaget med Sne
 og Frost og overtrak vort Fovverk med Is, dere-
 for havde vi stormende Veir, der tvang os til
 at tage vore Seil ind. Thermometret viiste 26 Gr.
 og den tredie opdagede vi i Nordost et høit Land,
 der var gandske bedækket med Sne. Da vi nær-
 mede os til det, saae vi, at det var en Ø, og
 ved senere Undersøgelse fandt vi, at den dannede
 en regelmæssig Firkant, hvis Middelpunkt efter
 meget nøjagtige Observationer ligger paa 55 Gr.
 9' nordre Brede og 205 Gr. 4' Længden.

Jø forrigt havde Landet et meget øbe og
 frugtbart Udseende, uden Træe eller Busk, kan
 man næppe være at den dybe Sne skjulte dem for
 vore Øine. I Følge denne Øs Beliggenhed mod
 et faste Land, holdt jeg den for at være Beh-
 rings Løagøse: (Foggyisland). Men da Cap-
 tain Cook har givet en anden Ø, der ikke lig-
 gaa langt derfra mod Vesten dette Navn, saa kaldte
 jeg denne til Erindring om Behrings Reisesel-
 skab,

fab, hvis Bestræbelser paa denne farlige Opdagelses Reise endnu ikke vare forevigede paa denne Raade, Escherrikows Ven.

Paa vor hele Reise fra Sandwichsøerne havde jeg, saa meget Vinden tillod, holdt mig vesten for Indløbet af Cooksfloden, for niere at undersøge de Egne mellem Fogycap og Treenighedss Forbjerg, som Cook ikke kunde undersøge, fordi jeg ønskede at bestemme, om Rummet mellem disse to Forbjerge er fast Land, eller om det maaske hænger sammen med Rogbugten, som nyere Reiseskribere paastaar. Men Veiret var aldeles ugunstigt, og da vi allerede havde spildt saa mange Tid med Modvind, saa gaa jeg min Plads og blev ved at løbe langs med den yderste Kyst, hvor vi den fjerde om Aftenen fik Vje paa Treenighedssøen tilligemed endnu en anden. De femte nærmeste vi ogsaa med maadelig Vind til Dags og kunde paa det faste Land bag den see tre eller fire høje Bjerge, der alle syntes at være bedækkede med Sne. Da vi kom nærmere, fandt vi dog at Eggen nærmest ved Kysten allerede var befriet for Sneen. Den strange Kulde, vi hidtil havde haft, tog nu ogsaa af, og Thermometret steg til 35 Grader.

Da vi løb forbi Treenighedssøen, syntes det at være deelt i to Dør, og vi saae flere smaa Bugter mod Norden mellem den og det faste Land ved Cap Trinity. Norden for dette er

sten meg
af hvilk
i en lid
Opferse
liende
europæis
Ford.
de faaet
serne, og
ser Vers
Branden
drat Bra
aringer;
flæder og
hos ham.
og i denn
høvd de
men det
mod saad
i det G
Wilhelms
hiranden.
de jeg sna
end en J
havde forl
i en stano
han var n
bage, uder

lige Opba
paa denne
øerne hab
g vesten fo
t underfeg
og Forbier
e, fordi je
nelleur dif
det maaffe
nyere Re
var alde
idt saa m
g min Pla
yderste Ki
Hje paa Tr
nden. De
Bind til De
see tre ell
ære bedaf
re, sandt
allerede b
lde, vi hid
hermonet
syntes d
e flere sm
og det f
dette er

sten meget deelt, og danner et vidtloftigt Sund, af hvilket en ung Mand og en Pige kom til os i en liden med Skind betrukket Kanoë. Deres Opførsel syntes at vise, at de allerede vare bekendte med Europæerne; thi de hilfede os paa europæisk Maaeer og kom uden Betænkning om Ford. Vi tvivlede ingenlunde paa, at de havde faaet denne Kundskab om Ceremonieket af Russerne, og hvis vi forstod dem ret, saa var der sex Personer af denne Nation i Land hos dem. Manden spiste uden Omstændigheder af vor Mad, drak Brændeviin og tog til Takke med de Forænderinger, som vi gav ham, dog syntes Silketørklæder og Snustobak, at staae i stor Anseelse hos ham. Han blev omtrent en Time ombord, og i denne Tid søgte jeg at faae at vide af ham, hvad de Indfødte kaldte denne Deel af Kysten, men det vilde ikke lykkes for mig. Tøllene derimod sagde han os gandske bestemt og tydelig i det Sprog, som tales i Unalashka og Prinds Wilhelms Sund, skjøndt de ere forskjellige fra hinanden. Efter hans Udseende at domme havde jeg snarere holdt ham for en Kamtschadaler, end en Indbygger i Amerika. Efter at disse to havde forladt os, kom der endnu en enkelt Bild i en Kanoë og roede rundt omkring Skibet, men han var mere bange end de første og vendte tilbage, uden at have været ombord.

Den ellevte fik vi Cap St. Hermogenes sigte; men vi vare den Gang tvungne til at løbe langt fra Land, for at bestemme, om det Deel af Kysten, som vi nu havde besøgt, bestaaede af Der, eller som Capitain Cook mener, virkelig hører til det faste Land af Amerika. Den tolvte nærmede vi os til Kysten østen for Cap Elisabeth, og da Vinden siden efter sprang om styrede vi hen til hiint Fjorberg og løb endelig ind om Aftenen i Cooksfloden.

Thermomeiret betyede nu imellem 40 og 45 Grader. Sneen var smeltet til en betydelig Haardde op paa Biergene, hvorved Landet havde faaet et blidere Udseende, end længere mod Sønden; og vi smigrede os nu med at kunne ubehindret fortsætte vore Undersøgelser, da Koraaret syntes at nærme sig med hurtige Skridt.

For første Gang i dette Aar saae vi nogle flokke Wildgiæs, der dog alle fløi mod Sønden. Sjælden Vårstiden og det milde Veir lod os vente det modsatte; men den trettende indsaae vi Anledningen hertil, da det pludselig blev kolder og der faldt en stærk Sne.

Uden at vente paa Chatam foretog vi os nu at undersøge, hvor langt Floden var seilbar, og løb ved Hjælp af høit Vand langs med den vestlige Abred. Men Ebben tvang os snart til at kaste Anker igjen. Den femtende bleve vi taale Abninger væer, af hvilke den nordligste havde

Udseende

rogenes
 gne til a
 , om den
 t, bestaae
 ner, virke
 ka. Den
 n for Ca
 prang om
 lob endelig
 a 40 og 4
 ydelig ha
 havde faae
 d Sonden
 ubehindre
 aaret synt
 ae vi nogl
 od Sonden
 lod os ver
 indfaae b
 blev kolder
 retog vi o
 var seilbar
 gs med de
 os snart t
 bleve vi t
 bligste havd
 Udseent

Abseende af et Sund, og traef sig hen til det tid
 sprudende Bjerg, der syntes at sætte en Grænd
 se for dets videre Løb. Da disse Nabninger ikke
 vare betydelige, overslod jeg deres nærmere Na
 hersegelse til Herr Puget. Denne Nat var Kul
 den ualmindelig stræng, Døggulvet faldt lige
 til den 23 Grad, og uagtet Luften var klar og
 men, saa frembragte Solen dog ingen Forandring
 paa Thermometret. Efter Bordet besøgte tre
 af de Indfædte os, hver i en liden med Skind
 strykket Kanoer. Disse forlod uden Beskyrning
 deres smaae Barteier og kom ombord til os,
 hvor deres Complimenter vixte ydelig, at de
 allerede vare bekendte med Europæere. De gabe
 os Tegne at forskaae, at de ønskede at have
 Sius, og Ro-tobak og andre Smaating, og
 syntes meget fornøiede, da de fik dem, hvoreed
 de gittrede en besæden Beskyrning over, at de in
 det havde at gjøre os Gjengjæld med. Ved Mid
 dagsmaaltidet spiste de uden Omstændighed af
 os Mad, men i Brugten af Wiin og Brænde
 vi vare de saa afholdne, at man kunde see,
 de ikke vare ubekjendte med deres Virkninger.
 da der mod Aften reiste sig en liden Vind,
 angte de, om vi vilde seile op ad Floden, og
 vi bejaede dette, saa bade de os, at vi vilde
 tage deres Kanoer ombord, eftersom de vilde følge
 paa Veien, hvilket jeg gjerne tillod dem.

Den

Den sextende tog Dybben pludselig af
 otte Favne og fort derpaa til sex, hvorpaa Skibet
 bet med et kom i femten Fod Vand til at sta
 paa Grund, dreiede sig hurtig om og blev med
 et Ryk flott igjen. Da Skibsfarten her var ho
 farlig og usikker, og jeg allerede bestemt havde
 undersøgt, at den vestlige Kyst bag ved Den
 sammenhængende, saa besluttede jeg ikke længe
 at opholde mig paa denne Bei, men blev
 at lebe lige til den yderste Ende af Capitain Co
 Undersøgelser og derpaa rette mig efter Omsta
 dighederne. Siden efter kom vi endnu oftere
 lave Steder, hvor Skibet nogle Gange fik
 heftig paa Grund, der med Rette kunne gj
 os bange for at tabe vore Masker, eller gjøre
 Skade paa nogen anden Maade. Men lykke
 viis undgik vi uden videre Useilighed alle de
 Farligheder, og kom snart igjen i tilstrække
 dybt Vand.

Janidertid opførte vore Gjæster sig
 megen Artighed og Bæfedenhed, og yttrede
 Deeltagelse, saavel i vor Frygt for Fare, som
 i Glæden over vor Sikkerhed.

Da vi den attende kom i en Egn af
 den, som udmærkede sig ved tre meget steile
 hjerger, som jeg kaldte: det vestlige, nord
 og østlige Forbjerg, modtog vi Besøg af to
 fødte i en liden Kano af Skind, og da de
 te hvor gode det var gaaet deres Landsmænd,

felig af
 orpaa
 til at
 g blev
 er var
 stemt
 ved
 ikke
 en blev
 itain
 ter
 u oftere
 Gange
 kunne
 eller
 Men
 ed alle
 tilstræf

de, at det ogsaa maatte være dem tilladt,
 at opholde sig ombord. En af dem, som kaldte
 sig Sal-tart, forærede mig nogle Maarfskind,
 hvorfor jeg gav ham Jern, Glasperler, Tobak
 og andre Smaating, der syntes at være ham til
 megen Fornøielse. Disse Folk syntes at være
 vel bekendte med Russerne, udtalede ogsaa nogle
 Ord af deres Syrog, som vi dog ikke forstode,
 hvorfor vi heller ikke fik nogen Udyrretning af
 dem.

Den attende forlode vore Gæster os, og
 lod os tilkjende, at de havde deres Hjem i denne
 Egn paa den vestlige Bredde af Floden. De
 kom hertil fra os med Udringer af den største Laks
 og Lammeligbed, for det Gode, de havde nydt.

Den tyvende lod vi med god Wind og isie
 sig Strøm længere hen mod den nordlige Arm
 af Floden, hvor vi snart fik Nie paa en tør
 Sandbank, som ikke satte os i liden Skræk, saa
 meget mere, da Capitain Cook intet melder om
 en saadan Bank. Store Masser, som Fjelde,
 saae paa dens Overflade, og disse bragte mig
 i Tænkehaanden paa den Tanke, at det hele kunde
 være et Jisbjerg. Denne Formodning blev snart
 grundet, da jeg nogle Timer efter sendte Herr
 Rhidby ud i en Baad, for at undersøge, hvad
 det var. Han bragte den Efterretning tilbage,
 at det ikke var andet, end et flydende Jisbjerg,
 som Strømmen med stor Hurtighed drev bort

fra Skibet, og som vi i Dagbrækningen let kunde have taget for en Sandbank. Den derpå følgende Ebbe stadfæstede ogsaa denne Estimering, da vi snart paa alle Sider vare omgivet med store og mindre Jisstykker. Den rene og klare Luft, og den Rolighed hvori Ebben holdt os, gav os Leilighed til at anskille nogle astronomiske Jagttagelser, i Folge hvilke vi befandt os paa den 61 Grad 10 Min. Brede og 210 Gr. vestlig Længde.

Kulden var endnu meget stærk, og den tyvende faldt en Mængde haardt froset Sne. Mod Afren befandt vi os i Nærheden af Wendomigjen (Turn-again). Den tyvende forandrede Veiret og blev mærkelig mildere, og vi begyndte nu at haabe, at Sommeren dog engang vilde komme igjen.

Den tre og tyvende gjorde vi en liden Tocht i vore Baade langs med Kysten, og fandt fortraffeligt Kildevæld ved den østlige Brede af Floden, og i Nærheden af dette saae vi nogle Huse, eller rettere Levninger af Boliger, som lang Tid syntes at have været ubeboede. De fire stærke vare af en ganske anden Bygning maade, end vi hidindtil havde fundet den nordvestlige Kyst af Amerika. De havde nogen Lighed med vore Lader; Væggene vare af Hod høie og Taget bestod af skraaliggende Sten, der løb sammen i Midten og vare bedækket

de med Birkebark. Ved Siden af disse vare nogle Hyster, byggede efter Landets sædvanlige Maade, halv under Jorden. Denne Omstændighed, og at Sparrerne vare tilhugne med Dre, led os formode, at Rufferne, eller andre Euro- pæere fordam havde boet her, efterfom de vilde ikke bruge andet Jernværkto, end Knive og Hug- skjern.

En stor Sandbank, der næsten indtog det hele Rum foran os, og hvor der kun var faa Stæder saa dybe, at et Skib kunde gaae der, lod os ikke at fortsætte Touren længere, saa meget mere, som vi ikke havde forsynet os med de Nødvendigheder, som udfordres til at foreta- ge en længere Reise i en Baad. De omliggende Øster syntes heller ikke at spaae, at den store Vandflade foran os, strækker sig længere mod Ost-Nordost. Men den regelmæssige og stærke Ebbe og Floed modsagde igjen denne Spaadom. Vandet var ogsaa, naar det var Ebbe, fuldkom- men saa salt, som midt paa Havet, skandt vi vare halvfjerdesindstyve Semile borte derfra.

Vi vendte derfor tilbage til Skibet igjen, og kastede den følgende Morgen Anker omtrent 12 Mil fra hint Kildebæld, hvorpaa vi gjorde Ansætelse til at bringe vore tomme Vandfæde sammen og skaffe Jisen af Weien, der hundrede Maadene i deres Fart. Dette Arbeide var ikke somindre vanskeligere, end vi havde tænkt, for- medelsk

medelst Mængden af Iisstykkerne, der stod alle
 vegne omkring, og blev af Strømmen ikke sje
 den drevet med saadan Hæft og i saadan Ma
 mod Baadene, at de ofte stod i største Fare fo
 at forgæde. Om Eftermiddagen den sex og t
 vende modtog vi Besøg af tre og tyve Indsæd
 i en stor Kanoe af Skind. De vare aldeles va
 henløs og bleve anførte af en ung Høvding b
 Navn: Chateduh, der syntes at staae i stor R
 seelse hos dem, eftersom alle og enhver i Selsk
 bet viiste ham den største Ærbødigh. Forund
 denne var der endnu en anden Anfører ved Nav
 Kanistuk, der var meget yngre end den først
 og som man ogsaa viiste megen Ægtelse. Dem
 allene havde Tilladelse at sidde ved Siden af hi
 medens alle de andre sadde efter deres Mæng
 paa Hul paa Dækket. I Begyndelsen kom fire
 sex eller syv ombord; men mod Aften bad
 føreren mig meget indstændig, at jeg maatte
 lade dem alle at komme ombord og trække de
 Kanoe med dem, eftersom han formedelst Dr
 tisen frygtede meget for dem. Men jeg frygt
 ligesaa meget for at have saa mange Fremme
 ombord, da det neppe var at formode, at de
 kunde holde sig fra at stjæle. Dette gav jeg
 føreren at forstaae ved Gebærder, da jeg
 forstod hans Sprog, paa saa tydelig en Ma
 at han ikke kunde misforstaae mig. Han for
 mig ogsaa, og gav mig ligeledes siltjende ved

er stod altsaa tydelige Tegn, at jeg intet havde at befrygte, og at jeg sikkert kunde slaae min Lid til de-
 adan Maa- og Uværlighed. - Den Kundskab jeg havde til de-
 le Hare saas Landsmænds Karakter bevægede mig til at
 i sex og ti Aar ham i hans Onske. Jeg fik heller ingen An-
 ve Indfødsretning til at angre denne Beslutning; thi alle
 aldeles vandre sig med den største Værdighed og For-
 Hedding og Uværlighed, og enhver af dem forærede mig et Par
 e i stor Takværdighed, i det Øieblik han kom ombord.

Nogle af vore Officerer, der havde været i
 Forudsigelse for at gaae paa Jagd; havde ligeledes
 r ved Nabeskab af atten til tyve Indianere, der opførte sig
 den forstaaet venstabelig mod dem, og af disse havde de
 else. Dem indbudet nogle at komme ombord med dem,
 Siden af hvilke de modtoges med Glæde. Disse sidste vare
 deres Mandskabet af en anden Stamme eller Familie,
 Men som de som stode under Chatidus's Ansættelse, ikke
 ften bad dem om mindre syntes de dog at staae i god For-
 g maatte de omgaaelse med hinanden, og tilbragte til alles For-
 trække de omgaaelse en glad. Aften hos os. Efter et tyvpatigt
 medelst Drøvelensmaaltid af salt Kjød og Løvbakker, sov de
 jeg frygtede sig til om Morgenen, hvorpaa enhver af Sel-
 ge Fremmede fik en Foræring af Snus, og Ragtobak,
 mode, at omgaaelse, Jernmeisler, Glasforaller, Klokker,
 e gav jeg dem omgaaelse og Synaale, hvilket altsamment blev
 da jeg indtaget med taknemmelig Hentykkelse.

Da Drivtisen i Dag ikke var saa slem, font
 Han forstaaet og de forrige Dage, saa tog vore Frem-
 fjende ved de Afstæed og yttrede deres Taknemmelighed
 for

for den gode Modtagelse, ved at roe syngent omkring Eskibet, medens deres Anfører allerede stod opreist i Kanoen, og gjorde allehaande pudselige Kragter og Bevægelser. Han lovede komme igjen om nogle Dage, og jeg gav ham at forstaae, at Fisk eller Vilde vilde være behagelig Foræring for os. Men hans Forsyntes ikke at lobe meget, og da han tog Afsked, udbad han sig endnu lidt Kød, og Brød paa Veien; et Bevis, at Levnedsmidlerne ikke vare alle for overflødige hos dem paa den Aarstid.

Den otte og tyvende var Veiret meget koldt og langt mildere end hidtil; Thermometret staaede paa 40 Gr. og om Natten havde vi ikke født sig Frost. For at lade saa lidt Tid som muligt gaae til Epilde, affandt jeg Herr Whidby med to Baae, forsynede med alle Fornødenheder for ti Dage, for at undersøge Kloden paa Bømdomigjen (Turn-again); saa vidt hans Forraad vilde tillade ham det; men i Fald det snart fik Ende, skulde han undersøge den lige Kyst lige til Eskibets Ankerplads; efterfølgende Syfterne nogle Mile Nordostlig for den nordlige Odde saae ud, som om der var en Nabø, som kunde være betydelig. Imidlertid vilde selv, saasnart vi havde faaet vort Prændebånd ind, undersøge Udstrækningen og Grænserne af det Sted, vi laae paa.

Driv
nde vore
adtil troe
er Form
Kangde r
a eneste
adan. Fa
jeg hav
Den t
ngte nog
Kangde D
er var ho
lig nok.
le Anfer
hona fra
bet i vo
Eskibet, sa
abde gaae
ret et ga
iameter.
Ifke de
; thi al
Kaaeren,
bte unde
Eskibet, at
ste Ma
muse til
erfatning
stov, vi h

Drivisen blev os nu hoist besværlig og hindrede vore Forretninger i Land. Vi havde hidtil troet, at den var i Aftagende, men imod vor Formodning bragte Floden atter en saadan Rængde med sig, at vi næsten vare omgivne af en eneste Jisflade, hvilken Strømmen drev med saadan Fart mod Skibet, at jeg angrede meget, at jeg havde sendt Baadene fra mig.

Den følgende Dag, den ni og tyvende April, bemærkede vi ingen fordeelig Forandring. Denne Rængde Jis og Strømmens Fart, især naar den var hoit Vand, gjorde vor Stilling betyngelig nok. En stor Jisklump stødte mod det gamle Anfertov og skar det over, neppe femteget Alen fra Skibet; og paa samme Tid, var det over i vort bedste Anker, der nu ene holdt Skibet, saa betyngtet af Jis, at det vist nok havde gaaet samme Wei, hvis det ikke havde været et gandske nyt Tov paa sexten Tommers Diameter.

Ifke destomindre var vor Stilling hoist farlig; thi al Forbindelse med Landet var gandske faarbar, og Jisstykker saa store som Klipper kom ofte undertiden med saadan Hestighed mod Skibet, at den voldsomme Kystelse orvakte i den fleste Maade vor Frygt for at Kjolen maatte komme til Skade. Endnu betænkeligere blev vor Tilstand ved den Opdagelse, at det eneste Anfertov, vi havde, var skanslet af Jisen; og at

altsaa vor Sikkerhed i dette Stykke var betydelig formindstet.

Men om vi end vilde forlade dette Sted, saa vilde vi atter være forhindrede i denne Plan; af det fuldkomne Blikstille, der vilde have været os til ene og allene at betroe os til Strømmen, et høit mistligt Foretagende i saa smalt Farvand, som Drivisen endnu gjorde snævrere. Desforden havde jeg ingenlunde tænkt til, at lade vort Anker i Stikken; der blev os saa intet andet tilbage for os, end træstigt vente paa Udfaldet.

Den tredivte vare vi saa heldige mod Mandagen at faae fat paa det atrevne Ankertov, men da Jisen i det samme kom igjen, saa kunde kun gjøre det fast med en Boye, for siden en gunstigere Leilighed at redde Ankeret.

Ved Flodtiden besøgte ti Russere og to Indianere os, i et stort med Naver forsynet Skib. Disse kom med stor Møie og Forsigtighed til Skibet, efterdi Drivisen nu næsten var blev en sammenhængende Masse. De Fremmede tænkes at være meget bekymrede for vor Sikkerhed og spurgte ofte, om Skibet ikke tog meget Vand og om vi havde agtet nøie nok paa denne Stands standighed? Formodentlig gav Pumperne, som de saae, vi ikke brugte, da vi til Lykke ikke behøvede dem, Anledning til disse Spørgsmaal. Disse Folk vare formodentlig komne i den

var betydningsfuld, at tilbringe Natten hos os, men efterat
 vi havde opholdt sig ombord i tre urolige Timer
 havde vi gaaet ned og søgt af Leiligheden, da der blev en
 Røbstabning i Isen, og toge Afsked.

Da vi ikke vare det russiske Sprog mægtige,
 og vi desuden vare urolige i Sindet over Skif-
 tets farlige Stilling, saå vare vi ikke stemte til
 at underholde Fremmede. Imidlertid gave de
 os nogle tydelige tilfælde, at vor Ankerplads ikke var
 i den rette Plads, men i en Arm af Søen, der endte
 omtrent femten Verster længere op. Disse
 Tilfælde og Beretninger stemmede fuldkommen overeens
 med de Jagttagelser, som vi den fire og tyven-
 dage gjorde i vore Vaade, at Vandet neppe vilde
 være seilbart meget længere. Vi fik ogsaa at
 vide, at Floden Vendomigjen, endtes ikke langt
 fra dens Indløb, at de havde besteg et Bjerg
 ved Enden af samme, der indtog et Rum af
 Isen til sexten Verster, og at de paa den an-
 andre Side af dette Bjerg vare komne til en Arm
 af Søen, der hanger sammen med Prin; Wil-
 helms Sund. Over denne Landdrunge gaaer
 den russiske Grænse, som forener alle russiske Colonier langs
 og begge disse vidtloftige Bugter, eller Indløb.
 Efter at vi havde seet af disse Colonier laae, efter deres Udsagn,
 at de vare sydsøstlig for den østlige Landodde, hvor
 de russiske tomastede Skibe laae for Anker. Ved
 den nordlige Landodde var en anden Colonie,
 hvorfra disse Folk vare komne, og en tredie var

paa Den St. Hermogenes. I Prinz William Sund skulde Rufferne ogsaa have en Post Port Etches, og en anden paa Kayes Den.

Den tredie forandredes Veiret mærkel Hidtil havde det været klart og temmelig kold nu blev Himmelen overtrukket med Skyer, vi havde stærk-Regn og Taage indtil den fjerdag da vi atter fik klart Veir, og saae, at vi til store Glæde næsten aldeles vare befriede for Sne, hvorved vi bleve satte i Stand til at fortsætte vore Forretninger i Land.

Mod Aften vendte Herr Whidby tilbage med lykkelig tilendebragt Arbeide. Paa hans Rejse langs med den østlige Breddede af den Arktiske Ishav, hvori vort Skib laae for Anker, havde han opdaget den sydvestlige Landodde, som ligger paa 60 Gr. 8' Brede og 240 Gr. 36' Længde, Nord af Borronzovs Odde. Men den nordøstlige Landodde kaldte han Mackenzisodden. Nogle Mile længere syd, findes ved den vestlige Strandbred endnu en anden Landodde, som jeg kaldte Campbells Land.

Herr Whidbys Undersøgelser overbeviste ham snart, at Floden Bendorigien, endes over 100 Gr. 54' og at den der indsluttes af høie Sne- og Isbedækte Bjerge, og danner et Slags Bælt eller Bugt, hvor den heller ikke tilkommer sig et særligt Navn af en Flod.

Da her nu ikke var mere at undersøge, fortsatte han den ham foreskrevne Vej, for

rette sine øvrige Befalinger. Nogle Flinteskud
 om Aftenen af nogle Bevæhrer, der vare blevne
 gigtige, loffede femten Indbyggere frem; disse
 folk opførte sig meget venfabelig, forærede vore
 folk tørret Lax, og indbød dem i deres ny op-
 byggede Hytter, hvoraf enhver omtrent kunde
 rumme femten Personer.

Den første Mai naaede vore Reifende den
 østlige Landodde, der ligger paa 60 Gr. 43'.
 Herfra lod de tværs over til den vestlige Landod-
 de, mellem hvilken og den nordlige der ligger
 et vidtloftig aaben Bugt. I Nærheden af det
 nordlige Fjorberg tilbragte de Natten mellem
 den anden og tredie Nat ved den russiske Colo-
 ni, hvorhen de bleve venfabelig indbudne. Her
 fandt de et eneste stort Huus, omtrent halvtres-
 hundstyve Fod langt, fire og tyve Fod bredt,
 og ti Fod høit. Dette tjente nitten Ruffere til
 bolig under Ofsigt af en aldrende Mand, der
 lod vore Folk ind igjennem en liden Dor, den
 østlige Indgang paa Huset, hvor de satte sig alle
 omme ved et Bord i den øverfte Ende af
 Rummen. Her bragte man frem tørret Lax og
 andre Retter; men den fæle Stank, der herskede i
 Rummet, betog vore Reifende al Appetit, hvorpaa
 de lod Tyttebærene tage af Bordet og vore
 med Tran, for at gjøre dem, efter hans
 Ord, endnu mere velsmagende for hans Sjæ-
 le. Men da disse Værens gjæstfrie Bestræbel-
 ser

ser ikke kunde hjælpe, saa tog vore Officerer sig
 fleed, efterat have bragt Høflighed saa stort
 Offr, som deres Mæder vilde tillade, og søgte
 sig ikke lidet lættede ved atter at komme ud
 frisk Luft iglen. Det flette Veir den følgende
 Dag tvang dem til at blive i deres Telte, hvor
 deres russiske Bekjendtere besøgte dem, og
 med Glæde til Takke, med hvad man havde
 hyde dem.

Ved Hjelp af en flæk Folk fik vi at vide
 at Russerne havde boet her i fire Aar, dog sa
 man intet Spor til Jordens Dykkelse, s
 den om Sommermaanederne kunde frembrin
 mange nyttige Produkter. Men dette syntes
 genlunde at ligge i disse Europæeres Plan;
 synes at være fuldkommen vel tilfreds med
 Indfødetes Maade at leve paa, naede med stor
 Appetit deres ælle og raae Spiser og klæde
 paa samme Maade, saa at man kun kunde s
 ne dem fra hine ved deres Mangel paa Sm
 ke i Ansigtet og deres Prydelser. Saame
 vore Folk kunde slutte af dette korte Dyk
 levede disse Mennesker i fuldkommen god H
 staelse med de Indføde, der uden Knur und
 kastede sig Russernes Overherredomme.

Den fjerde fortsatte vore Rejsende deres
 dersøgelse af den vestlige Strandbred, fra
 nordlige Landodde af, hvor de fandt en
 Undergrund, som strakte sig nogle Mile,

heilighed
 lige til
 feligt B
 udsat fo
 te være
 Sted, d
 alle de a
 Kronen
 med alle
 lige Fort
 bredde
 den mind
 kunde na
 illod den
 Da nu D
 vendte de
 Med
 med at
 Wand, a
 over denne
 beviste m
 vor Anke
 forhen ha
 de videre,
 begge Str
 Sandbank
 ee Rum
 port Vand
 ade, bede

Felighed til at lande, en Egn bedøjet med Sko-
 lige til Strandbredden, og nogle Bakke fortrafs-
 feligt Vand. Men det hele Strog var meget
 afsat for Ost, og Sydostvindene, der maat-
 te være meget heftige og idelige paa dette
 Sted, da Herr Whidby lagde Mærke til, at
 alle de af Stormen omkastede Træer laae, med
 Kronen mod Vesten, der ogsaa var Tilfældet
 med alle perennerende Bæxter. Fra det nord-
 lige Fjorbjerg til Pynnen Makanzi var Strand-
 bredden lav og sammenhængende, uden at gjøre
 den mindste Bugt ind i vandet, saa lange de
 kunde naae med Vinene, da Sandbanke-
 rne tillod dem at gjøre en noiagtigere Undersøgelse.
 Da nu Hiemedet af deres Færdelse var opnaaet,
 vendte de tilbage til Skibet igjen.

Medens vore Folk endnu vare bestjæftigede
 med at forsyne os med fornødent Føde og
 Vand, anstillede jeg endnu nogle Undersøgelser
 over denne Søarms videre Bestaffenheder og over-
 beviste mig om, at den endtes strax ovenfor
 vor Ankerplads. Sandbanke-
 rne, som allerede
 forhen havde gjort det vanskeligt for os, at la-
 ge videre, forenede sig nu noget høiere oppe med
 begge Strandbreddene, ved lave Vand vare disse
 Sandbanke tørre, og fra en Hoi kunde vi over-
 see Rummet paa hin Side af dem, der ved
 høit Vand udgjorde en temmelig betydelig Vand-
 løbe, bedækket med utallige smaa Sandbanke.

Des:

Deuagtet fortsatte vi vore Undersøgelse lang med den vestlige Strandbred og fandt snart, at begge Strandbredder nærmede sig mærkelig til hinanden, og gik tilsidst ganske sammen, i det de indsluttede en lille Bæk. Vandet i denne Egn var temmelig salt, hvilket tilstrækkelig beviser, at ingen betydelig Mængde sødt Vand blander sig med denne Arm af Søen, hvorfor den ogsaa efter den engang antagne geografiske Talegang, ikke kan tilkomme Navn af Flod men af en Fjord, Wiig, eller Arm af Søen.

Saaledes endes denne betydelige Nabning paa den 61 Gr. 29' Brede og paa den 211 Gr. 17' Længde mod Norden, og havde den for store Opdager endnu anvendt een Dag paa denne Opdagelse, saa vilde han have sparet den theoretiserende Comand, som reise Verden rundt i deres Cloppok, for den Moie vidtløstigen at bevise, hvorlunde man igjennem dette Stræde, det de ansaae for en Kanal, kunde finde en nordvestlig Gjennemfart.

Paa denne vor sidste Tour bleve vi ledsagede af en Mængde Indfødte, der meget indstandig indbød os til deres Boliger, der var omkring trent to Mile fra Strandbredden paa en Clette. Her fandt vi et Hus, der fuldkommen lignede det, vi havde fundet den fire og tyvende April, og som ligeledes syntes at være opbyggt af Musserne. Dog var det nu meget forfaldet. Vi

blev

bleve meg
maae os
os, at
berhen.
ham.

Vi
Eilbagerei
en syben
er paa fik
Herr

fortalte os
urap este
skilte, o
od dybe
res lang
stede dem

ve befrie
en Stiber
aget slet
de overste

I Egn
m Odden
e nærmere
bay), si

ved Hjel
te Nar i
m, og he
dersøge
handigste

Isfer lang
snart, a
ærfkelig ti
nen, i de
t i denne

bleve meget venstabelig modtagne, og for at for-
maae os til at opholde os længere, fortalte man
os, at vor unge Ven Chatiduz vilde komme
derhen. Men vor Tid tillod os ikke at oppebie
ham.

æffkelig be
født Vand
, hvorf
geografisk
af Glob
af Soen.
e Nabning
en 211 Or
e den forst

Vi gjorde nu alle Anstalter til at tiltræde
Hilbagereisen med Skibet, da vi om Aftenen
den syvende horte et Par Kanonskud, og kort
derpaa fik Die paa vor Reisekammerad Chatam.

af Glob
af Soen.
e Nabning
en 211 Or
e den forst

Herr Puget, der kort derpaa kom ombord,
fortalte os nu Begivenhederne paa deres Reise.
Brax efterat vi den sextende Marts vare blevne
skilte, opdagede man i Chatams Rum fire
født dybt Vand, der tilstræffelig nok forklarede
deres langsomme og besværlige Kart, og som
slæde dem Arbejde nok ved Pomperne inden de
bleve befriede derfra. Endelig lykkedes det dem,
den Skibet blev den hele Tid ved at være i en
slet Forfatning, og fornemmelig meget læf
de overste Dele.

vi ledsager
et indstæn
er var om
en Slette.
nen lignede
nde April,
et af Rus
ldet. Vi
bleve

I Egnen ved Cap Douglas, da de løb mel-
om Odden af Landet og nogle ubeboede Der,
t nærmere at undersøge Rogbugten: (the fino-
bay), fik de Besøg af to Russere, af hvilke
ved Hjælp af en slet Tolk fik at vide, at der
ste Nar intet Skib var løbet op ad denne
m, og heraf sluttede de, at de ogsaa i denne
dersøggelse havde forekommet Discovery. Den
sandigste af disse to Mand, der kaldte sig
Georg

Georg Portoff, sagde dem: at Sydost for Vancouverne var en skøn Havn, hvor Russerne havde en Post, og hvor der just for Nærværende laa en russisk Chaluppe paa otte Kanoner, under Alexander Bererovs Commando. Portoff lagde til, at Colonien bestod af syrgetyve Russer. Ved Afskeden paatog de sig villigen at besørge et Brev, som Herr Puget havde skrevet til mig.

Overhaandtagende Storm og megen Sne nødte Herr Puget til at see sig om efter en god Havn, baade for at undgaa Stormen, som kom for at forsyne sig med det fornødne Brændsel og Vand. Til Lykke fandt de dette forønskede Flugtsted i en Havn, som ligger i Nærheden af Fjeldet Elisabeth, og som af dem blev kaldt Port Chatam. Her undgik de paa det samme Sted en stærk Storm, fra Sønden med heftig Sneefog og stærk Kulde. Men hverken Kulde eller Stormen forhindrede de Indføde fra at besøge dem, for at borttulle Klæder, Waaben, Fiskeredskaber og Prydselsø, mod Steen og Skoraller. Jern og Støbber derimod syntes ikke at sætte sonderlig Pris paa. Deres Forsøl i øvrigt var venstabelig og beskeden.

Den tre og tyvende løb de ud af Havnen men bleve tvungne til at løbe ind i en Luugt ved Siden af samme, da der paafaldt dem et fuldkomment Havblis. Her fandt de en Bæver, som boede gandske allene mellem nogle

fødte.
faldte
være
ner, h
fer i p
betynde
modtag
for om
var seile
de Herr
og Levn
som i h
lidet un
fer, der
omendst
af Russer
reise vore
paa sit g
Herr
over den
der forla
denne ha
troe til d
le Indian
et tremas
ubeboede
de til, at
fire Tinner
og derpaa

fødte. Denne Mand tilligemed en anden, som
 kaldte sig *Mallaka*, og som udgav sig for at
 være Anfører paa en *Chaluppe* paa otte *Kano-*
ner, havde besøgt dem, medens de laae for *An-*
fer i *Port Chatam*, og da han saae at de vare
 bekymrede for *Discovery*, havde han lovet at
 modtage et *Brev* og besørge det til *Cay Douglas*,
 for om muligt at faae *Esterretning* om vort *Skib*
 var seilet der forbi. For denne *Tjeneste* forære-
 de *Herr Puget* ham allehaande nyttige *Ting*, som
 og *Levnet*smidler og *Rom*. Da nu *Chatam*
 kom i denne *Bugt*, forekom det *Herr Puget* ikke
 lidet underligt, at finde den ene *Russer* besjæn-
 ket, der i *Mallakas* *Ravn* fordrede mere *Rom*,
 omendssjændt denne, efter hvad man kunde slutte
 af *Russerens* *Udlaelser*, havde lige fra deres *Ud-*
reise været uafslædig besjænket, uden at tænke
 paa sit givne *Løfte*.

Herr Puget, som med *Kette* blev opbragt
 over denne uforsvarlige *Udfærd*, nægtede ham
 det forlangte *Brændevin*, og satte formedeligt
 denne hans *Uretterlighed* ikke heller megen
Eroe til den *Esterretning* han gav ham, at nogle
Judianere havde for fjorten *Dage* siden seet
 et *tremastet Skib*, der seilede *Norden* om de
ubeboede Øer, og løb ind i *Strædet*. Han lag-
 te til, at et *engelsk Skib* havde lagt omtrent
fire Timer for *Anker* i *Canen* af *Den Rodrak*,
 og derpaa var drevet ud i *Seen* ved *Øydoft-*
vinden;

vinden; siden den Tid havde det ikke ladet sig see igjen.

Det usuldfornne Beksendtskab til det russiske Efrog var fornemmelig Skyld i, at man ikke fæstede Troe til disse, i øvrigt aldeles grundede Efterretninger; thi Discoveren havde virkelig ved bemeldte Tid seilet Norden om de ubeboede Øer og ind i Strædet: ligeledes havde et Havblik opholdt os nogle Timer paa den østlige Side af Rodiak, da Østevinden drev os ud i Søen igjen, og lod os i lang Tid kæmpe mod Storm og Uveir.

Den otte og tyvende fik de Besøg af adskillige Indfødte i tolv Kanoeer, hvilke Russerne Kortoff ansatte, der forærede dem Kabbelsen og Hellestøndere, de første man i Nar havde fanget. Man spurgte ham, hvor der var blevet af det Brev, Herr Puget havde betroet ham, og han forsikrede, at han havde sendt det med nogle Indfødte efter Eskibet, der, som man sagde, var seilet og ad Strædet, men disse Folk vare komne tilbage med usorrettet Sag, da det ikke havde været dem mindeligt at indhente Eskibet.

Herr Puget fortsatte imidlertid sin Reise og naaede den femte May den vestlige Odde af Landet, hvor de fik at høre af de Indfødte, at et tremastet Eskib var for nogle Dage siden seilet op ad Fjorden. Til Bekræftelse paa dets

Udsagn

Udsagn
havde f

S

end opf

og aldel

til dette

lignende

der ligele

tage et E

Eskib for

Maade v

Russerne

saar tilbag

Eide af

paa to In

linger ga

Marheden

Navn. S

Samment

Den

den nor

bor vi ble

m stor Ba

ne af disse

Herr Whid

andodde,

et saadant

en østlige

odde af Lo

Udsagn

Udsagn fremviiste de nogle Glasforaller, som de havde faaet af os.

Saa artig og venstabelig disse Folk i øvrigt end opførte sig, saa vægrede de sig dog gandske og aldeles for at modtage og besørge et Brev til dette Skib, ja endog for at betræde det. En lignende Erfaring havde ogsaa Herr Whidby gjort, der ligeledes havde anmodet nogle Indfødte at tage et Brev med dem til Chatam, saasnart dette Skib kom i deres Egn, hvilket de paa ingen Maade vare at overtale til. Sandsynlig have Russierne deres Herrer befalet dem, at vise sig saa tilbageholdne imod Fremmede. Paa hiin Side af den vestlige Landodde fødte de atter paa to Indfødte, der satte det ved deres Fortællinger gandske uden for al Tvivl at vi vare i Nærheden, og udtalte fuldkommen tydelig mit Mavn. Kort derpaa fulgte ogsaa vor lykkelige Sammenkomst.

Den syvende lettede vi nu Anker og seilede til den nordvestlige Odde af Den Vendomigien, hvor vi bleve besøgte af to Russere, der kom i en stor Baad, som ti af de Indfødte roede. Den ene af disse var den fornemste af det Parti, som Herr Whidby havde forefundet paa den nordlige Landodde, og den anden var en Skriverkarl, eller saadant noget ved den russiske Colonie paa den østlige Strandbred, sønden for den østlige Odde af Landet. Deres egentlige Vrende var

blos

blot at besøge os, og da inst vor Rejseplan førte os til deres Opholdssted, saa modtog de gjærne vort Tilbud, at gjøre Tilbagereisen til deres Hjem ombord paa vort Skib. Henimod Klokket fem om Aftenen, tog den russiske Befalingsmand Afsted og lovede at komme igjen mod Aften; vi kastede ogsaa Anker, da Vandet steg, omtrent en Mil fra hans Bolig, men vi saae ikke mere til ham. Den anden Russer blev imidlertid hos os, for at følge os til hans Bolig ved den vestlige Strandbred, hvor vi først kom den fjerdede formiddag Modvind og stille Veir.

Kort efterat vi havde kastet Anker, blev vi paa en heftig Waade indbudne af Befalingsmanden, der var Officer paa Stedet, til at beføge ham i hans Bolig, hvilken Indbydelse jeg modtog, og reiste efter Frokosten derhen, Selvstaaende med Herr Wienzies og Russeren. Saasnart vor Baad løb ind i Bugten, der førte til Colonien, bleve vi salutede af to Kanoner, der stode paa en Slags Balkon, fra hvilken den russiske Fahne vatede fra Spidsen af Huset, der var bygget paa en af de Klipper, der næsten hele igjennem indfatter Strandbredden af denne Earm.

Saa snart vi stige i Land bleve Rancern og atter løsnede, og nogle Russere førte os paa temmelig ubequem Fodsti til deres Bolig. Denne Dei blev endnu værre ved den allerutaaleligste

Stam

Stank, man nogenstinde kan tænke sig. Den kom af en Dynge Ureenlighed og Affald, der var samlet der den hele Vinter igjennem, og som nu var opløst i en flydende og gjærende Masse, tæt med Faktoriets Palisader, og forenede deres giftige Udåndstninger med de harrad ligesaa giftige, der kom os i Nøde fra Huset.

Ikke desto mindre maatte vi finde os i at afbringe nogen Tid i dette Faktori, der indtog et Rum af omtrent tre hundrede og tredsindstyve Fod i Kvadrat, og var omgivet af stærke Fyrre- og Birke-Palisader, der vare tolv Fod høje. Dette Forsvar var uagtet dets Styrke, dog kun et svagt Brystværn mod de Wilde, der let kunde forvandle det til Aske, ligesom Husene selv, der ligeledes vare af Træ og tækkede med Strøe. Det største af disse Huse, der var omtrent hundrede Fod langt, fem og tredive bredt og ti til tolv Fod høit, saae næsten ud som en Lade. Dette Hus tjente sex og tredive Kuffere til Bopæl, og, der tilligemed deres Befalingsmand, Herr Stephan Zikoff, der just den Gang var borte paa en Reise til Prinz Williams Sund, udgjorde hele Besætningen paa Stedet. Alle disse Folk, med Undtagelse af Befalingsmanden undtagen, boede i dette Hus, og bestod af et eneste fælles Værelse, i hvilket de spise, drikke og sove.

Til større Bequemmelighed for Natten, var der ogsaa paa begge Sider langs med Bygningen anbragt

bragt to, omtrent otte til ni Sommer hoiere Værelser, der vare afdeelt i atten aabne Celler, eller Kammere, af hvilke hver enkelt Person har sit eget for sig, medens det hele store Værelse er fælleds for dem alle. Disse Celler vare kun adskilte fra hinanden ved Stænger, paa hvilke deres øvrige Klæder, Vaaben og Redskaber hangt. I Værelset var det temmelig lyst, endskjønt der intet Glasblinde var. I Stedet derfor brugte de noget, som vi ansaae for en tynd Hud af Hvalfisks Indvolde, og som var gjennemgigt nok for at indlade saa meget Lys, som behøvedes til alle Livets Forretninger. Det største af disse Vinduer var i den øverste Ende af Værelset, og ved Siden af dette stod et almindeligt Træbord med Bænke omkring. Til disse Bænke ledsagede to Russere os, der syntes at have Opsigten over Commandoen, i Herr Zikoffs Værelse.

Hvis vi ellers forstod dem ret, saa var den Colonie tolv Aar gammel. Og desuagtet saa man ikke det ringeste Spor til noget Forsøg at dyrke Landet, eller gjøre deres Tilstand utiligere, ved at opføde en eller anden Nytte. De eneste Vedervælgelser, som de havde af de os, vare kolde kogte Helleflyndere og Lax, som man kunde spise ligesom Brød. Denne slette Kost var ikke efter vor Smag; om det end havde været de største Lækkerbidstoffer, eller saadanne, som laa trukket de derpaa. Hvermand fik et andet ikke at være. Det var et temmeligt og temmeligt allerede liggende i de afløses

hoie Vilde
 eller, eller
 on har si
 se er fac
 kun adskil
 vilke dere
 er hangt
 idskjont de
 rfor brug
 Hud af

de havde sat for os, saa havde vi dog ikke kun
 det nyde en eneste Mundfuld paa et Sted, hvor
 Luftens Beskaffenhed opvakte alle mulige ubeha
 gelige Fornemmelser, Hungerens ene undtagen.
 Vi forkortede derfor vort Besøg saa meget mu
 gt, uden at krænke Høfligheden, og gik ud un
 der Anførsel af begge vore ledsagere, for at be
 søge Kolonierne og indaande en friskere og rene
 re Luft.

Foruden Hovedbygningen fandt vi endnu en
 mindre, i hvilken Commandanten, Herr Zikoff
 holdt sig, og to, eller tre og tyve mindre, byg
 de hist og her uden Orden, hvilke deels bleve
 brugte til at gemme Proviant i, deels til Op
 sættelse af Indfødtes Børn, som bleve underviiste i det russiske Sprog, og i
 den christelige Religion. Her boede ogsaa de
 Indfødte, som Russerne enten brugte til Sels
 kaber, eller Opvartning. Dernæst besaae vi Skif
 tene, som laae til Kolontens Tjeneste. Man havde
 truffet det op paa Land sæt under Klipperne,
 og herpaa Husene vare byggede, saa langt, at
 man andet ikke kunde naae det. Jeg ansaae det
 for at være omtrent tredsindstyve Tønder drag
 sig. Det havde to Waasser, var plump byg
 get og temmelig forfaldet. Paa dette Sted havde
 det allerede lagt to Aar, og skulde endnu bli
 ve liggende der i to Aar til, da Mandskabet
 skulde afløses af andre, Kartoiet sættes i Stand

igjen, og de vende tilbage til deres egentlige Hjem, Kamtschatka.

Stedet, hvor Fartøiet laae, var saa langt borte, at de Indfødte lettelig kunde brænde op, hvis der opstod Uenighed imellem dem, ud at det var muligt for Russerne at forhindre Skibet. Havde de derimod ladet Skibet blive liggende i Vandet, saa kunde det, hvis Alting skete de gaae galt, tjene dem i det mindste, som Tilflugtssted. Men de syntes ikke at frygte nogen Fare, den de ogsaa vare alt for slemt Stand til at afværge; thi deres hele Ammunition bestod i de to Reial Ripundige Svingballe en tredje ved Indgangen til Indhægningen, Dofin Musketter, et Par Pistoler og nogle andre Sidegevær.

Då nu vor Nysgjærighed var tilfredsstillende begave vi os ombord igjen, hvorhen de to Russere ledsagede os, og hvor jeg forærede dem nogle smaa Gaver, som jeg kunde formode vilde være dem kjærkomne. De forærede mig til Gjengæld en frisk Helleflynder, der var en velkommen Gave for os, der i lang Tid ikke havde faaet seet en Giff.

Vi løb nu med gunstig Wind videre. Efter tolvte befandt vi os i Eggen ved Landodden, hvor tre Indfødte bragte os et Brev, som Puget havde betroet dem. Desuden leverede de os fire Helleflyndere i Herr Berenoffs Navn.

der efter
ankede a
Da
var Com
Kodiak, u
var jeg se
mig derfo
it opholdt
Men jeg v
agen til C
Portoff om
Brev til
ig samme
Berenoff v
le med c
Portoff
Morgen me
vilde ærlige
at, at hel
Da vi e
ndantent,
lagde os
Anker v
der hav
sig atter
hoff vilde
middag,
engest
ham, so

der efter deres Eigende opholdt sig paa Land, og ønskede at tale med os.

Da man havde sagt mig, at Herr Berenoff var Commandant over alle russiske Colonier paa Kodiak, og ved Indløbet til Cooksfiorden, saa var jeg selv begjærlig efter at see ham, og lod mig derfor overtale til at soie ham i det Distske, at opholde mig her til den næste Morgenstund. Men jeg ventede forgjæves, og gif om Eftermiddagen til Seils igjen. Noget længere hen kom Portoff ombord, som Herr Puget havde leveret et Brev til mig ved Cap Douglas, og bragte mig samme. Af ham fik jeg at vide, at Herr Berenoff var Underveis og ønskede meget at tale med os. En af de to Russere, som kom med Portoff, lovede at forsyne os den følgende Morgen med en stor Forraad af Fisk, og han holdt ærligen Ord; thi han bragte os saa meget, at hele Mandskabet havde nok i tre Dage.

Da vi endnu heller ikke horte noget til Commandanten, seilede vi mod Middaa videre fort, og lagde os derpaa, da vi truedes af en Storm, der Anker ved Cap Elisabet. Den ventlige Russer, der havde forsynet os saa rigelig med Fisk, kom sig atter her see, og forsikrede, at Herr Berenoff vilde useilbarlig besøge os den samme Eftermiddag, og da jeg fik at vide, at han havde leveret mig en russisk Dolk med sig, saa var en Samtale med ham, saa meget uansteligere for mig. Men

da han nu togange havde narret os, og min
 var meget indskrænket, saa holdt jeg det for min
 Pligt, ikke at nøle længere, og gif derfor med
 Ebbe og Vestenvind under Seil.

Paa denne Maade skiltes vi fra Cooks
 Fjord, efterat vi havde overstaaet adskillige Va-
 skeligheder, og ikke trukket sænderlig Fordeel
 vore Sammenkomster med Russerne, i Hensyn
 vore Kundskabs Udvidelse. Dette kom deels
 vor Uoidenhed i det russiske Sprog. deels
 Russernes faldkomne Mangel paa geografisk
 Kundskaber, der ofte forlede dem til, at g-
 os ganske falske Forestillinger om de omliggende
 Egne.

Da det imidlertid var uden for al Tænke-
 at der mellem Cooks Fjorden og Prinz Williams
 Sund er en smal, men bjergig Landtunge, som
 gjør enhver Forbindelse mellem disse tvende v-
 løftige Havbugter umulig, besluttede jeg, for
 at spilde Tid, kun for saavidt at undersøge
 den paa Veien til Prinz Williams Sund,
 det lod sig gjøre fra Skibet af, paa Reisen la-
 med Kysten, for at vinde desomere Tid til
 re at undersøge den Deel af Kysten, som
 endnu skulde befare denne Sommer.

Jeg havde paa en vis Maade, hvis
 standighederne vilde begunstige min Plan, (C
 de, at lægge an paa hiin Side af Port And

som Her-
 fjerne kal-
 adsigtsfu-
 et Arsen-
 betede a
 Skib san-
 en stort,
 meget at l
 Sied og
 rgtede v
 sig meger
 for Flod
 g til mie
 or Anker-
 lige forst
 m mangle
 al mul
 r Ankom
 hen og g
 med alt
 skaffe til
 standigh
 altsaa v
 af disse
 laae i e
 undersøge
 jeg endr
 der.

og min T
 det for m
 derfor m
 fra Co
 stillige Wa
 Kordeel
 i Hensyn
 kom deels
 og. deels
 na geograf
 til, at g
 de omligge
 for at Evi
 Prinz Willia
 andcunge,
 fte tvende b
 de jeg, for
 undersøge
 S Sund,
 a Reisen la
 e Tid til m
 ysten, som
 er.
 de, hvis
 i Nian, i
 Port And

den Herr Portlof har kaldt den, men som Rus-
 jerne kalde: Blyng Port. Portoff, der var en
 adrigtsfuld Mand, havde fortalt os, at der var
 et Arsenal, og at et Par Engellændere, under-
 ledede af russiske Arbejdsfolk, havde bygget et
 Etas sammesteds af indenlandsk Træ, næsten
 saa stort, som Discovery. Da jeg nu ønskede
 at kunne kalfatre Discovery paa et beqvemt
 Sted og undersøge dens Kjal, som jeg meget
 ønskede var beskadiget, saa anbefalede Portoff
 mig meget, at løbe hen til dette Blyng-Sund,
 hvor Flod og Ebbe var fuldkommen saaledes, som
 jeg til mit Forehavende kunde ønske, og tilmed
 var Ankergrunden fortreffelig og Stranden god;
 jeg vilde forsikrede han, at hans Landmænd hver
 en manglede Eone, eller god Vilje til at yde
 al mulig Tjeneste. Saasnart Berenoff fik
 at vide, vilde han sikkert forsøge sig
 her og gjøre Anstalter til at vi bleve forsynet
 med alt hvad vi behøvede, og som han kun-
 de skaffe tilveie. Men da jeg var afhængig af
 omstændigheder, som jeg ikke kunde forudsee, og
 altsaa vilde være uvist, om jeg kunde benytte
 mig af disse Tjenester, og Blyng-Sund heller
 ikke laae i en beqvemt Middelpunkt, for derfra
 at undersøge Prinz Williams Sund, saa gjorde
 jeg endnu ingen Anstalter til at opholde
 mig der.

Efter

Efter forskjellige astronomiske Jagttagelser fandtes det, at den sande Længde og Brede af vor Station i den øverste Ende af Cooksffjorden ved Siden af vor Ankerplads var følgende:

Brede: 61 Grader 17 Minutter.

Længde: 210 Grader 53 Minutter.

Siette Afsnit. 1794

Reise fra Cooksffjorden til Prinz William Sund. — Undersøgelse af denne Egn. — En rigtig Storm. — Efterretning om det russiske Expeditionens Udfald i Sundet. — Chatams Udfærd, at undersøge Kysten. — Discovery forener sig atter med Chatam i Cross Sund. — Efterretning om Tildragelserne og Jagttagelserne paa denne Reise.

Den sextende May var Veiret klart og behageligt, og vi bleve allerede tidlig overraskede af et Syn, som i disse Hæve var usædvanlig for os. En talrig Flod af Skind-Kanoer, hvoraf hver kun rummede to Mand, og hvoraf der nogle var mindre, end tohundrede, omgav Discovery og Chatam. Mændene i samme vare for det meste ganske voksne, saa at den Stamme til hvilken de hørte, maatte være meget talrig. De vare meget beredvillige til at handle og bortrustede Jagd-Biskeredskaber, Liner og Snorer, meget net

Jagttagelse af Dyrefeener, sommer der vare meget konstigen prydede med Broderier, der var bragt paa de tynde Huder af Hvalsfiske. Indvolde, tilligemed Fiske og nogle vellykkede Modeler af Kanoer med alt Tilbehør, meget godvillighed mod vore Handelsartikler. Men Velskærlighed de os slet ikke til Salg ligesaa lidet, som de øvrige Indbyggere i Cooks Fjorden. Det er at sige, som Chataduz og hans Selskab forværede mig, havde vi heller ikke seet det mindste af dem, selv ikke engang, som Klædning, ligesom fordem paa min forrige Reise. Disse Folks Klædning bestod af Fugle, eller Dyrefind af en Art Værd. Sandsynlig have Russerne indført denne tarvelige Klædning, for at forsøge Antallet af Gøtter, Ræbe, Maar, og Hermelinstine, som de beholde for sig selv.

Disse godmodige Vilde opførte sig, ligesom deres Landsmænd, yderst venstabeligt og arg, og bleve hos os til mod Middag, da de alle gik hen til en Havn, i Nærheden af hvilken vi befandt os.

Vi seilede nu videre og fandt Kysterne meget stejle og næsten operalt bedækkede med Sne og Is, langt mere end hine nordlige Egne, ved Kysterne af Cooks Fjorden, hvilket formodentlig er af, at disse Kyster vare saa meget mere fattede for Snefulden. Mod Aften løb vi forbi en Gruppe af Der og Klipper, der traf sig et Stykke

Stykke fra det faste Land, og som vi toge for at være de samme, som Herr Portlof har kaldt Chisvel-Øerne, der ligge foran Port Andreas eller Blyng-Øund. Veiret begyndte nu at blive meget stormfuld, og en tyk Taage, som overfaldt os i Blyng-Øund, hindrede os i at gøre Bemærkninger over denne Deel af Kysten. Jeg ansaae det desuden for farligt at nærme mig det Land under disse Omstændigheder, da jeg kjendte saa lidt til dens Beskaffenhed, og fortsatte derfor min Cours til Prinz Williams-Øund.

Wind og Regn vedvarede endnu og tillod os kun at seile langsomt frem. Den to og tredive vendte ankrede vi paa den søndre Side af De Montague. Her besagte fire Indsædte os i tre Kanoer. En af dem, en gammelagtig Mand, syntes at antage os for at være Engelskmænd, da han ofte gjentog Ordene: Engells, Portlof, Rutka. Ved det sidste vilde han formodentlig betegne det Skib, paa hvilket Herr Meares tilbragte en Vinter i dette Øund. Disse Folk havde intet at sælge, vare heller ikke ved nogen Bønner at formaae til at komme ombord, da vi modtog de med Fornoielse de Emaating, vi gav dem og talkede derfor paa russisk, hvorhos de tillige lode os forstaae, at nogle Folk af dem havde Ration boede i denne Egn. Mod Aften tolvte Winden til saaledes, at det blev en Storm og stort Bogspryd blev knækket tværtover; der var

bleve vi d
tigt Wind
at Rum a
og rev o
jeg frygte
et oberbo
den forrest
mange vi
igt som n
mange Se

Den t
men sig n
illigemed
and, for
De fandt
og tilhug
Besaling,
vi kom
et opholde
ene anskill
og isvende
davn. H
blive sa
de bleve
en ene D
red, samt
ryd, gjø
s forskat

blev

i toge for at vi bleve vi dog under Seil til Klokken ti, da et heftigt Vindstød, hvis Virkning neppe yttrede sig i et Rum af en Rabbellængde, netop tog fat i os og rev os med saadan Hestighed med sig, at jeg frygtede for at alle Masten skulde have faldet overbord. Lykkeligvis slap vi med at miste den forreste Bramstang, og alle vore Seil, saa mange vi den Gang havde oppe, i det vi saa hurtig som muligt, lode Ankeret falde, og tog saa mange Seil ind, som det i den Hast var muligt.

Den tre og tyvende mod Morgen lagde Stor- og tyvende om Aftenen sig noget, og jeg sendte Ljeutenant Swaine, sammen med Tommerfolkene og nogle Matroser i Land, for at fælde et Træ til en ny Bramstang. De fandt det uden Møie, strax de kom i Land, og tilhug den kun i det Grove, i Følge min Befaling, for at vi blot kunde betjene os af den til vi kom til Port Chalmers, hvor jeg tænkte at opholde mig med Skibet, medens at Baarene anstillede en Underføgeses Reise. Den sex og tyvende om Aftenen, naaede vi Chalmers Haven. Her sendte vi Bramstangen i Land, for at blive sat i behørig Stand, og de tomme Bandede bleve ligeledes bragte i Land, og medens den ene Deel af Mandsskabet var beskæftiget hermed, samt med at afskalle den sonderbrudte Bogværk, gjorde den anden Deel sig færdig til den forehavende Tog.

Wei-

Weiret var nu overmaade fordeelagtigt for dette Foretagende, og vi kastede ogsaa det store Garn ud for at fiske, men uden at faa noget.

To Baade bleve nu udsendte, den ene under Herr Whidby og den anden under Herr Johnstons Anførsel. Den første skulde løbe til den sydsørlige Odde af Indløbet til Sundet, og derfra, saa langt han kunde, undersøge den vestlige Kyst af denne Fjord, og saa løbe om til den sydsørlige Odde af Enug-corners-cove. For dette Sted af skulde Herr Johnstone undersøge Strandsbredden mod Sanden, som og den yderste Kyst af Fjorberget Suckling. Den klare Himmel blev snart overtrukket med tykke Skyer og den en og tredivore havde vi en heftig Storm, hvorved vort Ankertoug sprang og Skibet blev endog drevet ind paa Grund; men til Lykke blev det fløt igjen, da Vandet steg.

Vi vare ikke lidet bekymrede for vore Baade i dette stormende Weir, og da vi den første Junius saae Herr Whidby vende tilbage til Skibet med sine Folk, formodede vi strax, at de maatte være tilstødt dem noget. Dette var ogsaa virkelig Tilfældet, da en af Folkene ved et Fald bleven saa beskadiget, at de maatte bringe ham tilbage. De forsynede sig derpaa atter med saa meget Proviant, som de behøvede

paa fiorte
 ns Korre
 Den
 et Godsel
 ble aldele
 Maaltid,
 unde skaff
 hvorved be
 Den
 rnyede og
 vi ogsaa
 af nogl
 tte Indsø
 egen Um
 samme omb
 det, og
 ke for os,
 Mod 2
 have R
 rken F
 arede de
 vare der
 ae, at j
 vilde for
 tydelig
 en frygted
 sendte j
 og Fle
 pa

paa fiorten Dage, og begave sig paa ny til de
 der flo
 at faa

Den sjerde høitideligholdt vi vor gode Kon-
 ges Gædselsdag paa den Maade, at Mandstabet
 alle aldeles frie for alt Arbeide, fik saa godt et
 Maaltid, som man med Skibskrød og salt Kød
 kunde skaffe, og dertil dobbelte Portioner Grog,
 hvorved de alle bleve meget muntre og fornsiede.

Den femte fortsatte vi vort Arbeide med
 styrkede og fordoblede Kræfter. Den samme Dag
 kom vi ogsaa, for første Gang i denne Egn, Bee-
 sig af nogle Fremmede ved vort Lest. Det var
 en Indsædte og en Russer. Jeg gjorde mig
 den yderste Umage, for at overtale den sidste til at
 komme ombord; men han undslog sig for at gaa
 til det, og han sagde, at han vilde gaae hen og
 se for os, hvilket jeg havde bedet de Wilde om.

Mod Aften kom de Wilde tilbage; men uden
 at have Russere med, og bragte heller ikke,
 end den første Fisk, eller noget andet til Salg. Jeg
 forberede dem adskillige Smaating, der syntes
 at være dem meget kjærkomme, og lod dem for-
 staae, at jeg endnu havde meget deslige, naar
 de vilde forskaffe mig Fisk og vilde Fugle. Da
 jeg tydelig kunde see af Russereens Udseende, at
 han frygtede for sin personlige Sikkerhed ombord,
 sendte jeg ham med disse Wilde, Brød, Oxe-
 og Flest; tilligemed Rum. Jeg haabede at
 disse

disse Beviser paa frebelig Tænkemaade, vilde give ham Mod til at besøge os en Gang endnu.

Den følgende Dag kom fire af de Vilde tilbage og bragte i Russereens Navn to Wildgæs og to Dykkere. Russereen selv var endnu bange for at komme til os, men vilde dog gjerne nyde godt af de gode Ting vi havde at forære ham, og havde derfor underrettet de Vilde om adskillige Ting, som de skulde udbede sig. Disse Ting tilsted man dem, og søiede til, at det skulde være os meget kjær at see ham ombord hos os.

I Følge denne vor indstændige Indbydelse kom han da ogsaa omfærd den syvte, og vi fik at vide af ham, at de Vilde troeligen havde forrettet deres Vrinde. I Selskab med ham var denne Gang to andre Russere, der alle tre kom gandske tidlig om Morgenen ombord; men ogsaa alle tomhændede, hvilket ikke var efter min Plan. Jeg havde haabet, at han skulde holde ligesaa punktelig sit Ord, som hans Landsmand ved Cap Elisabeth, der forsynede os saa rigelig med Fiske. Den der var saa bange af sig, hedte: Ammine Mikonervatsch Balluskian, og syntes at have flere Kundskaber i Geografi og Selskaber, end de andre. Han var desuden en klog Mand og begreb meget let Hensigten af vore Undersøgelser paa denne Verdens Egn, samt at jeg meget ønskede at see et russisk Kart over deres nyeste Opdagelser i disse Hæve. Dette Brev lovede han at til

fredsstille
Eet, og
over fra
meget gj
de taget
os i dem
tilbage.

Den
haade til
sagt det
de Veir h
rationer,
tre Dage
egentlig
taget Reif
Herr

de, og este
en liden
de han sin
haae paa
og paa 21
gangs med
ostig Na
de ind i
Wile bred
var nogle
flare, vilde
velig Udfig
vare lave

freds

fredsfulde, eftersom han havde et Kart i Vort
 Sees, der nylig var forfærdiget og sendt her-
 over fra Kamtschatka. Dette Kart lovede han
 meget gjerne at vilde hente, og efterat han hav-
 de taget nogle Forfriskninger til sig, forlod han
 os i denne Hensigt, og hans Kamerader bleve
 tilbage.

Den ottende kom Herr Johnstone med sine
 Vaade tilbage, efterat de overalt havde under-
 søgt det Ynderste af Sundet. Men det stormen-
 de Veir havde saaledes forsinket alle deres Ope-
 rationer, at omendskjont de allerede havde været
 tre Dage længere borte, end deres Forraad
 egentlig skulde række, saa havde de dog ikke fore-
 taget Reisen langs med den yderste Kyst.

Herr Johnstone løb først til Snug-corner-co-
 ne, og efterat han her havde tilbragt en Nat paa
 den liden Ø, som han kaldte Blighsøen, begynd-
 te han sine Undersøgelser fra en Landodde, som
 laa paa det faste Land, paa 61 Gr. 50' Brede
 og paa 213 Gr. 51' Længde. Herfra drog han
 langs med den nordlige Strandbred af en vidt-
 løstet Abning, der trak sig næsten otte Sømi-
 le ind i Landet, og som næsten overalt var to
 Mile bred. Ved den øverste Ende af samme
 var nogle Øer, og hvis Veiret havde været
 klart, vilde Eggen her have givet dem en beha-
 gelig Udsigt, eftersom Kysterne, for det meste,
 vare lave og omgivne af en sandig Strandbred,
 hvort

hvorfra Landet havde sig efterhaanden med
 sagte Skraaning, frit for Sne og bevoxet med
 Græs. Tillige var det paa en behagelig Maade
 de Hise og her beskyttet af Træer, der for de
 fleste horte til Elleslægten, og som syntes
 staae i god Vext. Længere henne, paa hiin Side
 af de vidtløftige Clatter, laae store Fjeldstrø-
 minger indhyllede i evig Sne og Is. Men
 Regn og Taage tillod dem kun, paa en saa
 ufuldkommen Maade, at betragte alle disse in-
 ter-
 sagende Gjenstande.

Denne vidtløftige Bugt havde allerede her
 Tidalgv besøgt i Mæret 1790, da han undersøgte
 te nogle af disse Egne og gav nogle af disse Steder
 der Navn. Da han undersøgte disse Kyster for
 end vi, saa har jeg beholdt hans Benævnelse
 og ham til Ære givet denne Arm Navn af:
 Tidalgvs Havn.

Veiret blev nu yderst haardt og stormende
 og idang dem til at søge Lye paa en Ved-
 Snug-cornet-cove. Her traf de nogle vilde
 der hjalp dem paa dem, ved ofte at igjæntage dem
 det: Lahlie, Lahlie, hvorved de tillige nærmede
 sig med udbredte Arme og gjorde allehaanden
 Gebærder, der skulde betegne deres frede-
 Sindelag. Vore Folk besvarede dem, saa gik
 de kunde, og gjorde dem ogsaa nogle smaa Føl-
 arklunger, hvorved de snart bleve fortroel-
 Stormen tiltog om Natten, men ikke desto-

bre lifte
 man ytt
 gludselig
 noget en
 tilførn
 denne W
 noget fir
 Sikkerh

De
 Stormen
 versagelker
 og kom i
 der Tid
 ra kom d
 Wite
 id i Land
 rede af
 længere in
 ved en sta
 te bare m
 e andre
 versagt.
 rafte det
 den det
 drette og
 Da d
 el Hunb
 en Tyr.

en med
 evoret me
 gelig Ma
 der for de
 syntes
 a hiin Si
 Gjeldstra
 sig. Me
 daa en saa
 lle disse in
 allerede He
 an undersø
 e af disse
 se Kyster fa
 Benævnelse
 Ravn af: B
 og stormen
 a en De v
 noale Wild
 igjentege D
 llige nærm
 De allehaan
 eres fredel
 em, saa ge
 le smaae B
 e fortroeli
 ikke destom

de liffede de Vilbe sig hemmelig bort, og da
 man yttrede allehaande Formodninger om denne
 pludselige Vortreise, opdagede man, at de havde
 taget en Oxe med sig, som man om Aftenen
 i Californ havde brugt. Herr Johnstone straffede
 denne Voksnerses Skjodsblyshed, som billigt var,
 meget strengt, og dette satte ham for Fremtiden
 i Sikkerhed for lignende Tilfælde.

De fortsatte den følgende Morgen, uagtet
 Stormen vedblev at rase meget hæftig, deres Un-
 tersøgelser langs med Kysten af det faste Land,
 og kom i en anden Bugt af dette Sund, som
 Herr Vidálgo har kaldet, Puerto Gravena. Der
 kom de i en anden Fjord, som var fire til
 fem Mile bred, men som strakte sig flere Mile
 ind i Landet, og derpaa traf sig sammen til en
 Brede af to Mill, gik derpaa atter sex Mill
 længere ind i Landet, indtil den omsider endtes
 ved en flad Grund. Kysterne langs med samt
 alle vare mere fulde af steile Klipper, end i alle
 de andre Vigter og Bugter, de hidtil havde un-
 tersøgt. Men ved den øverste Ende af Fiorden
 stak det faste Land sig et betydeligt Stykke op,
 og den det løb sammen med disse høie, næsten
 lodrette og med evig Sneede beklædte Bjerge.

Da de landede her, opdagede de en gamm
 el Hundbjørn med to Unger, næsten i Toppen
 af en Fyr. Moderen kom strax ned og tog Slug
 ten,

ten, men Ungerne bleve fludte og forskaffede dem et fortreffeligt Maaltid. Hvad Kosten angaaer saa havde de forresten havt det godt paa denne Reise; thi de havde fludt meget Fuglevildt, og paa alle Klipper, hvor de landede, fandt de Vand i Overflodighed, der forskaffede dem en ligesaa sund, som velsmagende Næring.

Paa deres videre Fart langs med Kystene fandt de to Ruffere, der førte dem til en Ø, hvor de endnu fandt otte andre, der toge meg venstabelig imed dem, omendstjant deres Arme ikke tillod dem at give virksomme Tøviser paa deres gode Villie. Deres Ophold paa denne Ø syntes ikke at være vedvarende: thi de havde fået andet Tag over Hovedet, end en stor Bænk som var ombæltet, og hvis ene Side var understøttet med nogle Stykker Træ, netop saa højt at man kunde krybe derind. Paa denne Ø fandt de boede disse Ruffere i Nærheden af en stor Indiansk Landsby, der havde omtrent to hundrede Indvaanere, hvis Naboskab om Natten vilde dem forekommet vore Folk betænkeligt, hvis Rufferne havde sat en saa ubegrændset Stund paa dem, hvilken de ogsaa syntes at fortjære.

I det vore Folk vare i Færd med at begynde sig til Hvile, kom tolv Kanoer med Villie, som de allerede havde seet om Morgenen, bragte Rufferne deres Gangst for den Døgn der bestod i et Døsn Hellestjendere; nogle an

maae Fi
 naar Der
 tage af d
 for Tilbud
 Hoopaa C
 ad, hvor
 fort derp
 ed sig to
 et langsom
 det de sa
 oblagede d
 rhanere br
 fandt sig
 lighed, sou
 a det var
 ede ham t
 en fornem
 versen. Ma
 mple Ma
 tien: Ma
 m's Vels
 De Ma
 ussernes
 hinton.
 nemste,
 et Drev,
 hvitte de
 en Geo

maade Ruff og en Hjon Lax. Ruffene forærede
 Herr Johnston Laxen, og bade Goltene af
 tage af de andre Giske, hvad de behøvede, hvil-
 ket Tilbud blev modtaget med Taknemmelighed,
 hvorpaa Selskabet holdt et fortreffeligt Maal-
 ed, hvori deres russiske Benner tog Deel.
 Kort derpaa, da de atter vilde gaae til Hvile,
 lod sig to store Kanoer med Vilde see, der roe-
 de langsomt frem og tilbage forbi Landsbyen,
 og det de sang en Sang, i en høitidelig Takt, og
 ledsagede den med de hos de nordvestlige Ame-
 rikanere brugelige Besægtelser. I hver Kanoe
 fandt sig omtrent tyve Personer, en Omstæn-
 dighed, som forekom Herr Johnston betænkelig,
 da det var saa sildig paa Natten, og som be-
 vægede ham til at underrette sig om, hvem der var
 i den fornen Ale af Ruffene, for at tale med hant
 derom. Men de vare alle Folk af lige Stand,
 simple Marroser, som man havde sendt fra Ko-
 ningen: Neutschine, eller Port Etches, for at ind-
 se de Velsørgte.

De Ankomne voldte ingen Forandring i
 Ruffernes Opførsel, hvilket atter beroligede Herr
 Johnston. En af dem, som syntes at være den
 ældste, overleverede Rufferen et, i Form
 af et Brev, sammenlagt Papiir, og ti Skind,
 hvilke de ni syntes at være Bæverskind og det
 ene en Grotterhad.

Omendskiønt vore Folk ikkun fik de allerførste
 reffe af deres Spørgsmaale besvarede, formede
 deres fuldkomne Uvidenhed i det russiske Sprog
 faa forstode de dog ganske bestemt, at de Frem
 mede vare komne fra Grusynelubsk. eller Cooks
 fiorden, og havde trukket deres Landoer over
 Landtungen, som skiller dette Land fra Fjorden
 Vendomigien.

Da der nu intet andet Middel var tilbage
 for vore Reisende, til at fortsætte deres Under
 søgelse langs med den yderste Kyst, end at løb
 omkring Fjeldet Hinchinbrook, og da den
 ne Reise var alt for vidtøstig for deres Mun
 forraad, og desuden usat for det stormende
 Verdens Hav ved den aabne Kyst, saa beslutte
 de de, skønt faare usjære, at opgive den
 Deel af deres Erinde og at vende tilbage
 Skibet igien. Paa denne Vej drog de langs
 med Kysten af Den Hinchinbrook, næsten gan
 mod Vesten, endru de ikke wisse om det Land
 som dannede den nordvestlige Ende af Kanalen
 var en Ø, eller kun en Landtunge. I for
 Tilfælde vilde deres Reise blive adskillig M
 kortere, og, for bestemt at afgjøre denne Ting
 bleve de ved at roe lige til Midnat, da al der
 Skid blev belænnet, ved det at de fik se den
 den vestlige Ende af den nævnte Siennensfa
 der forte ind i Sundet gjennem en to Meil la
 og en halv Meil bred Kanal, hvori der fandt

nonse
 nordlig
 havde
 fire M
 laae i
 fins D
 D
 med der
 Fra der
 øtte M
 dret He
 hente n
 boende

D
 lig i den
 modtag
 Colome
 Deloill
 rettede
 Cooks fj
 i bedre
 liot, p
 var truf
 ledes se
 den Fjir
 gede.
 hele om
 lav Jor

nogle Der og Klipper, og en Sandbank ved det nordlige Indløb. Det Land, langs med hvilket de havde løbet, var altsaa virkelig en Ø, der var fire Mile bred og omtrent tyve Mile lang, og laae i Nordost og Sydvest. Vi kaldte den: Hawskins Ø.

Den fiette fortsatte de deres Reise langs med den nordvestlige Side af Den Hinchinbrook. Fra den nordvestlige Side var der endnu omtrent otte Mil til Port Etches, som jeg havde beordret Herr Johnston at besøge, for, om muligt, at hente nogle geografiske Berigtigelser af de der boende Ruffere.

Den syvende kom de til disse Rufferes Bopæl i den nordvestlige Ende af Havnen, og bleve modtagne af Coloniens Forstander, Herr Peter Colomente, med den største Venkabelighed og Velvillie. Bygningerne vare fuldkommen indrettede paa den Maade, som dem, de besøgte i Cooksfjorden, kun noget mindre. De vare dog i bedre Forsvarsstand, end hine; thi en Galliot, paa omtrent halvfjerdesindstyve Tønder, var trukket op paa Stranden og daanede, saaledes staaende paa dens Kjal, den ene Side af den Kirkant, inden hvilken deres Huse vare byggede. I denne Stilling behærskede Fartøiet den hele omliggende Egn, der kun var en smal og lav Jordtunge.

Paa Fartøiet havde nogle velbevarede Russiske bestandig Vagt, og paa Dækket stode nogle ret godt vedligeholdte Svingsbatter og Kanoner. Ved Indgangen til det store og for dem alle fælleds Baaningshuus stode ligeledes tre saadanne. I dette Huus blev Profosten baaret frem, der bestod i kogte Sælhundekjød, Tran og nogle kogte Æg; og denne Mad blev anrettet med en Reenlighed, som svarede til det lækre Maaltid; thi paa Sælhundekjødet hang endnu den største Deel af Huden og Haarene, ikke at tale om det meget andet, som flødede derved, hvilket gjorde dette Maaltid just ikke indbydende for Folk, som vare vant til det bedre. Herr Johansson udbad sig derfor Tilladelse, at lægge sin Profost af Ederkolade, Oxfjød og Brød dertil, hvilket man gjerne tilfod ham, og deres russiske Vært lod sig det smage saare godt.

Saa vidt man af Samtalen her kunde slutte sig til, saa sig man at vide, at Russierne i denne Egn vare omtrent hundrede i Tallet, der i Samsund med dem i Cooksfjorden besørgede Forretningerne for et og det samme Handelselskab, men stod i ingen Forbindelse med Herr Berenoff, der sædvanligst opholdt sig paa Den Kobiaak. Folkene dreve Handelen fornemmelig langs med den yderste Kyst af Halvoen indtil Den Montagu. Fremdeles bekræftede de Sanderheden af den Efterretning, at der var en Colo-

nie

gle mnd
Engelst
mesteds

W

at Russ

Østen, i

for lang

og Galin

son spun

gesser i

ingen un

at Herr

ten, var

have nog

fraværend

Este

Wært no

hos sig,

som de e

et Par P

være frem

gen, og S

lang Tid

denne D

og umaad

blisse tilf

ham, at

seede ham

umaadelig

nie

le under Verencoff i Blyng Sund, og at den
Engelsmand, som besjærede Skibsbyggeriet sam-
meledes, kaldte sig: Shields.

Ved nærmere Efterspørgsel erfarede man,
at Russerne ingen Colonie havde længere mod
Østen, men at deres Baade gjorde ibelige Rei-
ser langs med Kysten, indtil Forbjergget Suckling,
og Galioterne seilode endnu længere. Herr Joha-
son spurgte om Kartterne over de russiske Opda-
gelses i disse Egne; men Herr Colomenie havde
ingen under sit Forvar, dog fik man at vide,
at Herr Smysloff, som commandeerte Galiot-
ten, var en kyndig Mand, og kunde maaskee
have noget saadant; til al Ulykke var han just
fraværende.

Efter Bortet forærede Herr Johnson sin
Bort nogle af de Handelsartikler, han havde
hos sig, samt den ringe Ledning af Proviant,
som de endnu havde, hvoriblandt der ogsaa var
et Par Bouteiller Brændevin. Disse syntes at
være fremfor alt den kjæreste Deel af Forarin-
gen, og Herr Colomenie forsikrede, at han ikke i
lang Tid havde havt saa meget paa engang af
denne Drif; og vist er det, at den vieldige
og umaadelige Brug, som han gjorde deraf, be-
viiste tilstrækkelig nok, at det var en Lykke for
ham, at hans Stilling og Forsatning ikke staf-
fede ham Nydelsen af saadanne Ting. Den
umaadelige Begjærighed til Drif, er, som be-
kjende

fiendt, en almindelig Skibesynd hos Rufferne af ringere Stænder, og ved vor Umgang med dem havde vi meer end engang Leilighed til at bekræfte denne Erfarings Rigtighed. Men vore Officerer kunde ikke falde paa at troe, at en Mand, der opførte sig, som en af de høiere og mere cultiverede Stænder, skulde ogsaa være saa hengiven til denne Last, saa meget mere, da han allerede var til Vars, og forhen havde vidst at forskaffe sig deres hele Matelse. Nu blev han inden saa Dieblikke en Gjenstand for deres Medlidenshed, og de vare tvungne til at tage Afseed, efterføm han befandt sig næsten i en sandsestløs Tilstand.

Den følgende Morgen kom de atter tilbage til Skibet igjen.

Den ottende fik vi et Besøg af omtrent tyve Ruffere i store Kanoer af Skind, der kom fra Havnen Etches, og som bleve anførte af den samme Mand, som havde besøgt os midt i Jisen i de øverste Egne af Cooksfjorden. Han fik jeg at vide, at strax efterat han tilligemed hans Selskab havde forladt Skibet, reiste han opad Sundet Bedomigjen, og var derfra kommen til Lands over Landtungen til Havnen Etches. Han underrettede mig ogsaa om, at Herr Colomenie snart vilde være hos os, hvilket ogsaa skeete, og med ham kom Herr Balustian, som bragte det Kart med sig, som han havde

havde f
afkopier

Uf
det var

men an
vidtloft

ikke kun
ikke fik

let var

Ru
asiatiske

fra den
Den am

Verdens
og mod

Da
Dese af

tain Co
vi nok,

Moiagrig
seender

hvorom
Hensyn

get Tri
hvilken

en videt
Den staa

get Lin
en Udsv

havde

Kufferne
gang med

hed til at

Men vore

er, at en

hoiere og

de vare saa

re, da han

vidst at fore

han inden

Residenshed,

ed, efterform

es Tilstand.

atter tilbage

omtrent ty

, der kom

anførte a

t og midt

orden. U

at han till

libet, reise

var derfra

til Havnet

saa om, a

os os; hvil

Herr Bal

g, som han

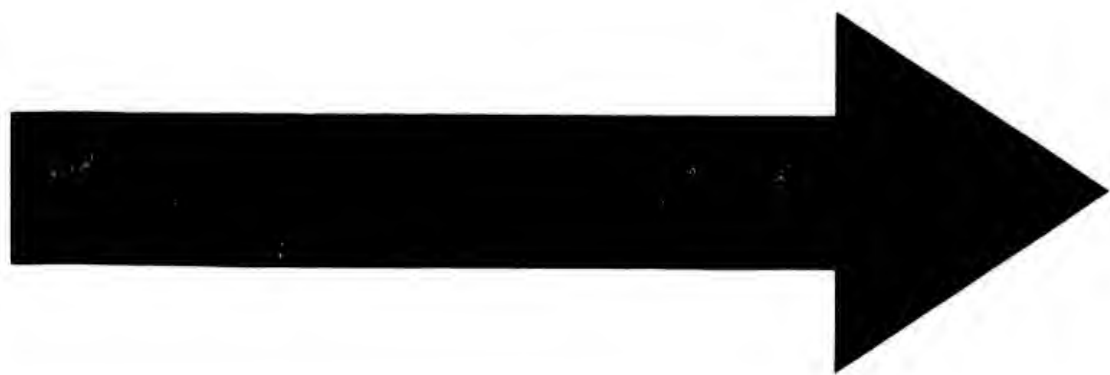
hadde

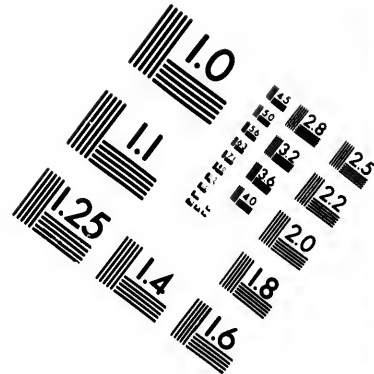
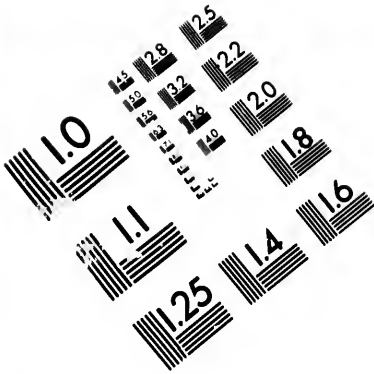
hadde lobet at hente, og som han tillod mig at afskopiere.

Uf Kartets Overskrift kunde man see, at det var forfærdiget i Aarene 1789 og 1790, men andet kunde vi ikke forstaae af den meget vidtloftige Titel, som ogsaa Kufferne, enten ikke kunde, eller ikke vilde forklare os. Heller ikke fik vi at vide, paa hvis Foranstaltning Kartet var tegnet.

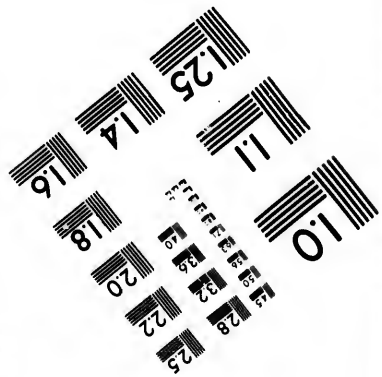
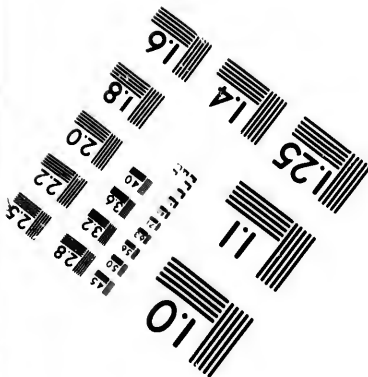
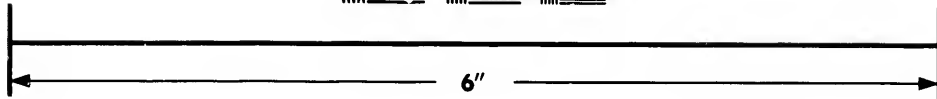
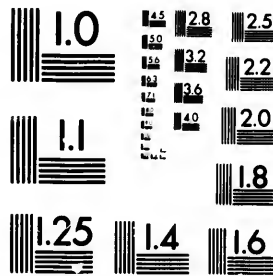
Kummet, som det indbefattede, var paa den asiatiske Kyst, Havet ved Schott mediberegnet, fra den 50de til den 63de Grad nordre Brede. Den amerikanske Kyst og Verne i det nordlige Verdens Hav mod Osten indtil Cross-Cund, og mod Norden indtil Sandbanken Ness.

Da vi sammensignede dette Kart med de Dele af den amerikanske Kyst, som deels Captain Cook, deels vi selv havde undersøgt, saae vi nok, at det ikke kunde gjøre stor Fordring paa Noiagtighed; imidlertid var det dog i visse Henseender temmelig tilfredsstillende paa de Steder, hvorom vi havde noaen Tvivl, fornemmelig i Hensyn til Kysten, som ligger mellem Forbjergget Trinity og den yderste Odde af Banken, hvilken Egn var aftegnet paa dette Kart, som en vidtloftig Oegruppe, under Navn af Kodiak. Den største af disse Der strakte sig fra Forbjergget Trinity til Cap Greville, hvor der fandtes en Adskillelse imellem den og det faste Land, se

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

103 WEST MAIN STREET
WEBSTER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

0
E 28
E 32
E 25
E 22
E 20
E 18
5

10
01
01
01

sten for Den St. Hermogenes, hvilket Land Russerne kalde: Fogniak.

Dette Land danner med den sydligere Kyst den af Capitain Cook kaldte: Vindsø Bugt (Whitfuntide Bay); men som egentlig er en Kanal, der løber med Vesten ind i det Sund, eller Stræde, som skiller Kodiac fra det faste Land. Dette Stræde forestilles her overalt ti Mil bredt, og frit for alle Der, Klipper og Skjær. Disse her beskrevne Egne, som vi ikke selv havde besøgt, har jeg indført i mine Kartter efter det russiske Kart; men jeg kan ikke indstaae for deres Rigtighed.

Da det haarde Veir havde forhindret Herr Johnston fra at undersøge den yderste Kyst, og vore Forretninger tilligemed Lemmermandens Arbeide havde sinket os meget, saa befalede jeg Herr Wiget, at seile i Forveien med Chatam, og fortsætte Undersøggelserne indtil Havnen Mulgrave og dernæst at opholde sig paa dette Sted indtil den første Julii, men hvis jeg ikke til den Tid var kommen der, fulde han løbe længere frem til Cross Sund, hvor jeg vilde give ham videre Forholdsregler.

I dette Vrende reiste Chatam den ellevte og vore russiske Gjæster forlod os paa samme Tid, efterat jeg havde foræret dem allhaand Kjøkkentoi, Jern, Staal, Kobber, Dyr o. s. v. tilligemed salt Kjød, Meel, Hum og Tobak.

hvilket al

og Taknem

De t

udfaste en

ogsaa Bog

for i Stan

de kom til

Disse

entende m

Werd ved

træbøller n

Følgende

Whid

Bed d

ffind af t

ge Der. D

ste Land, s

g Or. 55'

den vestli

er strækker

ret vore

en Herr Jo

egt. Pa

si, sees Vi

frossen S

styrte d

t, neppe h

re Reisen

hvilket

hvilket alt de modtog med overordentlig Glæde og Taknemmelighed.

De tre følgende Dage benyttede jeg til at indkaste en Tegning af Havnen. Imidlertid blev ogsaa Bogspredet indsat og Skibet fuldkommen sat i Stand til at seile, saasnart de andre Både kom tilbage.

Disse kom tilligemed Herr Whidby den følgende Mod Middag, saa at denne vidtløftige Færd ved begge udsendte Partiers forenede Beskræftelser nu endelig var fuldkommen undersøgt.

Følgende er det mærkværdigste, som Herr Whidby observerede paa sin Reise.

Ved den sydøstlige Odde af Sundet, i en Afstand af fem Mile, ligger en Samling af Bjergklipper. Den lige overfor liggende Odde af det samme Land, som jeg har kaldt: Prael, ligger paa en Gr. 55' Brede og 212 Gr. $9\frac{1}{2}'$ Længde, og den vestlige Odde af en Arm af dette Sund, strækker sig mod Norden. Stormen havde været vore Rejsende ligesaa meget til Besvær, som Herr Johnston og hans Partie, og sinket dem meget. Paa en Dag, da den især rasede stærkt, rees Vinden en stor Mængde Jord, Træer og frossen Sne ned af et overmaade høit Bjerg, og styrte det med frygtelig Bragen ud i Bølger, neppe hundrede Skridt fra det Sted, hvor de Rejsende opholdt sig. Siden efter kom de ogsaa

ogsaa til hiin Kanal, der fører til den ofte om-
talte Landunae, som skiller Fjorden: Wendou-
igien fra dette Sund. Denne ender sig paa de
61 Gr. 48' Brede og 211 Gr. 52' Længde, to
Mile fra det Sted, hvor de i Fjorden Wendou-
igien endte deres Undersøgelse. Den Plads
som ligger derimellem, var Landtungen, der paa
begge Sider er indfattet af høie, med evig Sne
bedækkede Fjelde. Landtungen selv er en temmelig
bred Dal, der vel ogsaa bestaaer af høit Land
men dette haver sig dog kun efterhaanden i West-
ret. Ofte for dette styrtede en rivende Bæk
af en Kløft i de høie Bjerge, og udgydede sig
Havet. Ved den vestlige Strandbred af den
Bæk var et lidet Huus omtrent fire Fod høit
og otte Fod i Firkant, der var tækket med Tømmer-
bark. Bygningemaaden var russisk; thi den
stod af Fælker, hvis Sammenfaldinger var
udfoppede med Moos og Leer. Gulvet
bestraet med reent og tort Græs, og Huset
tes ikke allene at være nylig beboet, men end
at være idelig besøgt.

Denne Hytte og Landets almindelige Udseende
de fatte det uden for al Tvivl, at de virkelig
fandt sig paa den østlige Side af hiint Sne-
Pas, over hvilket Russerne vedligeholde en
bindelse mellem deres Colonier ved begge
vidtløftige Arme af Sneen. Til sin egen For-
gælsø søgte Whidby dog at opvage den
alen, opda

ofte om at se de her Fodstie, paa hvilke disse Reiser blive fore-
 vendt, og omendkjont det ikke lykkes ham at
 gaa paa den anden Side denne, saa opvakte det dog ingen Tvivl hos
 ham, efter som det ikke syntes nødvendigt; at
 den Skulde være nogen egen Bei, da den hele Dal
 var temmelig jevn, og næsten blottet for alle ve-
 derlige og ubehagelige Produkter, hvor følgerlig intet hindrede
 den temmelige Gennemgangen. Stedets Beliggenhed og øbrige
 omstændigheder stemmede ganske overeens med Rus-
 sernes Beskrivelser, og dets Maal stemmede og
 overeens med deres Angivelser, da de bestem-
 mede Bæk og Landtunge at være sexten Werster.
 og gik an anfaae det derfor for overflødig, selv at
 gaae over denne Landtunge.

Man gav denne Arm af Søen Navn af:
 Overgangskanalen (Passage Canal), og efterat
 Rejsende havde endt deres Jagttogter spiste
 ved Bredden af den lille Bæk. Endeel af
 deres Maaltid bestod i to Vindsvoim, hvis Kjød
 lagede omtrent som Kaniners. De skjød vel
 en et tredje paa dette Sted, men dets Lugt
 var saa utaalelig, at de ikke kunde benytte det,
 og den største af disse Dyr veiede henved fem og ty-
 vandt Pund. De Piage, som vare haarde og i
 den bedste Tilstand, havde ifkun sex Tom-
 meles Længde; de andre vare vel længere, men
 med begge Endene bløde og ubrugelige.

Ved en Landodde, ved Udsbet af Overgangs-
 kanalen, opdagede man et af de Indsødes Be-
 gravel.

gravelsessteder. Man havde vel allerede fundet flere saadanne, men de vare alle saa forfaldne, at man ikke med Visshed kunde angive deres Rigtige Stemmelse. Men dette Gravsted var sienssynligt nyt, og Herr Wibby lod det derfor undersøge. Det bestod af en fem Fod lang, fire Fod bred og en Fod dyb Grav, der var indfattet med tynde Bræder, og toertover samme Laage og ni Tommer tykke Træstykker, omtrent en Elle fra hinanden, og mellem disse saae man Levninger af et dødt Legeme, der var indviklet i et hundeskind og omhyggelig omvundet med Lemmer af samme Slags Læder. Disse Levninger vare blot Afse og Been. Da ogsaa den Grav viste Spor af Jis, saa er det at formode, at Indbyggerne i denne Egn pleie at begrave deres Døde. Levningerne af dette Liig bestod desuden endnu bedækkede med et Brædt, og hvilket man havde kastet Steen, Mos og sandbrudte Narekumper. Ved den sydlige Ende af Graven var der opreist en Stang, omtrent en Fod lang.

I en Biig fandt de ved Indløbet udflydende Vandet Masser svømmende Jis, og længere hen blev den videre Fremgang, omtrent to Mile fra Indløbet, til Wiigen, hindret ved en fast og mægtig Jisforpe. Paa hin Side af denne, var der en Række af høie Bjerge, der indtog den mægtige Stræubred af det faste Land.

Her fattede de sig til at frise og horte imid-
 tid en høj rullende Larm; ligesom et Torden-
 røst langt horte, hvilket de allerede tilforn hav-
 bemærket i Nærheden af store Iisvasser, uden
 at være kommet efter Marsagen til Samme. Men
 blev de værre, at denne Larm kom af uhyre
 høffer Iis, der brød løs fra de øverste Dele
 af den hele Masse, og ved deres Fald forarsaa-
 te denne Lyd, der engang var saa stærk, at
 den hele Jordbund, paa hvilken de sad, bevægede,
 og indfjændt de vare næsten tre Søemile fra det
 Sted, hvor Iisen styrtede ned.

De fortsatte nu deres Undersøgelser langs
 den Kysten, der for det meste bestod af et fladt
 og fladt Land indtil Goden af Bjergene. Denne
 Kyst var paa Søiden forsynet med utallige
 smaae. Viiger og Bugter, og frembragte in-
 den nogle smaae forknyttede Træer, og an-
 lige saa uanseelige Produkter af Planteriget.
 Der var ogsaa med Kysten laae ogsaa en Mængde smaae
 Klipper og Skjær, der gjorde Farten heel
 usikker.

Det var mit Forsæt at lægge Discovery
 Stranden her i Chalmers Havn, hvor vi
 fandt os, for, om muligt, at undersøge og
 afrette dens Kyst; men da Ebbe og Flod her
 vare stærke nok til at iværksætte dette, uden
 at sætte en stor Deel af Ladningen, og vi des-
 havde maattet borthugge en Deel af Skor-

ven, for at vinde Plads paa Land, saa op om
 jeg denne Plan, hvis Udførsel heller ikke de, at
 nogen Maade var uomgiengelig fornøden. Lundet n

Den syttende forlod vi denne Havn, et en 2
 havde den Ulfke, ikke lange fra Indløbet i Jeg
 nalen mellem Derne Green og Montagu, at bemærknin
 paa en skjult Klippe, omkring hvilken vi ha om ikke f
 fundet ti Ravne Vand. Skibet blev sidde Vore
 saa fast paa denne Klippe, at man saa ind und gfo
 Maade kunde faae det løst, førend Kloden le Omfar
 tilbage, da det blev sløt iglen, uden at at Skil
 faaet den ringeste Skade. ist farlig

Da vi løb forbi Havnen Erches, uden Gar
 Strømmen os til at løbe ind i Havnen, Sandba
 vi kastede Anker lige over for den rustste enene. J
 nte. Efter Bordet gif jeg, ledsaget af nogle an, uogtet
 ficerer, i Land, og blev modtaget af Herr er usikke
 menie og Bakufian med al muelig Gæstfri Dindringer
 som kun deres egen nødtørftige Korfatning med Indls
 Giænder for. Her fandt vi ogsaa Herr ter Havne
 loff, der efter Herr Johnsons Beretning J. Egne
 Commandoen over de Distrikter, der her melig frie
 denne Kolonie. for at gie

Denne vakre Mand havde faaet Efterrødens Be
 om vor Ankomst i Cooksfiorden, og valte af fi
 derhen, for at besøge os, men han var to et fort
 for tilbids, og nu var han først, for nogle met sig af
 siden, kommen tilbage. Hans Wei falde nu ikke vo
 Landtungen, og han bestyrkede os i vore de noget

saar om Obergangskanalen. Af ham fik vi at
 er ikke ved, at Charan var den største lobet ud af
 den. Rundet med gunstig Wind, og at der siden var
 Havn, og at der var en Brigantine forbi.

Jeg vil nu fortælle tilføie nogle almindelige
 Bemærkninger over Landets Bestaffenhed, der til-
 en vi har ikke saa beqvemt lod sig andringe.

Vore nye Undersøgelser af Prinz Williams
 Land gjorde os ikke allene bekendt med dets
 Størrelse og Omfang i enhver Retning, men beviser og-
 uden at vi at Skibsfarten i denne Deel af Havet er
 meget farlig og kræver den største Forsigtighed,
 uden Fare at passere de utallige Klipper, Stjær
 Sandbanker ved Indløbet af Bugterne og
 Søenene. Hvad disse sidste angaaer, saa finder
 et af nogle, uagtet deres store Antal, dog ingen, der
 af Herr er usikker og ubevemt formedelst de ovenmeld-
 ig Gjenstande Hindringer, som og formedelst den store Dyb-
 forfatning ved Indløbet; en Beskyldning, der dog mindst
 saa Herr er Havnen: Snug, corner, cove.

I Egnen af Chalmers Havn var Kysten
 der her meget smelig frie fra Sne og Is, og tillod os
 for at gjøre nogle Bemærkninger over Jord-
 aet og Stierens Bestaffenhed. Denne var næsten
 n, og var et stort af fugtigt Morads, der bestod af en
 an var meget stort Mosejord, der sandsynlig havde
 for nogle meget sig af forraadnede Planter; men som
 Bei faldt ikke var tilstrækkelig opløst, for at frem-
 os i vore øge noget andet, end nogle grove Mos, og
 Græs,

Græsarter, Tyttebær og elendige forknittede Træer. Disse Moradser strækker sig endog til en betydelig Høide op paa Bjergene, hvor Fugtig heden, uagtet Jordbundens betydelige Skræbhed ikke desto mindre var den samme, og hvor man ofte sank ned til Knæerne i Morads paa Steder, hvor det ved første Biekast syntes at være tørt. Skabene voxte i en ligesaa ufuldkommen Jordart, der dog ligger paa en steenig Grund, hvilket ikke synes at være Grannetræerne til hinder i deres Væxt, da vi fandt adskillige af disse Træer af en betydelig Størrelse paa den næstnærmeste nøgne Klippe.

Kysterne var næsten allevegne lave, hvilket vi allerede have bemærket, og Havet syntes bortskylle meget af Landet; thi Stumperne af mange Træer (Træestødene), som oienstjelligt re omhyugne med Øer, og altsaa siden Europa's Opdagelse i disse Egne, stode nu endnu naar det var Ebbe, adskillige Fod under Vandet. Paa en smal Landtunge, ved hvilken vi laad os Afker, og som endnu for kort Tid siden frembragte nogle af de største Grannetræer, som nu blev oversvømmet, hørte Gang der høit Vand, vare nu kun to Træer tilbage, som havde Blade, alle de øvrige vare nøgne, uden Stammer, der vare udgaaede formedelst Solskens Virkning.

Bo
her. I
Ellerie,
overgif
hadde fa
nogle B
der vare
en salte
men Kiode
Vi h
Land
Ophold
se af d
na sin Ke
and, paa
ille, mere
oliger, ell
de funde
man kan
denne G
aldigere
se Kyster
Kuffern
og beløber
rsoner fra
des østligste
de i liden
rusiske
le uafhæng

Foruden nogle flette Krabber fandt ingen Fisk her. I Kanden af Skoven vorte noget vilde Ellerie, og Pryffingen, som vi bryggede her, overgik i fortreffelig Smag alt, hvad vi hidtil havde faaet paa Kysten. Bore Jægere skjød nogle Wildgæs, Vender og andre Vandfugle, der vare en behagelig Afvevling, i Stedet for at den salte Mad. Vi fik ogsaa en gammel Bjorn, men Skindet vilde slet ikke smage nogen af os.

Vi havde liden Leilighed at blive bekendt med Landets Indbyggere; thi paa vort he-
 Ophold i Chalmers Havn saae vi ikke en eneste af dem. Herr Whidby saae heller ikke paa sin Reise langs med Halsøen og det faste Land, paa en Strækning af firehundrede og tyve Mile, mere, end tretten Indfødte og hverken Soliger, eller forladte Landsbøyer, som vi dog havde fundet paa andre Steder af Kysten, hvorefter man kan slutte, at Capitain Cooks Beretning om denne Egns ringe Folkemængde er rigtigere, end Altidigere Reisendes Paastand, der beskriver den Kyster saa meget folkerige.

Russernes Antal er ligesledes kun meget ringt, og beløber sig i det høieste kun til firehundrede Personer fra Unalasccha indtil Havnen Etches, og deres østligste Colonie paa denne Kyst. Disse have i liden, eller slet ingen Forbindelse med den russiske Regjering, men ene og allene underle uafhængige Handelselskabers Opsyn. Deres

veneste Dienteed er at indsamle Pelsværk, en Forre-
ning, som de næsten gandske overlade til de Ind-
fødre, hos hvilke de have vidst at gjøre sig ynde-
Sandsynlig vil denne gode Forstaaelse tage
med Tiden, efterdi de Indfødtes Børn blive til-
lig tagne under Russernes Opsyn, og undert-
ses i det russiske Sprog, og opdrages i Grun-
fætninger, der stemme overeens med deres H-
steres Fordeel.

Den en og tyvende befandt vi os i Egnen
Den Raies, hvis sydøstligste Odde vi kaldte K-
hjerget Hammond. Dette Forbjerg ligger paa
Gr. 48½' Brede og 215 Gr. 51' Længde. Om
termiddagen passerede vi Forbjergets Suckling,
da det var min Hensigt at begynde vore Und-
søgelser over Kysten fra dette Punkt af,
løb vi det paa to Mile nær. Kysterne dann-
i denne Egn mange fremspringende Odder af
det, hvor Strandbredden afvejlende bestod
Sand og lave Klipper, der indfattede en Str-
mel fladt Land bevoxet med Skov. Kysten
her næsten gandske i Osten og Vesten.

Den ni og tyvende saae vi Bjergets
Elias, hvis Top indhyllet i en evig Tis ha-
sig majestætisk i Veiret til en saadan Højde,
de andre Bjergstrækninger kan synes at
dens Fod.

Den første Julii saae vi de Der, som
ne Habnen Mulgrave, og hørte i Nærheden

Habnen
formode
formod
følgende
sen paa
ledsaget
den Efte
befandt
Kieskam
kods, for

Et
Chatam
nen Mus
Underføgel
Her fandt
Anledning
Cooksfjord
Landsmand
den og fra
maae Ba
andre Skit

Da
dere langs
ind i Hav
og lod der
underrette
atte derpa
nart vilde

Havnen et Skud, som vi strax besvarede, da vi formodede at det kom fra Chatam. Denne vor Formodning var ogsaa grundet; thi tidlig den følgende Morgen besøgte Herr Manby os, Lodsens paa Chatam, i en af de Indfødes Kanoner ledsaget af to andre. De Vilde havde bragt den Efterretning ombord paa Chatam, at der befandt sig et Skib paa Kysten, hvor paa vor Reiskammerad gav hiint Signal, og sendte sin Lods, for at styre os i Havnen.

Et Brev fra Herr Puget meldte mig, at Chatam var løbet den ni og tyvende ind i Havnen Mulgrave, efterat de havde fortsat deres Undersøgelser over Kysterne indtil dette Sted. Her fandt de ogsaa Rufferen Portoff, som vi fik Anledning til at tale med, da vi opholdt os i Cooksfjorden, og som nu tilligemed en af sine Landsmænd og nihundrede Vilde fra Cooksfjorden og fra Kodiak vare komne herhid i deres smaae Baidarer, for at indsamle Sotter, og andre Skind.

Da Vinden nu var gunstig til at løbe videre langs med Kysten, ønskede jeg ikke at løbe ind i Havnen Mulgrave, for ikke at spille Tid, og lod derfor kun nogle Kanoner affyre, for at underrette Chatam om vores Tilstand, og fortsatte derpaa vores Fart i det Haab, at Chatam snart vilde hente os ind.

Den tredie opdagede vi et Skib langt borte, som var Jackal under Capitain Brown. Han kom nu just tilbage fra Canton og vilde seile til Cross, Sund; men fordi han i nogle Dage ikke havde kundet gjøre Observationer, saa var han kommen for langt mod Nordvest.

Denne Wildfarelse blev nu berigtiget, og Herr Brown tilbød sig at seile i Selskab med os til Cross, Sund. Af ham fik vi de nyeste Efterretninger om Lusfarben i Europa, som inden hans Afreise vare komne til Chira. Disse vare Efterretningen om Ludvig den sextendes Død, Urolighederne i Frankrig og dets Krigs Erklaring mod Engeland; hvorledes disse ubehagelige Efterretninger, der traf os uventet, som et Tordenflag, birkede paa os, lader sig neppe beskrive.

Nogle Dages ugunstig Vind og ubehageligt Veir gjorde, at vi bleve skilte fra Jackal, og forsinkede vort Løb. Den sjette blev det atter klart Veir, og af den Trede og Stilling, som hine merkværdige Bjerge, St. Elias og Fair Weather havde, af hvilke vi her nød en prægtig Udsigt, sluttede vi, at vi befandt os i den Egne, hvor Capitain Cook formodede at Capitain Behring var kommen for Anker, og kaldte den derfor Behrings Bay. Men her gives ingen saadant Bugt eller Bay; ligesaa lidt som de Skovbedækkede Øer, der skulde ligge ved Indgangen til samme, og Capitain Cook blev sandsynlig fore-

ledet

ledet til
seende,
borte.Egn, af
endes pl

Strandbr

Etov be

lsber" sy

i nogen

vidtløst

med Efo

Goder

det nærm

Bjerget Ka

af Havet.

det, blev

ful i Cox

om Capita

Koppe saa

rossen Sn

ede ned t

Blatbed o

en Tanke

ubærende

e Bænde,

bære Deel

ed standse

andig vor

ark, der

ledet til denne Formodning ved Kysternes Udseende, naar man betragter dem noget lange borte. Bergenes uregelmæssige Skikkelse i denne Egn, af hvilke en Arm løber mod Havet, og endes pludselig lodret, som om det var tæt ved Strandbredden, da dog en meget ophøiet og med Ekov bedækket Deel af den lave Kyststrimmel løber sydvest for dette Bjerg, giver det hele i nogen Graastand fuldkommen Udseende af en vidtløftig Bugt, ved hvilken der ligger en Deel med Ekov paa.

Foden af de høie Bjerge rykkede overhovedet nærmere til Kysten, og Sønden for Fjorbjergene Fair Weather bliver den virkelig beskyldt af Havet. Medens vi her løb langs med Landet, bleve ogsaa vi meget tydelig vaer hiint Hul i Toppen af disse meget høie Bjerge, hvorom Capitain Cook taler. Rummet imellem disse Toppe saae ud som en Glette af Is, eller stoffen Sne, som med en sagte Skraaning hældede ned til den lavere Deel af Kysten, og hvis Bløthed og Reenhed paa Overfladen opvakte den Tanke, at der engang paa hiin Side af vor nuværende Synskreds maade have været betydelige Bandede, der have styrtet sig ned over hiin lavere Deel af Bjergene, indtil Klimatets Strengere standsede deres videre Fremgang, og den betydelig voxende Ismasse tilsidst dannede et Bulværk, der aldeles stoppede disse Bandedes Udløb til Havet.

Havet; dog er dette en blot Formodning, der synes at gjendrives af den Haide, som denne Straaflade har, da den hæver sig nogle hundrede Alen over Havets Overflade, og den evige Frost, som hersker i disse Egne.

Hviden af Bjergene St. Elias og Fair Weather og Luftens Klarhed gav os megen Leilighed til at gjøre Observationer for at bestemme deres sande Beliggenhed. Af disse Observationer er det klart, at det første ligger paa 60 Gr. 23' Brede og 219 Gr. 21' Længde, 25 Mile fra Jisbugten; og det sidste paa 58 Gr. 57' Brede og 222 Gr. 47' Længde, 9 Mile fra Kysten.

Himlen var endnu stedse saa klar, at vi endnu sildig om Aftenen den fjerde kunde se Bjergene St. Elias i Horizonen, skønt vi var i en Afstand af hundrede og halvtrediesindstyve engelske Mile fra samme. Nu blev ogsaa Havet mere mørkt og skjulede Kysten for vores Øjne. Vi vare nu ved Indløbet til Croft's Enge, hvortil vestlige Odde jeg kaldte, Lord Spencer's Odde, Forbjergene Spencer. *)

*) Mellem Forbjergene Fair Weather og Lord Spencer paa 58 Gr. 39' nordre Brede og 222 Gr. 59' vestlig Længde ligger den gamle Havn, der først blev opdaget af La Perouse og udsørlig beskrevet af ham. Denne Havn blev skjult for Herr-Bancouvers,

Om
 is i en
 Maade
 som
 sønke
 saa
 fald
 vinde
 der
 med
 i
 Kar
 bord,
 ho
 sig
 ret
 ve
 m
 gunst
 Sundet,
 ombord
 i
 han
 maat
 hans
 Sel
 de
 denne
 gamle
 tilb
 laae,
 at
 d

han
 nærm
 allere
 at
 fin
 fart,
 drive
 tillige
 fa
 e
 som
 engel
 mend
 get
 a

Om Eftermiddagen besøgte nogle Indfødte os i en lille Kanoë, men de vilde paa ingen Maade komme ombord, med mindre en af vore folk som Gidsel ned i deres Kanoë. Da vi tænkte at opholde os i denne Egn nogen Tid, saa søiede jeg dem i deres Begjæring, for at vinde deres gode Troe, og lod en Matros stige ned i Kanoen, hvorpaa en af dem strax kom ombord, hvor han i nogle Timer syntes at besinde sig ret vel. Da der imidlertid begyndte at blæse et gunstig Vind og jeg ønskede at styre ind i Sundet, saa befalede jeg vor Matros at komme ombord igjen og gav den Vilde at forstaae, at han maatte vende tilbage til sin Kanoë; men da hans Eellskab syntes mere tilbøjelig til at beholde denne nye Kammerad, end til at faae den gamle tilbage, saa gavede de os med Tegn at forstaae, at de vilde tage ham med sig til Land. Vi maatte

han ikke løb ind i enhver Bugt, men kun nærmere undersøgte de af hans Formænd allerede opdagede Bugter og Indløb, for at finde den formodede nordvestlige Gjennemfart, eller som Udsaldet beviser, for at gjensdrive samme. Denne Omstændighed viser tillige, at de nordvestlige Kyster af Amerikas fa endnu langtsfra er undersøgt saa nøie, som man skulde troe, efter de spanske og engelske moisommelige Undersøgelser. Komende Sømand ville derfor endnu finde meget at opdage og berigtige.

maatte altsaa anbende Trudfler, og gjorde Anstalter til at bruge Magt, indtil man omsider tillod ham at forlade Kanoen, i hvilken den Vidde, der hidindtil havde været hos os, strax kaftede sig.

Det er vanskeligt at bestemme, hvad disse Folks egentlige Hensigt var, dog er det sandsynligt, at de ikke havde ondt i Sinde, da deres Opførsel var rolig og fredelig, og de tillige syntes at være i godt Lune. Saasart vor Matros var kommen ombord igjen, forærede man ham et Svotterkind og nogle andre Gemaating, som jeg rigelig gjengældede. Derpaa forlode de Fremmede os syngende, og vi løb ind i det vidtlaftige Sund, der deler sig i flere Arme, af hvilke den betydeligste løber mod Norden.

Den ottende om Eftermiddagen kom vi en beqvem Bugt, hvor vi kastede Anker i en rummelig Havn ved den østlige Side af Sundet, hvor vi kort derpaa havde den Fornøielse at see Chatam i Sikkerhed ved Siden af os.

Den samme Dag besøgte adskillige Indfødte os, og viste sig venlige og fredelige. De solgte os Rist og nogle flette Skind, for hvilke de langt hellere tog gamle Klæder, af hvad Art det endog var, end nyt Tøj.

Efterat jeg den niende havde anstillet nogle Undersøgelser over Sundet, besluttede jeg at udsende et Partie, medens vi opholdt os her, for

noie at u
denne Kor
Bidslaftig
ter Jis,
at tre
maa fiorte
og led
er, Skulde
forbjerg
sig altsaa
deres B
ige Wand
ernemste
sam
rysfing,
vore
gesaa vige
nu nepp
tte i Sted
lidte.
Da v
ffat og
ns Dag
Prinz
ig fortælle
den Tid
rtælling
Herr D
on af Be
noie

nie at undersøge alle Egne i samme. Men da
 denne Forretning var ledsaget af megen Fare og
 Vidtsøftighed, formedelst de mange store Styk-
 ker Jis, som svømmede omkring, saa bestemte
 sig, at tre Baade, forsynede med Levnetsmidler
 paa fjorten Dage, under Anførsel af Herr Whid-
 ley og ledsaget af Herr Menzies, som Botanik-
 er, skulde undersøge Sundets Bestaffenhed fra
 forbjergtet Spencer af. I Følge denne Ordre
 gik altsaa dette Selskab tidlig om Morgenen
 til deres Bestemmelse. Imidlertid havde det øv-
 rigte Mandstabs ombord Arbejde i Mængde. De
 nærmeste vare: at kalfatre Dækket paa Disco-
 very, samt Skroget over Vandet, at brygge
 Kaffee, der lykkedes fortreffelig, og at istand-
 gørelse vore Seil og Løvbark. Det sidste var et
 meget vigtigt, som vanskeligt Arbejde, eftersom
 vi nu neppe havde et eneste nyt Løv tilbage at
 sætte i Steden for dem, der næsten gandske vare
 forbrændte.

Da vor Operations Plan saaledes var
 fast og jeg havde modtaget af Herr Puget
 hans Dagbog og Kartterne over Kysten østen
 for Prince Williams Sund, saa vil jeg nu for-
 sig fortælle, hvad der tidtog sig med Chatam,
 den Tid begge Skibene skiltes ad. Af denne
 fortælling vil man see, at jeg har givet den
 Herr Dixon saakaldte Admiraltets Bugt
 af Behrings Bay; hvilket er skeet i den
 Over-

Overbeviisning, at Behring upaatvibelig har be-
sagt dette Eted.

Med Hensyn til Herr Dixons Kart, de-
forst kaldte denne Bugt: Admiraltiets Bugten
bliver endnu en anden vidtloftig Bugt beskrevet
offen for den første, med en De ved dens sydo-
lige Odde, og kaldet Behrings Bugt; det
imidlertid aabenbar sagt paa Captain Coos
Autoritet, da de Herrer Morlok og Dix-
løb i en saadan Afstand forbi Kysten, at
ikke kunde opdage den Wildfarelse, hvori Cap-
tain Coof svævede af samme Aarsag. Capita-
Coof angiver ogsaa en vidtloftig Bugt vest
for Behrings Bugten, og saaledes stemme begge
Karter fuldkommen overeens.

Vor noiagtige Undersøgelse over Kysten
imidlertid overbevist os om, at der imellem
bjergtet Suckling og Fair Weather kun gives en
ke Bugt, i hvilken Behring lagde for Anker, og
hvilken han udsendte Lodsens Chitrow, for at
undersøge denne Bugt af Havet. Chitrow fandt
ogsaa en beqvem og mod alle Vinde beskyttet
ferplads mellem nogle Der, men man troede
ikke til at benytte sig af den. Da nu Hav-
Mulgrave dannes af Der, og er paa den
Kyst den eneste beqvemme Havn mellem Forb-
get Hinchinbrook og Cap Fair Weather, der
ger i Sikkerhed for alle Vinde, og hvis Be-
genhed stemmer fuldkommen overeens med
B

Bede, som Herr Smyloff sagde Captain Cook
 Unalafschka i October 1788, at Behrings Anker-
 plads havde; saa er det neppe muligt, at Beh-
 rings Bugt havde ankreth noget andet Sted, eller
 at Conrollers Bugten og Den Kapes Skulde væ-
 re de i Mollers Efterretning omtalte Steder, da
 denne Bugt er næsten utilgængelig for medelft
 Sandbanker, og saa aaben, at intet Skib kan
 gaa der med Sikkerhed. Denne Bugt maae altsaa,
 da der inden de aabnede Grændser ingen anden
 Bucht, være den samme som Captain Cook, den
 første Opdager til Væ, ønskede at betegne ved
 Navn Behrings Bugt, omendstiont den ikke lig-
 ger netop paa det Sted af Kysten, hvor han
 formodede den skulde ligge, men længere mod
 Norden og Vesten. Havde Omstændighederne
 tillode Captain Cook at løbe Kysten nærmere,
 saa skulde denne Bilsfarelse strax være forsvun-
 den, og han skulde da sandsynlig have været
 mindre forlegen med at forene Russernes Opda-
 gelse i denne Deel af Amerika med hinanden.
 Af disse Grunde har jeg kaldt hiin Bugt paa mit
 Kart Behrings Bugten; men Havnen Mulgrave
 og alle andre af Herr Dixon angivne Havne
 ere blevne usforandrede.

Nu vil jeg da fortellig anføre det væsentlig-
 ste af Chatams Reise til Cross' Sund. Chatam
 og den tolvte Julii ud af Prinz Williams Sund
 omkring Fjorberget Hinchinbrook og fandt, at
 en

en vidtloftig Sandbank løber derfra og lang med Kysten af det faste Land lige indtil Forbjergget Suckling. I denne Egn opdagede Pugen nordvest for Den Raies en anden Ø, som kaldte Windham, og hvor der blev fundet en uhyre Mængde Eg af Søfugle, der skaffede Mandskabet en velmagende Næring. Om Kysten mellem disse Øer og Forbjergget Suckling er seilbar, lod sig ikke med Visshed bestemme uden at spille for megen Tid, dog gabe nogle Baade, som man i denne Hensigt udsendte, den Formodning megen Sandsynlighed.

Fra Cap Suckling indtil Behrings Fugt løb Chatam i en langt større Afstand fra Kysten end Discovery, og derfor kan der paa den Deel af Reisen intet afgjørende siges om Landets Beskaffenhed.

Den syv og tyvende løb Chatam forbi den Manby, hvor de om Aftenen horte et Skud. Kort derpaa saae man fem Vilde fra Skibet i to Skindkanoer eller Baidarer, der kom ombord og bragte Herr Puges den Efterretning at der opholdt sig ni Ruffere i Land, fra hvilke de bragte et engelsk Brev til Anførereren paa Discovery eller Chatam. Dette Brev af femteden Junii var fra Herr Shield, Ruffernes engelske Skibbygmeister i Rhyingsund.

Herr Shield havde faaet at vide, at der var mødt vore Skibe allehaands Tilfælde,

at jeg me
 for jeg f
 Denne Ko
 os bedre
 bad sig
 baade ar
 ns og Co
 get, at
 art at vid
 an saa næ
 rov den k
 nd, fra h
 tie. M
 fire anda
 , og sa
 de deres f
 de nu
 de faaet.
 Baade
 oi ikke ha
 funde hav
 ge Esterre
 Herr
 ord, og
 Den
 havde fa
 kanoer ti
 Folk i
 de sende

og lang
il Forbj
ede Pug
, som ha
fundet
der Stoff
Om K
et Sucklin
bestemm
gave nog
endte, den
ngs Bugt
fra Kyst
paa den
om Lande
m forbi
orte et K
Bilde fra
er, der fo
Efterretning
d, fra hvil
eren paa
af semte
Luffernes
vide, at d
Tilfælde,

at jeg meget ønskede at finde et beqvemt Sted,
hvor jeg kunde lægge Discovery paa Stranden.
Denne Korretning forsikrede han kunde ingen
bedre foretages, end i Plyingfund, og han
bed sig paa den artigste og venstabeligste
Maade at vise os al den Tjeneste, som stod i
os og Compagniers Mægt. Han beklagede ret
et, at han først efter vor Afreise havde
et at vide, at Discovery havde været hans
n saa nær, og yttrede i enhver Linie af sit
den hierteligste Kjærlighed til sit Fædrene-
nd, fra hvilket han nu i fire Aar havde været
te. Med hans Breve fulgte ogsaa Breve
fire andre Engelmænd, der opholdt sig hos
n, og som yttrede det inderligste Ønske, at
de deres Fædrelands og Konges Skjæbne, hvor-
de nu i saa lang Tid ingen Efterretning
de faaet.

Baade jeg og Herr Puget beklagede meget,
vi ikke havde truffet Herr Shield, af hvilken
kunde have lovet os mange gode og tilforlæ-
ge Efterretninger.

Herr Puget lod Rufferne bede at komme
ord, og fortsatte derpaa sin Reise langs Ky-
Den syv og tyvende kom af en Bugt,
havde faaet Navnet: Diggesfund, en Mæng-
Sanoer tilsyne, der paa en vis Maade satte
Folk i Urolighed, eftersom jeg fort forhen
sendt nogle Baade ud for at undersøge
Kysten,

Kysten, der bekræfte Indbyggerne i denne Bugt som et vildt og raat Folk. Men et Besøg af Herr Pugets gamle russiske Bekjendte Portoff berøvede dem al Frygt. Denne meldte dem, at hine Canotiere tilhørte hans Folk; der just var beskæftigede med at fiske for hans engelske Benner. Denne Efterretning blev snart bekræftet ved deres Ankomsten ombord, hvor de afleverede en rig og kierekommen Forraad af Fiske. Af Portoff fik man at vide, at han havde forladt Cooksfiorden for omkring eller fem Uger siden, med syv hundrede Canotiere og fjorten hundrede Indianere fra Kodiacsfiorden, samt ni Kussere, for at undersøge Diterstind og andre Skindbare, og at de alle vare alle sammen samlede i denne Bugt.

De havde faret tæt forbi Kysten, ved hvilken de havde opdaget nogle smaae Kloder. En af dem havde de Indfødte overfaldet og dræbt det en Kusser, som var indslumret et Stundt fra de andre, hvorpaa det var kommet til Hælgemæng med disse Wilde, hvori sex af dem omkom de Livet. Portoff fortalte ogsaa, at der i denne Egn var en meget farlig Sandbank, paa hvilken en russisk Galliot for nogen Tid siden strandet og havde mistet to Mand. Siden den Tid besøges den aarlig af Kusserne, fordi gives mange Søottere. Portoff vilde paa bagereisen ogsaa gaae derhen.

Af

at der

hviss Bel

Semile

havde gi

denne An

Portoff t

egge kun

at an en

de Bellig

Can

rs's Nei

terfom n

ams -S

at hem

Baade

er at und

fterretnin

siglennem

abning el

en Reife

erget Lar

ran sam

nigh.

me De l

erste Deel

Omtre

ff's Selsk

at hand

Af Spanierne fik jeg siden efter at vide, at der i denne Egn var en farlig Sandbank, hvis Heligheden de angav at være fem og tyve Gemile fra Forbjergtet Suckling, og som de havde givet det Navn Koca Pamplona. Efter denne Angivelse er den otte Mile fra den Bank Portoff talte om, hvoraf man kan formode, at begge kun har talt om en og den samme Bank, og at en af dem havde begaaet en Feil i at angive Heligheden.

Sandsynlig er det ogsaa her, at Herr Mea-
 res's Reisebroder Herr Ripping forulykkedes, eftersom man siden hans Afreise fra Prinz Wil-
 hams Sund i Aaret 1786 intet videre har hørt af ham.

Vaadene, som Herr Puget havde udsendt, for at undersøge Sundet, kom tilbage med den Efterretning, at de overalt havde fundet en uigjennemtrængelig Masse af Is, uden nogen Abning eller Indgang til Kysten. Paa en anden Reise fandt man omtrent en Mil fra Forbjergtet Larouche en Bøining ind i Landet, og deromkring samme en liden Ø, som man kaldte Night. Lige over for den sydlige Ende paa denne Ø ligger Bugten Eleonora, som er den første Deel af Behringsbugten.

Omtrent halotrediesindstive Rønder af Portoff's Selskab forsamlede sig nu omkring Chatam, for at handle med Engellænderne og tilstufede

sig hvide Skjorter, Strømper, Halsbind og
 andre Klædningsstykker, mod Buer, Pile, Ra-
 fespjød, Fiskekroge, Skjorter af Hvalfisketarm
 og Stykker af deres nette og kunstige Broderier.
 De Vilde vare uagtet den store Afstand fra de-
 res Hjem, rigelig forsynede med Handelsartikler,
 da de ventede at faae dem afforte et eller andet
 det Sted, inden de naaede Enden paa deres
 Reise. De robede megen Starvsindighed og
 Klogskab i den hele Handel. men vare derhos
 i højeste Maade ærlige, og satte den fuldkomne-
 ste Tillid til Engellænderne.

Medens denne Handel varede, aflagde
 af Indbyggerne i Bugten sit Besøg ombord paa
 Chatam. Nogle smaae Foræringer af Jeren-
 Speile og andre Smaaating gjorde dem gandske
 fortrolige og tillidsfulde. Ikke en eneste Skæ-
 stand i Skibet undgik deres Opmærksomhed,
 men alt blev paa det Omhyggeligste undersøgt og
 minnstret.

Mod Aften forlød Indianerne fra Kobi-
 og Cooksfjorden os, meget tilfreds med deres
 Handel, og Portoff inddeelte dem i tre Partier,
 efterat have givet nogle af dem en Pris Løb-
 og fyldt de andres Daaser, og sendte dem saad-
 des ud paa Sootterfangst, hvilken Forretning
 tiltraadte med megen Munterhed, medens Por-
 toff blev ombord paa Chatam, hvor kort derefter
 hans øvrige Landsmænd og den anden Deel af
 deres Flode ankom.

Den otte og tyvende løb Chatam ind i en smal Kanal mellem Kysten af det faste Land og nogle Øer, for paa denne Vej at komme til Havnen Pulgrave, imedens at en Baad løb foran, for at lodde Dybden. Denne fandt man meget ujævn og noget længere hen forenedes Kanalen med et Stræde, som slængede sig Vesten om mellem Øerne, og var besaaet med mange Klipper og uhyre Stjær.

Kanalen langs med Kysten af det faste Land, var ikke mere end 150 Fod bred. De Indsødtes Antal udgjorde for nærværende Tid ti Personer, der levede i den bedste Forstaaelse med Indianerne fra Kodia. En af de første udtømmede sin hele Veltalenhed i Ord og Gebærder, for at overbevise os om Umueligheden i at komme igjennem denne smale Kanal og forstikrede, at vi ikke kunne komme samme Vej tilbage igjen. Men heri tog han dog Feil. Imidlertid stødte dog Skibet pludselig paa Grund i en Egn, hvor en Sandbank strakte sig tværs over Kanalen og blev lænede i Sandet, hvorover de Indsødte, der først solgte os fortreffelig Lax, ordentlig syntes at triumfere, i det de troede at see deres Spaasomme stadfæstede. Herr Puget lod sig dog derved ikke affrække, men oppebiede Flodtiden, der ogsaa lykkelig gjorde Skibet flot, uden at det var kommen til mindste Skade, og med fordoblet Opmærksomhed lykkedes det dem dog endelig at komme

Komme gennem Kanalen til Havnen Mulgrave. Imidlertid vil Herr Puget ikke raade nogen anden at følge hans Exempel, eftersom Veien fra den aabne Sæe ind i Havnen, er baade lettere og bequemmere.

Noget Vaade, som vare udsendte, for at undersøge Kysten, fandt i en liden Bugt en Landsby, hvis Indbyggere havde forladt den og hvorefter omtrent halvtrediesindstyve Hunde gjorde en strafelig Allarm. Man formodede at Portoffs Indianere, der vare i Nærheden, havde bragt disse Folk til at forlade deres Boliger og flygte ind i Skovene paa den østlige Side af Kysten. Denne Mening blev endnu bestyrket ved den Omstændighed, at Portoff beskrev de Indfødtte, som et forræderisk og grusomt Folk, der bestandigt indjagede hans Folk Frygt. Maafee havde ogsaa saa Kuffterne i forrige Tider behandlet disse Folk med Haardhed, for at tvinge dem til at handle med dem, uagtet Portoff reent ud nægtede det.

Portoff befandt sig nu ikke længere ombord, og Herr Puget blev ikke lidet forundret, da han fik Bud fra ham med det Spørgsmaal: Om man ikke savnede paa Skibet en Gulduhrkæde med Signeter, eftersom en af de Vildes Hovedinger, som de havde fanget i en Træsnig med de Indfødtte, og som man tillod at sove i Kabinen, medens Portoff var ombord, havde fremviist denne Uhrkæde og sagt, at Herr Puget havde

en Mulgrave
de nogen an
om Deien fra
baade lettere

sendte, for at
Bugt en Landsk
den og hvor
gjorde en straf
Pörtoffs In
ode bragt diff

og flygte ind
Kysten. Den
ved den Om
Indfødte, som

der bestandig
Fee havde op
ndler disse Kell
n til at handle
d nægte de det

længere om
idet forundret

Spørgsmaal
en Guldubr
af de Wildes
i en Træfning
tilfod at sove
umbord, havde
at Herr Puget
havde

havde foræret ham den? Herr Puget havde endnu ikke engang bemærket dette Lyberie, og underrettede Budet om Sagens sande Sammenhang, hvorpaa han fik sin Klæde og Signetet udfærdiget tilbage igjen. Pörtoff fortalte ved denne Leilighed, at han var bleven meget foruroet af et Besøg af halvtrediesindstyve Indfødte, og da han ikke torde forlade sig paa sine Folks Mod, uogtet de vare overlægne i Antal, saa havde han besluttet at forflygte sin Station til Wynten Turner.

Herr Puget haabede nu hvert Dieblif at see Discovery komme og sendte derfor Herr Manby afstaa, for at underrette sig noiere herom.

Denne blev hos os, som jeg alt har bemærket, og da det forhen var aftale at hans Udeblivelse var Tegn til at Discovery var kommen, saa ventede Herr Puget endnu at dette Skib vilde løbe ind i Havnen Mulgrave og opsatte derfor sin Afreise.

Om Eftermiddagen besøgte Herr Puget Russerne i deres Leir paa Wynten Turner, hvor han fandt dem gandske beqvemt indrettede. Pörtoff havde et lille Telt af russisk Seildug til sit Brug allene, og til at gjemme Skydegevær, Kugler og andre Ting af Værdie i. Nær ved samme var en indianer Hytte, hvori de andre Russere opholdt sig, og Indianerne havde

indrettet sig et sikkert og beqvemt Lag af deres Kanoer, som de havde stilt op to og to, omtrent fire Fod fra hinanden. Mellemrummet bedækkede de med Klarer, hvorover de bredte Skind af Landdyr, hvormed de bleve beskyttede mod Vind og Regn. Gulvet var bedækket med Mater og bestrøet med Hø.

En Mængde Søottere, som Indianerne fra Kodiak bragte til Land, forskaffede Herr Puget Leilighed til at see, hvorledes man beredede Hunderne, hvilket skeete her paa en anden Maade, end paa andre Stæder af Kysten. Skindet blev nemlig frænget af Dyret, uden at man skar det op, hverken paa Rugen eller paa Ryggen, hvor paa man hængte det op til at tørres. Men om man siden efter foretager sig en anden Forberedning med dem, inden de bringe dem til Salg, kunde man ikke erfare. Kjødet af disse Dyr anses som en Delikatesse, og medens nogle troe Skindet af Dyret, vare andre meget ivrigt beskæftigede med at skrabe Fidt af med deres Knive, hvilket de fortærede gandske raat med den største Velbehag. Det øvrige Kjød blev kogt med vilde Urter, der voxede her i stor Mængde, og forskaffede den hele Hob et fortreffeligt Maaltid. Benene af Søottere og andre firfødde Dyr opsamlede Indianerne med den største Omhyggelighed: men Herr Puget fik ikke at vide, i hvad Hensigt. De af Selskabet, som ikke vare

bestjær

bestjær
sittig
nu pa
Engell

M

udsende

med sig

uden a

faa bes

at Disc

mere,

ingeniur

En talr

rusiske

Russerne

hvarstaa

udsende

haaelse

reife fr

men den

De

stremmed

ste Lei

med en

iterax d

nderhat

De

lenhed,

godtg

bestjæftiget paa denne Maade, arbejdede meget flittig paa allehaand kunstige Redskaber, som de nu paa en fordeelagtig Maade kunde sælge til Engellænderne.

Mod Aften kom Baadene tilbage, som vare udsendte med Herr Manby, uden at have ham med sig, og da de vare hemmelig vendte tilbage, uden at tage Brev eller Budskab med sig fra os, saa bestyrkede dette Herr Puget i den Mening, at Discovery vilde løbe ind i Haanden, saa meget mere, da det foranderlige og stormende Veir ingenlunde var beqvemt til at undersøge Kysten. En talrig Mængde Indfødte, som kom til den russiske Leir, forarsagede stor Urolighed blandt Russerne, og traang dem til at sætte sig i Forsvarsstand. Imidlertid blev den fangne Anfører udsendt i en Kano, for at bringe den gode Forskælselse tilbage. Ustøfflige Gange maatte han reise frem og tilbage mellem begge Partier, men den Dag kom ingen Fred i Stand.

Den fjerde om Morgenen kom tolv af de fremmede i en stor Kange af Træ til den russiske Leir og bleve ved deres Ankomst hilsede med en Velkomstsang af de Vilde fra Kodjak og iterat de havde besvaret denne Høflighed begyndte Underhandlingerne.

De Indfødes Høvding udsatte sin hele Velmenhed, for at betegne deres Lands Grændser og godtgjøre Russernes Uretfærdighed, der kom for

for at tage deres Bøtter fra dem, uden at give dem den ringeste Erstatning. Efterat disse Klagepunkter vare fremsatte med stor Kraft, sendte Anføreren en Bøtterhud til Herr Wortoff, og da han havde modtaget denne, istemmede begge Parter et høit Skrig, hvorpaa fulgte en Sang, der gjorde en Ende paa disse Ceremonier. Gudssterne steg nu i Land og bleve bragte til Peiren, hvor de bleve venligen modtagne og Anføreren sendte sin Kanoé tilbage til sin Stamme med saagunstige Efterretninger, at de alle inden kort Tid lode sig see ved Turnersødden, hvor de efter forregaaende Dans og Sang sprang i Land, halvtrediesindstyve i Tallet. Blant deres Waaben vare sex fortreffelige Flinter, og enhver af dem var forsynet med en stor Jerndolk, som de havde hængende om Halsen.

Deres Venkabsforsikringer syntes Herr Wortoff ikke saa ganske paalidelige, og uagtede de vare meget ringere i Antal, saa frygtede han dog for at hans Folk, isald det kom til Angreb, ikke vilde vise saa meget Mod, som deres Fiender.

Herr Puget betog ham denne Betyrning ved de stærkeste Forsikringer, at saalænge Chiamtam blev liggende i denne Egn, skulde han paa det kraftigste understøtte ham, og tilbød sig endelige at gjøre Forsøg paa at drage de Fremmede ind

ind i
tog m
sine C
og no
sammen
god B
vel tilf
D
Vilde,
jerne fi
Korraat
Welscha
C
Wortoff
om Odd
Herr Pu
men han
at det m
gen i
og siden
Wsten.
D
Kunskab
u, at d
grave.
De
ode Ku
er. F
Herr Pu
in

ind i den russiske Interesse, hvilket Portoff modtog med megen Taktsigelse. Portoff gjorde derpaa sine Gæster Foræringer af blaae Glasforaller og noget Kobber; tilligemed Armbaand af det samme Metal, hvilket syntes at have en saars god Virkning, da de kort derpaa forlod Leiren vel tilfreds i alle Maader.

De Emgæting, som Portoff havde givet de Bilde, vare de eneste Handelsartikler, som Russerne førte med sig, og som de havde saa ringe Forraad af, at de ikke kunde love sig meget af Hæls-handelen paa den sydlige Kyst.

Sildig om Aftenen den samme Dag lod Portoff melde Herr Puget, at Discovery løb om Odden, hvorpaa man løsnede en Kanon og Herr Johnstone blev udsendt i den store Baad, men han kom snart tilbage med den Efterretning, at det nye ankomne Skib var Jackal, der Dagen i Korseien var bleven stilt fra Discovery og siden var drevet nogle Mile længere mod Osten.

Da Herr Puget hørken sit Bred eller Ruskskab fra Discovery, saa formodede han endnu, at dette Skib vilde løbe ind i Havnen Mulgrave.

Den femte forlod de Fremmede Leiren og de Kufferne i rolig Besiddelse af Hynten Lurrr. Lige til deres Afreise besøgte Anførerne Herr Puget meget flittig og fik af ham allehaanden

de Foræringer, som de ansaae for store Kostbarheder.

En gunstig Vind, der begyndte mod Middag at blæse, bragte Herr Puget til at gaae under Seil. Medens de opholdt sig her, havde de nydt adskillige gode Forfriskninger, da der voxte vild Sillerie i Mængde paa Kysten, som Folket daglig fik, saavel i Erter, som ogsaa i Suppe og Salat. Men deres Ven Portoff havde de dog at takke for de væsentligste Fordelene, da han hver Dag forsynede dem med en tiltrækkelig Forraad af fersk Fisk, fornemmelig Hellestjender, Lax og Kabliau. Dette undtagen havde han intet at give dem, men dette gav han dem ogsaa paa en saa ædel og forbindelig Maade, at man godt kunde see, han havde en Sjæl, som var fæstet til de ædelste Handlinger, og at han fortjente at beklæde en høiere Post i Menneske-Selskabet, end den Skjæbnen havde anvist ham. Hans hele Opførsel fra hans første Besøg af var lige retsaffen og god, og fortjente den høieste Roes. Herr Puget havde heller ikke stort mere end denne, at byde ham til Løn for hans Godhed. Men de Smaaating, som han gav ham, modtog Herr Portoff dog med den største Erkjendtlighed. Desuden paatog han sig ogsaa at besørge nogle Bøger til Herr Shields, da man troede, at disse vilde være ham kjærkomne. Hans fine Laksigelses-Breve til Herr Shields og Herr

Berenoff

Berenoff, talte ogsaa Herr Puget om den brænde Portoff med den største Agtelse og Taknemmelighed.

Herr Puget fortsatte nu uforskyrret sin Reise og naaede os kort derpaa, som allerede ovenfor er bemærket.

Syvende Afsnit.

Udragelser i Krossund. — Reise langs med Kysterne til Havnen Conclusion. — Ende paa Undersøgelserne over den nordvestlige Kyst af Amerika.

Veiret vedblev endnu at være ubehageligt og vi regnede næsten beständig, ikke bestomindre betragtede de Indfødte os stittig og forsynede os temmelig godt med Fisk. Men Laxen var slet og havde ingen Smag. Foruden Fisk, havde de det at sælge uden nogle slette Sootterkind. Deres Opførsel var i øvrigt redelig og ventlig, og vovede de ikke at komme ombord.

Min Sundhed var siden vort Ophold paa Kysten dette Aar i en saa slet Forfatning, at jeg ikke kunde tage Deel i de Undersøgelser og Udførsler, som vore Baade anstillede. Men nu vovede jeg, at jeg var saa temmelig kommet sig, at jeg kunde undersøge de Der, som laae lige

Berenoff,

lige for os, da jeg kunde slutte af Kystens Udseende, at Whibby vilde komme til at reise meget langt, for at følge Kysterne af det faste Land. Den sjortende løb jeg derfor ud med en Baad, men en alvorlig Upasselighed, der endte med en Galdefeber, og som holdt mig flere Dage i Sengen, tvang mig til at vende om inden Middag.

Imidlertid saae vi langt borte et Skib den følgende Morgen fik vi at vide, at det var en Brigantine, Arthur kaldet, som Kapitain Walker fra Bengalen havde fort herhid fra Port Jackson.

Den attende blev vor venkabelige Handling med Indbyggerne paa en vis Maade forstyrret ved den Omstændighed, at en af dem havde stjaalet endeel af Roerkjæderne. Nogle Blinde blev affrudte, for at formaae dem i Kanoen at levere deres Bytte tilbage, men uden Vinding.

Hvorpaa vi sendte en Baad efter dem og just da de vilde stod i Begreb med at gaae Land katrede deres Fartoi. Lyvekosterne tilligemed alle de Kostbarheder, som de havde tilligefet sig den hele Dag sank til Bunds, og Seilbet, som bestod af en Mand og to Fruentimmer, bleve tagne til Fanger og bragt ombord tilgemed deres Kanoer. Delinqventerne bleve lagte i Lænker, men fort derpaa erholdt jeg en

en

Kystens Ud- Begjæring om Befrielse for begge Fruen-
 at reise me- minnerne, der ogsaa bleve løsladte mod det Løfte,
 af det fast- aldrig mere at synde paa saadan Maade. Man-
 ud med e- den derimod forblev i Fængsel til den følgende
 , der endte- Dag, og da jeg fik at vide, at lignende Tys-
 mig flere D- tier vare begangne paa Chatam, saa bevægede
 de om inde- ette mig til at statuere et Exempel paa ham,
 e et Skib s- andre til Advarsel, og jeg lod ham give otte og
 , at det do- argetype Kat, hvorpaa han fik sin Kano og sine
 Kapitain Da- Damer tilbage, samt Lov at gaae, hvorhen han vilde.

hid fra Po- Da denne Straf blev fuldført forlod alle
 belige Hand- Indfødte os og kom ikke tilbage igjen, førend
 naade forstyr- om to og tyvende, da en eneste vovede at nær-
 n havde sja- sig. Da de andre saae, at Manden i samme
 gle Flinte- en ventligen modtaget, fulgte de andre hans Ex-
 i Kanoen s- ppe, og inden kort Tid var den forrige gode
 en uden Wit- forsnaaelse bragt tilveie igjen. Blandt dem,
 efter dem o- der nu besøgte os var ogsaa en af de Fruentimre,
 med at gaae- m var med, da Kanoen kantede, og som i den
 festerne tillig- paa følgende Strid blev saaret i Underlåben.
 e havde tilt- for Saarlæges gode Behandling bragte hende
 os, og Seis- art i Stand igjen.

o Fruentimre- Den to og tyvende seilede Arthur, og den
 at ombord til- følgende Dag kom Jackal.

ene bleve tag- Af Herr Brown fik vi at vide, at han Da-
 t jeg-en me- etter Chatams Reise havde forladt Havnen
 ydm- ulgrave, men en heftig Aftenstorm tvang ham
 at løbe ind igjen. Her havde han endnu
 det Kasserne i deres Leir paa Pynten Turner,
 men

men tillige faaet at vide, at de Indsøbte havde taget sex af de Vilde fra Kodiak fangne.

Portoff bad Herr Brown, at han vilde være ham behjælpelig til at faae sine Folk igjen. Man tilstod ham en Baad og denne løb i Selskab med en talrig Flode af Kanoer op igjennem Bngten, hvor de snart fandt deres Fjender, de Vilde der efter lang Underhandling udleverede fem af de Fangne, hvorimod de fik fem af deres Kanomerader tilbage, der var en Deel af et stort Antal, som Russerne havde fanget, for at udsælge dem til Sjengjeldelsesretten. De øvrige forbleve i Russernes Hænder indtil den sjette Kodiakvilde blev udleveret. Herr Brown blev kun kort Tid i Havnen Mulgrave, og nogle Timer før han forlod ogsaa Portoff Havnen med sin talrige Flode.

Vi ventede nu hvert Øieblik paa Herr Whibbys og hans Selskabs Tilbagekomst, for hvor Sikkerhed jeg formeedest det flatte Veir var meget bekymret. Endelig den sex og tyvende Eftermiddagen havde vi den Fornøielse at see dem komme sunde og velbeholdne tilbage. De havde fulgt Strantbredden af det faste Land saa langt at de blot havde tyve Samile til Forbierget Division, hvor de havde seet en aaben Kanal til Coep. Lige indtil dette Sted, havde de fundet en god indensjars Seilads; omtrent ti Meil østen for Skibets Ankerplads var Gjennemfa-

temmelig bred af Naturen, men store søsmæ-
 lende Gismasser gjorde den meget snæver, ja
 saa nogle Steder tillukkede de den ganske, hvil-
 ket gav dem meget at bestille. Da jeg ikke øns-
 tede at udsætte mig for disse Besværligheder,
 besluttede jeg at tage Veien gennem det aabne
 Hav, saa meget mere, som vi ved denne Leiligh-
 ed kunde undersøge den yderste Kyst. Da ogsaa
 Herr Johnston imidlertid havde befaret Herne,
 som min Sygdom hindrede mig i at undersøge,
 gav jeg Befaling at gjøre Anstalt til Afrei-
 se, og den to og tyvende løb vi ved Hjælp af
 tre Baade ud af Havnen, som jeg kaldte
 det Uchörp. Lige til Dagens Anbrud løb vi
 og tilbage ved Forbjergget Cross, for der
 at forfætte vore Undersøgelser over den
 østlige Kyst lige til Forbjergget Decision, der nu
 ligger sig for os, enten som Kysten af en lang De,
 eller som et Arkipelag af Øer, der strakte sig til
 56 Gr. 15' sydlig og maa ske endnu læn-
 gere. Ved den sydøstligste Ende af denne Kyst
 besluttede jeg at benytte den første den bedste
 hemme Plads for Skibene, for derfra at ud-
 sende Baadene, der skulde undersøge den lille
 del af Kysten, som endnu var tilbage.
 Men inden jeg gaar videre, vil jeg endnu
 give Resultatet af hans Undersøgelser fra Cross-
 og af. I Følge hans Ordre løb han den
 tilbage til Forbjergget Spencer, for derfra
 at

at undersøge Bessaffenheden af dette vidtstrakte Land og fornemmelig, hvad Gang Kysten det faste Land tog. Veiret var mørkt og fugtigt og uhyre svømmende Jismasser standsede allevegens deres Gætt, og forsinkede i høieste Maaade deres Arbeide. Fra Forbjerget af tog Kysten en Veiding mod Norden af nogle Mile, og paa den Vel kom de i en Arm, der var omtrent sex Mile bred, hvor en Tæt sødt Vand saldt ud i det, ved hvis Bredder endnu stod Ruiner af et Landssby.

Noget længere hen i denne Arm stod paa en fast Jismasse, der naaede fra den Strandbred til den anden, og stod paa begge Sider til en Råd af høie Bjerge. Da de saa ikke kunde komme frem, saa løb de over Gjorden, ved hvis østlige Strandbred laa to, sexten Fod høie, høid anstrogne Støtter. Paa enhver af dem stod en stor firkantet Klippe. I disse fandt de Afse og Levninger af brændte Been omhyggelig indviklede i Skind, og ved den af Støtterne stod en gammel Kanoé, i hvilken der laa nogle Nærer.

Herfra kom de atter til den østlige Odde af denne Vig, som jeg gav Navn af Wimble Odde, og som ligger omtrent elleve Mile nordvestlige Indgang til en bred Arm af det, der tager sit Løb mod Østen. Lige over

vidtloftige Lande ligger en anden Odde af Landet, som jeg kaldte Lavinta, og som udgjør den nordøstligste Odde af Havnen Uthorp. Mellem begge disse Odder af Landet er der adskillige lave og nogle høje Berge og Skjær, der paa en vis Maade tildelede Cross Sund og adskilte dette fra det østlige Vand, der, som man siden skal se, hænger sammen med Havet.

Fra Wimbledons Odde dannede Kysten en Krøning ind i Landet, der dog var mindre end den forrige, hvis østlige Ende fik Navn af Dundasodden og ligger paa 58 Gr. Brede og 224 Gr. Længde. Sundets Bredde er her temmelig betydelig og udgjør ikke mindre, end tre Sømile.

En Rængde Is, der næsten saae ud som sammenhengende Masse, syntes at vilde standse os ved videre Reise i disse Egne. Men til Lykke kunde de løbe bag ved en De, og kom saaledes uden Vanskelighed ud af denne trulende Farvands Indgang ved den fandt de et fuldkomment Karvand, og Landet havde et bedre Udseende end de hidindtil vare vant til at see. En Odde af Landet paa 58 Gr. 12' Brede og 225 Gr. 7' Længde blev kaldt Couwerden, efter misse Herresæde. Her forenedes den Arm af Landet, som de hidtil havde befaret, med den anden af meget betydelig Størrelse, der løb lige over Sydøst og Nordnordvest. Oven for nogle Berge

og Sandbanker, som ligge næsten midt i Kanalen fandt man Vandet fuldkommen sødt, og endnu hurtig; noget høiere oppe stod en hurtig Strøm ud af Søen, som kaldt en Nabning henover en Sandbank. Længere herfra kaldes alle de Indløb alene; syntes denne Arm at endes, og blev i en ringlignende Kreds i et vist Afstand indsluttet af den samme Række af Bjerge og Klipper, som man hidtil allevegne havde seet østen for den samme Godtveirsforbjerg. Denne Arm kaldte man den gamle Herrens Kanal, efter mit Fødested i Norfolk. Den Omstændighed er mærkbar, at den samme Vand nærmer sig mere end noget andet, som vi hidtil havde seet paa denne Kyst, til de Indløb og Søer paa det faste Land, som Reisende og Kjøbmænd aldrig havde kjendt paa den modsatte Side af Amerika. En af de første, som opdagede disse Indløb, var Captain Cook. Det er paa den sydvestlige Side af Søen, som kaldes Arathapesco, at de nærme sig til hinanden, som man kan see af Captain Cooks Karter, og som alle disse ligger Søen omtrent 320 geografiske Mejler fra denne Fjord. Men formedelst den store Forskelighed i den forhen omtalte Bjergkæde, der næsten løber parallelt med den østlige Strandbred af Fjorden, kan man ikke let tænke sig nogen seilbar og sikker Bindelse mellem disse Indløb og det store vestlige Hav.

Ved den øverste Deel af Kanalen kaldes den gamle Herrens Kanal med sine Baade paa en Mand, som kaldes Indianere, af hvilken en tilegnede sig Kongeriget og Høvdending over alle Indbyggerne i denne Egn. Begyndelsen var deres Opførsel meget venlig, og de endelig saar

t. i Kanalen

, og endnu

Strom ud o

Længere he

o i en ring

ad af Bjerg

heet østen f

kaldte ma

Worfolk.

rdig, at de

et andet, so

st, til de Ju

ende og Sj

Side af Ame

Side af Søe

hinanden, s

arter, og ef

eografiske

st den store

østen løber

ed af Fjord

gen seilbar

g det store

Kanalen se

aa en Mar

de sig Rang

denne Egn.

meget ventl

en

rtig; men siden efter bovede de at gjøre, et Ant
 kald paa Baadene, og blebe kun ved Herr Whid
 ops alvorlige Forholdsregler afholdte fra at vise
 videre Fjendtligheder. Deres Hensigt var for
 modentlig, at overfalde Baadene om Natten,
 men vore Folks Narvaagenhed tilintetgjorde de
 res Hensigt og betog dem Mod til at handle
 med Estertryk. Der var næsten to hundrede af
 dem, der ikke allene vare rigelig forsynede med
 deres Lands Waaben: Spyd og Dolke, men de
 havde ogsaa adskillige europæiske Geværer i god
 Stand, hvis Brug de syntes fuldkommen at kjen
 de. En af dem havde ogsaa et Talerør og en
 Riffert, og syntes ikke lidet at bryste sig af at
 vise disse Kostbarheder.

Da vore Folk saae sig befriet fra disse be
 lterlige Gæster, løb de tilbage langs med den
 llige Strandbred af Kanalen. Ved den neder
 Ende af samme fandt de Seiladsen meget
 boiklet mellem adskillige Der og Sandbaner.
 Ved Strandbredden saae de allevegne Kog, hvor
 de sluttede at Folkemængden ikke var ubetyde
 g. Ved en af de største Der der, hvor Lynus
 Kanalen forener sig med Hovedarmen, fandt de
 anden smal Kanal, som løber mod Sydost.
 et taagede og fugtige Veir, samt Rørhørelsen
 en stor Mængde Wilde, der røbede deres
 endelige Hensigter; hindrede dem i at undersøge
 ane saa næie, som de ellers pleiede. Dog for

modede Herr Whidby, at denne Kanal neppe engang var seilbar for Baade, da den var fuld af Klipper og Stjær og neppe en Mul bred det lønede altsaa ikke Umagen at begynde den vorlige Stridiaheder med de Bilde, der syntes at sætte sig mod deres videre Rejse.

De vendte altsaa tilbage igjen og naaede Dagbrækningen en Odde af Landet paa 58 Gr. 24' Brede og 225 Gr. 15' Længde, som efter deres Formodning maatte ligge paa Kysterne det faste Land, og som de kaldte Tilbaaegang Odden (Point Retreat). Herfra fortsatte deres Rejse til en Odde ved den østlige Strandbred, som de kaldte Marsdensodden paa 57 Gr. 37' Brede og 205 Gr. 29' Længde. Hidtil havde de Veiret stedse været mørkt og taaget, men da to og tyvende om Morgenen klarede det op og tillod dem at see sig om. De saae da, at de løb i en bred Kanal, eller Fjord, hvis modsvarende Strandbred var omtrent syv Mile borte fra dem, og bestod enten af et betydeligt Stykke Land eller af en Samling af Der, der dannede adskillige Kanaler, der alle løb mod Vesten ud i det store Verdens Hav. Den sidste Formodning syntes mig den sandsynligste, og jeg gav derfor den vidstebrige Land Navn af Kong Georg den Tredies Arkipelag.

kanal løb de mod Sønden; i hiin store kanal var Floden bestandig kommen fra Sønden af, og viste tydelig at denne Kanal ogsaa mod Sønden maatte staae i Forbindelse med Havet. Nu Veirliget syntes at begunstige denne Undersøgelse, saa forsømte de ingen Leilighed og fortsatte deres Reise langs med den østlige Strand, som løber mod Sydøst og er indskaaet i mange Bugter og Krumninger.

En af disse Bugter vare mange Indfødte samlede med deres Kanoer, og den almindelige fiendtlige Stemning, som vore Folk havde set hos Indbyggerne i disse Egne, tvang dem til at være aarbaagne over deres Sikkerhed. Mr. Whidby befalede derfor at afskyde alle Flintestykker, fordi nogle allerede i flere Dage havde været i den Luft og let kunde være bleve fugtige. Dette bragte fort derpaa et temmelig lige Antal Skud fra de Vildes Side. Men saasnart de hørte deene lode sig see, roede Kanoerne hurtig bort, og kom dem snart af Sigte. Paa begge Sider af Indløbet i denne Haubugt vare adskillige nye Huse oprettede, og for første Gang saa man dem i denne Egn af det nordøstlige Amerika nogle af dem byggede af dyrtæget Land, paa hvilke der vorte en del, der lignede Lobak, der, som vi siden erfarede, ikke er usædvanlig hos Indbyggerne paa den østlige Kyst af North Carolines Der, og dyrkes temmelig

almindelig. Da Baadene kom tilbage lode de sig som vilde sig atter see, og deres Anfører gjorde alle ordlig haande Legn til fredelig Sindelag. Da man kreds. svarede dette med lignende Legn, sendte han dem for ure Mand i en rød Kjole og blaae Matroer, for hux. for at indbyde vore Folk til at gaae forde, Land, men Herr Whidby fandt ikke for godt hentes i imodtage Indbydelsen, men gav dem kun at f. ind, s. staae, at han anskede Giff, hvorpaa den urenes Fi Mand dog ikke uden al Betænkning sprang ud i F. i Baaden og sendte Kanoen bort, for at bes. mod en. det forlangte. am man

Folkene i samme kom snart tilbage med n. lighed m. le smaae Sild, og da man belønnede dem re. ure udar. lig derfor, saa udbredte Efterretningen sig fr. ue. over den hele Stamme, og inden saa Wi. Af d. ter vare Baadene omringede af mere, end ge Kyst. Vilde i deres Kanoer, der alle, som det syn. de nylt. kom for at handle. Denne Mængde var ind. ed nogl. lertid til Besvær, og da Herr Whidby bes. ff. Af. de Anføreren dette, holdt han en kort. Artikl. til Folket, hvorpaa de alle trak sig tilbage. udeels f. Strandbredden. Anføreren fulgte strax efter. retrække. sendte en rigelig Forraad til Baadene, for. det, G. fen de bleve anseelig betalte, og Herr Wh. og Je. fortsatte atter sin Reise.

Omtrent ti Mile fra Parkers, Odden fra Odde. Mod man et Stykke Land, der strakte sig ud i. gte Na.

bage lode som man kaldte Samuels-Odden; den er den
 r gjorde af en nordlige Ende af en Bugt, som fik Navn af
 Da man kom i Hoods Bay. Her traf man atter nogle Kanoer af
 endte han den forhen omtalte Stamme, der blot vare kom-
 aae Matrøerne, for at handle, og som visse i alt hvad de
 til at gaae gjorde, megen Godmodighed og Ærlighed. De
 re for godt syntes langt hellere at ville sælge deres Scooter-
 m kun at se ind, som de havde en stor Mængde af, end
 epaa den udsæres Fisk. Af de første kastede de endog mange
 ng sprang ned i Baadene, og tog med Taknemmelighed
 for at besommod enhver Smaating af Klæder, eller andet,
 om man gav dem. Deres Kanoer havde megen
 ighed med dem fra Nutka, dog vare de næst-
 re udarbejdede og bekvemmere indrettede, end
 ue.

tilbage med n Af disse Folk fik man at vide, at den vest-
 anede dem rige Kyst bestaaer af adskillige Der, mellem hvil-
 ingen sig se de nylig vare løbne, og havde drevet Handel
 en faa Wit de nogle Skibe i en Havn ved den yderste
 mere, end og nogle Skibe i en Havn ved den yderste
 som det synted nogle Skibe i en Havn ved den yderste
 ngde var ind og nogle Skibe i en Havn ved den yderste
 Whidby bet og nogle Skibe i en Havn ved den yderste
 en kort og Artikler, som vi saae hos dem, og som me-
 f sig tilbage deels bestod i Klæder, af hvilke de syntes at
 te strax efter retrække uldne Kjoler og Skibsbuxer for alt
 adene, for det, Gebærer og Munition undtagen. Kob-
 g Herr Wh og Jern agtede de ikke stort.

Mod Aften kom vore Reifende til en an-
 ers, Odden for Odde paa 57 Gr. 13' Brede, hvor de til-
 e sig ud i gamle Ratten, og horte meget tydelig Havets
 Bruslen

Brusen mod Sønden. Den følgende Dag forde, tretten Mile derfra, atter til en Odde hvilkens de tydelig kunde see ud over Havet. Den østlige Strandbred bestod her af steile og høje Klipper, mellem hvilke der dog syntes at ligge et temmelig frugtbart Stykke Land, paa hvilket der voxte meget betydelig store Træer, meest Granne og Fyrreslægten. Nogle holdt tre tyve Fod i Omkreds. Den yderste Odde er man Navnet Gardiners Odde, den ligger paa 57 Gr. 1' Brede og paa 225 Gr. 39' Længde. Den danner ogsaa Indlobet til en betydelig Fjord der løber mod Nordost. Denne løb de omtrent ti Mile opad langs med den nordøstlige Strandbred og tilbragte Natten paa en Odde, som kaldte Townsheds Odde.

Den tre og tyvende om Morgenen var det Veiret tykt og taagefuldt, dog kunde de see saameget om sig at de bleve vaere, at den liggende Egn var alt for meget gjennemskåret af Vand, til at det kunde være dem muligt at undersøge den til Forhjerget Decision, og den til deres Fraværelse bestemte Tid allerede var udløbet, og de befandt sig i en Afstand af (engelske) Mile fra Skibene. Herr Whidby sluttede derfor, uden videre Forhaling at vende tilbage til Cross-Sund.

Og denne Beslutning satte de strax i Udførelse. Men Strømmen, som drev dem

til den vestlige Strandbred forsinkede meget deres Reise. Efter en Fraværelse af sexten Dage naaede de atter Skibene, efterat de havde seilet en Strækning af mere end fem hundrede Mile.

Titende Afsnit.

Reise langs med den yderste Kyst af Kong Georg den Tredies Arkipelag. — Ankomst i Havens Conclusion. — To Baadreiser — Ende paa Undersøgelserne af den nordvestlige Kyst af Amerika.

Følge vor Hensigt at undersøge den yderste Kyst af Kong Georg den Tredies Arkipelag løb den ni og tyvende Julii i Dagbrækningen vi re mod Sonden. Eno Samle fra Forbjergget kom fandt vi et andet Forbjerg, som vi kaldte Cap Eduard, foran hvilket nogle smaae Klipper og Skjær laae. Kysterne i disse Egne vare meget sammenhengende og havde mange Nabninger ind i Landet, der dog synes at vare hoist usikre medelst de mange Klipper og Skjær, som vare foran. To Mile Norden for Cap Eduard sae vi en lignende Nabning, som var friere end de andre, og som jeg af dens Beliggenhed slutte, ansaae for at vare Portlofs Havn. Cap Eduard trækker Kysten sig meget mod Osten

Østen og danner en mærkværdig Nabning, som Capitain Coof kaldte De Bugten og formodede at den skilte det Land, hvorpaa Edgekumbs Bjergget ligger fra den omliggende Egn. Den sydlige Odde af denne Bugt kaldte jeg Amalias Odde, derfra er der endnu sexten Mile til Edgekumbs Forbjerg og mellem begge er en Nabning som havde Udseende af en god Havn, og som jeg kaldte Havnen Maria (Port Mary).

Edgekumbssbjergget ligger paa 57 Gr. 2' Brede og 224 Gr. 25½' Længde. Vi havde klar Veir, medens vi vare i Nærheden af samme der skaffede os frie Udsigt over Egnen og lod os bemærke, at dette Bjerg er i Sammenligning med adskillige andre, som vi havde seet fra denne Kyst, af temmelig ubetydelig Høide.

Forbjergget Edgekumbe danner den nordvestlige Odde af en anseelig Nabning, der deler sig i flere Arme, og som Herr Dixon har kaldt Norfolk Sund. Odde, som ligger lige overfor sytten Mile derfra i Sydøst, kaldte jeg Woodhouseodden.

Veiret havde siden vor Afreise fra Cap Erard for det meste været mørkt og taaget, der gjorde os de at vi ofte ikke saae Kysten, og skjønt jeg formode, at dens Direktion i Almindelighed ikke undgik vor Opmærksomhed, saa er det dog ganske muligt at der hist, eller her var en, eller anden liden Bugt, eller Havn, som vi ikke blev

slabning, som haer, og som vi derfor heller ikke have anmærket, da Tidens Korthed ikke tillod os at note længe.

Den en og tredivte mod Middag befandt vi os ligeover for den yderste sydlige Ende af Arkipelaget, der strækker sig nogle Mile længere mod Sonden, end det efter Herr Whidbys Jagttagelser er angivet. Efter vore Observationer ligger Enden af samme paa 56 Gr. 10' Brede og 225 Gr. 37½' Længde. Her danner det et mærkværdigt Korbjerg, der ender sig i en hoi, steil og nøgen Klippe, ved hvilken der ligger en anden rund, hoi og fra alle Sider utilgængelig Klippe. Landtungen bliver ogsaa her en meget smal Strimmel, da den østlige Strandbred pludselig trækker sig mod Norden. Capitain Colnett saae paa sin Handelsreise denne Landtunge og kaldte den Cap Dumman, og Bugten mellem den og Cap Decision kaldte han Christiansfund.

Vor Formodning at finde en Havn i disse Egne blev snart stadfæstet. Ved den østlige Strandbred af Arkipelaget opdagede vi en Bugt mod Sydvest og her lod vi vore Ankere falde en halv Mil ind i Havnen. Saasnart dette var skeet, roede jeg ledsaget af Herr Whidby og Johnstone til Indløbet af Havnen, for der var en, eller fra med desto større Rigtighed at udfaste en Plan til to forskjellige Expeditioner, der om muligt

lige skulde forene de Observationer, vi have gjort de to foregaaende Aar.

Dette syntes just ikke at være saa saare uanskeligt endda, eftersom vi havde to bestemte Punkter for os, der begaae laae inden for vor Synskreds. Den ene var Korbiernet Decision, hvor vore Undersøgelser over Kysten af det faste Land i Njor bleve endte, og den anden Gardinnersodden, hvorfra Herr Whidby vendte tilbage paa sit sidste Tog fra Cross-Sund. Herr Whidby fik Anvisning at begynde sine Undersøgelser fra huij Odde af, medens Herr Johnstons skulde begaae sig til Korbierget Decision og derefter fra fortsætte sine Undersøgelser langs med den østlige Strandbred af Sundet Nord esier, indtil begge Partier stode sammen, eller ved Breved som enhver af dem skulde lægge paa Steder, som faldt i Vinene, bleve underrettede om; hvorledes de fremdeles havde at forholde sig, og hvorvidt enhver var kommen i sin Undersøgelser.

Det Rum, som nu skulde undersøges indholdt omtrent en Grad i Bredden og jeg haabede, hvis Veiret blev nogenledes taaleligt, at en Ugen vilde være tilstrækkelig til dette Arbeide. Men for at ikke Mangel paa Levnetsmidler skulde hindre dem i deres Operationer, bleve de forsynede dermed paa fjorten Dage. De to store Baade fra Discovery skulde løbe ud under Herr Whidbys og Herr Swaines Ansørelse og det store

se B
Baad
Barre
de de
tidlig.
I
temme
tillige
ikke va
eller at
de Tid
Disse
Løvsvar
le i to
merna
saldede
gerne b
le Cvs
frisknin
D
anderlig
tende B
Omsta
F
stormer
ikke til
ner.
imod r
haabet

se Fartoi Chatam havde, tilligemed en mindre Baad fra Discovery under Herr Johnstone og Barrie. I Folge denne Anordning tiltraadte de deres Reise den anden August om Morgenei tidlig.

Det Sted, hvor vi nu befandt os var vel temmelig beqvemt for alle vore Hensigter, men tillige saa yderst ensomt, at der i den hele Egn ikke var det mindste Spor at see af Indbyggere, eller af Fremmedes Besøg. Vi havde altsaa haabe Tid og Roe til at besørge vore Forretninger. Disse bestode fornemmelig i at istandsætte vort Loppark og vore Seil, der gav os nok at bestille i to Dage. Desforuden bestiaftigede nogle Tommermænd sig med at kalfatre Skibet, og andre sældede Træer til Stænger og Bræder. Bryggerne bryggede Pilsning og dette, tilligemed nogle Svvin og Hellekyndere vare de eneste Forfriskninger, som Stedet forskaffede.

De fem følgende Dage havde vi svage foranderlige Vinde og megen Regn, men den ottende blev Veiret klart og jeg benyttede denne Omstændighed til at undersøge Havnen.

Fra den niende til den trettende var Veiret stormende og foranderligt med megen Regn, der ikke tillod os at gjøre astronomiske Observationer. Andre vigtigere Gjenstander begyndte derimod nu at bestaae sig. Jeg havde bestemt haabet at alt, hvad der endnu udfordredes, for at

at fuldende vore Undersøgelse over Kysterne, kunde fuldfommen være udrettet i en Uge, og nu skrev vi den femtende, uden at vi havde nogen Efterretning fra vore med Bængsel ventede Baade. Den vinnlige Uvished, som var en Folge heraf, bragte alle de betænkelige Omstændigheder tilbage i min Erindring, som kunde ramme vore Folk paa et saadant Sted i Baade, og naar jeg tænkte paa de Wildes forræderiske Adfærd mod Herr Whidby paa hans Reise fra Cross-Cund, skjalvede jeg for mine Folks Sikkerhed og hver Time, som gik, forogede min Bekymring. Indbyggernes Charakter, der af Naturen ere listige, forslagne og gjerrige g'ør dem frygtelige, og skjønt de ikke besidde Mod, saa er dog deres Frygt for vore Baaben uendelig formindsket ved Koffardieslibenes uforsvarlige Opførsel, der forsynede dem med Skydegeværer og lærte dem Brugen af samme, og de ere i deres store Haanoer os saa temmelig vogne, at de i stort Antal gjerne kunne være frygtelig i det mindste for Baade.

Min fornemste Trost i disse Omstændigheder var den ubegrændsede Tillid, som jeg kunde sætte til mine Officerers prøvede Klogskab og Virksomhed og til mine Folks villige Lydighed. Dette beroligede mig paa en vis Maade ved den faste Overbeviisning, at de ikke vilde lade det mangle paa al mulig Forsigtighed, for at fore-

komme

komme
dig
ge
Y
ogsaa
jeg
Afreise
anden
qven
hed
lig
egn
fi
i
bragte
sig
bragt
U
m
end
Mars
frembr
de
kan
udstaae
F
Kølelse
mellem
saa
de
uds
komme

komme og afvende Faren og ligesaa lidt paa modig Stræben efter at udvikle sig af uundgaaelige Forlegenheder.

I den beroligende Forventning, at Udsaldet ogsaa denne Gang vilde belønne vor Tillid, gav jeg Befaling at sætte Alting i Beredskab til vor Afreise og lod ogsaa Skibene bringe over til den anden Side af Havnen, hvor Udlobet var beqvemmere. Her ventede vi i den yindligste Uvisshed lige til den nittende, da vi midt i et heftigt Vognstøl havde den ubeskrivelige Glæde, at see fire Baade komme lobende Norden fra ind i Havnen. De naaede snart Skibene og medbragte den glade Efterretning, at de alle befandt sig vel, og at deres Fotetagende lykkelig var bragt til Ende.

At have bragt et Arbejde til Ende, hvis ualmindelige Beskaffenhed langt snarere beskrives end beskrives, og som havde udfordret tre lange Mars uafbrudte Anstrængelse, maatte nødvendig frembringe i vor liden Cirkel en Høielse af Glæde og Tilfredshed, om hvis Inderlighed kun den kan gjøre sig et levende Begreb, som selv har udstaaet lignende Farer og Besværligheder.

For at vedligeholde og forhøie denne glade Høielse blev en rigelig Portion Grog uddeelt mellem Mandskabet paa begge Skibene, der med saa utrættelig Taalmodighed og Munterhed havde udstaaet og overvundet saa store Vanskeligheder,

der, for ret med Glæde at høitideligholde denne Dag, og et tre Gange gjentaget Hurraraab viiste, hvor almindelig Glæden var over at vi atter vare samlede igien, og at vi nu saae Enden paa vore Besørligheder.

Vi havde nu ingen Grund til at dvæle læn- gere i denne Havn, som vi kaldte Fuldbend- lens Havn (Port Conclusion). Imidlertid nødte det stemme Veir os dog til at opholde os til den to og tyvende. Men inden jeg fortsæ- ter Fortællingen om vore Tilbragelser, vil jeg fortælle anfore, hvad der mødte Vaadene paa deres Reise.

Efterretning om Vaadenes Tog.

I Folge sin Forholdsordre begav Herr Wbids by sig til det samme Sted, hvor han havde endt sine forrige Undersøgelser. Her kom han om Middagen den tredie, i det han bestandig holdt sig tæt til den væslige Strandbred, indtil han befandt sig ligeover for den mod Osten løbende Arm. Veiret var paa denne Tid saa mørkt og vaadt, at de kun havde en høist usfuldkommen Udagt over Bugten ligeover for dem. Desuagt- tet fortsatte de deres Reise langs med den væs- lige Strandbred, indtil de naaede en høi steil Klippe, der gik ud i Søen, som jeg kaldte Re- peansodden, og som ligger paa 57 Gr. 10' Bre- de og 226 Gr. 6' Længde.

holde denne
Hurraraab
er at vi at
faae Enden

doelse lan-
alden del.
Imidlertid
opholde og
jeg fortsæt-
ter, vil jeg
haadene paa

8 Tog.

Herr Wid-
harde endt
om han om
sandig holdt
indeil han
sten løbende
a mørkt og
fuldkommen

DeNuag-
ed den vest-
en høi steil
kaldte Ne-
Br. 10' Bre-

Fra

Fra denne Odde af løber Kysten mere mod
Norden, men Veiret var saa mørkt og taaget,
at de fortsatte deres Reise næsten ganske i Mør-
ke indeil de naaede en anden Odde, som fik
Navn af Puyhsodden. Herfra kunde de tem-
melig indelig overskue den hele Kanal, og fandt
at det var en bred Arm af Søen, i hvilken der
næsten paa alle Kanter laae Der, Skjær og
Klipper. Noget længere hen danner Odden Sam-
lier den sydligste Ende af en mod Sydvest løben-
de Arm af Søen, hvis ligeover for liggende
Odde fik Navn af Hughes Landtunge, der ligger
sem Mile fra den første.

Paa hiin Side af Hughes den syntes en
anden vidtloftig Arm at løbe mod Norden, dog
ode de det for det første beroe med at undersøge
den nærmest liggende Kanal. Denne Kanal kald-
te man Seymours Kanal; den strækker sig til
7 Gr. 51' Brede, hvor den endes med en Bæk
af sødt Vand. Dens Brede ved Indløbet ud-
løber omtrent to til tre Mile og bliver længer
ppe endnu bredere.

Herpaa undersøgte de den anden Kanal un-
der bestandig Regnveir, den løb længere mod
Vesten, end de i Begyndelsen havde troet og var
den parallel med Seymours Kanal, saa at begge
an skiltes ad ved en smal Strimmel Land, som
ligger derimellem. Den ligeover for liggende,
der nordvestlige Kyst af denne nordlige Arm,
bestod

bestod af en sammenhængende Række af uhyre
steile og nøgne Bjerge, der vare bedækkede med
Snee og Is.

Vore Rejsende løb langs med den sydvest-
lige Strandbred til en Odde, som jeg kaldte
Point Ardin, hvor denne Kanal delte sig i tre
forskjellige Kanaler. Herr Whidby fortsatte sin
Reise i den bredeste og veltligste af disse Nabn-
ger, der løb mod Nordvest, og gjenfandt snart
en i samlet liggende Ø og to af de Vildes Land-
byer, der ligge paa to Odder ligeover for hin-
anden, og saae, at han var paa det samme
Sted, hvorfra Indbyggernes fjendtlige Opførelse
fordrev ham paa hans Reise fra Cross-Cum-
og som han havde kaldet Point Retreat, eller
Lilbagegangs-Pynten.

Han fandt nu at han havde faret vild
den Mening, han den Gang var i, at den
Aarm endtes der i Nærheden, da den aabent
hænger sammen med hin, som vi den Gang
i mod Sønden, hvorved vi tillige erfarede,
det Land, som ligger derimellem, og som de
Gang troede at være Kysten af det faste Land
var en stor Ø, som man gav Navn af U-
ralitetsoen.

Indbyggerne i denne Egn lode sig atter
og forfulgte vore Baade, som forhen med man-
støre og smaae Kanøer, hvilket nødte vore
til at flyde et Græbr af over Hovedet.

den
ning
følge
have t
N
omseile
Omkred
mange
falder a
med en
det mee
bredden
grandsk
der løber
Iisbjerge
vig S
mange
endes u
Fra
eres Ti
en af d
Point Ar
vor de f
med den
ret, og
om er o
Rise bred
er. Nu
m løber

dent, men ikke heller dette havde anden Virkning, end at de bleve endnu hidsigere i at forfølge, indtil et andet Skud, der sandsynlig maat have truffet, drev dem paa Flugt.

Admiralitetssøen, som man nu ganske havde omseilet, holder omtrent tredsindstyve Mile i Omkreds. Den er af middelmaadig Hoide, har mange bekvemme Biger og Bugte, i hvilke der falder adskillige Bække sødt Vand og er bedækket med en tyk og uigjennemrængelig Skov, for det mæeste af Gran og Kyr, da derimod Strandbredden af det faste Land ligeover for, er begrænset af en lang Række af høie Fjeldsberg, der løber Endost for Bjerget Fairweather. Disse Fjeldsberg løbe stejle i Veiret, ere bedækkede med evig Sne og Siderne ere gennemskaarne med mange høje Søalg og Klæfter, hvori der atter findes uhyre Fjeldsmasser høit optraandede.

Fra Point Retreat tiltraadte vore Vaaderees Tilbagereise og fandt nu, at den anden af de tre Arme, i hvilke Kanalen ved Point Ardin skiller sig, forenes ved hin Odde, hvor de havde seet en af de Vildes Landsbyer, med den vestligste, som vore Reisende havde besøgt, og der indstutter den en betydelig De, som er omtrent tyve Mile lang og i Midten sex Mile bred, men bliver smalere mod begge Ender. Nu undersøgte de ogsaa den tredie Arm, som løber i Nordost. Her fandt de en Rængde

Dribliis, der meget forsinkede deres Rejs, og den idelige Snée og Slud forarsagede dem ligeledes mange Besværligheder. Fra Indløbet af paa 58 Gr. 11' Brede løber denne Arven endnu tretten Mile, hvor Kysterne udvide sig mod Østen og Vesten og danne et Bassin, der er omtrent en Mil bredt og to Mile langt. En fast Jisfloer strakte sig fra Strandbredden et betydeligt Stykke, og den omliggende Egn bestod af en Fortsættelse af hiin uhyre Bjergstrækning, der allevegne begrændsede det faste Land, og som var hist og her adskilt ved uhyre Klæfter, af hvilke frygtelige Jisstykker naaede lige til Strandbredden og fremstillede for Diet det fæleste Syn, som den meest levende Indbildningskraft kan tænke sig. Floden steg i disse Egne til den meget betydelige Høide af ikke mindre, end atten Fod.

Undersøgelsen af dette Bassin beskæftigede vore Folk lige til mod Middag den ellevte, da de atter fortsatte deres Tilbagereseise paa den samme Canal, de vare komne paa, som stikker Admiralitetssken fra det faste Land, og som fik Navn af Stephans Kanal. Deres Reise gik endnu langs med den østlige Strandbred ved Siden af det faste Land, og her fandt de nogle bekvemere Havne og Bugter, af hvilke de fornemst fik Navn af Port Snettisham og Holckam Bay. Den østlige Odde ved Indløbet til Stephans Kanal fik Navn af Windhams Odde, og her

vare de
som de
H
Bugter,
Der og
sig, la
t, der
et For
stlig, o
Da
at vi
herr W
te vilde
de C
derfor
ed den
m.
Fra
Mile
som
de af
mere
en Egn,
nd mell
dden.
ergene
gt ud o
Top,
at vo
vare

Reis, og
 de dem li
 a Indløbet
 Armen end
 ide sig mod
 sin, der er
 langt. En
 dbredde
 Egn besid
 rgtrækning
 and, og som
 Kloster, af
 e til Strand
 fæleste Syn
 kraft kan ka
 l den mege
 d atten Fod
 beskæftigede
 n elleste, de
 eise paa der
 , som stille
 og som fik
 es Reise gi
 ed ved Eide
 ogle beqvem
 de fornemst
 dolksam Bay
 til Stephan
 den, og her
 vare

pare de atter i den vidtloftige Deel af Armen,
 som de ved Odden Gambier kunde oversee.

Herfra løb de forbi adskillige Odder og
 Rønger, foran hvilke der høit og her laae smaae
 Øer og Skjær, til de kom til en meget mærkbar
 Bugt, lav og langt ud i Søen løbende Landtun-
 g, der laae paa 57 Gr. 11', og som blev kaldt
 Fjorberget Kanshaw. Herfra løb en vidt-
 løftig, otte Mil bred Kanal til Ost og Sydost.

Da Undersøgelserne i denne Egn saae ud
 at ville blive vidtloftige nok, saa frygtede
 Herr Whidby meget, at al hans Anstrængelse
 vilde være tilstrækkelig til at undersøge den
 hele Strækning paa deres Reise, han skyndte
 sig derfor saa meget muligt med at løbe langs
 med den nordlige Strandbred af denne nye
 Arm.

Fra Fjorberget Kanshaw løber Kysten fer-
 t Mile mod Sydost til en lav smal Jordtun-
 g, som fik Navn af Vandeputodden. Paa hiit
 Side af denne blev Armen smallere og drejede
 mere mod Sønden. Den sytende vare de
 i Egn, hvor der laae en smal Strimmel fladt
 og mellem de høie lodrette Klipper og Strand-
 odden. Nogle Mile længere hen stode atter
 Bergene tæt ved Vandet, og et af dem ragede
 høit ud over dets Fod og dets uhyre fremragen-
 de Top, der var belæst med Is og Sne, som
 at valse paa den uforholdsmæssige Grund-

bold, medens den høie Top dannede en frygtelig
hvelvet Gjennemfart.

Kort efterat de havde løbet forbi dette mar-
værdige Forbjerg, syntes denne Arm af Søen,
hvilken de løb, at endes i den aabne See. De
fra den sydosflige Viig løb der en Bæk med in-
get klart Vand ud i Søen; men den syntes ik-
ke at være seilbar, hvorfor ogsaa Herr Whidby
de videre, for ikke at spille Tid paa unyttige
Undersøggelser. Thi da de nu havde været læn-
gere borte, end deres Mundforraad tillod,
vare over hundrede Mile borte fra Ekibær,
holdt han det for det raadeligste at vende
bage saa hurtigt, som muligt, langs med den
sydlige Strandbred, for at vinde desto mere
til at undersøge den endnu ubekjendte Deel
af Kysten.

Siden efter fik vi at vide af Herr Bro-
Befalingsmanden paa Factal, at den nye omt-
værende Bæk er seilbar for Kanoer og smaae Baade,
at den hænger sammen med andre Fjærdane
som Herr Johnstone i August 1793 forgjæ-
vligt forsøgte at løbe ind i. Formedelt denne
Gjennemfart finder der en indenlandsk Seilbads
for Baade og Kanoer, fra den sydligste Ende
af Admiralitets Kanalen paa 47 Gr. 3' Br.
og 237 Gr. 34' Længde til den yderste Ende
af Lynns Kanal paa 59 Gr. 12' Brede og
Gr. 34' Længde. Af denne Efterretning ind-

de en frygtelig
 rbi dette mar
 rm af Eoen,
 one See. Su
 Bak med m
 den syntes it
 Herr Whidby i
 id paa unytti
 havde været la
 raad tilod,
 e fra Ekiben
 ste at vende t
 , langs med d
 e desto mere
 bekjendte Deel

ogfaa, at vi havde feilet i vor Formodning
 forrige Aar, at Cap Decifion er et paa det faste
 Land liggende Forbjerg, da det ved Opdagelsen
 af hiint farsle Farvand, befindes at være flit
 fra det faste Land.

Herr Whidby gjør den Bemærkning, at
 han paa alle sine Reifer, deels i Prinz Williams
 Sund og Cross Sund, deels paa denne hans
 ofte Undersøgelses Reise ikke har fundet paa
 nogen af Verne betydelige Jisbjerge. Alle de, han
 havde feet, var i Klasterne og Dalene mellem
 hin sammenhengende og ofte omtalte Bjergkjæ
 de, der fra Cooksfjorden lige til denne Egn,
 alle vegne, kjont i forskjellig Grafland fra Strande
 bredden, begrænder Kysten. Videre lagde han
 Mærke til, at alle Her og Samlinger af Her,
 an vare af maadelig Hvide i Sammenligning
 med hine umaadelige Bjerge paa det faste Land,
 der løb mod Sydost, hvorimod den vestlige
 Strandbred af Kanalen var af middelmaadig
 Hvide og bedækket med en Skov af høie Gran
 træer.

1793 forgjæ
 pelft denne Sj
 offt Seillads
 den sydligste
 47 Gr. 3' Br
 den yderste
 2' Brede og
 terretning ind

Da Veiret den sextende var klart og beha
 ligt, besluttede Herr Whidby at benytte Leiligh
 den til at tørre deres Klæder, sætte Gebæhrer
 i Stand og fuldkommen rensé Baadene, som
 var hoist nødvendig. Til den Ende landede
 paa et meget beqvemt Sted, hvor sexten
 afte Indianere med Koner og Børn kom til
 dem.

hem, inden de endnu vare særdige med deres Forretning. Disse Kolds Opførelse var i Begyndelsen meget venstabelig, men fik snart et sordægtigt Udseende, da Qvinderne og Børnene traadte sig tilbage ind i Skovene og Mændene bandt deres Dolke om Haanden. For at forebygge alle ubehagelige Optrin, gik Herr Whidby ombord med sine Kold og fortsatte sin Reise langs med den sydøstlige Strandbred, Indtil de naaede en fremragende Odde af Landet, som de havde seet fra Vandeput. Her steg de i Land, for at spise til Middag, men det varede ikke længe, før de Wilde atter lode sig see. For at drive dem bort, skød man over dem, men det var nødvendigt at gjentage dette, inden de vilde tage Flugten, og Herr Whidby befalede sine Kold at stynde sig med deres Maaltid, da han endnu ikke troede sig sikker for deres Angreb. Denne Forsigtighed var heller ikke overflødig; thi neppe havde de stædt fra Land, før et Antal bevæbnede Wilde kom frem af Skovene, netop paa det Sted, hvor de havde været.

Denne de Wildes haardnakne Forfølgelse opvakte vore Kolds hele Opmærksomhed, dog pludselig fik en anden og behageligere Beskæftigelse, da Baadene under Herr Johnstones Anførelse stædt til dem.

Den

Denne Forstærkning bragte Indianerne til at tage Flugten en og hver. Man fik nu at vide, at Herr Johnstone havde fuldendet Undersøgelserne over Kysterne fra Cap Decision indtil dette Sted. Ved denne Leilighed bemærker Herr Whidby, at det er umuligt for noget Sprog at udtrykke den Glæde, som lysede af hvert Ansigt ved Overbeviisningen om, at Djemedet for deres Reise nu var opnaaet.

Tidlig om Morgenen den syttende reiste nu begge Partier videre, for at naae Havnen Conclusion og seilede den samme Dag, da Vinden var gunstig, et betydeligt Stykke.

I det Fald at begge Partier stødte sammen, hvorved Undersøgelsen af den nordvestlige Kyst af Amerika blev bragt til Ende, havde jeg givet Herr Whidby Anviisning at tage i Besiddelse, i Kongen af Storbritanniens Navn, det hele faste Land fra Ny-Georgien til Cap Spencer, og alle de Her, som vi havde opdaget i disse Egne.

Dette skeete da nu, saasnart Selskabet laandede, for at spise til Middag, Fahnerne bleve udfaldne, Mandskabet maatte træde under Bevær og man tog Landet i Besiddelse under en trefoldig Salve af alle store og smaae Geværer med de sædvanlige Ceremonier, hvorpaa der blev udeelt en dobbelt Portion Brog til Mandskabet Baadene, for at drikke deres Konges Sundhed.

Da

Da begge Partiers lykkelige Forening indtraf netop paa Hans Kongelige Hoiheds Prinz Frederiks, Hertugen af Yorks Fødselsdag, saa blev Sundet, hvor de stødte sammen, beæret med Navnet: Prinz Frederiks Sund, og den omliggende Egn Nordvest for Ny-Cornwallis indtil Cross-Sundet fik Navn af Ny-Norfolk.

Baadene forsatte nu deres Reise indtil de naaede Havnen Conclusion.

Endnu staaer tilbage at give en kort Underretning, om Herr Johnstones Reise. Hans Undersøgelse begyndte ved Fjorden Decision-Kysten løb herfra mod Nordvest til en temmelig betydelig Havn, som blev kaldet Matinesbury og som ligger paa 56 Gr. 17½ Brede og 23 Gr. 28' Længde. Nogle Wile længere mod Norden fandt de en vidtloftig Baa, besaaet med utallige Der og Fjær og med mange Nabniger, der i alle Direktioner gik ind i Landet, hvorefter Undersøgelse tog megen Tid.

Om Aftenen den sjette naaede de den nordvestlige Indløbs-Øde til dette Sund, som fik Navn af Pynten Ellis. Denne Landtunge er ligeledes den sydostligste Øde af en anden smalle Baa, omtrent ti Mile lang Arm af Egen, der ligesom hin Bugt havde mange Der og Klipper, længere hen kom de til Pynten Kingmil, som er den sydligste Ende af den vidtloftige Baa, som Herr Whidby havde befaret mod Nordost.

rening ind
 heds Pring
 Isdag, saa
 en, bearede
 nd, og den
 Cornwallis
 Norfolk.

Sex Mile længere hen danner Cornwallisodden
 den yderste Deel af en mod Sydost løbende Arm
 af Soen. Mellem begge de sidstnævnte Odder
 af Landet finder man to Haubugter, der inde-
 holde ligesom den hele Kyst, en Mængde Der,
 Klipper og Skjær.

Denne Deel af Kysten gav Herr Johnstone
 Hof at bestille indtil den tiende, paa hvilken Dag
 begge Parter styrede ind i den sydostlige Arm,
 som har Navn af Port Camden. Den sydlige
 Strandbred var temmelig fri for Klipper og
 Skjær, men desto rigeliære vare de nordvestlige
 Kyster begavede dermed, hvilket gjorde Idet i
 Malinesbury'stseste Waade farligt at nærme sig Kysten. En-
 rede og 22 den af denne Fjord er to Mile inden for den
 længere mod
 bste Bugt, som disse to Arme af Soen danne,
 besaaet med
 vilke v. undersøgte den siette og syvende. Saa
 unge Nabn
 angfom gik deres Undersøgelser for sig i denne,
 Landet, hv
 aa udstykkede Deel af Kysten.

Ved Enden af denne Fjord fandt de en li-
 den Landsby, der indeholdt fyrgetyve til halv-
 trediehundstyve Mennesker, og da man allerede
 havde seet adskillige af dem i den sydligere Fjord,
 troede Herr Johnstone at begge maatte staae
 i en Forbindelse, der var undgaaet deres Op-
 merkksomhed. Men denne Formodning blev snart
 jendrevet af de Wilde, der tog deres Kanøer og
 begede mod een i Sønden liggende Dal, og gav
 dem ved umiskjendelige Tegn at forstaae, at de
 have

havde haaret deres Kanoer ober den lille Land-
 tunge. Den følgende Morgen løb vore Kolf ind
 i en anden Arm af dette vidløftige Farvand
 der først strakte sig mod Sydost og løb derpaa
 med mange Krumninger mod Sonden. Dette
 Vand var saa smalt og fladt, og saa utilgjengelig
 lig for alle Fartøier undtagen for Baade og Kan-
 noer, at man ikke vilde have spildt videre Tid
 paa at undersøge det, hvis man ikke havde lagt
 Mærke til, at Floden i denne Egn løb i en an-
 den Retning, end ved Indløbet. Denne Om-
 stændighed lod dem formode, at denne Arm af
 Eæen stod i Forbindelse med den, som Her-
 Whidby undersøgte. Dersom det der imellem
 liggende Land var en Øe, saa blev Undersøge-
 sen derved meget lettet.

Dette Haab formaaede Herr Johnstone at
 fortsætte sin Reise, men i Stedet for at Kan-
 ten skulde løbe mod Osten, som man haabede
 og ønskede, trak den sig til Sydvest og stod
 i Forbindelse med en Bugt i den nordvestlige De-
 af Clarencens Stræde, som Herr Johnstone har
 de undersøgt i September 1794, men denne
 Gjennemfart blev den Gang ikke bekjendt, for-
 de utallige Der og Eskær i hiin Bugt gjorde
 den utilgjengelig for alle større Fartøier.

Nu saae de Rejsende fra denne Bugt den
 Havnen Protektion og de omliggende Egne meget
 tydelig, og efter at de havde anstillet de

horig

horige Observationer vendte de atter tilbage paa den samme Dei, de vare kounne.

Langs med Kysterne fandt de utallige smaae Der og Skjær, tillige saae de Leuninger af otte forladte Landsbyer, der alle vare anlagte paa Toppen af en eller anden utilgængelig Klippe, eller ved Kanden af en Afgrund, og alle vare de befæstede med Kunst, hvilket beviser, at de ofte vare udsatte for fiendtlige Angreb. Disse faste Steder bestod for det meeste af en stærk Forhoining af Bielker, der vare anlagte paa den hoieste Deel af Klippen og ragede saa langt ud over Euen, at de behærskede hele Straaningen. Kanden af denne Forhoining var omgivet med et Brystværn. I Nærheden af disse øde Steder fandt man mange Gravsteder, der vare meget nette og indholdte for det meeste fire til fem Liig, der laae ved Siden af hinanden. Mange af disse Mindesmærker vare sandsynlig meget gamle, og Tid efter anden omhyggelig istandsatte og forbedrede, hvoraf man kunde slutte, at selv Fienderne havde skaanet disse hellige Mindesmærker.

Hidtil havde vore Reifende endnu ikke seet nogle Indbyggere, men nu da de landede, for at spise til Middag i en Bugt, lod sig paa en gang adskillige Tee, der formodentlig havde skjult sig, da man ikke for var blevet dem vaer, deres Antal formeredes saa hurtig, at de snart bleve

bleve heibved hundrede, blandt hvilke der var en Befalingsmand og adskillige af hine Wilde, som man havde seet i ovenomtalte Stræde. Hvad end deres Hensigt maatte være, saa var dog deres Antal betydeligt i Herr Johnstones Bine, han gav dem derfor at forstaae, at de maatte holde sig i en større Afstand; men dette syntes de ikke at vilde gjøre, og vore Folk maatte gribe til Vaaben, for at forsvare deres Sikkerhed. Noget Flinteskud over deres Hoveder bragte dem til at trække sig tilbage, dog troede Herr Johnstone af deres fredelige Udfærd, skjønt de vare forsyuede med europæiske Vaaben, at slutte at deres Aarangenhed kun var en Folge af det Onske, at blive af med deres Otterskind, som de havde i stor Mængde, og kun Omsorg for sig og sine Folks Sikkerhed bragte ham til at drive dem paa Flugt.

De Wilde roede efter dem i deres Kanoer, og paa et friere Sted kom en af dem i Forveien. En Befalingsmand i denne, plukkede de hvide Kiedre af Rumpen paa en Orn og blæste dem i Luften, hvilket hos dem er Tegn paa Fred. Herr Johnstone lod nu Kanoen lægge hen til hans Vaad, hvorpaa Anføreren overleverede ham et Otterskind, som han rigelig blev belønnet for. Men da det imidlertid begyndte at blive mørkt, lod man ham vide, at Kanoerne ikke maatte følge Vaadene længere. Han vendte derfor til

bage

bage
roe b
stud c
nu læ
saa de
med f
Anker
meget
arbejde
D
Freder
Mavn
Eunde
pean l
den sex
deligt
gik om
deres
bred La
D
ellerede
by og
D
at Kyst
en Halk
tunge b
Land.
bringer

bage til sine Landsmænd, der dog blev ved at roe bag efter vore Folk, indtil et Par Glinter skud atter tvang dem til at vende tilbage.

Herr Johnstone saae sig nødt til at roe endnu længere, da Strandbredden var steil og høi saa de ikke kunde lande, de løb altsaa langs med Kysten indtil efter Midnat, da de fastede Anker ud, og udhvilede i deres Baade efter en meget uvisommelig Dag, da de havde maattet arbejde næsten fire og tyve Timer i Rød.

De befandt sig den følgende Morgen i Prins Frederiks Sund ved et Fjorbjerg, som de gav Navn af Cap Macartney; noget længere hen er Sundet næsten syv Mile bredt, hvor Odden Nepean ligger næsten ligeover for. Mod Aften den sextende August naaede de en Bugt, et betydeligt Stykke fra Fjorberget Macartney. Denne gik omtrent syv Mil ind i Landet, og i Folge deres Jagttogter var der en, omtrent to Mile bred Landtunge mellem den og Dunkans Kanalen.

Den syttende mod Aften havde de, som allerede er meldt, den Lykke at træffe Herr Whidby og hans Selskab.

Herr Johnstone bemærker i Almindelighed at Kysterne, som han nu havde undersøgt, er en Halvø, der formodentlig den sidst omtalte Landtunge hænger sammen mod Østen med det faste Land. Halvøen er af maadelig Høide og frembringer allebegne skjøne store Granneskove. Bugterne

terne vrinsede af Lax og Sottere, og da man for det meste fandt disse sidste ved Indløbene, saa er det at formode at Laxene og andre smaae Fiske tjene dem til Næring og lokke dem til disse Egne.

J sine Anmærkninger over Admiralitets-Øen anfører Herr Whidby følgende. Denne Ø syntes vel for det meste at bestaae af en Klippegrund, der kun er bedækket med en tynd Jordskorpe af halv forraadnede vegetabiliske Substantier, der dog ligesom hiin Halvø frembringer fortreffelige Skove. Paa sine to sidste Rejser havde han tydelig mærket, hvorledes Havet bortskyller Landet i disse Egne, da de flade Stykker Land fra Koden af Bjergene til Søen, end nu for kort siden maatte have været begroede med betydelige Skove, fordi Levningerne vel vare uddøde, men Forraadnelsen allevegne at see i forskjellige Grader, hvorhos det tydelig var at mærke, at de havde lidt mindst, som vare mindst udsatte for Virkningen af det salte Vand.

Da Veiret den attende atter blev godt, saa fik de derved Leilighed til paa deres Tilbagereise, at kaste et Blik paa det store, men meget afsplittede Land, mellem Fjorbjerget Omany og Cross Sund, gjennem hvilket der løber en Række høie med Sne bedækkede Bjerge, der dog hist og her ere adskilte, og derved bestyrker den Formodning,

da man
indsøbene,
tre smaae
n til disse

miralitetes.
Denne De
en Klippe-
ynd Jord-
liste Sub-

frembrin-
sidste Rei-
des Havet
flade Styk-
Een, end-
et begroede
ingerne vil
begue at see
belig var at
vare mindst
Baud.

o godt, saa
Eilbagerreise,
n meget ad-
Omany og
ber en Rab-
dog hist og
den Formod-
ning,

ing, at dette Land kun er en Samling af Der;
som jeg ogsaa derfor har kaldt: Kong Georgs
Køfveilag. Men Kanalen mellem det og Admi-
ralitetssøen kaldte jeg Chatams Stræde. Denne
Egn troer Herr Whidby er meget fordelagtig
for Odderfangsten, da man saae disse Dyr alle-
ene i utallig Mængde. Vi erfare da ogsaa
af Herr Brown, der efter os besøgte disse Eg-
e, at Sootterkindene her ere af fortrinlig
Kvalitet.

Hovedhensigten med denne Reise er ved den
noagtighed, hvormed den blev udført, fuldkom-
men opnaaet; og der er nu intet Spor af Sand-
hed i, at der skulde være en nordvestlig
Kortsejlsfart, eller blot et betydelig seilbart Far-
vand mellem det nordvestlige Hav og det Indre
Amerika.

Da Landet foran en stor Deel af Kysten var
adspjlettet, saa var den noagtigste Underso-
gelse nødvendig, men ikkeielden havde denne
undersøgets Beskaffenhed den gode Folge for os,
hvore Arbejder derved betydelig bleve lettede,
somsom vi løb igjennem smalle Kanaler, der af-
skilte betydelige Stykker Land, hvis Undersegelse
var unødvendig til vor Hensigts Opnaaelse,
somsom de vare adskilte fra det faste Land. At
gaa en saadan Beskrivelse kan vist nok ikke være
sænder-

sænderlig underholdende, og kun de vigtige Resultater, som kunne udledes heraf, maae undersøge den Udsærlighed, hvormed vi her har behandlet denne Gjenstand.

Niende Afsnit.

Afreise fra Havnen. Conclusion. — Reise
Muffa. — Besøg hos Maqvinna i Tashens.

Uagtet Alting var færdigt til vor Afreise, da Bøddene kom tilbage, saa tillod en heftig Storm og Endost, der reiste sig, just som de kom tilbage og som var ledsaget af stærk Regn og tyk Tåge, os dog ikke at tiltræde vor Reise. Endstveir og Wind blev ved at være lige ugunstige, saa forlod vi dog den to og tyvende August en ensomme og uirksomme Stilling, og gik umiddelbart af Seil.

Først den fire og tyvende August 1794 kom vi ud i den aabne Sø, og det feilede ikke os at get i, at vi de foregaaende Nætter havde forladt Skibene, da vi bleve drevne ind paa Korberget Dimany. Den svage og ustabile Wind og Uregelmæssigheden i Flod og Ebbe, drev os nær ind imod Forbjerget og de foran samme liggende Skipper, at vi maatte anstrænge os paa at bruge alle mulige Kræfter, for ved Bogsering at bringe os af Seil.

Skibene fra Land og den sikkre Undergang. Da der ligesaa lidt var Bund at finde, som Ankergrund, saa søvæde vi en Tidlang i yderste Fare, indtil der endelig reiste sig en sagte Nordvestvind, der lykkeligviis reddede os i det Dieblik, vor Forsætning var allermeest farlig.

Medens vi arbejdede paa at bringe Skibene bort fra Kysten mistede vi en Mand ved Navn: Isaac Wooden, der uheldigviis faldt overbord, og skjønt der i Dieblicket blev sat en Baad ud, for at redde ham, saa kom dog Hjelpen for sildig, fordi han ikke kunde svømme, og i Faldet havde stødt Hoovedet mod Kanten af Baaden. Denne Mand havde næsten været med ved alle Baadexpeditionerne, og var meget yndet af sine Kamerater og agtet af Officererne, og for at forbigge Mindet om hans forgelige Endeligt, kaldte jeg Skjæren ved Fjorberget Omang: Woodens Skjær.

Min næste Forretning var nu, at bilægge Misforstaaelserne imellem mig og Herr Noadra, angaaende Afstaaelsen af Nutka, og da jeg kunde formode, at der siden Lieutenant Broughons Rejse var forløbet tilstrækkelig Tid til at kunne sende nye Forholdsordres paa dette Sted, saa sprede jeg ufortøvet min Cours derhen.

Den anden September mod Aften kom vi med klart og skjønt Veir til Nutka Sundet og ankom til Anker i Friendly Cove. Her fandt vi

to spanske Skibe, Princesa og St. Carlos; Phoenixbarken fra Bengalen under Herr Hugo Moor og Chaluppen Prinz Libu af Herr Froyens Establisement, hvilken sidste havde kjøbt Skindvare Norden for Nutka. Desforuden ogsaa et amerikansk Skib Washington under Capitain Hendrick af Boston.

Princesa under Capitain Gidalgo var Dagen tilforn kommen fra St. Blas og havde bragt Brigade-Generalen: Don Jose Manuel Alava, Oberst ved Regimentet Puebla og Gouverneur over Nutka. Denne Herre var bleven udnævnt til Gouverneur, da vor værdige og fortreffelige Ven Herr Quadra var død i Martii Maaned paa St. Blas, savnet af alle. En Esterretning, der smertede os inderlig, da vi havde ham at takke for de væsentligste Tjenester, og vore blevne behandlet af ham, paa den meest forekommende Maade.

Da Chatam endnu ikke var kommen, — der kom først den følgende Dag, — saa blev jeg nødt til at opsætte mit Besøg hos Gouverneuren indtil Dagen derefter.

Vi fandt ham endnu ombord paa Princesa, hvor han modtog os med megen Artighed. Han meldte mig, at han egentlig var bleven udnævnt til dette Gouvernement, for at bilægges de mellem vore Maater svævende Stridigheder i Nutka angaaende. For Nærværende vare disse

opsatte

ubfattede
Korholde
Skibe,
me til
Monte
ger fra
skee vi
saa best
gende h
D
mar. so
de færd
vor sig
Kavn n
Brug, v
fat. V
at forst
kunde sa
gende E
overs fo
gamle W
rige Ind
Sid. Et
if, i sa
maatte d
erne va
desuden
vare me
epalig n

udsatte indtil videre, og han ventede ikke sine Forholdsbregler forend i October. Men i Fald Skibet, som skulde bringe dem, ikke kunde komme til Nuxta før i October, skulde det sendes til Monterey. Da jeg heller ikke fandt Efterretninger fra Engelland, og turde haabe, at man maatte see vilde sende dem med den samme Leilighed, saa besluttede jeg uden Betænkning at blive liggende her indtil den Tid.

De Forretninger, vi havde, vare ogsaa saa mangfoldige, at vi ingenlunde kunde haabe at blive færdige før. Fremfor alt krævede vort Lovværk vor største Opmærksomhed; vi havde ikke en Kavn nyt Lov mere tilbage, og det, som var i Brug, var allerede mange Gange stikket og istandsat. Vi maatte derfor tænke paa Midler til at forskaffe os en ny Forraad, og da vi neppe kunde faae den af Spanierne, eller de her liggende Engellænd, saa blev der intet andet tilovers for os, end at slaae Lov af nogle af vore gamle Ankertøve, hvortil der behøvedes forskellige Indretninger, der krævede temmelig megen Tid. Chatam befandt sig, hvad Lovværket angik, i samme Forlægenhed, som vi Desforuden maatte den tillige kalfatres, da en Deel af Planterne vare forraadnede. Begge Skibe behøvede desuden mange Sparrer, og Seilene og Kadene vare meget beskadigede. Saa var det ogsaa væsentlig nødvendigt at oprette et Observatorium,

for at berigtige vort Chronometers Gang og bets
 Afvigelser, for derved at bringe vore Længde
 Bestemmelser fra Fjorberget Douglas til Deci-
 sion i Orden.

Jeg greb derfor den første Leilighed til at
 foreskille Herr Alaba vor Forsatning, og for
 at anmode ham om Tilladelse at bringe vore
 Telte og vort Observatorium i Land. Begge
 Dele blev os tilstaaet med den beredvilligste Ven-
 lighed, og han beklagede kun, at Coloniens Til-
 stand ikke tillod ham, at staae os saa kraftig bi,
 som han ønskede.

Nogle af de Indfødte kom nu ombord og
 folgte os nogle Fiske til uhyre Priser. De vare
 nu meget sjeldne, enten fordi Fiskeriet ikke har
 de været heldigt i forrige Sommer, eller fordi
 de havde forsumt at forsyne sig i rette Tid med
 fornøden Winterforraad. Folgen heraf var den
 meest trykkende Mangel i den Kolde Aarstid, og
 hvis ikke Herr Saavedra, den hidtil værende
 Befalingsmand i Nutka, havde understøttet dem
 paa det eftertryffeligeste, saa havde mange blevet
 et Offer for Hungeren. Hans gode Forsorg er
 kjendte de ogsaa med den største Taknemmelighed.

Veiret var nu stormende og mørkt med ide-
 lig Regn indtil den syttende, der meget forsinkede
 vores Arbeide. De Indfødte havde hidtil be-
 søgt os meget flittig, men nu havde de alle trukket
 sig tilbage til deres Winterboliger, hvor Herr

Alaba

Alaba
 at W
 see e
 beslutt
 lille L
 ve ud
 diefind
 paa sa
 digt og
 Reise.

D
 af Ma
 tyvende
 quinna
 modtog
 det W
 D
 man og
 lig, ho
 med M
 S
 trent ty
 Bratter
 men.
 foronsted
 dem i
 dens B
 port Be

Alaba ønskede at besøge dem, og da jeg vidste, at Maquinna og de andre Hovdinger vilde ansee et saadant Besøg for meget ærefuldt, saa besluttede jeg at gjøre ham Selskab paa denne lille Lystreise.

To af vore Baade og et spansk Fartoi bleve udrustede til denne Reise og sex og halvtrediefindstyve Officerer og Gemene indskibede sig paa samme. Veiret var imidlertid blevet bestandigt og angenemt, og begunstigede denne vor lille Reise.

Den fem og Tyvende ankom vi i Nærheden af Maquinna's Landsby Tasheys og den sex og tyvende begave vi os til denne By, hvor Maquinna allerede ventede paa os, og hvor man modtog os med en bedøvende Gjentagelse af Ordet Wacosh, der skulde betyde Venkab og Fred.

Da denne Ceremonie endelig var forbi, forte man os gjennem Landsbyen til Maquinna's Bøllig, hvor man lod os udhvile paa Bænker belagt med Mattor.

Saa snart vi her havde sat os begyndte om trent tyve Mand at slaae med Stokke paa hule Brætter, for at kalde Indbyggerne i Byen sammen. Denne Sammenkaldelse havde snart den forønskede Virkning, og Maquinna forklarede dem i en alvorlig Tale, hvis eneste Feil var dens Vidtsøftighed, at man maatte ansee dette høit Besøg for en stor Ære, og at det især var

at

at tilskrive den rolige og fredelige Opførsel, som alle Indvaanerne under hans Opfigt havde udvist mod Engellænderne og Spanierne. Andre Høvdinger havde opført sig ganske anderledes, og tilladt sig allehaande Voldsomheder mod de Skibe, som havde besøgt deres Kyster. Men det var ikke Skik i Nutka, og derfor havde man ogsaa ideligere besøgt dem, og derfor besad de ogsaa langt større Rigdomme af Kobber, Klæde og andre kostbare Ting, end deres Naboer. Her nævnte han adskillige af dem, og yttrede fornemmelig for dem, sin Glæde og sin Triumpf over hvert Besøg. Videre udviklede han alle de gode Egenskaber, som fandtes hos Engellænderne og Spanierne, der samtlig vare ham og hans Folk meget hengivne, og sluttede med den Ytring, at han haabede, de vilde finde Fornøielse i de hos dem brugelige Forskælfelser.

Eknespillerne vare formodentlig allerede Beredskab udenfor; thi neppe havde Magvinden endt sin Tale, førend den vilde Musik begyndte paa ny og en pudseertlig klædt Kriger traadte ind. Hans Klædning naaede kun til Læggene og var prydet med mangfoldige Zirater. Men det syntest det sig, var hans Ansigt vanskabt ved Strid, ber af rød og sort Farve, der gjorde hans Træk frygtelige og ufsendelige. Hans Haar var pudret, eller rettere bedækket med unge Søfugle fine, blændende hvide Duun. I Haanden bar

han en
figur
telig.

H

bre be
gynde

Spring

hårdig
Kunst s

bands,
andrede

ed han
em vi

lige Lov

Vi
ringe f

er, ud
ing, so

ornemst

et saale

ed snaa

devegne

Dif

gge et

mia,
et. S
Sid
er vel e
arede d
han

han et Gevær med Båsonet paa, og hans hele Figur var paa engang baade pudseerlig og frygtelig.

Han fulgte omtrent tyve andre, ikke mindre besynderlige Figurer, der alle tilsammen begyndte en egen Slags Dands, eller eensformige Spring, der syntes at fordre megen Kraft og Hærdighed. Maquinna lod siden efter sin egen Kunst see i en med Musik og Sang ledsaget Solodands, under hvilken han næsten umærkelig forandrede sin Dragt adskillige Gange; en Hærdighed han ikke syntes at være lidet stolt af, og som vi heller ikke manglede at belønne med rigelige Lovtaler.

Vi lode nu vore medbragte Koraringer bringe frem. Disse bestode i blaat Klæde, Kobber, uldne Tæpper, Ørenringe og andre Smaa Ting, som vi uddeelte mellem Maquinna og hans fornemste Slægtninge efter enhver Rang, og det saaledes til alles Fornøielse, at vor Gæmildehed snart rygtedes over den hele Bye, og blev alle vegne priset med lydette Bisfald.

Disse Koraringer giengjeldte de, ved at bringe et Svotterkind for Hodderne af Herr Alava samt ved Strigmia, som og for Herr Kidaigo og Herr Puro hans Trætte. Siden fik jeg og Herr Alava endnu et.

Siden efter gif vi at spāsere alennem Eyen, der vel er vidtæftig, men lidet befolket, dog forvarede Maquinna os denne Omjændighed, da han

han sagde, at der vare mange Familier fraværende, der endnu ikke havde indsamlet deres Winterforraad. Men naar alle Hytter vare beboede, indeholdt de otte til ni hundrede Perso-
ner. Maquinna's Bolig var den allerrummeligste af dem alle, og havde endnu den væsentligste Fordel fremfor andre, at den var meget reentligere.

Maanden, hvorpaa de bygge deres Huse, er saa udførlig beskrevet af Capitain Cook, at de vilde være overflødig at tale videre derom. Besønderligt er det dog, at han ikke taler om de uhyre store Træer, der laae paa nogle Huse hvilende horizontal paa Træstammer, omtrent som den Sommer høiere end Taget. Paa Maquinna's Huus vare tre af disse store Træer, af hvilke det midterste var det største. Dette strakte sig over den hele Længde af Huset, næsten hundredrede Fod, og var i den ene Ende ikke mindre end fem Fod i Gjennemsnit. Hvorfor de tog sig det vanskelige Arbejde, at have saa tunge Byrder saa høit i Veiret, hvilket maae være høist besværligt for dem, da de ingen Værktøjer have, kunde jeg ikke erfare, imidlertid er det rimeligt, at det maae have en, eller anden Nytte, eller Betydning.

Paa et andet Besøg, som vi aflagde hos en Høvding i dette Sund, gik vor Reise langs med Kysten forbi en saa øde og frygtelig Egn, hvor

ljer fravæ
 mlet dere
 r vare be
 rede Wærf
 rrummelig
 i væsentlig
 meget ree
 res Huse, e
 oof, at de
 derom. Be
 taler om d
 nogle Huse
 omtrent at
 aa Maquin
 ær, af hvil
 Dette straf
 næsten hu
 ikke mindr
 rfor de pa
 ve saa tur
 t maae væ
 ngen Wærf
 lertid er de
 eller ande
 deels uiglennemtrængelige Skove bedækkede Lan
 det, deels himmelhøie Fjælde rakte deres høie
 Toppe mod Himlen, saa at Herr Alava ikke
 kunde andet, end yttre sin Forundring over,
 hvorledes et saadant Land nogenstunde kunde vor
 de Gjenstand for Stridigheder mellem vore Ne
 gentere. Jisen og Vandfaldene frareghede, tjente
 denne Reise ogsaa til at give ham et temmelig
 bestemt Begreb om disse Landes almindelige Be
 skaffenhed, hvis Undersøgelse hidtil havde bestjæf
 tiget vor Tid.

Den en og tyvende løb et meget lille Fahr
 skib, Jenny, ind i Friendly Cove. Dette Skib
 havde allerede forrige Aar været i Nutka, og
 som nu tilbage fra Dronning Charlottes Her
 med en Ladning af titusinde Svovelskind, for
 at affatte dem i Canton. Ved dette Skib fik
 vi den Efterretning, at Herr Brown, for hvis
 Sikkerhed vi vare bekymrede, løb langs Kysten.

Den fjerde October blev jeg behagelig over
 rasket ved et Budskab fra Gouverneuren, der lod
 mig melde at den spanske Paketbaad, man ven
 de fra St. Blas, lod sig see ved Kysten. Men
 denne Glæde varede kun kort og vi fandt snart,
 at det Skib, som nærmede sig, var Jackal. Herr
 Brown havde taget Coursen mod Sønden, gjen
 gennem de indre Bælte og den smale Kanal, hvor
 jeg har talt i Herr Whidbys sidste Vaadreise.
 Da denne Reise havde han tiltuget sig over ti
 tusinde

tusinde af de skjønneste Scooterkind og adskillige
 andre af ringere Vard. Han havde ogsaa fundet
 det Indbyggernes i disse Egne, der opførte sig saa
 fordægtig mod Herr Whidby, da han seilede fra
 Cross Sund, meget venlige og artige, da deres
 Naatrængenhed sandsynlig blot kom af deres Lust
 til at drive Handel, og den skuffede Forventning
 at affærte deres Skindvare, maatte uden Tvivl
 have sat dem i det flette Lune.

Da vi vidste af Erfaring, at Sommeren i
 disse Eene endes i October Maaned og Vædet
 haadens Ankomst stedse blev usikkert, besluttede
 jeg at forlade dette Sted, omendkjont vort For-
 raad af Brænde og Vand endnu ikke var fulde-
 kommen.

Den sextende rejste jeg derfor i Galæ med
 Chatam. Skibet Princessa, Capitain Fidalgo
 fulde følge os den følgende Dag med Gouver-
 neuren Alava ombord, og Monterey blev bestemt
 til nærmeste Samlingssted, hvor hine Herrer paa
 ingen Maade tvivlede paa, at vi vilde finde en
 Modtagelse, som vilde svare til vore Ønsker, efter-
 som mine Foreskillinger i Anledning af vor for-
 rige Modtagelse, der var kommen Vicekongen
 af Mexico for Øre, hvis menneskejerlige og adle
 Hensigter Herr Arvilleyo kun alt for meget havde
 de misforstaaet.

Vor Reise fra Nutka til Monterey gik med en nye
 get langtsomt for sig, formedelst den idelige Tønde og

g adskillige ge, afvejlende Vinde og nogle heftige Storme,
 ogsaa sun som vi maatte udstaae. I Laagen tabte vi alle
 rte sig saae rede i de første Dage Chatam af Sigte, og saae
 seilede fra heller ikke dette Skib igjen før vi kom til Non-
 , da bered arey, hvor vi den sjette November kastede An-
 deres Lyf ter og fandt Chatam, der allerede var kommen
 forventning en anden. Af Herr Puget fik jeg til min store
 uden Tvivl fornøielse at vide, at han var bleven meget
 farlig modtaget af vor gamle Ven Lieutenant
 Sommeren i Arguello, der forrettede Gouverneurens Embe-
 og Vafere de, indtil den nye Gouverneur kom; thi Herr
 , beslattede Krilevo var forflyttet.

Saasnart vort Skib var kommet for Anker
 ndte jeg en Officeer i Land med de sædvanlige
 ffigheds Complimenter, og lod tillige bede om
 ilgibelse, fordi jeg af Mangel paa Krudt hav-
 maattet undlade den sæv. anlige Salutation.
 ved Gouver strax ved min Ankomst modtog Herr Arguello
 blev bestemt ig med de inderligste Venkabs Beviisninger
 Herrer paa yttrede sin Glæde over, at Vicekongens ud-
 ilde finde en yffelige Befalinger satte ham i Stand til at
 Onsker, efter vrskaffe os alle de Bequemmeligheder og Beha-
 af vor for eligheder, som Stedet kunde yde.

Vicekongen Folket, som ved vort første Ophold her
 rlige og arde ar deserteret fra Dædalus og Chataam, havde
 meget hav an sat i Arrest og var strax bered at udsøvere
 em. Dog udsatte jeg at modtage dem, indtil
 eren gif men nye Gouverneur kom. Ikke heller lod jeg
 idelige Tac eltene og Observatoriummet bringe i Land, for
 ge ved

ved hans Ankomst at kunne gjøre ham en Compliment derved, og lod mig blot nøie med at modtage Brænde, Vand og de fornødne Forfriskninger.

Den følgende Dag fik jeg fra Herr Arguello det eneste Brev, som var indløbet til mig. Det var et Svar fra Conde Revilla Gaigedo den sidste Vicekonge i Nyspanien, paa min Skrivelse af May 1793. Han meldte mig i sit Brev der var skrevet i October 1793 i de forbindelige Udtryk, at Herr Broughton var kommen til Madrid, og yttrede sig fuldkommenes Tilfald med Herr Fidalgos Opførsel. I øvrigt gjentog han sine gode Tilbud, at forsyne os med alt, som Landet tilbød.

Da jeg her ikke fandt nogen officielle Efterretninger fra Engelland, for at lede mine videre Skridt, saae jeg mig derved sat i en ikke ringe Forlegenhed og Uro. Jeg haabede dog ikke desto mindre at finde disse i St. Diego, og for at bringe dette Haab til Bished, lod Herr Arguello den følgende Dag en Coureer afgaae til det Sted, omendskjont det laae næsten fire hundrede engelske Mile borte. Da denne Coureer kunde være tilbage inden tolv Dage, og vi tænkte at opholde os her saalænge, saa modtog jeg den hans Godhed med Taknemmelighed. Jeg kunde under disse Omstændigheder heller intet bedre gjøre, end blive liggende her, da mit hele Man-

tab just
og svækk
rangte h
sterform
naet saa
og ferste
vi ikke
hadde
værdt B
er ikke
an gave
lige ka
og efter
Vi
forlyne
første
se var
e Brænde
os alff
en Da
n, hvor
andgrun
langson
vraad.
Den
neur, I
Morgen
saget af
e, for

ab just ikke var syg, men dog meget udmattet
 og svækket af de ubstændne Besværligheder og
 trængte høilig til de Forfriskninger, vi her fandt,
 eftersom vi siden Martii Maaned kun havde
 maet faa friske Maaltider. Nu fik Foltet dag-
 lig ferskt Dretjod i Oberstodighed; af Grønt kun-
 de vi ikke faae saameget, da det tørre Veir gan-
 se havde berøbet Jorden alle Vædsker og for-
 brændte Væxterne. Imidlertid manglede vi der-
 for ikke Afpeyling i bore Ketter, da der i Eg-
 nede gaves nok af vilde Fugle og Harer, der
 lige skaffede os den Fornøielse at gaae paa
 Jagd efter dem.

Vi beskæftigede os nu meget flittig med
 at forsyne os med Brænde og Vand. At faae
 Brænde var forstøttede os ikke megen Umage, men det
 var formedelsf Torken bleven mere sjeldent.
 Brænde, som vi tilforn havde gravet leveret,
 var nu os altfor lidt, og vi maatte tage vor Tilflugt
 til en Dal, der laae en god halv Mill fra Ky-
 bing, hvor en liden Bæk løb langsom over en
 sandgrund, og hvor vi paa en usommelig
 langsom Maade maatte forskaffe os en ringe
 Mængde.

Den ellevte mod Aften kom den nye Sou-
 verneur, Don Digo Berica. Estrax den følgen-
 de Morgen gjorde jeg ham min Opvartning,
 ledsaget af de fornemste Officerer paa begge Sids-
 ter, for at ønske ham til Lykke med hans An-
 komst,

komst, og gjøre ham bekjendt med Hensigten af
vort Ophold i disse Eyne.

Han modtog os med den største Høflighed
og tilskod os endnu større Friheder end Herr
Arguello havde tilstaaet os, da han tillod, at vi
maatte opreise vore Telte og Observatorium paa
Land under Beskyttelse af vor egen Vagt, og
at foretage os alt, hvad der kunde tjene til vor
Bequemmelighed og Fornøielse.

Hans Reise herhid havde han gjort fra
Mexico, ledsaget af sin Gemalinde og Datter
samt under behørig Bedækning af Cavalleri
De. havde ført Altting med sig, hvad der horede
til en lille Leir, og ved hver Leilighed opslaaede
deres Telte, enten for at beskytte sig mod Heder
eller for at udhvile om Natten. Denne Reise
hadde været næsten otte Maaneder, da Veien
gik gjennem et meget befolknet Land, der var ligesom
saa slet forsynet med Bequemmeligheder for Re-
sende.

Den følgende Dag kom en Courreer fra
Mexico og bragte Depescher til Gouverneuren
silligemed de lange forvandede Forholdsordre af
Herr Alava, angaaende Afstaaelsen af Rucka
den storbritanniske Krone, men til mig havde han
intet bragt med sig, og Herr Berica gav mig tid
Daad om at erholde Efterretning fra St. Diego.

Den Uolshed, hvori jeg nu saa lang Tid
havde svævet, blev helligen forøget ved disse

Hensigten a
 ste Høflighed
 er end Her
 tillod, at v
 batorium pa
 n Vagt, o
 tjene til vo
 han gjort fr
 e og Datter
 af Cavalleri
 hvad der hore
 lighed opslaa
 g mod Heder
 Denne Re
 er, da Veie
 der var lig
 heder for Re

a Coureer fr
 Gouverneurem
 holdsbordre t
 n af Rucka t
 mig havde ha
 n gav mig sid
 fra St. Dieg
 i saa lang T
 t ved disse T
 fald

selbe, og jeg var ganske ubestemt, hvilke For-
 holdsbregler jeg skulde tage, da Herr Allava reo-
 mig ud af denne Forlægenhed i det han havde
 den Godhed at betro mig endeel af sine For-
 holdsbordre, hvori der blev sagt, at der angaaen-
 de den bevidste Sag, ingen videre Stridighed
 skulde finde Sted, efter som de af den afdøde Herr
 Quadra oversendte Documenter havde sat begge
 Parter i Stand til at bilægge Sagen paa en ven-
 lighedsfuld Maade, og næsten under de Betingelser,
 som jeg havde foreskrevet i September 1792. I
 Brevet indeholdt Ministerens Brev den Efterret-
 ning, at jeg ikke skulde udføre denne Forretning,
 da der i London allerede var udvalgt en ny Com-
 mission dertil. Dette sidste var, som jeg siden
 er sik at vide, ikke saa ganske paalideligt,
 som Befalingerne i første Instants vare rettede
 mod mig.

Efter modent Overlæg Aftattede jeg, at det ikke
 var Regjeringens Hensigt at jeg skulde opholde mig
 der længere i disse Egne, efterat jeg havde
 gjort Undersøgelserne over Kysterne.

Vi befandt os heller ikke i en Tilstand, der
 lod os at forlange vor Kravarelse fra vort Fæ-
 derland, efter som de mange Besvarligheder og
 Uensommeligheder vare blevne, saavel Skibene,
 som Mandstabet til Skade. Jeg besluttede der-
 for saasnart som mueligt at tiltræde Tilbagerei-
 sen til England omkring Forbjergets Horn, og
 ikke

ikke at berøre nogen Deel af den amerikanske Kyst
Norden for den 44de Grad søndre Brede; det
skulde da være at vi vare saa lykkelige at støde
paa Gallapagos Øerne, hvis Veliggenhed jeg
skulde nøie at bestemme.

Til denne lange Reise var det nødvendigt
at forsyne sig med en rigelig Forraad af Vand
og Bødderne fik altsaa Befaling at sætte alle For-
dene ombord i brugbar Stand. Den Tid, som
denne Forretning tog os, og den misforstaaelse
Maade, vi maatte skaffe os Vand paa, anvendte
jeg til at styrke Mandskabets Sundhed, ved id
sig at lade dem nyde frisk Landluft og sund
rende Føde, som og til at forfærdige dobbelte
Exemplarer af Beskrivelsen over vore Under-
gølgelser over Kysterne, og vort Ophold paa San-
wichsøerne, for at sende dem herfra til Admira-
litetet, paa det vore Bestræbelser for at tjene vor
Fædreland ikke skulde være aldeles spildte, her
en Ulykke siden efter rammede os.

Deserteurerne bleve os nu udeleverede, til
gemed en Regning paa de Omkostninger, som
vare medgaaede, der beløb sig til trehundrede
og fem og tyve Piaastre, som jeg dog ikke hold-
ning forpligtet til at betale, skjønt jeg i ingen
Maade tvivlede paa dens Rigtighed, men lod
de at indberette det til Admiralitetet, hvormed
Gouverneuren syntes at være fuldkommen
freds.

erikanske Kyst
Bredde; det
melige at stode
menhed jeg om
et nødvendig
aad af Vand
sætte alle Ka
Den Tid, som
møisommelig
paa, anvendt
ndhed, ved id
ft og sund na
ærdige dobbel
vore Underf
vold paa San
ra til Admir
or at tjene vo
ca spildte, hv
deleberede, til
kostninger, so
til trehundre
g dog ikke hol
ent jeg i ing
hed, men lo
itetet, hvorm
fuldkommen

Siden den ottende November var Veiret
yderst behageligt, hvilket gav Anledning til ad-
skillige Lystreiser, saavel til Fodds, som til Hest,
hvortil vores spanske Ven var os paa alle Maade
der behjælpelig. Jeg kunde kun sjelden tage
Deel i disse Lystpartier, deels formedelsi mine
mange Forretninger, deels formedelsi min svage
Helbred, der i de sidste otte Maaneder havde lidt
overordentlig. Desuagtet ledsagede jeg dog Sel-
tabet den nittende til den Dal, hvorigjennem
Floden Monterey flyder, og havde der Leilighed
til at see et meget mærkværdigt Sjerg. Paa
den ene Side saae det ud, som en prægtig, i
Ruiner henfalden Bygning. Allevegne saae man
støtte, skjønt dannede Stykker af en Slaaguul
Steen, der stege lodret i Veiret. Imellem disse
prægtige Pilarer vare dybe Huler, der dannede
Gange i det inderste af denne formeente Byg-
ning, hvis Top var Toppen af dette Sjerg, der
bestodes at hvile ene paa disse Stykker. Det hele
hadde fuldkommen Udseende af et herligt, af
Kennestehænder forfærdiget Kunstværk.

Jeg havde tillige paa denne Reise Anle-
dning at lægge Mærke til, hvor meget frugtba-
re det Indre af Landet er, end Kysterne; thi
mændskjønt Skovene vare udtørrede af Heden og
den vedholdende Tørre, saa saae man dog hist
og her adskillige Egtræer, Popler, Vile og Gran-
træer af skjøn Væxt, da derimod paa de nøgne

ved Kysten liggende Bjerge kun enkelte smaa
Grannetræer pippede frem.

Den en og tyvende kom Budet tilbage fra
Diego, men bragte ingen Efterretning med sig.
Men da Coureren skulde den fire og tyvende at-
ter gaae tilbage til Mexico, saa benyttede jeg
denne Leilighed til at sende mine Depescher til
Miralitetet, og adresserte dem, i Følge min
spanske Venners Raad til Marquis Brancifort
Gouverneur over Nyspanien.

Det haab at finde Herr Broughton her
for igjen at paatage sig Commandoen over
tam, slog atter Feil, og jeg udnævnedes der
Herr Puget for bestandig til denne Post. Den
syv og tyvende November, da vi endnu ikke
hadde faaet vort hele Forraad af Vand ind-
sendte jeg Lieutenant Swaine med tre Vaade
Missionen St. Cruz, for at indkjøbe en
raad af Havesager, hvorpaa her var aldeles
Mangel, formedelsst den vedvarende Torke.
Lørdagen kom han tilbage, efterat han tem-
lig hældig havde udført sit Verende og med de
Forfriskninger, samt det levende Hæderkræ-
det øvrige Forraad, som vi her havde indskib-
gjorde vi os færdige til at tiltræde vor

Den anden December 1794 toge vi Afsked
fra vore godmodige Venner, og gik med gunst-
Wind og behagelig Veir til Seils. Den ottende
de løb vi forbi Den Guadeloupe, og af nord

enkelt smaa
 et tilbage fe
 ning med sig
 og tyvende a
 benyttede je
 ptescher til W
 i Følge min
 s Brancifort
 Broughton he
 doen over Ch
 nævnedes derf
 ne Post. De
 vi endnu ik
 af Vand in
 d tre Baade
 ndkjøbe en G
 er var aldel
 de Torke. D
 rat han tem
 de og med di
 e Sjæderfræ
 havde indst
 ræde vor Re
 toge vi Afst
 gif med gun
 s. Den ott
 e, og af no
 Obs

Observationer, som vi anstillede denne og den foregaaende Dag, erfarede vi, at dens Beliggenhed fuldkommen stemmer overeens med den, som vi tilforn have angivet.

Nu lod jeg til Kysten Kalifornien, for at bestemme nogle Odder af Landet mellem Korbjerget Lucas og den Egn, hvor jeg i Fior fjerdede mig fra disse Kyster. Den tiende vare vi paa 26 Gr. 28' Brede og 245 Gr. 26' Længde og saae adskillige Skildpadder paa Havets Overflade, af hvilke vi fangede een med vor lille Baad. Den tolvte saae vi atter en Mængde Bonitter og andre Fiske, som findes mellem Venetredsfene, tilligemed et stort Antal Skildpadder. Disse sidste syntes saa lidet at bekymre sig om vor Nærværelse, at vi kunde løbe tæt forbi dem, ja endog seile lige over dem, uden at forstyrre dem, jeg lod derfor en liden Baad sætte ud, for at fange nogle, og inden en halv Time kom den tilbage med tretten herlige grønne Skildpadder, hvoraf enhver veiede fra halvsjerdesinds- og med nogle oppe til to hundrede Pund, og havde en fortreffelig Smag.

Den tiertende kom vi forbi Korbjerget St. Lucas, som i Følge vore Observationer ligger paa 22 Gr. 52' Brede og 250 Gr. 16' Længde. Den meget spidse Vinkel, hvormed Kysten her løber mod Havbugten Californien, gav os Leilighed til meget nøie at observere den yderste Punt

af dette Fjorberg, som efter de spanske Kartter og de Esterretninger, som jeg selv havde erholdt, ligger under den samme Meridian, som Colonien St. Joseph, som paa det trykte spanske Kart, hvilket Miguel Constanso udgav i Aaret 1770, ligger paa den 23 Gr. 3' Brede og 250 Gr. 17' Længde. Denne Overeenstemmelse var mig til megen Glæde, fordi jeg nu havde Aarsag at formode, at den af mig angivne Beliggenhed af den vestlige Kyst af Amerika mellem Fjorberget Lucas i Californien og Fjorberget Douglas i Cooksfjorden, maatte være temmelig rigtig.

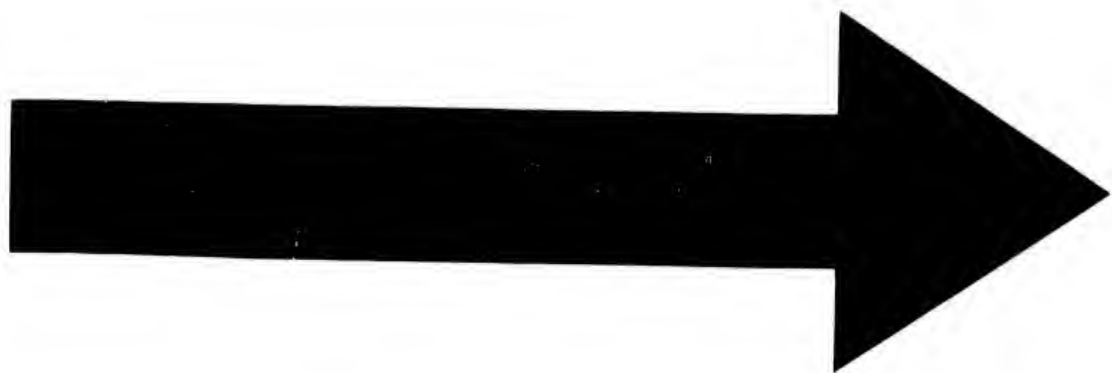
Den ubestemte Beliggenhed af Mariaserne, mellem Fjorberget Lucas og Corintes foran Haven St. Blas bevægede mig til at styre vor Cours derhen, da de laae saa temmelig i vor Vej, for om muligt at indtage en Forraad af Vand for vor lange Reise. Den sextende October Aftenen fik vi dem i Sigte, og i Følge vore Observationer ligger den nordvestligste Ende af den nordligste De fire og halvtrediesindstyve engelske Sømile fra Fjorberget Lucas.

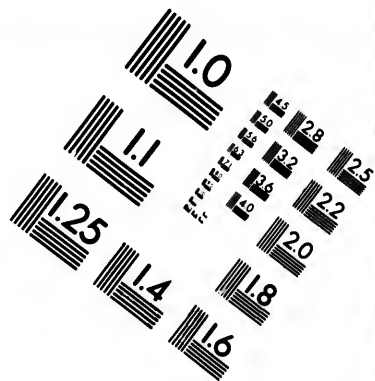
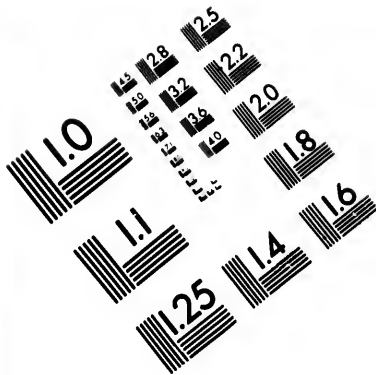
Disse Der er af middelmaadig Høide og have et temmelig ufrugtbart Udseende, Prins Georgs De undtagen, hvor vi gik i Land, der fra Toppen af lige ned til Kysten var bedækket med frodig voksende Planter. Uagtet alle vore Bestræbelser fandt vi dog intet Vand her, skjønt vi paa den sydsørlige Side af Den saae adskillige

ge be
sten t
Fugti
de ud
ringe
Kront
paa e
gik vi
I
De va
et uig
ter af
de nog
bredder
komme
var m
Jeg e
paa na
meget
kunde
flere Ar
Hovede
de smag
glas, M
egsaa
omendst
Spøer
som en
Spøer

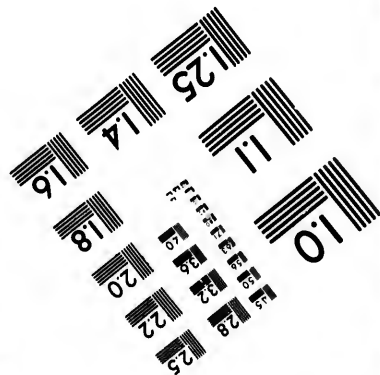
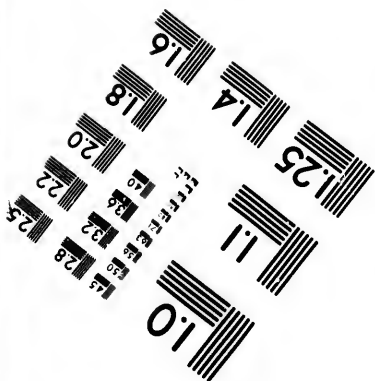
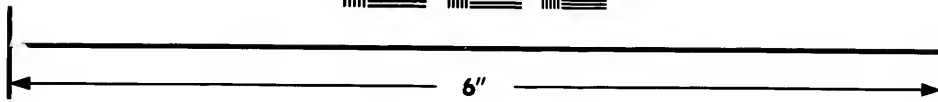
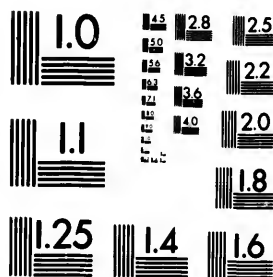
ge betydelige Flobsfenge, af hvilke nogle vare næsten tyve Fod brede, og endnu indeholdt nogen Fugtighed, hvoraf Herr Manby, som jeg havde udsendt i dette Grinde, sluttede, at man med ringe Umage kunde skaffe sig Vand ved at grave Brønde. Men vi havde ikke Tid at opholde os paa et usigt Waassee, og den syttende mod Aften gik vi igjen under Seil.

Det fornemste Produkt paa Prinz Georgs Æde var Livsens Træ (*lignum vitæ*), tilligemed et ulgjennemtrængeligt Størnefrat og nogle Dexter af Pomeran; og Citron Slægten. Vi fældede nogle Livsens Træer, der stode tæt ved Strandbredden, og bragte dem ombord, de havde fuldkommen otte Sommers Gjennemsnit. Veddet var meget tungt, sort og overordentlig haardt. Jeg erindrer mig ikke at have seet dette Træ paa nogen anden Æde i disse Egne, og det er meget sandsynligt, at der længere ind i Landet vel kunde findes endnu større. Af Fugle fandtes her flere Arter af Høge, grønne Vappegaier med gule Hoveder, forskjellige Slags Duer, og en Mængde smaae Fugle med smukke brogede Fjedre. Wildglæs, Raager, Vandhøns, Sandløbere, saae man ogsaa i Mængde, men ingen firføddede Dyr, omendstjont Herr Manby bemærkede i Sandet Spoor af et Dyr, der syntes at være saa stor, som en Hæv. Ved Stranden saae man ogsaa Spoor af mange Skildpadder, og næsten hundrede

**IMAGE EVALUATION
TEST TARGET (MT-3)**

**Photographic
Sciences
Corporation**

23 WEST MAIN STREET
WEI:STER, N.Y. 14580
(716) 872-4503

1.5
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0
11.2
12.5
14.0
16.0
18.0
20.0
22.5
25.0
28.0
32.0
36.0
40.0
45.0
50.0
56.0
63.0
71.0
80.0
90.0
100.0

1.5
1.8
2.0
2.2
2.5
2.8
3.2
3.6
4.0
4.5
5.0
5.6
6.3
7.1
8.0
9.0
10.0
11.2
12.5
14.0
16.0
18.0
20.0
22.5
25.0
28.0
32.0
36.0
40.0
45.0
50.0
56.0
63.0
71.0
80.0
90.0
100.0

drede døde Manatti, eller Eskoer. Den Forraad-
næsses Tilstand, i hvilken de vare, viste, at de
allerede maatte have laet ti til tolv Dage, og da
den var lige stor hos alle, saa maatte man for-
mode, at en heftig Storm fra Sonden havde
drevet dem op paa disse Kyster. Usallige Kob-
fugle af alle Slags omgave disse Kadser, og
qvægede sig med det kostelige Maaltid; rimelig-
viis leed de heller ikke Mangel paa denne Næ-
ring; thi man saae flere hundrede Beenrader af
disse Dyr paa andre Steder.

Ved Strandbredden gives der en Mængde
Fiske af de Slags, som findes mellem Vender-
fredsene, og blandt disse vare Haysfiskene saa for-
vorne, at de forfulgte Baadene og gjorde For-
søg paa at gribe Narerne. Det lykkedes ogsaa
en, men kostede den fem Tænder, som blev sid-
dende i Naren.

Det er det væsentligste, som vi fik at vide
om disse Øer, der ikke ligge mere end 160 Sø-
mile fra Acapulco og umiddelbar i Nærheden af
St. Blas, og dog syntes det ikke, at Spanierne
nogensinde havde besøgt dem.

Nu styrede jeg min Cours til det faste Land,
for at bestemme Beliggenheden af Fjorberget Co-
rienthes. Vi passerede det den nittende om Mid-
nat, men da vi endnu kunde see det den følgende
de Morgen, saa troer jeg, at vore Observatio-
ner, efter hvilke vi bestemte dets Beliggenhed

paa

paa 20
er tem

K

Cours,

Cofos-

ved en

tende o

Kysten.

mometre

derhos

Beflemt

ved lign

Nordvest

Deir, el

vantege

ter var

ganste r

De

for Reif

paa alle

og vi be

at fange

varende

dyttet di

De

au i den

ledning

vi nu til

Kædresar

paa 20 Gr. 22' Brede og 254 Gr. 40' Længde, er temmelig rigtig.

Kysten af Amerika fjernede sig nu fra vor Cours, og vi forlod den altsaa og seilede til Cocos og Gallipagosøen i den Hensigt at lande ved en af dem, eller ved dem begge. Den nitende om Middagen vare vi endnu i Sigte af Kysten. Veiret var nu meget lummert og Thermometret steg i to Dage til 70 og 81 Grader, derhos var Luften trykkende og forarsagede en Beklemmelse, som vi ellers ikke havde bemærket ved lignende Varmegrader, dertil kom endnu at Nordvestvinden lagde sig, og vi havde enten stille Veir, eller afdeylende Vinde, hvorved den usædvanlige Hede blev endnu mere trykkende, hvilket var saa meget besynderligere, da Luften var ganske reen, og Himlen fuldkommen skyfri.

Det vedvarende stille Veir forsinkede os paa vor Reise. I denne Egn af Habet svømmede paa alle Kanter en Mængde sovende Skildpadder og vi behøvede kun at sætte vor Baad ud, for at fange saa mange, vi lystede, men i vor nærværende Forsætning vilde vi gjerne have hørt ombyttet disse Lækkerier for noget mere Wind.

Den fem og tyvende December vare vi endnu i den samme Forsætning, og dette gav os Anledning til at høitideligholde den sjerde Julefest, som vi nu tilbragte i fremmede Egne siern fra vort Fædreland. Habet vrimlede af velsmagende Fiske

og

og læffe Skilbpadder, og om os slagrede en Mangde vilde Fugle, der i Nærheten af Skibet bestandia lurede paa Kistene. Da vi foruden alt dette endnu havde først Oxelsjød og Berdesjød, som og samt Krederkrae fra Monteren, saa saae man paa Officerernes Borde en Overflodighed og Mangfoldighed af Episer, som man i disse sjerne Gane i Havet ikke lettelig skulde have ventet. Friske Levnetsmidler og det, som Havet leverede, blev nu uddeelt mellem Folkene, tilligemed en tilstrækkelig Portion Grog, for at de med Glæde skulde tænke paa deres fraværende Venner, og blande disse forglemte de taknemmelige Matroser ikke Rabnene: Quadra og Thaumamah.

Den syvende Januar 1795 begyndte vi at lave os ferskt Vand af Søvand, som havde en fuldkommen god Smag og var meget brugbart til at fuge Mad i. Ved Hjælp af dette nye Forraad, hvoraf vi hver Dag kunde forskaffe os fyrgetøve til halvtrediesindstyve Potter, uden at anvende synderlig meget Brænde dertil, benyttede vi nu dobbelt de friske Levnetsmidler, som Havet og Luften ydede os i riig Overflodighed, og denne Nydelse var i det mindste en Erstatning for vor Reises endnu vedvarende Længsommelighed.

Den femtende om Middagen vare vi paa 59 Gr. 47' nordre Brede og 268 Gr. 31' Længde, næsten

næsten af Kof Meridia har om til at os, saa mærkede Begynde efter ma saa mær de Hav med Lad nu ogsaa Osten, o denne ug amendski og vore for os a sig mørk nu bestan der saae de saa la de mangt der Mangt ing, de vor Skib selskab Da rive os næsten

næsten parallel med den angivne Beliggenhed af Kokossen og 2 til 3 Gr. Vesten for dens Meridian. I Følge alle de Efterretninger, man har om denne Øe, og da vi ingen Grund havde til at formode, at den skulde ligge Vesten for os, saa styrede vi vor Cours mod Østen. Vi mærkede nu adskillige Strømme i Havet, der i Begyndelsen drev os mod Sydøst, men siden efter mod Nordøst. Veiret forandredes nu og saa mærkelig. Fra Vesten vældede et skummende Hav sig ind paa os, og Dunstfredsen fyldtes med Taage og sorte tykke Skyer. Vinden kom nu ogsaa fra Sønden og tvang os at styre mod Østen, og jeg begyndte at frygte for, at vi med denne ugunstige Wind og Strøm skulde forseile Den, omendskjont vor stedse aftagende Vandforraad og vore lække Gade gjorde det meget nødvendigt for os at naae den. Veiret var endnu bestandig mørkt og taaget og Strømmen drev os endnu bestandig bort fra vore Dusters Maal. Om Aften saae vi da den tyvende Januari 1795 den første saae længe forankede Kokosse, efterat vi allerede mange Gange vare blevne skuffede af Skyer, der langt borte saae ud som Land, en Efterretning, der snart udbrede almindelig Glæde paa vort Skib, og som vi strax meddeelte vort Reiseselskab Chatam.

Da jeg frygtede for at Strømmen skulde drive os forbi Den, da Vinden var meget svag,

Isd jeg strax nogle Baade satte ud, for saadart, som mueligt at undersøge Kysten, og opsøge en beqvem Ankerplads for os. Efterat Baadene havde forladt os, gjorde vi os al optænkelig Umage, for at beholde vor Stilling ved den sydvestlige Kyst, men Strømmen drev os med Magt forbi den nordlige Side af Den. Her saae vi at Strandbredden bestod af steile taffede Klipper, paa hin Side af hvilke Dens Overflade var meget ujævn lige til Toppen, men det Hele var bedækket med Træer, mellem hvilke vi ogsaa bleve nogle Kokospalmer vaer.

Da vi slet ingen Vind havde, drev Strømmen os meget hurtig bort fra Den. Det klare Veir tillod os nu at anstille nogle astronomiske Observationer, og efter nogle gjentagne meget nysigtige Forsøg fandt jeg at Skibets sande Sted var paa 5 Gr. 50' nordre Brede og 273 Gr. 8' vestlig Længde. Af disse og andre anstillede Observationer var det klart, at Skibet i to Dage var drevet af Strømmen tredsindstyve Mile mod Nordost, hvilket beviiste, at Den, hvis Høide vi havde betragtet som meget maadelig, da vi første Gang saae den, var over tyve Sømil borte fra os.

Den to og tyvende om Morgenen, da vi drev nær forbi Kysten, saae vi adskillige betydelige Bæft og Vandfald, der styrtede fra Klipperne ud i Havet

og som
være
herr
behageli
Vand
mer, sa
vi lettet
Dag om
viisning
Jeg
at vi ude
de og B
var der
Tidsspild
de øvrige
af fire f
vationer
35' 15''
ydelig f
er, og
sa lidet
Fribølsfer
at tvivle
me, som
Jeg efter
de Angiv
bølsferne,
stilling,
ives en

for saa og som paa ny opvakte vor Utaalmodighed over
 i, og op- vore Baades lange Udeblivelse. Endelig kom
 terat Baa- herr Whidby tilbage om Eftermiddagen med den
 optænkelig behagelige Efterretning, at der var fortreffeligt
 d den syb- Vand i Overflodighed, som og nogle Kokospal-
 s os med- mer, samt Træ til Brænde i Mængde, hvilket
 Den. Her vi lettelig kunde forskaffe os, og den følgende
 ile taffede Dag om Morgenen kastede vi i Følge hans An-
 s Overfla- visning Anker i en beqvem Bugt.

Jeg gik strax i Land og overbeviste mig om
 at vi uden synderlig Noie kunde forskaffe os Bræn-
 de og Vand, saa meget vi behøvede, Cokostræer
 var der ogsaa nok af. Vi begyndte strax uden
 Tidsspilde disse vore Forretninger, som og alle
 de øvrige, som vor Forsætning gjorde nødvendige.
 Af fire forskellige om Middagen anstillede Obser-
 vationer erfarede vi, at Den ligger paa 5 Gr.
 35' 15" Brede. Denne Brede afviger saa be-
 tydelig fra den, som angives i Lord Ansons Rei-
 ser, og Dens Udseende i det Hele, stemmer ogsaa
 saa lidet overeens med Dampiers og Wasers Be-
 skrivelse over Cokossen, at jeg næsten begyndte
 at tvivle paa, at denne De ogsaa var den sam-
 me, som disse Mænd havde seet. Dog formoder
 jeg efter modent Overlæg, at de meget afvigen-
 de Angivelser af dens Beliggenhed i Rejseskriv-
 nelse, snarere har sin Grund i en feilfuld Fore-
 stilling, end at der i denne Egn endnu skulde
 findes en anden De, tilmed da vor temmelig nøiag-
 tige

tige Kundskab til dette Verdens Hav, gjør Tit Jacob E
 værelsen af en anden De meget usandsynlig. De at Skib
 være imidlertid, som det vil, saa fortjener do London t
 altid denne De meget Opmærksomhed, forme 1793,
 delst dens Rigdom paa fortreffeligt Vand, hv Brænde,
 fet man finder i alle Egne af samme, forme igjen
 dens Overflodighed paa Brænde og den utallig Reise. I
 Mængde velsmagende Fiske, hvoraf Kysterne bringe at nogle
 ledv. Jordbunden syntes ogsaa skiftet til a afsaet a
 frembringe en Mængde nyttige Vexter. De adde glo
 fire og tyvende sendte jeg Herr Whidby ud i de undersøg
 store Baad for at omseile Den og undersøge den Ved
 Kysters Beskaffenhed. Han kom tilboge Klo meget stæ
 fen fire om Eftermiddagen og berettede, at de bes tag
 næsten overalt bestaaer af stille lodrette Klippe meget for
 med nogle smaae Der og Stjær i Nærheden Den
 Overalt brød Havet med saadan Hestighed mo der end
 disse Klipper, at det ikke var muligt at lægg rstyrr
 til Land, undtagen i den Bugt, hvor vi laae vtommet
 i en anden Besten for den. andtes i

Den fem og tyvende gjorde jeg en liden en følger
 Reise til den vestlige Bugt, hvor vi vel fandte os
 en større Ræk først Vand, end ved vor Anf i stor
 plads, men i øvrigt var Brændingerne mege ffelig i
 stærkere og Landgangen meget ubequemmere. H et, este
 fandt man ogsaa toet ved Bøtten en Bouteille nde i de
 hængende i et Træe, som indeholdt et Brev, de ftermidd
 var stilet til Capitainen paa ethvert Skib, se a Kokos
 maatte besige denne Dr, og som var undertegne

gjør Lill Jacob Collinet. Det indeholdt den Efterretning:
 at Skibet Rattler, en sydlig Hvalfiskefanger fra
 London var kommen her den sex og tyvende Julii
 1793, og efterat Mandskabet havde indskibet
 Brænde, Vand og andre Fornødenheder, havde
 sig igen med fuldkommen Sundhed fortsat deres
 Reise. Førend Skibet reiste havde man endnu
 at nogle Sviin og Geder i Land paa Den, og
 afsaaet adskillige nyttige Græs Stedet, hvor man
 havde gjort dette, var dog endnu ikke paa vor
 Undersøgelse forekommet os.

Ved vor Tilbagekomst til Skibet faldt en
 meget stærk Regn, og Brændingerne havde saar
 sig, at de vedes taget til, at vore Forretninger derved blev
 meget forsinkede.

Nærheden
 af den 7de og tyvende vedvarede det flette
 veir endnu bestandig, desuagtet lod vi os ikke
 forstyrre i vore Forretninger, og da vi havde
 indkommet den hele Forraad af Kokosnødder, som
 fandtes i vor Egn, saa sendte jeg Herr Manby
 den følgende Dag til den vestlige Bugt, for at
 søgte os en Baadsladning derfra, hvis de fandt
 sig i stor Overskødighed. Men han var ikke saa
 heldig i denne Forretning, som vi havde haab
 et, eftersom Brændingerne ikke tillod ham at
 gaae i den Egn, hvor de fleste Træer stode. Om
 Eftermiddagen den samme Dag tog vi Afsted
 fra Kokosøen.

Jaco

Men

Men inden vi ganske forlade den, vil jeg endnu tilføie nogle Bemærkninger over samme. Det lader sig ikke med Visshed bestemme, hvornår vi have at takke for Opdagelsen af denne kostbare lille Ø, som jeg af ovennævnte Grunde anser for at være den virkelige Kofodøe. I en Klipp nær ved det Sted, hvor vi hentede vort Vand var en slet forfærdiget, halv bestaaiget Indskrivning indhugget i det engelske Sprog, der gav Anledning til forskellige Gissninger blandt os, da den ligesaavel kunde betyde, at dette var den sande Kofodøe, som at man maatte see mod Norden for at finde Kofodøen. Men da vi paa vor Reise fra Norden og herhid ingen anden Ø fandt, saa holdt jeg mig til den første Mening. Inden vi reiste, befalede jeg ogsaa under hiin Indskrivning at indhugge Dagen vi kom, samt Skibenes og Anførerens Navne. De to første Ting bleve udført, men det sidste ikke, fordi der indtraf en Hindring.

Efter Herr Whidbys Efterretning har Øen omtrent fire Samile i Omkreds og ligger nordost og sydvest. Den er næsten fire Mile lang og tre Mile bred, og Kysterne er omgionne af Stjær og Klipper, af hvilke de, som laae længst borte være to engelske Mile derfra. Denne Ø har i ingen Henseende noget behageligt Udseende; thi omendskiont dens Overflade synes at have mange Afvekslinger af Bjerge og Sand

Dale, saa er der dog ved dens yderste Omkreds intet lavt Vand undtagen i Eggen ved de to Bugter, hvor en smal Dal slynger sig mellem de stejle Fjelde, der indslutte den hele De, og begrænses fra Vandsiden af en stad Strandbred. Enhver anden Deel af Kysten bestaaer af stejle takkede Klipper ligesom ogsaa den hele De, da man idelig seer nøgne Klipper rage frem gennem de tykke Buske, som bedække den hele De. Dette Krat bestod fornemmelig af en stor Mængde Træer af maadelig Høide, med en uigjennemtrængelig Understof af vilde Vitræer, som gjorde ethvert Forsøg paa at trænge ind i Landet umueligt.

Den fornemste nyttige Egenskab, som denne De har for Rejsende, er unægtelig den store Mængde af herligt færskt Vand, som man overalt finder i stor Forraad, og som var let at komme til i de Egne, hvor Skibene laae. Ufrets Klarhed og fuldkomne rene Smag, som ogsaa af den Omstændighed, at den heftige Regn, som vi ligger i, kaldt medens vi opholdt os her, paa ingen Maade gjorde det uklart, kan man ogsaa slutte, at de større Vandbække maade have en fiernere og varmere Kilde, end om de havde sit Udspring af Mile derfra Regnband.

Umiddelbar i Nærheden af Bækkene, som udspringer af sig i Bugterne var Jordbunden løs og maffig af Bjerge og Sand; men længere borte fra Strandbred Dale den

den finder man i Fjeldkløfterne en frugtbar sort Jord, der sandsynlig indeholder mange vegetabiliske Næringsstoffer, eftersom alle Planter paa den vorte meget frodigt og bedækkede. I det Sænkke Jord. Blandt Træarterne saae vi nogle, der meget lignede det Træ, af hvilket Indbyggerne paa Gudsøerne forfærdige deres Klæder. Andre havde nemlig det samme Slags Træ, som Brodfrugttræet, men da de paa denne Tid ikke bar Frugt, saa kunde jeg ikke bestemme dem, til hvad Slægt de hørte. Desforuden fandt vi adskillige Træarter, som vare meget stikfærdige til Brænde. Kokostræer, som ikke alene vortet ved Strandbredden, men endogsaa høit op paa Bjergene, vare de meeste frugtbærende, som vi saae, dog fandt man i en Bæk en umoden Guava, der sandsynlig har kommen fra det Indre i Landet, desforuden gaves her mange arter af Bregner, af hvilke nogle vare sex Toget den, mer i Gjennemsnit og tyve Rod høie, disse vare af samme Slags, som man hyppig finder paa Ny-Zeeland. Vi berigede desforuden Den med Frøe af Vebler, Gerstener, Meloner, Græskar samt Bønner og Erter, som vi plantede paa hvert beqvemt Sted.

Fiske og Fugle vare i stor Overflodighed og jeg tvivler ikke paa, at de Reisende vilde med Tiden kunde drage Nytte af Captain Collinses Samvildhed, da nogle af vore Folk, just so

et forlød Den, saae et ungt Gøll i bedste Stand; der dog, saasnart det blev vore Følk vær, løb ind i Bøskene igjen. Skibspadder, som vi forsilforn havde seet i saa stor Mængde, saae vi her ikke en eneste af paa Strandsbredden, der vrimlede af hvide og brune Rottes, samt hele Flokke Landkrebs. Hayske vare ogsaa i utallig Mængde omkring Den, og de vare saa dristige og saa graadige, som jeg nogensinde havde seet dem. De ledsagede Baadene i store Flokke og snappede efter Mærerne, eller hvad andet de kunde faae fat paa. De aad ofte Fiskene af Krogen, inden man trak dem op af Vandet, og da een af dem tes egen Slægt slugede en Krog og kunde ikke rive sig løs igjen, saa faldt de andre uden Omstændighed over ham og fortærede ham levende. Disse Dors Graadighed skaffede Skibsfølket i Begyndelsen megen Fornøielse, og de fandt ofte en Hay, før at de andre kunde fortære den, men jeg saae mig snart nød til at gjøre Ende paa denne Lidsfordrib, da man der ved ikke allene loffede utallige Starer af disse Søhymer i Nærheden af Skibet, men det var ogsaa nær ved at Styrimanden og en af Søfadets Mærerne være bleve et Offer for dette farlige Moerskab, da en usædvanlig stor Hay, der havde bidt paa Krogen, næsten havde rebet dem ud af Baaden midt imellem fyrgetyve andre af disse Rovdyr.

Hanffisene synes at være tre Slags, de hyppigste vare de Eigerartede, der paa Eiderne vare skjent stribede, de to andre vare den brune og blaae Hag. Værkvaerdigt var det, at alle med storste Graadighed fortærede de to første Slags, men fangede man en af den tredie Art saa rørte ikke en af dens Kammerader den, ikke engang, naar han var død og huggen i Stykker, smagte de en Bid af hans Fjed.

Desforuden gaves der en stor Mængde fortræffelig Fisk, som let lode sig fange. Maaskee frembringer ogsaa denne nyttige De endnu mange andre gavnlige Produkter, foruden de allerede omtalte, men vore Forretninger behøvede os saa meget af den korte Tid, vi kunde opholde os her, at vi ikke kunde indlade os i nogen nøiere Undersøgelse. Desuden behøvede vi egentlig ingen Forfriskninger; thi alle og enhver ombord nød den fuldkomneste Sundhed, jeg allene undtagen. Min Svaghed var ogsaa saa stor, at jeg kun en eneste Gang kunde gaae i Land.

Strax efter vor Afreise fra Kotose-n, styrede vi vor Kart lige mod Sønden, da jeg ikke havde Hensigt at lande nogensteds, inden vi naaede den: Juan Fernández, eller en Havn paa Kysten af Patagonien, hvor vi agtede atter at forsyne os med Brænde og Vand. Vi seilede kun langsom frem, da Vinden var svag, og da den tillige var temmelig sydlig, saa tvang den

is at l
sigt var
lepago
ligger
angives
bian, t
Haab,
sten for

De
De og

De

Der af

i betyde

are en

om nær

vare for

nestle

Bl. besa

Dr. 32'

s i de

mod Be

orskjellig

s ligger

stier som

orsynede

Bildfare

deres

ngive d

Slog, de
 a Eiderne
 den brune
 et, at alle
 e. to første
 den tredje
 rader den,
 hnggen i
 s Sjod.

os at lobe længere mod Vesten, end min Hensigt var, da jeg bestandig haabede at finde Galapagosøerne, for at bestemme deres sande Beliggenhed. Men da den vestligste af disse Øer angives at ligge netop under Kofossens Meridian, troede jeg allerede at naaatte og de dete- haab, da denne nu laae allerede tre Grader østen for os.

Den anden Februar opdagede vi en liden Ø og fort derpaa en anden.

Den slette, da vi neppe havde tabt disse Øer af Sigte opdagede vi atter et større Land af betydelig Hoide, som i Begyndelsen syntes at være en Samling af flere høie Øer; men da vi som nærmere viiste det sig, at de forskjellige Høie vare forbundne med fladt Land og dannede en eneste Ø, der havde mange betydelige Bjerge. Vi befandt os nu paa 28' nordre Brede og 208' Br. 32' Længde, efterat Strømmen havde drevet os i de sidste fire og tyve Timer sex og tyve Mil mod Vesten. Denne Omstændighed, tilligemed de forskjellige andre overbeviiste os om, at det for den vi naaede liggende Land virkelig var Galapagosøerne, som Havn paa sig som andre Søfarende, der ikke vare saadanne atter at forshnede, som vi, med Midler til at berigtige de Wi. seilede Bidsfarelser, som stærk Strøm kunde forarsage, og da deres Regninger, lettelig kunde forledes til at tvang den angive disse Øers Beliggenhed lige Sonden for

Rokosøen, omendstjont den østligste af dem ligger
5 Gr. vesten for Rokosøens Meridian.

Den syvende om Morgenen sendte jeg Herr
Whidby og Herr Menzies ud i en Baad, for om-
mueligt at lande et, eller andet Sted og indhente
te nogle Efterretninger om Landets Beskaffenhed.

Den hele Kyst havde et meget øde og af-
strækkende Udseende, og bestod for det meste af
forte nøgne Klipper, mod hvilke Bølgerne brød
med største Hestighed.

Vore Folk fandt en Bugt, Endost for Kor-
bjerget Berkeley, der havde en temmelig sikker
Ankergrund, men da der hverken var Brænde
eller færst Vand, saa opholdt de sig ikke længe
der. Det hele Land paa denne Side havde et
meget forstyrret Udseende, og viiste allevegne
umiskjendelige Spor paa vulkanisk Udbrud, der
hele Overflade var saa bedækket med Lava og
andre vulkaniske Substantser, at man neppe fandt
noget mere, end den blotte Mulighed af vegeta-
biliske Produkters Tilværelse. I Steden for de
forskjellige Arter Skilbpadder, som man ellers
finder saa hyppig mellem Vendekredsene og Linie-
brimede disse Strandbredder kun af saadanne
Skabninger, der ellers kun findes i de tempererede
Himmelstrøg, som grændse til den nordlige og
sydlige Vendekreds. Man saa ogsaa her mange
ge Penguins og Søhunde, Iguanas, nogle
Slanger og en Mængde mærkværdige Duer, som

Eidem

Eidem
Fiske
den
traf
de Fiske
Chatan
V
Binde
saigred
bi ende
for ved
da best
afreise
vor Ga
D
saa for
Reise,
Dupe
derfor
te Herr
mande
traf mi
Den se
denne
Chatan
De
havde
og ved
et vor
Eidem

Eidens Korthed ikke tillod dem at undersøge. Fiske var der ogsaa i saadan Mængde, at i den korte Tid Officererne opholdt sig i Land traf Folkene den hele Baad fuld af velsmagende Fiske, saa at vi og kunde overlade nogle til Chatam.

Vi løb nu længere mod Sønden, og da Vinden blæste temmelig stærk af Sydøst, saa smigrede jeg mig med det behagelige Haab, at vi endelig havde naaet den regelmæssige Passat, for ved dens Hjælp at komme hurtigere afsted, da bestandige Havblis og svage Vinde siden vor Afreise fra Corienthes havde saameget forsinket vor Fart.

Da Chatam seilede saa tungt og langsomt, saa forsinkede ogsaa dette os meget paa hele Reise, men siden vi forlod Monterey var det Dupe bleven ti Gange værre. Jeg besluttede derfor at seile i Forveien, hvilket jeg ogsaa meldte Herr Puget og bestemte ham Den Juan Fernandez til Samlingsplads; men hvis han ikke traf mig der, gav jeg ham videre Forholdsordre. Den sextende mod Aften skildtes vi ad i Folge denne vor Aftale, og den følgende Morgen var Chatam os allerede af Sigte.

Den ottende Marts blev Veiret, som hidtil havde været klart og sunkt, mørkt og stormende, og ved et temmelig stærk Vindstød opdagede vi at vor Stormast havde faaet en meget betydelig Kevne.

Reyne. Seilene maatte strax tages ned, og alle de Forbedringer gjøres, som Omstændighederne og Nødvendigheden udkrævede. De nye Indretninger, som dette ulykkelige Tilfælde fordrede, formindskede Antallet af vore Seil saa betydelig, at vort Løb nu blev yderst langsomt.

Indtil den fjortente tildrog sig intet mærkværdigt; vi befandt os da paa 33 Gr. 13' søndre Brede og 262 Gr. 43' Længde. Ved denne Tid forkyndte Herr Wenzies mig til min store Forundring den ubehagelige Efterretning, at Skibsbugen begyndte at yttre sig hos Mandskabet. Det var ganske umuelligt for mig at udfinde Anledningen til dette Onde. Den høie Grad af Sundhed, som det hele Mandskab, jeg allene undtagen, havde nydt i de sidste Maaneder, den Oberstodighed paa sunde Kostemidler siden vor Afreise fra Monterey, tilligemed det klare og skjonne Veir, vi havde haft siden den Tid, forenedede sig, for at gjøre Ytringen af denne Sygdom ganske uforklarlig.

Alle disse Præservativer syntes ved denne Leilighed at have tabt deres virksomme Kraft; thi Antallet af de Syge blev daglig større, og med den ogsaa Uroligheden hos mig, hvilket man lettere kan forestille sig, end beskrive. De sørgelige Følger af dette skrækkelige Onde opvakte den angsteligste Frygt for vore Syge, og efterat jeg havde snigret mig med, at kunne forhindre Skibsfolkets

at faa
forst
Cook
tert,
ninger.

D
se, at
første
ste Col
jeg lett
da Ma
taalt d
det. Ne
Alle di
have bl
til Syg
vrist sig
Overtra
paa ing
folkene

D
get for
han ti
men og
ne det
res Gra
faet i
Denner
Reise k

at faae denne Sygdom, ved naie at følge alle de
 Forfkrifter, som den store Verdens Omfeiler
 Cook havde givet, var det mig ubestrelig bit-
 tert, at see mig saaledes skuffet i mine Forvent-
 ninger.

Dette var den anden Gang paa vor Rei-
 se, at Skjorbugen yttrede sig hos os. Den
 første Gang paa Reisen fra Rutka til de spanske
 Colonier i Nyalbion, men den Gang kunde
 jeg lettelig forklare Oprindelsen til Sygdommen,
 da Mandstabet flere Maaneder i Rad havde
 taalt de store Arbejder og Besværligheder ved
 det stætteste Veir og faa friske Levnetsmidler.
 Alle disse Aarsager faldt nu bort, og jeg skulde
 have blevet i den pinligste Uvisshed om Aarsagen
 til Sygdommen, dersom det endelig ikke havde
 vist sig, at den havde sin Grund i en aabenbar
 Overtrædelse af mine udtrykkelige Befalinger,
 paa ingen Maade og under intet Paaskud at give
 Folkene det afskummede Fit af det fogte Oreflod.

Denne Ulydighed tilstod nu Koffen, en me-
 get fornuftig og brav Mand, mig aabenhjertig.
 Han tilstod at han ikke allene i dette Tilfælde,
 men ogsaa i det foregaaende, havde givet Folke-
 ne det afskummede Fit, for dermed at lave de-
 res Grant, som de isar den sidste Gang havde
 faaet i saa stor Overflodighed af deres spanske
 Benner. Forresten havde han paa den hele
 Reise kraftigen modstaaet deres indstændige Bøn-
 ner,

ner, og han vilde ogsaa nu have været haardere, havde ikke nogle af Mandstabet fundet Middel til at overtale ham til at troe, at de kjendte Præsidenten for det Kongelige Videnskaberne's Selskab, og at han havde sagt, at allehaande frisk Grønt tillabet med hvad Slags Fit det var, er ikke allene sundt, men og et kraftigt antistjorbutisk Middel.

Naar man i øvrigt betænker, hvor yderst faragløse Erter og Bønner maae være, naar de tillaves uden alt Smør, eller Fit, saa kan det ikke forekomme nogen underligt, at Mennesker, der leve saa sorgløse og ubekymrede for sig selv, som de fleste Søfarende gjøre, lettelig overstride alle Indskrænkninger, i Hensigt til deres Diæt. Denne Koffens uindskrænkede Bekjendelse og den oprigtige Anger, som han viste, gav ham i øvrigt retmæssige Fordringer paa Tilgivelse, og han lovede mig paa det høitideligste, aldrig mere at overtræde mine Befalinger, og jeg har Marsag til at troe, at han har holdt Ord.

Denne Mand's Ravn var Johan Brown, jeg nævner ham med Fornoielse, da han ved en Tilstaaelse, der udsatte ham for en haard Straf var Middel til at stadfæste en Erfaring, der er saa vigtig for alle Søfarende.

Vi saae os nu nod til at tage vor Tilflugt til alle antistjorbutiske Midler, men deres ringe Virksomhed og de Syges daglig tiltagende Nuts

Iob
salte
hele

os et
at va
des v

Morg

de der
ad, be
den M
sardist
bønne

Capit
engelsk

paa et

engelsk

fiskefar

skjellige

De va

derne

Capita

kergrun

ter, sa

siden h

heller

denne

de beh

til Ha

Iod mig slutte, at den skadelige Brug af den fede salte Suppe, maae have været almindelig hos hele Mandskabet.

Den nittende saae vi i nogen Graaand fra os et fremmed Skib, hvilket vi strax antog for at være Chatam, da det kom nærmere, bestyrkedes vi i denne Mening og den følgende Dag om Morgenen, kom Herr Puget ombord, og jeg havde den Fornøielse at høre, at de, siden vi skiltes ad, bestandig havde haft smukt Veir. Den anden Marts havde de truffet et stort spansk Kofsardiskib: Resolution kaldet, laddet med Cacaobønner og Chinabark fra Guaquil, bestemt til Cadix. Af dette Skib fik de at vide, at det engelske Skib Eduard fra London var strandet paa et Sted ved Rayn Manquiva, og at andre engelske Skibe, der med god Lykke dreve Hvalfiskefangst i de sydlige Have, havde besøgt forskellige Havne paa Kysterne af Chili og Peru. De vare der meget vel modtagne, da Engellænderne stode i stor Anseelse sammesteds. Af denne Capitain fik Herr Puget ogsaa at vide, at Ankergrunden paa Juan Fernandez var meget usikker, saa og at en spansk Fregat for kort Tid siden havde lidt Skibbrud der. Da der nu ikke heller vare mange Forfriskninger at vente paa denne De, saa raadede han, ifald Chatam skulde behøve en, eller anden Fornødenhed at seile til Havnen Wasparaiso, hvor Iman sandsynlig
aller

allerbedst paa hel: Kysten af Chili vilde finde, hvad man behøvede.

Den lykkelige Omstændighed, at Chatam endnu sit rette Tid havde hentet os ind, for at forhindre en unyttig Seilads til Juan Fernandez, var mig meget kjærkommen, dog var der endnu nogle Vanskeligheder, da mine Forholds Befalinger indeholdt et udtryffeligt Forbud, ikke uden i yderste Nødsfald at løbe ind i en spansk Havn. Jeg holdt derfor Raad med Herr Puget og de fornemste Officerer paa Discovery, og i Betragtning af Stormastens slette Tilstand vare alle eenstemmig af den Mening, at det var Pligt at sørge for Skibets Vedligeholdelse, og at denne Pligt fordrede, at vi løb ind i den nærmeste Havn, for igjen at sætte det i brugbar Stand, da vi med alle vore Reparationer alligevel vilde finde Vanskeligheder nok i at modstaae Stormene, der paa denne Marsid ventede os i Egnen ved Forbjerget Horn.

I Følge denne Beslutning styrede vi lige til Valparaiso, hvor vi den fem og tyvende Martii kastede Anker i Bugten.

Byen laae bag en sandig Strandbred paa nogle smaae Høie, just ikke i nogen meget smuk Egn, men den var nat og reentlig bygget og prydet med mange Kirker, der ragede høit over de andre Bygninger.

I Bugten og ved Kysten laae adskillige Koffardstibe for Anker, og disse, tilligemed den virksomme Brummel af Vaade, der roede frem og tilbage og Synet af Menneskene og Dværg-Hjorderne paa Strandbredden gav os endelig igjen den behagelige Forestilling, at vi befandt os i et cultiveret Land, og efter saa mange Mars-Graværelse vort Fodeland saa meget nærmere, dog skjævede vi for de Ulykkestidender, der maaskee ventede os, om Europas forvirrede Tilstand.

En Officeer blev strax sendt i Land, for at melde Gouverneuren vor Ankomst, og hvor meget vor Tilstand trængte til Hjelp. Men Capitainen paa en sydlig Hvalfiskefanger fra Bristol, som laae her for Anker, gav os lidet Haab om gunstig Modtagelse. Imidlertid vare vi neppe komne for Anker, førend en spansk Officeer kom ombord, endnu førend vor Officeer var kommen tilbage, for i Gouverneurens Navn: (han heed Don Lui St. Alava og var en Broder af vor Ven i Monterey), at ønske os til Lykke til vor Ankomst.

Dette Budskab blev ledsaget af de stærkeste Forsikringer, at der intet skulde mangle os af det, Stedet kunde opbyde til vor Tjeneste, og af de indstændigste Bønner, at vi, saasnart som muligt, vilde besøge ham i Land.

Det skulde have været vanskeligt at forene de saa modsigende Efterretninger, hvis ikke den

Om

Omstændighed havde sat os i Tvivl, at vi fik den første af et Menneske, der var ikke ganske ædru. Herr Manbys Tilbagekomst, der stadfæstede alt, hvad den spanske Officer havde sagt, betog os paa engang al vor Tvivl og Betænkelighed, og den Forklaring, at Capitainen og Mandskabet paa Bristolskibet, havde ved deres egen Brøde paa draget sig ubehagelige Indskrænkninger, gjorde os den Førstes Harme meget begribelig.

Pf Herr Manby fik jeg fremdeles at vide, at Don Alava havde sagt ham, at han tvivlede vel ingenlunde paa, at Don Ambrosius Higgins de Wallenar, Gouverneur og Generalkapitain paa Chill, vilde bekræfte alle hans Løfter, imidlertid fandt han det dog nødvendigt, førend man indgik nogen væsentlig Forbindelse med hinanden, at indhente Hans Excellences Samtykke. Til den Ende vilde han endnu samme Aften sende en Coureer til St. Jago, Hovedstaden i Landet, og ønskede, at jeg ved samme Leilighed vilde sende en Beretning til Gouverneuren angaaende min Ankomst.

Dette Onske opfyldte jeg strax, Budet blev affendt, og man sagde os, at man den tredje eller fjerde Dag kunde vente Svar. Imidlertid kunde Officererne ubehindret gaae i Land, og Torvene stode ogsaa aabne, for at indkøbe Godfriskninger; desuden kunde vi indkøbe saa meget Brænde og Vand, vi ønskede.

Jeg
Herr
Skiber
forstikk
de ma
raiso,
affagde
ficerer
Modbe
vi salu
diffe H
ge dem
ikke at
lighed.
W
Køb m
behjelpe
som La
Omhu
at udry
nes Ar
uskikked
Wand.
Syge,
Fremst
at han
til Syg
Misbru

Den fjer og tyvende om Morgenen gjorde jeg Gouverneuren min Opvartning, ledsaget af Herr Puget og forskjellige Officerer paa begge Skibene; han modtog os udmærket høflig og forstikkede os mere, end en Gang, at intet skulde mangle, for at gjøre vort Ophold i Balsparaiso, saa behagelig som muligt. Kort derpaa afsagde Gouverneuren i Selskab med nogle Officerer og de fornemste Indbyggere i Staden et Modbesøg ombord hos os; ved hvilken Leilighed vi salutede dem med tretten Kanoner. Alle disse Herrer indbød os meget indstandig at besøge dem og deres Familier, og vi undlade heller ikke at modtage deres Tilbud med Taknemmelighed.

Vi tilbragte Dagen meget behagelig i Selskab med vore nye Beksendte, der vare os meget behjælpelige i at forskaffe os alle Forfriskninger, som Landet lederer i Overflodighed. Min forste Omhu var at anvende de virksomste Midler, for at udrydde Skjorbugen hos Følkene. Patienternes Antal ombord paa Discovery, der vare afskikkede til at gjøre Tjeneste beløb sig til sytten Mand. Ombord paa Chatham var der vel færre Syge, dog gjorde Sygdommen ogsaa der stærke Fremstrid, og jeg fik at vide af Herr Puget, at han ved sine Undersøgelser ober Anledningen til Sygdommen havde opdaget, at den samme Misbrug havde indsnæget sig ombord paa hans

Skib,

Skib, som paa Discoveren, kun i en noget ringere Grad. Jeg gjorde i Folge heraf den Foranstaltning, at Mandskabet paa begge Skibene blev hver Dag forsynet med særst Drefjod, Grønt og nybagt Brød, samt med en vis Portion Uelker og Løg, og jeg var snart saa lykkelig at bemærke, at Sygdommen ved denne gavnlige Diæt blev ganske udryddet.

Medens vi ventede paa Courerens Tilbagekomst, besøgte jeg adskillige Magaziner, og fik paa denne Maade at vide, hvor stort Uplaget var af Levnetsmidler og Fornødenheder, og gjorde Anstalter til at bringe det, som fandtes, ombord, saasnart vi maatte erholde Tilladelse dertil.

Til min store Bedrøvelse fandt jeg, at der i og om Valparaiso ikke gaves en eneste Træstamme, der kunde træde i Steden for vor bestandigede Mast. Der blev altsaa intet andet tilbage for mig at gjøre, end at istandsætte den gamle saa godt, som mueligt, og til den Ende vende op og ned paa den, for at den bestandigede Deel kunde bringes saa meget muligt under Dækket. I øvrigt lod jeg den overalt besøge og haabede at den vilde være stærk nok til at bringe os lykkelig tilbage til Engelland.

Da der i Valparaiso hverken findes Gjestgivergaarde, eller Kaffeuse til at beværte de Fremmede, saa maatte vi modtage Indbyggernes gæstfri Tilbud at opholde os i deres Boliger

meget ringe- naar vi vilde være i Land, men da disse ikke vare
 en Foran- rummelige nok for at herbergere os alle, og min
 ribene blev meget svækkede Helbred forvredede, at jeg sov i Land
 ed, Grønt om Natten og bevægede mig saa meget, som mu-
 ortion Ubligt, saa anmodede jeg Gouverneuren, at han
 kelig at be- vilde anvise mig og mine Officerer nogle Værel-
 e gavnlige ser i en, eller anden Bygning, hvor vi kunde
 ns Tilbage- opholde os. Denne Begjæring blev strax til-
 , og fik paa- taet, og Casa de Exercicies sat i Stand til
 at modtage os.

Den otte og tyvende kom vor Courseer til-
 og gjorde tage og bragte fra General-Gouverneuren, Don
 es, ombord, Ambrosius Higgins de Valenar den fuldstan-
 dertil. digste Bekræftelse paa alle Gouverneur Alavas
 jeg, at der vover, tilligemed en meget forbindelig Lykønsk-
 eneste Træ- ingskrivelse over vor Tilbagekomst, efter saa
 for vor be- mange udstandne Besvarligheder og Farer. Herr
 et andet til Alava fik tillige Ordre, at hvis jeg havde Lust,
 indsatte den Selskab med nogle af mine Officerer, at besøge
 til den Ende opstedstaden, at lette os denne Reise paa alle
 at den besta- muelige Maader.

Jeg benyttede den første Leilighed til at af-
 t muligt un- sige Gouverneuren min forbindeligste Taksigel-
 t overalt be- ge for al denne Godhed, og ilede saa meget
 e stærk nok for at denne Godhed, og ilede saa meget
 i Engelland m mueligt med at bringe alle vore Forretning-
 findes. Sjæst i Gang. Til den Ende blev Masten bragt
 t beværtet d- land mellem Valparaiso og Landsbyen Almand-
 Indbyggernes, og et Telt oprett paa dette Sted, og paa
 ernes Boliger Gouverneurens udtrykkelige Befaling sat en Vagt
 naa af

af Søsolbater fra Discovery, for at forebygge
 Tyverier og andre Fortredeligheder, dog med de
 bestemte Befalinger ingen at fornærme, ikke
 engang om man greb dem i selve Tyveriet, men
 sætte Gjerningsmanden fast og udlevere ham til
 at straffes af hans Ørighed.

Ved at undersøge Ræsten fandt vi at den
 var langt mere bestadiget; end vi havde troet,
 eftersom ræsten to trediedele af Længden var re-
 net. For at fremskynde dette Arbeide blev der
 endnu antaget nogle spanske Tømmermand, der
 skulde arbejde tilligemed vore, som ogsaa nogle
 Arbeidsmænd, der skulde være os behjælpelige
 med at kalfatre Skibet. Seilmagerne maatte
 reparere de gamle Seil og gøre nye, Bødder-
 ne forfærdige nye Meelsade, og sætte de gamle
 i den Stand, at de kunde bruges til Vandfader
 medens at Smedene gjorde det fornødne Jern-
 værk, hvormed Ræsten skulde bestaaes, og de
 øvrige Mandskab var beskæftiget med Tækkelæ-
 ket, samt at tage Ballast ind. Vi maatte slaa
 nye Ankertove, da vi ingen fandt her, der var
 stærke nok og vore vare ganske ubrugbare.

Den sidste Dag i Mars Maaned, Dage
 paa hvilken vi forlod vort klare Fædreland
 den første Dag i det femte Aar af vor moison-
 mellige Reise, blev anset som en Festdag
 overladt Folkene til eget Brug, da de vare fr-
 for alt Arbeide. Enhver fik ogsaa en dobb-

For
 tid
 brin

som
 stem
 Læng

i god

Gouv

Hove

all vor

s

Puget

de Her

scobert

berneu

faling

tal af

de sidst

raiso

aa.

M

foruden

endte i

ledte S

Tjeneste

og Solf

de Mar

Ho

Portfon Stog, og et fortreffeligt Middagsmaaltid af alle de hertige Ting, som Landet frembringer.

Vort Observatorium blev bragt i Land og som sædvanlig betroet Herr Whidby, for at bestemme Chronometerens Gang og Afvigelser, samt Længden og Bredden af Valparaiso.

Da nu Alting til Skibenes Udrustning var i god Gang, besluttede jeg at benytte mig af Gouverneurens gunstige Tilladelse, for at besøge Hovedstaden i Chili, og lod gjøre alle Anstalter til vor Afreise.

Vort Selskab skulde bestaae af mig og Herr Puget, Lieutenant Johnstone fra Chatam; og de Herrer Backer, Swaine og Menzies fra Districtobery. Jeg havde allerede bekendtgjort Gouverneuren Alava mit Forsæt, og denne gav Beslutning til at forsynne os med et tilstrækkeligt Antal af Heste og Munkelæser, de første for os selv, de sidste for vor Bagage, eftersom der i Valparaiso ikke gives nogen anden Maade at reise paa.

Nu fik jeg ogsaa at vide, at Præsidenten foruden hans gunstige Indbydelse ogsaa havde sendt to Dragoner fra St. Jago, der vare indfødte Irlandere og stode i Kongen af Spaniens Tjeneste, for at de skulde tjene os til Weiviser og Folke underveis. Disse Folt havde levet mange Aar i Nyspanien og syntes ikke lidet at glæde

sig over det dem betroede Embede, der gaa dem
 en særdeles Vigtighed, der aldrig kunde blive
 deres Lod, som gemene Dragoner. Saaledes
 kunde de for Exempel til deres Tjenestes Brug
 tage hvilken Hest af Stalden, eller Marken, de
 vilde, men da vort Besøg kun var for vor For-
 reise, saa vilde jeg ikke tillade, at der blev
 brugt noget Svangsmiddel, og vi fik inden kort
 Tid saa stort et Antal Heste, som vi behøvede
 for at gjøre Reisen baade frem og tilbage, for
 12 Piastrer Stykket.

Efterat alting var i Beredskab, reiste vi den
 tredie om Morgenen tidlig og udgjorde ikke en
 liden Trep. Man havde underrettet os om, at
 vi ingen Bequemlighed vilde finde i Landsbyerne
 paa Veien, uden blot Tag over Hovedet. Pa-
 levnettsmidler vilde det vel ikke mangle, men
 vel paa Senge, Borde, Stole, Meubler, Kjø-
 kentsi og tillavet Mad, alt dette vare vi derfor
 nødsagede til at tage med os, tilligemed vor
 og for at det i Nødsfald ikke skulde mangle
 paa Lye imod Hede og Regn, havde vi tillig-
 forsynet os med et Telt, og alt dette Telt var
 indpakket i Kister og blev baaret af Muulæsler.
 Jeg kunde ikke bare mig for at yttre min Frygt
 for at de stakkels Dyr skulde være for tungt be-
 lættede, fornemmelig protesteerde jeg mod Telt-
 stængerne, der heller ikke paa nogen Maade
 vilde behage Muulæseldriverne, men Dragoner
 brug

der gab dem
kunde blive
Eaalede
jenestes Brug
r Marken, de
for vor For

, at der blev
fik inden for
vi behøvede
og tilbage, for

is, reiste vi der
og gjorde ikke
ttet os om, at
e i Landsbyer

Hovedet. Pa
mangle, men
Reubler, Kjø

vare vi derfor
igemed vor Ko
ulde mangle o
hadde vi tillig

lt dette. For
af Muulæste
yttre min Fry
re for tungt be

jeg mod Tæ
nogen Maad
men Dragon
brug

brugte et Magtsprog og vi maatte underkaste os hans Villie. Hestene syntes ogsaa at være smaae og svage, men vore Veivisere indseede for at de skulde holde ud, og Folgen viste at de havde Ret.

Fra Staden Valparaiso, der ligger paa et smalt ujævnt Stykke Land, ved Foden af nogle høje Klipper, der danne Kysten af Landet, fører en Godsti umiddelbar ind i Landet. Men Landeveien, som vi nodvendig maatte vælge, gaaer et Stykke langs med Kysten igjennem Landsbyen Almandrel. Dette Sted har en behagelig Beliggenhed paa en bredere Strimmel af det gode Land, end Valparaiso, men som ogsaa omgives af høje og næsten nøgne Bjerge. Dog mangle, med Undtagelse af Dalene og Sletterne i Nærheden af Byen Reubler, Kjøbenhavn frugtbar Jordbund, og man finder store Haver, som alle ere anlagte saavel til Rytte, som til Korn og Grønt. Fra Almandrel løber en temmelig god, men temmelig snævr Ve i Sidsak over en høj Bjergkæde, som vi behøvede to Timer til at bestige.

Den gamle Landevei var fordim meget ubehagelig og farlig, hvilket havde bevæget Vicekongen til at anlægge til Bedste for Indbyggerne i de fleste Steder denne nye Ve, der var omtrent ligesaa god og fyrgetyve Fod bred. Men endnu var den ikke ganske færdig, og vore Veivisere fortalte os, at vi vilde finde Arbejderne paa Veien.

Efterat vi havde naaet Toppen af Bjergene, løber Weien noget lavere paa en vidtløftig Slette, der næsten var ligesaa høj, som Toppen af de Bjerge, vi nylig havde bestøget. Denne Slette strakte sig til Foden af en anden Bjergkjaede, og bag denne ragede atter nye Bjerge i Weiret, indtil Viet tabte sig i de gamle, med evig Sne og Is bedækkede Andes Kjelde. I øvrigt syntes den hele vidtløftige Flade at være øde og ufrugibar, og det var ingen let opløselig Gaade for os, hvorfra alle de fortreffelige Lejningsmidler kom, som man finder i saadan Overflodighed paa Torvet i Walparaiso.

Her saae man hverken Byer, eller dyrkede Mark. Kun hist og her voxte nogle forknudede Træer og usle Buske, og ved Bredden af langsom flydende Bække, der slønge sig over denne Slette, saae man kun ringe Spor til Vegetation, medens de faa elendige Indbyggere i denne Egn tilbringe deres Liv i usle Jordhytter. Vindingsværket i disse Hytter var af Træ, udfoldet med Leer, Gulvet den blotte Jord, og Taget saaledes elendigt, at det hverken beskyttede mod Sol eller Regn.

Ved en af disse Bøliger, omtrent femten Mile fra Walparaiso gjorde vi Holdt, for at indtage vort Middagsmaaltid. Meublerne i dette Huus bestod i et skident Bord, en Bænk, eller Skammel, en elendig Seng i en Braae og fe

til sex Cruusfiger. Men derhos forundrede det os, at Indbyggerne i disse Hytter drak Mathe, som er en Infusion af en Urte, der indføres fra Paraguay, og som driffes ligesom The, som og at nogle af de almindeligste Kjøkkenredskaber var af Sølv. Landet rundt om laae fuldkommen i Naturens raae Tilstand, uden ringeste Spor til Dyrelse, og Menneskene syntes ene at vente deres Underholdning af Korshynes algode Forsorg. Uvidenhed, Ureenlighed og Overtroe, vare de tydeligste Træk i deres Karakter, og aldrig har jeg seet Mennesker i en saa raae Tilstand saa ganske i Nærheden af kultiveerte Byer.

Vore Muntlæster vare sendte i Forveien, et undtagen, som bar vor Proviant. Denne Forsaad forenet med det, som Hytternes Indbyggere kunde levere, Fiedertræ, Æg, Kartofler, Løg og Krugter, forskaffede os et herligt Maaltid. Vore Heste gjorde sig imidlertid ogsaa tilgæde, og saasnart vi havde spist, fortsatte vi vor Reise igjennem denne Orken. Den nye Wei var nu til Ende og den gamle var intet andet, end en Samling af nogle Spor, der blev afbrudt ved dybe uregelmæssige Furer, som Regnen havde udhulet.

Uagtet de store Fordele, som Anslaget af en ny Landevei maatte forskaffe Indbyggerne i begge Steder, saa er dog dette Folk saa dorst og saa lidet oplagt til at gjøre Forbedringer, der

var

var forbanden med Umage, at Vicekongen fandt uendelige Vanskeligheder i at udføre sin vise Plan, og tabte derover meget af sin Yndest hos Nationen.

Vi reiste nu uden sonderlig Afveksling lige til Asten, da vi kom til Landsbyen: Cassa Blanca, eller det hvide Huus, hvor vi efter vor Vejvisers Raad skulde tilbringe Natten, efterat vi den Dag havde, paa en for os saa usædvanlig Maade, lagt otte og tyve (engelske) Mil tilhage.

Cassablanca er en Landsby af omtrent fortyve Huse og en net lille Kirke. Nogle indhegnede og dyrkede Marker i Nærheden af Byen, stak paa en behagelig Maade af mod denne Ørten, som omgav den.

Den fornemste Person paa Stedet var Præsiden, der kom os venlig i møde og bød os være velkommen. Det syntes at gjøre ham ondt, at han havde saa lidet at tilbyde os, men til Lykke behøvede vi heller ikke hans Bistand, uden blot til at staae os et Tag, hvilket han ogsaa strax anviste os.

Dette Huus var bygget paa samme Maade, som de nys beskrevne Hytter, og vi fandt vor forudsendte Bagage i samme. Men naattet det manglede alle Bequemmeligheder af en anstændig og tæt Bolig, saa foretrak vi det dog for vort Telt, fordi det var større. Meubler var

der

ongen fandte
 re sin vise
 n Yndest hos
 fvefpling lige
 Cassa Plan
 fter vor Wei
 , efterat vi
 faa usædvan
 gelse) Mil
 omtrent for
 Nogle ind
 den af Byen,
 d denne Dr

det var Præ
 hed os vare
 am ondt, at
 nen til Lykke
 d, uden blot
 i ogsaa straf

samme Maas
 og vi fandt
 Men uagtet
 r af en an
 k vi det dog
 Meubler var
 der

der slet ikke, og vi hændte os derfor til vore
 Raboer, der med Glæde gavt alt, hvad de havde.
 Medens man tillavede vort Maaltid, gif vi om
 fring i Landsbyen, hvor man allevegne modtog
 os med uforstilt Venlighed, fornemmelig viste
 den yngre Deel af det smukke Køn megen Artig
 hed. Adskillige af disse unge Piger havde kundet
 fortjene Ravn af Skjønheder, hvis de ikke hav
 de sminket sig røde og hvide. Men deres Ven
 lighed var meget indtagende og Tiden løb i deres
 Selskab meget behagelig. Husene vare alle hvid
 tede udbendig, der gav dem et pænt Udseende,
 men indvendig herskede den samme Ureenlighed,
 som vi forhen havde bemærket.

Ved Aftensmaaltidet var hele Byen tilstæ
 de, de fornemste spiste med os, og de øvrige
 syntes ligesaa fornøiede med at være Tilskuere
 ved dette for dem usædvanlige Skuespil. Glas
 sene bleve flittig brugte og vore Gjæster forlod os
 meget sildig. Men paa Rolighed var det derfor
 ikke at tænke; thi Husets forrige Indvaanere
 havde efterladt sig saa mange Myg og Lopper,
 at i ikke kunde lukke et Die, og vare glade ved
 at kunde komme afsted igjen saa tidlig, som
 muligt.

Vi kom snart til Foden af den Bjergskæde,
 der begrænder denne Slette. Disse Bjerger stige
 endnu steilere i Veiret og vare betydelig høiere,
 end de, som laae ved Strandkanten i Nærheden
 af

af Almændel. Den nye Wei løb og saa hen over de laveste Egne af Bjergkjæden, og Steilheden havde ligeledes her gjort det nødvendigt at lede den i en diagonal Retning hist og her, saa at den fra Foden indtil Toppen gjorde fem og tyve Vendinger, eller Vinkler.

Paa denne Deel af Landveien var just Arbeiderne beskæftigede at bringe de farligste og ubequemste Steder først i Stand. Den Dorshed og Langsomhed, hvormed de arbejdede, var ligesaa stor, som deres Redskaber og Hjælpemidler vare usle og elendige. Der var omtrent halvtrediesindstyve Mand, som vare forsynede med simple Hækker og Spader; og for at bringe Jorden fra de høiere til de lavere Steder af Veien betjente de sig af en Oxehud, isteden for Trillebor. Paa denne Hud blev den opgravne Jord kastet og derpaa slæbde to Mand den hen til det Sted, hvor den skulde. Store Stene sprængte man med Krude, men isteden for at slaae Stenene smaae og derved skaffe sig en fast Grundvold for Veien, kastede man dem alle ned over Bjerget. Ved denne uoverlagte Fremgangsmaade blev ikke allene Jorden ved Randen af Veien revet løs, men paa mange Steder kom store Huller, og da det ikke saae ud til at man vilde forsyne Veien bedre paa den udvendige Side, saa vil en heftig Regn grave dybe Furer i Veien og fordarve den, da den kun bestaaer

af

hen ober de
ilheden hav
at lede den
saa at den
og tyve Ven

var just Ar
farligste og
Den Dorfs
beidede, var
g Hjelpemid
var omtrent
re forsynede
for at bringe
re Steder af
isteden for
den opgravne
land den hen
Store Stene
heden for at
se sig en fast
dem alle ned
Fremgangs
Kanden af
Steder kom
til at man
n udvendige
dybe Furer
kun bestaaer
af

af løse Materialier. For paa nogen Maade at
afhjelpe dette Onde, havde man vel paa Siden
af Veien opkastet en Grøft, for at opsamle og
aflede Regnvandet, men den var alt for lille og
lignede snarere en Kende, end en Grøft.

Arbejdsfolkene fik foruden Kosten halvanden
den Real, der omtrent beløber sig til nitten
Skilling dansk; men Kosten kan man ikke regne
høiere, end ti Skilling. I et Land, hvor Arbejds
lønnerne ikke er høiere, forekom det os ikke lidet
underligt at see saa saa Menneſter beskæftiget
de med Agerdyrking, tilmed da Jordbunden og
Etimatet er saa vel Rikket til at frembringe alle
Slags Produkter, og Velstand og Lyksalighed kun
de saa meget befordres ved en almindelig Udbrei
delse af Livets Fornødenheder.

Da vi havde naaet Toppen af Bjergene saae
vi Veien at løbe paa den nordostlige Side af
Bjergot ned til St. Jago. Den gjorde flere Ven
dinger, end paa den anden Side af Bjergot, for
di denne Slette laae høiere over Havets Ober
flade, end hiin, som vi nylig havde forladt. Ef
ter Frokosten kom vi paa en smal Wei, omtrent
fire Mile lang igiennem en Skov af smaae Træer.
Om Eftermiddagen holdt vi stille ved en Træ
hytte, hvor vi snart fik Lammefjød og Fugle,
som Kokken tillavede til vort Middagsmaaltid,
og som vi fandt særdeles godt. Eggen var end
nu øde og udyrket, kun saae vi hist og her noget
mere

mere Skov. Den følgende Morgen rejste vi videre, for at bestige Bjerget Praom, inden Heden blev alt for trykkende. Men vi fandt Kulden saa sølelig, at vi kom paa den Tanke, at vore Veivisere havde kun jaget os ud saa tidlig, for inden Aften at komme til et bekvemmere Natteherberg, og dertil brugt Heden til Paaskud.

Udsigten fra Toppen af Praom var meget fortryllende, lige for os laae Sletten, hvor St. Jago ligger, og som naaer lige til Foden af de majestætiske Andessjelde, bag os saae vi paa Sletten en Mængde Hytter, som vi forhen ikke vare blevne vaer, og som vare omgivne af smaae Horder Hornkvæg og Faar. Langs med Landeveien til St. Jago saae vi hist og her smaae Krugthaver, Indhegninger og Egnbund, paa hvilken Dvæget græssede mellem enkelt staaende Træer.

Omtrent femten Mil fra Hovedstaden fik Landet et bedre Udseende. Paa begge Sider af den skønne jævne Dei, saae man Wiingaarde og Plantager, og langt borte de høie Taarne af St. Jago, der ragede høit over de talrige Huse. En Mil fra Staden holdt vi stille, saavel for at udhvile, som for at sætte os i Stand til at opvarte Hans Excellence. Jeg sendte ogsaa een af Dragonerne med et Brev til Generalkapitainen, der meldte ham vor Ankomst, og bad om Tilladelse at maatte opvarte ham, endnu samme

me
Bude
Imid
og ef
Stan
stand
Sag
varet
Gard
Dat,
diffe
ledsag
neure
at be
af de
have
Kryg
Ret,
de og
svage
lægge
Dpsy
legen
til a
toi b
træffe
hele
me

me Aften i hans Pallads, hvorfor jeg ogsaa gav Budet Befaling at sende os en Wogn imøde. Imidlertid blev vort Middagsmaaltid tilløbet, og efter samme vilde vi sætte os i den bedste Stand, vi kunde, for at vise os med saamegen Ansæendighed, som muligt. Men det var ingen let Sag, eftersom den lange Tid, vor Reise havde vareet, havde anrettet saadan Odelæggelse, i vor Garderobe, at vi neppe havde en Kjole, eller Hat, som vi kunde lade os see med. Midt i disse Tilberedelser kom Dragonen tilhage igien ledsaget af en Officer, der bad os i Souveræneurens Navn velkomne, og indhød os til strax at begive os til Palladsen, og dertil benytte os af de Heste, som han havde sendt os imøde.

Jeg havde givet meget til, at jeg kunde have undgaet et saa offentligt Indtog. Men Frygt for at fornærme tillod mig ikke at sige Nei, og vi indrettede os derfor saa godt vi kunde og glemte vore Uniformer, der vare alt for svage til at holde ud til Hest, til vi skulde aflægge Stadsbesøg.

Hestene, som man under en anden Officers Opsyn havde sendt os, forsegede ogsaa vor Forlegenhed, eftersom det var smukke modige Dyr til at paradere med, prydede med smukt Sadeltoi besat med prægtig broderede Guld og Sølvtræffer, der endnu stak underligere af mod vor hele Dragt. Jeg ønskede nu endnu heftigere at ride

ride i al Stilhed ind i St. Jago, men alle mine Forestillinger vare frugtesløse, og Officeren lod strax bringe Vidste og Sporer, for at der intet skulde mangle ved vort hele Dptog. Men mod Sporerne protesterede vi samlig, da vi med disse modige Dyr maatte frygte for, at de kunde paadrage os en, eller anden Ulempe, naar vi drog igjennem Byens Gader, og fæstede vor Opmærksomhed paa de mange nye Gjenstander. En ubetydelig denne Omstændighed, end kan synes, saa var den dog af yderste Vigtighed for Officeren, og han anvendte ikke allene sin hele Beltalenhed, for at formaae os til at tage Sporerne, men foreskillede os endog, hvor upassende det var at lade sig see uden denne væsentlige Deel, og gjorde os Bebrejdelser over vor besynderlige Begjæring. Men al hans Beltalenhed var spildt, han kunde ikke overvinde vore Indvendinger, og til hans store Misfornoielse, satte vi os til Heft og reed i et ægte militairisk Skridt, ledsaget af begge Officererne og de to Dragoner hen til Hovedstaden.

Den Mængde Mennesker, som var stillet sammen, for at see vort Indtog, foregede den Korlegenhed, hvori vor maadelige Klædebragt og øvrige Omstændigheder havde sat os, og det langsomme Skridt, vi reed, gav dem fuldkommen Leilighed til at betragte os fra alle Sider. Endelig kom vi da til Palladset, hvor Vagten traadte

te i C
bragt
Amb
ne S
stibe
et er
Alleil
var
lede
mege

i Tr
være
Eid
nien.

nesse
somm
ford
Begt
nien
fætte
Eid
han
paa
Cor
og
sine
han

te i Genæhr ved vor Ankomst, og hvor man strax bragte os ind i Audiencesalen. Her modtog Don Ambrosio Higgins de Ballenar os med hiin utvungne Hjertelighed og Godhed, der er lige langt fra sine Ceremonier og krybende Smiger, og som i et eneste Dieblif erstattede os alle de smaae Heiligheder, vi havde haft paa vor Reise. Det var heller ingen ringe Overraskelse, at han tiltaalede os i vort eget Sprog, som han forstod med megen Færdighed.

Vi fik nu at vide af ham, at han var fød i Irland, men havde allerede i fyrgetyve Aar været borte fra sit Fædreland, og af denne Tid havde han tilbragt fire og tyve Aar i Spanien.

Han var kommen meget ung i engelsk Tjeneste, men fordi Førfremmelsen her var langsommere, end han havde ventet, saa modtog han fordelagtigere Tilbud paa det faste Land. I Begyndelsen tog han Tjeneste i det spanske Ingenieurkorps, men ombyttede den igjen, for at ansættes ved Dragonerne, hvor han inden kort Tid steg til Oberstlieutenant. Kort derpaa kom han til Hispanien, hvor han fik en Commando paa Grændserne af Chili og blev Gouverneur i Conception. Han forblev tolv Aar i denne Post, og havde den Lykke ved en bestandig Udøvelse af sine menneskekjærlige Grundsætninger, ved det han uafslædig sørgede for de Indfødtes Vel, at

han

han formåede deres af Naturen vilde Character og bragte dem til at kaste sig under den spanske Regjering. For denne væsentlige Tjeneste blev han i Mæret 1783 ophøiet til den glimrende Rang, han nu beklæder, og har siden den Tid modtaget endnu mange andre Beviser paa sin Konges Naade, der har skænket ham Karl den Tredies og St. Jacobs Ordenen, og ophøiet ham til General-Lieutenant i den spanske Armee.

Et stort Værelse i Palladset blev anvist til mit Brug, og i et andet ved Siden af, hvor der var en tilstrækkelig Mængde smaae Senge med Omhæng af tyndt Løp, indquarterede man Herr Puget og de øvrige Officerer. Vore tvende Levsagere: Dragonerne fik vi til Opvartere, og man søjede endnu samme Aften Anstalter til at gjøre vort Ophold i St. Jago saa behagelig, som muligt. Gouverneuren foreskillede os endnu inden Aftensmaaltidet Corrigidoren, Don Ramon de Rosa og en Dragonkapitain ved Navn: Don Fransisco de Cassado og befalede dem at vise os alt Seeværdigt i St. Jago, og at ledsage os hos de fornemste Familier.

Aftensmaaltidet, der bestod af en stor Mængde Retter, blev serveret paa lutter Guld. Derved vare sekunden Gouverneuren og Don Ramon de Rosa, ingen anden tilstæde, og der herskede en saa udbungen Tone, som om vi havde været

været
ner.

Opda
ka, o
alle
Maje
men
Office
lykkel

ste D
Binde
størkø
rige a
nogen
mere
vi ha
neure
Vi lo
Dag.

vi fan
ntaale
serern
at af
Drag
dem.
at de
di m

været

de Caratter
den spanske
Ejeneste blev
i glimrende
en den Tid
ser paa sin
ham Karl
en, og op
den spanske

andviist til
n af, hvor
aae Senge
terede man
Vore toen-
Opvartere,
Anstalter til
behagelig,
de os endnu

Don Ra-
bed Navn:
de dem at
og at tid:

af en stor
tter Sold.
g Don Ra-
te, og der
n vi havde
været

været i Engelland mellem vore fortroligste Ven-
ner. Samtalen gik fornemmelig ud paa vore
Opdagelser paa den nordvestlige Kyst af Ameri-
ka, og jeg havde den Fornøielse at erfare, at
alle mine Underhændlinger med Hans Katolske
Majestæts Undersaattere havde vundet fuldkom-
men Bifald. Tillige gjorde man mig og mine
Officerer forbindelige Complimenter over det
lykkelige Udfald paa vore Bøkræbber.

Kort efter Maaltidet lod en Mængde span-
ske Damer sig see foran Jerngitteret, høormed
Binduerne være forsynede, og overrakte os Blom-
sterkoste med Begjæring, at forføie os til de sø-
rige af deres Selskab, som vare forsamlede i
nogen Afstand derfra. Men jeg holdt det for
mere passende at aflaae enhver Indbydelse, til
vi havde havt en formelig Audience hos Gouver-
neuren, der var ansat til den følgende Morgen.
Vi lovede dem derfor, at opvarte dem den næste
Dag.

Vi gik sildig tilbage i vore Værelser, hvor
vi fandt vore Senge temmelig gode, men den
utaalelige Ureenlighed paa Gulvet, især i Offi-
cerernes Kammer opvakte vor hele Uælsked. For
at afhjælpe dette Onde, henvendte vi os til vore
Dragoner, for at faae Koste, eller Børster af
dem. Men til vor store Fortrød sagde man os,
at deslige brugte man ikke i St. Jago, saa at
vi maatte lade os nøie med at stænke Vand paa
Gulvet,

Sulvet, for at dæmpe Støbet, det i Officerernes Kammer laae saa høit, at man snarere havde behøvet en Skuffe, end en Koft, for at skaffe det bort.

Hver Søndag Formiddag havde Gouverneuren Levee, hvor militaire Personer og Stændens fornemste Indbyggere gjorde ham deres Opvartning. For her at blive formelig forestillede pynkede vi os, saa godt vor Gardes de vilde tillade, og begav os i Audiencesalen, der var meget stor og prægtig meubleret. I Forgemakket hang Malerier af alle Gouverneurerne i Chile fra den spanske Regjerings Indførelse. Ved den øverste Ende af Audiencesalen var Sulvet noget ophøiet, og paa denne Ophøining stod en Lehnestool under en Thronhimmel af rødt Damast prydet med Kongen og Dronningen af Spaniens Portraiter. Selskabet bestod af omtrent hundrede og tyve Personer, der mestendeels bære Laarmilitiens Uniform, og i et saavelklædt Geislerstak vore udslidte Kjoler ikke lidet af. Dog havde jeg allerede tilforn ladet et Par Ord falde angaaende denne Sæg, og Gouverneuren manglede ikke, i det han forestillede os for sine Venner, at omtale de Møisommeligheder og Besværigheder, som vi havde udstaaet, samt den lange Tid vi havde tilbragt fiern fra den kære deerte Verden, og gav vor Stædhavtighed i at udføre saa store Vanskeligheder mange Lovtaler.

Derine

i Officerernes
snarere havde
for at kaffe

havde Gouver-
neur og Star-
dam deres Op-
sigelse forestillede
erode vilde til-

, der var me-
st for Gjernings-
retterne i Chili
forelse. Ved

n var Gulvet
væring stod en
af rød Damast
en af Spaniens

ntrent hundre-
deels bare Læ-
sklædt Geistl-
af. Dog havde

var Ord falde
erneuren mang-
s for sine Ven-
heder og Be-
aet, som den

fra den kelti-
ghabthighed i at
mange Lovtaler.

Denne

Denne fine Opmærksomhed sparede os for enhver
Forlegenhed, og alle Herrerne, for hvilke man
forestillede os, kappedes med hinanden i at vise
os deres Høflighed. Efterat vi hver for sig vare
forestillet Gouverneuren, havde Audiencen Ende,
Don Ramon og Capitain Cassada førte os til
Audiencia hos Biskoppen i Chili, der altid begyn-
der, naar den første har Ende.

Biskoppen, som fører Titel af Illustri-
simo; modtog os med den samme Medlidenhed og
Gødhed, som Don Ambrosio Higgins. Hans
Vallads overgik alle andre Tøjninger i Størrel-
se og Pragt, endog Gouverneurens, efter hvil-
ken han har den næste Rang.

Næsten alle, som havde opvartet den sidste,
saa vi nu igjen hos Biskoppen. Men de viste
os endnu mere Erbødighed, end den første.
Mange Geistlige vare nærværende, og en af dem
opretholte for Biskoppen dem, som skulde fore-
vies ham. Disse bødte det ene Kne, saasnart
de kom ham nær nok, og modtoge i denne ydmyg-
te Stilling Kirkens Velsignelse, som bestod deri,
at Biskoppen med den ene Haand gjorde Kirkens
Begn over deres Hoveder, og med den anden
sakte dem en Ring, som han bar paa Fingeren,
og som de berørte med deres Læber.

Da jeg havde gjort mig det til en bestan-
delig Lov, at underkaste mig alle de uskadelige Sæd-

væner i det Land, hvor jeg var, saa fulde jeg heller ikke have gjort mig nogen Betænkning over at gjøre denne Ceremonie med, saasnart man havde givet mig det mindste Vink om at man havde ventet det, men da dette ikke skeete, saa bukkede vi os kun paa sædvanlig Maade, der blev ligesaa godt optaget, og forskaffede os en ligesaa naadig Betsignelse, som de andre.

Biskoppen gjorde mange passende Spørgsmaal til os, angaaende vore Reiser, og syntes at finde megen Fornoielse i de Svær, vi gav ham. Men uslykkeligvis havde vi nu ingen Tolk der forstod os saa tilstrækkelig, at han kunde give Biskoppen et rigtigt Begreb om det, vi sagde, aldrig har det gjort mig mede Ondt, at jeg ikke var det spanske Sprog mægtig nok, for uden fremmed Hjælp at underholde mig med denne indsigtsfulde Mand.

Fra Biskoppens Pallads førte vore Ledsagere os til Damerne og de fornemste Statsmander alle modtog os med den meest udmærkede Beskæftigelse, og bad os paa det indstændigste besigtigt at besøge deres Familier. Henimod Klæden to vendte vi tilbage til Gouverneurens Pallads, der ventede paa os med Maden, og hvorefter hvem der foruden ham og os kun var Don Ramon de Rosas og Capitain Cassada tilstæ-

fra Fulbe jeg
Betænkning
ned, saasnart
Dink om at
te ikke steete,
nlig Maade,
forskaffede og
de andre.

ende Spørgs
ter, og syntet
Svar, vi ga
nu ingen Tolk
han kunde giv
det, vi sagde
ndt, at jeg ift
for uden frem
ned denne in

te vore Ledsa
ste Statsman
udmærkede V
indstændigste
Henimod K
berneurens V
Naden, og h
kun var D
Lassada tilst

Efter Caffen begav enhver sig i sit Kammer, for at sove, en Sædvane, der er saa almindelig her, at man imellem Klokkerne tre og syv ikke seer et Menneske paa Gaden og alle Dørene over tilslukket. I Begyndelsen vare vi meget forlegne med disse ledige Timer, men Clivatets Hede, Bevægelsen for Bordet, Mangel paa Forretninger og et overskødig Maaltid forsonede os snart med denne Landets Etik, og vi befandt os tilsidst ligesaa godt ved Siesta, som de uvisse somme Spanier.

Ledsaget af vore nye Venner besøgte vi mod Aften Signor Cotappas, en anseelig Kjøbmand. Hans Bolig bestod, som næsten alle andre, af et i en firkant bygget Hus, der kun havde en Etage. Den ene Side af Kirkanten bestod af en Muur mod Gaden, hvorpaa der var en Port. Lige derfor var Hovedbygningen, og paa begge Sider Tjenerkamre, Kjøkken, Sovokammer og deslige. I Hovedbygningen var en Korsal, en stor Spisestue og et Sovokammer. Alle Værelserne vare af betydelig Størrelse. Det fornemste var i det mindste tresindstyve Fod langt og fem og tyve Fod bred, og nok ligesaa høit. Dette Værelse var smukt meubleret og prydet med Lysekroner og Valerier, hvis Gjenstande vare tagne af den bibelske Historie.

Selskabet var deelt i to Partier. Damerne sad ved den ene Ende af Bordsæt paa Puder, og Herrerne i den anden Ende paa Stole, mellem hvilke man ogsaa strax anviste os Plads. Underholdningen den Aften bestod i Concert og et Bal, hvori Damerne toge den meste Andeel. Concerten blev ophørt ganske allene af dem, da en spillede Pianoforte og de andre accompagnerte med Fløiter, Violiner og Harpen. Det Hele blev ret smukt udført og forskaffede os en Fest, som vi i lang Tid havde maattet undvære.

Det gjorde os meget ondt, at vi ikke kunde modtage Herr Cotappas indstændige Anmodning om at danses med Damerne. Deres Dansespyntes os saa indviklede, at vi ikke kunde fatte dem, og de, som vi vare vantede til i England, havde vi glemt af Mangel paa Øvelse. Vi trøstede os imidlertid over den Fornæelse, som vi maatte undvære, ved at underholde os med nogle Damer, der havde ophørt at danses, og som bad os tage Plads hos dem, hvilket maae ansees som en stor Godhed, da det ellers ikke er brugeligt.

Mange af disse Fruentimmer kunde gjerne faae Navn af Skjønheder, da de havde smukke talende sorte Øine og regelmæssige Træk. Men dog mishagede nogle Skjodesløsheder, som vi ikke

vare

Damerne
 a Puder, og
 ole, mellem
 Blads. Un
 concert og et
 neste Andeel.
 af dem, da
 andre accom
 og Harpen.
 og forskaffede
 havde maattet

vi ikke kunde
 e Anmodning
 deres Dandse
 e kunde fatte
 til i Engell
 paa Dvelfe.
 n Fornoielse,
 underholde og
 et at dandse,
 dem, hvilket
 da det ellers

kunde gjerne
 havde smukke
 Træk. Men
 r, som vi ikke
 vare

vare bante til at see hos vore smukke Landsmænd,
 inderis udmærkede Rethed og Pænighed. De havde
 de næsten alle utaaelige smudsige Tænder, der
 skaf besynderlig af mod den store Umage de havde
 gjort sig for at pynte deres Person; thi de vare
 alle meget prægtig klædte. Den besynderlig-
 ste Deel af deres Dragt var et rundt klokkefor-
 migt Fiskebeensskjort, der naagede dem til Knæer-
 ne, og hos nogle ikke engang saa langt. Strax
 under dette deres yderste Klædningsstykke saae
 man det inderste lærreds Klædebon, der var kan-
 tet med Guldbresser, ligesom og Enden af deres
 Strømpebaand.

I deres Opførsel herskede Munterhed og et
 frit Væsen, der faldt meget i Dinene, og som
 ikke kunde indgyde Fremmede den Vresfrugt, som
 vi i Engelland ere tilbøielige til at vise det an-
 det Kjø. Dog vil jeg heraf ikke drage nogen
 ufordeelagtig Slutning for deres Sæder, da vi
 i vor Omgang med dem aldrig havde Leilighed
 til at kalde deres Dyd i Tvivl, saa at denne
 Rettsindighed blot maae tilskrives Landets Sæder.
 I øvrigt vare de meget artige mod os, og gjorde
 sig al optænkkelig Umage for at fordrive Tiden
 saa behagelig, som mulig. Den samme Artighed
 fandt vi ogsaa hos Mændene, især hos Don
 Ramon de Rosas og Capitain Cassada, der førte
 os allevegne om og viste os alt Seeværdigt.

Nu vil jeg forteligen meddele alt, hvad vi deels selv have seet, deels hørt af andre, dog staaer jeg ikke inde for Sandheden af det sidste, da vi af Mangel paa Kundskab i Sproget undertiden fandt det meget vanskeligt, at gjøre vore Spørgsmaal forstaaelige, og vor Tolk maane vel heller ikke have forebragt Alting saa rigtigt.

Staden St. Jago, tilligemed Forstæderne, have i det mindste tre til fire engelske Mile i Omkreds, da nogle af Gaderne, der skær hinanden i rette Vinkler, ere ikke mindre, end en Miil lang. Floden Mapocho, der har sit Udspring i Rabobjergene, forsyner den rigelig med Vand, og ledes i Canaler gjennem Hovedgaderne; dette maae i et saa hedt Klima være gavnligt for Sundheden. Men den samme Ureentlighed, som hersker i Husene, var ogsaa her at see, og det samme, som under andre Omstændigheder vilde have hidraget til at holde Gaderne rene og kjolige, bliver nu ved den Mængde Ureentlighed, som af alle Huse kastes udi Canalen, ligesaa skadelig. Da man ikke havde sørget for en tilstrækkelig Mængde Vand til at føre al den Ureentlighed bort, og heller ikke sørgede for at skaffe den af Veien, naar den standfede Strommens Gang, saa opstaae derved de ælfeste Uddunstninger, der gjør det meget ubehageligt at gaae i disse smale og kun med saa flade Stene prolagte Gader.

Den

plud
saad
alle
fattede
Staa
For
nera
Jng
til e
Sta
Wæ
hed
ham
ester
at
Flo
te
hed
hør
For
fer
ten
ove
me
erh
der

Den forhen omtalte Flod steg i Junii 1783 pludselig over sine Bredder, og styrtede med saadan Kraft mod St. Jago, at den reeb bort alle Dæmninger, som skulde beskytte Landet, satte Staden under Vand, anrettede betydelige Skader og satte alle og enhver i Frygt og Skræk. For at forebygge lignende Ulykker, befalede Generalkapitainen, at de dueligste og meest erfarne Ingenieurer og Bygmestere skulde udkafe Planer til en Dæmning, der i Fremtiden skulde beskytte Staden mod Ovarsommelser. Men uagtet dette Værk tjente saa meget til Indbyggernes Sikkerhed og Fordeel, saa opstod dog et Parti imod ham, og først i Januarii 1792 lykkedes det ham, efter utallige Vanskeligheder og Omkostninger, at lægge Grunden til en Muur ved Siden af Floden. Denne vil længe være et Mindesmærke paa hans Patriotismus og hans Standhaftighed, og allerede nød han den Tilfredsstillelse, at høre mange af dem, der satte sig meest imod dette Foretagende, at tilstaae, at det vilde være et sikert Middel mod alle kommende Farer.

Murene eller Bolkærket skal have en fiorten Fod dyb Grundbold, og gaaer ligesaa høit over Vandets Overflade. Den synes at være meget fast og varig, og i Stand til at modstaae ethvert nok saa stærkt Tryk af Vandet. Foruden denne væsentlige Nytte tjener den ogsaa Indbyggernes

gerne til en behagelig Spadseregang. Paa Si-
den nærmest Vandet er til de Spadsferendes Sift-
kerhed anlagt et stærkt Bryllværn, og hist og her
ere bequemme Trapper anbragte, for at stige op
paa Muren. Dens Længde udgjør en god Fjer-
dingvei, og der oven fra har man en herlig Ud-
sigt over Byen og den omliggende Egn.

So andre mærkbardige Bygninger, der dog
endnu ikke vare ganske færdige, var Mynten og
Katedralkirken. Den første er anlagt i nogen
Afstand fra Stadens fornemste Torv, og skal
sjene alle Officianterne til Bolig. Desforuden
indeholdt den ogsaa et Slags Hospital for de Sy-
ge, og et Kapel. Der skal indrettes store Værel-
ser til at glemme Materialierne og Redskaberne,
som bruges ved Metallernes Probering og Schei-
den. Bygningen opføres af Muursteen og Kalk,
og er indvendig overtrukket med en fin hvid Sub-
stant, der syntes at være meget varig. Alt
Jernværk bliver forarbejdet i Spanien, og ved
den hele Bygning har man brugt lutter Egetøm-
mer undtagen Dørrerne, som vare af Cypressetræ.
Den hele Bygning er forsynet med mange Styt-
ter, Colonnader og andre Prydelser, og indeholder
foruden Officianternes Værelser, Smeltestuer,
et Værelse til at afsøie Guld og Sølv, et Skat-
kammer o. s. v. Man troer, at det i det mindste
vil koste halvanden Million, inden det bliver
ganske færdig.

Grun-

Nar
de D
ning
inge
re s
noge
mæn
Byg
forst
vedst
Nar
fuld
de B
stier,
har o
agtig
Wien
der o
mærk
lagt
neure
det h
Dom
Foru
Land
divia

Paa Si-
rendes Sift-
hist og her
at sige op
i god Fjer-
herlig Ud-
n.

r, der dog
Mynten og
gt i nogen
, og skal
Desforuden
for de Sp-
tore Bærel-
edskaberne,
og Schei-
n og Kalk,
hvid Sub-
arig. Alt
n, og ved
r Egetom-

Cyprestrø-
ange Snyt-
indeholder
meltestuer,
, et Skat-
det mindst
det bliver

Grun-

Grunden til Kathedralkirken blev lagt i
Maret 1748 af Biskoppen: Don Juan Gonzales
de Melgarejo, der gav 43000 Daler til Byg-
ningen. Men den Gang var der i hele Chili
ingen Bygmester, der kunde paatage sig at udfø-
re saadant Værk, og man arbejdede derfor uden
nogen bestemt Plan, efter de forskellige Opsyns-
mænds Indsald, saa at en betydelig Deel af
Bygningen er bleven et besynderligt Mistkast af
forskjellige Bygningsmaader. Til Lykke var Ho-
vedfronten endnu ikke opført, da man tredive
Aar derefter fik det Indsald at lade en indsigts-
fuld Mand komme fra Madrid, for at fuldende
de Bygningen. Dette var den samme Bygme-
ster, som nu byggede Mynten, og som nu ogsaa
har opført Hovedfacaden paa Kathedralkirken noi-
agtig efter St. Johan Laterans Mynter i Rom.
Men Bygningen er endnu ikke ganske færdig.

Foruden disse offentlige Bygninger, gives
der ogsaa nogle private Huse, der fortjene Op-
mærksomhed.

St. Jago, Hovedstaden i Chili, skal være an-
lagt den 12 Februar 1541. Den er Gouver-
neurens Residens, der er Generalkapitain over
det hele Kongerige og Præsident for den øverste
Domstol. Staden skal have 35000 Indbyggere.
Foruden St. Jago ere de betydeligste Stæder i
Landet: Coquimbo, Chillan, Concepcion og Val-
divia. Af ringere Betydning ere: Valparaiso,
Capiapo,

Captayo, Vallena, St. Francisco de Boria og andre flere.

Kongeriget Chili strækker sig fra Norden til Sonden fra de ubeboede Egne af Allacama, der skiller det fra Kongeriget Peru, indtil det Magelaniiske Stræde; og fra østen til vesten fra Havet til Foden af Bjergene Cordilleras, der skiller det fra Buenas Ayres. Dog er jeg af den Mening, at Chili strækker sig mod Sonden ikke længere, end til den sydligste Deel af Øerne Chiloe, eftersom man ikke kan regne Kysterne af Patagonien dertil. Chili deles i to Bispedømmer eller Provindser: St. Jago og Concepcion. Igade-
 ren Don Francisco La Mata Linares er Intendant over den sidste, og Generalkapitainen over den første. Disse Herreris samtlige Indkomster beløbe sig til 30000 Daler, hvoraf Don La Mata Linares kun har 10000. Disse to Provindser have endnu flere Underafdelinger, som man kalder Subdelegationes.

Hvert Aar myntes omtrent en Million Species i St. Jago, og af denne Fond beskrives alle Fesoldninger og alle Regjeringsomkostningerne. Krigsmagten bestaaer af en Batalion Infanterie, 10 Eskadroner Ryttere, et Compagnie Dragoner og to Compagnier Artillerie. Cavalleriet har meget gode Heste og Rytterne megen Færdighed i at behandle deres Heste, Sæbler og Lantser. Forsiøde de saa godt at bruge Skydevaabr, saa vilde

de Borja og

Norden til
Macama, der

det Magel
fra Havet

er stiller det
den Mening,

ikke længere,
Chiloe, es

af Patago
var ver eller

igade
er Inten

tainen over
Indføstner

af Don La
diffe to Pro

vinger, som

Million Epe
bestrides alle

føstningerne.
Infanterie,

de Dragoner
valleriet har

n Færdighed
og Lantser.

vegevær, saa
vilde

vilde de kunne maale sig med hvilket Corps det
skulde være i Europa. Man fortalte mig ogsaa,
at i Fald Balsaraiso, den fornemste Eskad, plud
felig blev angrebet, saa kunde man i en Tid af
24 Timer bringe en Mægt af 8000 Mand til
sammen.

Sonden for Globen Biobio i Provindsen
Conception boer en meget frygtelig vild Nation,
der fordm tilfoiede de spanske Grændser megen
Skade, og laae i bestandig Krig med deres sø
deligere Naboer. Men ved Don Ambrosio Hig
gins menneskekjerlige og kloge Indretninger er
Antallet af de urolige Hoveder meget formindsket,
og Spanien har nu intet mere at frygte af dem.
I det Distrikt, hvor de boe, tæller man ikke
mindre, end 10000 striddygtige Mænd, og Don
Antonio tvivler ved deres nærværende Stemning
intet Dieblisk paa, at de ville slaa sig paa Spa
niernes Partie, hvis fremmede Hænder angreb
dem.

Foruden disse Stridigheder med Spanierne
levede forskjellige Stammer af denne store Nation
i bestandig Krig med hinanden indbyrdes, men
ogsaa disse vidste Don Ambrosio at indskrænke,
og ved sin kloge Opførelse at indgive dem Smag
for Agerdyrkning og Dværgavl og fredelige Kun
ster, hvorved Velstanden hos dem blev meget be
fordret, indtil Skjæbnen kaldte ham til den
høieste Post, han nu med saa megen Ære beklæ
der.

der. Men kort efter hans Afreise faldt alt igjen tilbage til det gamle igjen, og en blodig Krig udspilte i en kort Tid alle Spoer af deres lykkelig begyndte Cultur. Men Gouverneurens virksomme Forsiklinger og hans fortreffelige Forslag formildede dem igjen og bragte dem til paa ny at underkaste sig Spaniernes Veiledning; hvorpaa man har valgt de bedste Forholdsbregler, for atter at udbrede Agerdyrkning og Dvægaavl hos dem.

I den Tid, jeg tilbragte i den geistlige Gouverneurs Huus, havde jeg Leilighed til at see sex Indianere tilligemed en af deres Høvdinger, som vare komne for at aflægge Generalkapitainen et aarlig Besøg, til Tegn paa deres Frefrygt. De vare af middelmaadig Størrelse, stærke og vel vorne og havde regelmæssige Ansigtstræk, i det hele ikke ulig de nordvestlige Amerikanere. De bar spansk Dragt. Hvis det er tilladt at slutte fra et saa ringe Antal til det Hele, saa maae jeg tilstaae, at deres Syn ikke svarede til de Forventninger jeg havde gjort mig om deres Charakter og Mod. De bleve ledsagede af en spansk Cavaleer, der boer i en af deres Landsbyer, og som har Titel af Indianernes Capitain. Man fortalte, at enhver Stamme havde en saadan Officeer, der vaager over deres Fordeel, corresponderer med Generalkapitainen i deres Anliggender og er deres Raadgiver og Løf.

Lan

Landets Handel paa fremmede Steder seer fornemmelig fra Cochabambene: Cochabamba, Concepcion og Valparaiso, dog har det sidste Sted, formedelst sin Beliggenhed, den største Deel deraf. Dette Steds Afstand fra St. Jago var tilforn tredive Smile, men er nu, siden den ny Landevei blev anlagt, neppe to og tyve.

Hvor langt St. Jago ligger fra Buenos Ayres, kunde jeg ikke faae at vide, men man sagde mig, at Posten er tyve Dage undervejs mellem disse to Steder. Landet fra Buenos Ayres til Foden af Bjergene Cordilleras er en fuldkommen Ørken uden Træer og Planter, og allevegne saa jevn, at man ikke seer den mindste Høi paa den hele Overflade.

Det nærmeste Guldværk er syv Mile fra St. Jago, og det nærmeste Guldværk tredive Mile Norden for samme.

Der var nu forløbet saa megen Tid, at jeg kunde formode, at alt Arbeidet ombord paa vore Skibe næsten maatte være færdig. Vi afslagde derfor Gouverneuren og vore øvrige Benner vor forbindeligste Tak for deres utrettede Godhed og Gjestfrihed, og gjorde Anstalter til vor Afreise til Valparaiso.

Paa denne Tilbagereise forefaldt intet mærkværdigt. Den nye Landevei fandt vi meget bestadiget af Regn, der viste os end ydermere, hvor vigtigt det var at sørge omhyggelig for at skaffe

det nedstyrtende Vand behørig Affald, for at ikke Deelen ganske skulde fordærves.

Ved vor Tilbagekomst fandt vi alle Korretninger i fuld Gang, Stormasten var repareret og bragt ombord, men da vi gjorde Anstalter til at optage den store Raae, fandt vi, at den i Midten var mere, end halv forraadden, og i denne Tilstand aldeles ubrugelig. Det var en meget uslyffelig Omstændighed, da vi paa dette Sted ikke kunde faae nogen nye i Steden; der blev altsaa intet andet tilovers for os, end at hjælpe os saa godt vi kunde med en Bramstang, vi havde tilovers, der dog kun var en ussel Hjælp, og bragte mig til at fatte den tunge Beslutning, at opgive alle videre Undersøeiser paa vor Rejse, og seile saasnart muligt til St. Helene. Den Tid, som disse nyere Reparationer udfordrede benyttede jeg til at tage alle Levnetsmidler og øvrigt Forraad i Diesyn, at besøge Observatoriumet og anstille nogle Bemærkninger over Havnen og Staden Valparaiso.

Bugten er omtrent fire Mile bred og gaaer en Mil ind i Landet, og er fri fra al Fare, undertagen at den er udsat for de nordlige Vinde, hvorfor Koffardiestibene altid ankre tæt ved Kysten paa fem til sex Favne Sandgrund. Længere fra Kysten bliver Vandet efterhaanden dybere indtil fem og tredive Favne. Paa det Sted, hvor vi laae paa sexten Favne Vand, var Grunden et seil Leer.

Ved

, for at ikke
 alle Korret-
 har repareret
 Anstalter til
 vi, at den i
 radden, og i
 Det var en
 vi paa dette
 Steden; der
 er os, end at
 i Bramfang,
 en ussel Hjelp,
 ge Beslutning,
 paa vor Reise,
 Helene. Den
 er udfordrede
 netsmidler og
 ge Observato-
 ger over Hav-
 bred og gaer
 al Fare, und-
 rdilige Vinde,
 tæet ved Kysten
 nd. Længere
 anden dybere
 paa det Sted,
 nd, var Grun-
 Ved

Ved den østlige Side af Bugten ligger et
 aabent Batterie paa en Høi, nylig opbygget af
 Teglstene og indrettet til ti Kanoner, der bestryyer
 den hele Side af Bugten samt Byen Almandrel.
 Paa en anden Høi er en liden Steenskindse, der
 beskytter Havnen og Byen Valparaiso paa den
 nordvestlige Side. Skjønt disse Fæstningsværker
 vare meget forfaldne, saa fortalte man os dog,
 at de forsvarede Hoved-Magazinet. Den fornem-
 ste Fæstning er anlagt paa en Høi midt i Byen,
 og i samme er Gouverneurens Bolig. Paa
 den ene Side ligger denne Fæstning aaben mod
 Egen, hvorfra den kun bliver skilt ved et smalt
 Væs. Paa Siden mod Byen er kun en Abning
 hen mod Torvet, fra hvilken man kommer ind i
 Fæstningen paa forskellige Trapper. En halv
 Mill fra denne Fæstning er der endnu en anden,
 men mindre, ved den vestlige Side af Bugten,
 der bestryyer alle Skibe, saasnart de kommer om
 Næsset St. Angelo. I disse forskjellige Fæstnin-
 ninger tællede vi halvsjeresindstyre Kanoner,
 der dog ikke alle vare i brugbar Stand, og hvor-
 af en stor Deel låae uden Lavetter.

Det forekom os ikke lidet underligt at see
 Fæstningsværkerne paa dette Sted i en saa ussel
 Forfatning, da dog Kongeriget Peru bliver for-
 nemmelig fra denne Havn forsynet med Korn,
 hvorimod der indføres til Valparaiso: Sukker,
 Indigo, Tobak og Brændevin. Lære var en
 meget

meget sjelden og kostbar Artikel her, og vi maatte betale den Qvantitet, som vi brugte til vore Løbe, ligesaa meget, som vi maatte give for Arbeidet og de raae Materialier, af hvilke disse bleve forfærdigede.

Husene i Walparaiso ere formedelst de ideo lige Jordstjælve i Sydamerika kun en Etage høi, Væggene ere blot af Leer, hvidtede med Kalk, De ere for det meste beqvemt indrettede, passende til Climaten og næsten overalt smukt meubleret. I Staden og Byen Almændel er sex Kirker, der høre under Stiftet St. Jago, men staae under en Vicariuses Opsigt, der boer i Walparaiso. Byen og den onliggende Egn staaer under en egen Befalingsmands Jurisdiction, der udnævnes af Kongen i Spanien, og har 4000 Daler i Løn.

Jeg kunde ikke nsiagtig faae at vide, hvor stor Kongen af Spaniens Indkomster af Walparaiso vare. Ligesaalidet fik jeg at vide, hvor stor den Sum er, som aarlig sendes fra denne Havn til Spanien; dog har jeg nogen Grund at formode, at den ikke er mindre, end halvanden Million. Den Mængde Guld og Sølv, som udmyntes i Mexico er uhyre, jeg fik en Beregning over de Summer, som vare myntede fra 1ste Januar til 31te December 1793, og denne var følgende.

I Guld.

I Guld.	I Sølv.	Total Summa.
Pesos eller	Pesos	Pesos
Spaniske Dalere.	Pesos	Pesos
884,262.	23,428,680.	24,312,942.

Dog var dette den største Summa, der nogensinde i et Aar var slaget paa Mønten i Mexico.

Endelig var den sjette Mai Alting færdig til vor Afreise, og vi toge nu med rorte Sjirter Afsked med Gouverneuren og vore øvrige gjæstfrie Venner, og seilede i Selskab med Chatam og en spansk Sconert udaf Havnen, efterat vi havde saluteert Fortet med tretten Kanoner.

Handelen i denne Havn føres i Skibe af 250 til 700 Tønder. I disse Skibe udføres der aarlig omtrent 15000 Tønder Hvede og Hvedemeel, en stor Mængde smaa Love, tørret og saltet Fisk, Øbler, Pærer og Færskener i stor Mængde.

Vor Reise til St. Helene gik uden al Mærkværdighed for sig, kun plagedes vi meget af Stormvinde i Eggen ved Korbjerget Horn, der lode os kæmpe mod store Vanskeligheder og Farer, efter som vore Mastes og Takkelage bare i en saa jammerlig Forsatning. Imidlertid bleve de dog alle lykkeligen overvundne, og den tredie Julii kastede vi Anker i Bugten ved St. Helene, hvor vi sandt Chatam allerede at være lykkelig ankommen.

Gouverneuren paa St. Helene modtog os med sin sædvanlige Artighed, og da jeg fik at vide

vide af ham, at Krigen var brudt ud mellem Storbritannien og Holland, saa sendte jeg strax en Officeer ombord paa en hollandsk Ostindiefarer, der just lob ind i Havnen, og lod den erklære for god Prise.

Vi befandt os ved vor Ankomst til St. Helene overmaade vel, skjønt vi havde holdt Seen i 58 Dage, og udstaaet mange Storme og ondt Veir. Men dette var ikke Tilfældet ombord paa Chatam: fordi dette Skib var saa meget mindre, end vort, havde det lidt saa meget mere af det ugunstige Veir. Stormene og Søgangen havde gjort det læk i alle Kanter, og de havde ikke i sexten Dage haft en Kanonport, eller Luge aaben. Den stedsevarende Fugtighed havde paa draget Folkene rheumatiske Tilfælder, og disse vare saa almindelige hos Mandskabet, at i Eggen ved Cap Horn var der kun fem Mand i Stand til at gjøre Vagt, og alle de andre laae til Sengs.

Efterat vi her nogenledes havde udhvilet os efter vor udstandne Besværlighed, sendte jeg Chatam til St. Salvador paa Kysten af Brasilien, for derfra at gaae saasnuart som muligt tilbage til Engelland under en Convoi, som jeg fik at vide inden kort Tid vilde affeile derfra. Men jeg besluttede at oppebie paa dette Sted et eller andet engelsk Krigsskib, for under dets Bedækning at gjøre det samme, da vi vare i en alt for elendig Tilstand, for at kunde forsvare os mod nogen Fiende.

Dog

Dog forandrede jeg snart min Beslutning, da jeg erfarede af Capitainen paa et nylig ankommen Skib, at Nationalforsamlingen havde decreteret, at de to Skibe: Discovery og Chatham skulde, uagtet den herskende Krig, seile frie og uantastet i alle Have. Jeg besluttede altsaa at forlade Havnen, saasnart som muligt, for endna at indhente en Flaade af ostindiske Skibe, der just var lobet ud ved min Ankomst, under Convoi af Krigsskibet Scepter.

For at bringe min hollandske Prise sikker til Engelland, overgav jeg Commandoen over samme til Lieutenant Johnstone, om hvis Mod, Klogskab og Duelighed jeg paa vor lange Reise havde haft saa utallige Beviser. Jeg gav ham derhos foruden nogle Kolk, som jeg antog paa St. Helene, sorten dygtige og tilforladelige Mænd af mit Skib Discovery, og tvivlede nu ingensunde paa, at det vilde lykkes ham at bringe dette Skib, der kaldte sig: Makassar, lykkelig til Engelland.

Griske Haveurter fandt vi i Mængde paa St. Helene, men den vedbarende Torke, som allerede havde været i tre Aar, havde gjort al Slags Frugt kostbar og sjelden. Denne Torke havde den sørgelige Folge, at alle fremmede Træer og Planter vare udtørrede og henvisnede; blandt disse vare ogsaa sex Planter af Brødfrugttræet, som Capitain Bligh paa sin Tilbagereise fra Syd-

(seeser)

sæserne havde bragt herhid i Skibet Providence, og som trivedes saa godt, at man uden denne ubehagelige Omstændighed kunde have gjort sig Regning paa at de vilde lykkes. Godermangelen var tillige af samme Aarsag steget til en saadan Høide, at mere, end 1609 Stykker Hornqbag vare døde paa Den.

Den 16de Julii løb jeg fra St. Helene, og den 21de August naaede vi den Flaade, hvis Selskab vi saa inderlig havde ønsket, og med hvilken vi nærmede os Kysterne af Irland, hvor vi den 12te September løb ind i Floden Shannon. Her tog jeg Afsked med mine brave Officerer og Folk, og reiste til London, hvor jeg inden saa Dage lykkelig ankom.

Mærkbærdigt er det, at vi paa en saa lang Reise, der havde varet fra 15de December 1790 til 13de September 1795, altsaa i et Eidsrum af fire Aar og otte Maaneder, kun havde mistet fem Mand af hundrede, som vare ombord paa Discovery, af hvilke kun en eneste endte sit Liv ved Sydom, men de andre vare alle omkomne ved ulykkelige Tilfælde. Chatam derimod havde ikke mistet en eneste Mand.

idence,
denne
ort sig
rman-
til en
horn.

ne, og
s Sels-
hvilken
vi den
Her
s Folk,
Dage

a lang
1790
dbrum
misset
rd paa
st. Kis
afkomne
havde

